המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום הערש"ק פ' לך לך י' במר חשון תשנ"ו (3 בנובמבר 95) דף היומי: בבלי—עבודה זרה כד; ירושלמי—סוטה לו

שנה מ"ז גל' 13368 6.00 ש"ח כ' מע"מ

רפואה שלמה - רפואה משלימה

אפשר לטפל ואפילו לרפא, אפילו במקום שהרפואה הקונבנציונלית פורכת ידיים ביאוש - יש לרפואה החלופית מה לומר -

המשך כתבה בעמוד 2

המרכז לרפואה חלופית

רח' בוקס 43/א' תל אביב טל. 03-6045550

11 נפצעו בפיגוע של שתי מכוניות תופת ברצועת עזה

10 מהפצועים שוחררו לבתיהם לאחר טיפול ● חייל מילואים: "זה היה נס"

11 אנשים נפצעו אתמול בבוקר בפיצוץ שתי מכוניות תופת ובהן שני מחבלים מתאבדים בגוש קטיף שברצועת עזה. סמוך לשעה 7.10 בבוקר יצאו שני אוטובוסים מלווים בכוח משמר הגבול שאבטח אותם. הם נסעו מצומת כיסופים לכיוון הישוב כיסופים כשלפתע, הגיחה ממול מכונית פיאט 131 שהוגה על־ידי מחבל מתאבד. המחבל סטה אל תוך השיירה, נצמד לאוטובוס והתפוצץ. כתוצאה מהפיצוץ נפגעו 8 אנשים באורח קל.

מפקד כוח הליווי שחשש, כי במכונית יש מטען נוסף, הורה לשיירה להסתובב לאחור ולנסוע לכיוון הנגדי. זמן קצר לאחר מכן, מנע כוח צה"ל שהיה מאחור את הצמדותו של מחבל מתאבד נוסף, אף הוא במכונית פיאט 131. המחבל התפוצץ עם רכבו בצד הדרך.

בפיצוץ הזה לא היו נפגעים. למקום הוזעקו כוחות גדולים של מד"א, צבא, משטרה ומשמר הגבול, כמו כן הוזעקו למקום כוחות משטרה פלשתינים. הכביש בגוש קטיף נסגר לתנועה.

צוותים רפואיים של מד"א וצבא הגיעו תוך דקות למקום והחלו לסייע לפצועים.

מרבית הפצועים קל היו בתוך האוטובוס.

למקום הוזעקו 14 אמבולנסים בצורה יעילה ומהירה. האמבולנסים הגיעו מכל ישובי הנגב הצפוני וחבל עזה.

בפיגוע השני, סמוך ליישוב נצר חזני, לא היו נפגעים, אך נגרם נזק כבד לתשתית החשמל והטלפון בגוש קטיף. זמן קצר אחר כך, נותקו הטלפונים למרבית הישובים באיזור. מערכת החשמל קרסה וכמעט בכל גוש קטיף היתה הפסקת חשמל.

הפצועים פונו על־ידי 5 אמבולנסים של מד"א לבית החולים סורוקה בבאר שבע.

זמן קצר אחר כך, אירעה תאונה בה לשני כלי רכב פלשתינים, במהלכה נפצעו 5 שוטרים, בהם קצין, שניים מהם קשה. הצוותים הרפואיים שהיו עדיין במקום הגישו עזרה ראשונה לפלשתינים. הפצועים פונו לבתי החולים בעזה.

עוד מטען צד נוסף שהיה אמור להיות מופעל מרחוק בצד הדרך השמלית, התגלה בסריקה נוספת.

אלוף פיקוד הדרום שאול מופז הוזעק למקום. כמו כן הגיעו למקום קצינים בכירים מאוגדת עזה. הקצינים שיבחו את פעולת כוח הליווי ואמרו, כי ערנותם מנעה פגיעה קשה יותר בחיי אדם. כמו כן, מעריכים שמכוניות התופת לא נשאו מטען במשקל כבד.

בצה"ל רואים בחומרה רבה את העובדה ששתי מכוניות התופת הצליחו לעבור מחסומים פלשתינים בלי שנבדקו. בודקים אם השוטרים הפלשתינים במחסום ידעו שלפחות אחת משתי המכוניות היא מכונית תופת ואיפשרו לה לעבור.

מסקירה ראשונית עולה, כי מדובר בפיגוע כפול ומתוכנן. שני המחבלים המתאבדים יצאו כנראה מאותו מקום ובכלי רכב זהים. הפיגוע שתכננו היה אמור להיות קשה ביותר, אומרים הקצינים הערים, כי המחבל השני בא למעשה להשלים את הפיגוע ולוודא שכל הניצולים בפיגוע הראשון, יחוסלו, כפי שהיה, על־ידי המחבלים המתאבדים בצומת בית ליד.

שוחררו 10 מפצועי מכונית התופת

10 מפצועי מכונית התופת בכיסופים, כבר שוחררו מבית חולים סורוקה בבאר שבע. 11 פצועי הפיגוע טופלו בחדר המיון של המרכז הרפואי סורוקה בבאר שבע.

חייל המילואים קונסטנטין אורלינסקי, בן 46 שנפצע באורח קל, אושפז להמשך טיפול במחלקה האורתופדית. הוא סובל מפגיעת רסיס ברגל.

4 אחרים נפצעו קל מרסיסים ושוחררו לבתיהם בתום קבלת הטיפול. עוד 6 מהנפגעים סבלו מחבלות קלות ובעיקר מהלם חרדות. אחרי קבלת טיפול ושיחה בקבוצת תמיכה, גם הם שוחררו מבית החולים.

אהרון פיטרו, חייל מילואים בן 45 מפתח תקוה, ראה את פיגוע ההתאבדות ממש מתחילתו. בעת קבלת טיפול בחדר המיון הוא סיפר, שבבוקר הוא נסע בג'יפ של אבטחה צבאית, שנסע לפני האוטובוס. על הרגעים אלה הוא סיפר: "עברנו את המחסום בכמאתיים מטרים וראיתי שלפנינו נוסעת מכונית עד בית מקומית מסוג 'פיאט 124'. אותתנו לנהג המכונית ביד, כדי שירד מהכביש. הוא התחיל לסטות עם המכונית ימינה ותוך כדי כך התחלתי לעקוף אותו. גם האוטובוס התחיל לעקוף את הפיאט. ואז שמעתי לפתע 'בום'. נפצעתי קל מרסיס שפגע בפני. חבר שלי מהמילואים, קונסטנטין אורלינסקי נפצע גם מרסיס שפגע ברגלו והוא נפצע קשה יותר ממני. עוד חייל מילואים נפגע קל מאוד ומפקד הג'יפ לא נפגע בכלל. זה היה נס. אני לא יודע איך זה שמפיצוץ כזה היו רק פצועים קל". (עתי"ם)

אחת ממכוניות התופת שהתפוצצה ברצועת עזה

שיפור במצב פצועי צה"ל שנפגעו בדרום לבנון

שיפור חל במצב ארבעה חיילי צה"ל, שנפצעו ביום ד' בדרום לבנון והמאושפזים בביה"ח רמב"ם בחיפה.

גם מצבם של שני חיילי צה"ל, שהובאו במצב שהוגדר בינוני עד קשה, מוגדר יציב.

סגן מנהל בית החולים ד"ר צבי בן ישי מסר לכתב עתי"ם, כי שני הגששים ויאד ובאסם סואעד, בני אותו שבט, שמצבם מוגדר קשה, אינם מונשמים עוד. השניים מאושפזים במחלקה לטיפול נמרץ. ביום ד' יועברו למחלקה האורתופדית.

מצב שניהם מוגדר עדיין קשה.

שיפור חל גם במצבו של סמל אורי גוריא (20) מקריית טבעון, שהועבר למחלקה האורתופדית ומצבו מוגדר קשה.

מצבו של סמל ראשון ספי קוסטיקה (20) מתל אביב מוגדר קל והוא מאושפז במחלקה לפה ולסת. הוא אמר: "אני מודה שאבריא ואז אני אהיה מוכן לחזור לדרום לבנון". (עתי"ם)

שיפור במצבו של הרב עודי נבו

במצבו של הרב עודי נבו (32) תושב ההתנחלות כוכב יעקב שנפצע מירי מחבלים ברמאללה, חל אתמול בבוקר שיפור והוא מוגדר כעת כבינוני.

נבו אושפז בבית החולים ביום ד' בבוקר כשהוא סובל מפגיעות קליעים בצווארו.

הוא הועתק לחדר הניתוח מיד. תום הניתוח, אושפז בחדר ההתאוששות.

ביום ה' בבוקר נמסר מבית החולים, כי במצבו של נבו חל שיפור. הוא עדיין מאושפז בחדר ההתאוששות, אולם במשך היום יועבר לאחת מן המחלקות. הוא בהכרה, לא מונשם ומצבו מוגדר בינוני. (עתי"ם)

קבלת פנים נלהבת נערכה לקצינים הפלשתיניים בג'נין

ג'נין — קבוצת חלוץ של 24 קצינים פלשתינים, בראשות מפקד הכוחות הפלשתינים בגדה האל' עבסמאאל באבור, הגיעו ביום ה' אחה"צ לעיר ג'נין.

הקצינים, שהגיעו בשיירה בת 9 כלי רכב צבאיים ואזרחיים מירדן, התקבלו בהתלהבות רבה ע"י תושבי העיר.

הקהל נשא את הקצינים על כתפיו והריע: "ברוח ובדם נפדה את אבו עמר".

הקצינים, חמושים באקדחים ורובי סער מסוג קלשניקוב, הגיעו לתחנת המשטרה בג'נין, שהיתה מאויישת בחיילי צה"ל. כאשר יצאו החיילים מהמקום, התפרצו מאות תושבים לחצר תחנת המשטרה, לאחר שפרצו את הגדר המקיפה את התחנה, והניפו דגלי פלשתין על בניין המשטרה.

בשלב מסויים החלו צעירים ליידות אבנים לעבר בניין הממשל הצבאי בג'נין, הסמוך לתחנת המשטרה והמאוייש עדיין בחיילי צה"ל.

מפקד צה"ל במקום מחה בפני המפקד הצבאי בג'נין פאיז ערפאת על כך, וזה הורה על הפסקת יידוי האבנים.

אחר כך יצאו הקצינים הבכירים, ובהם האחראי על התיאום עם ישראל ג'יבריל ערפאת, ראש הוועדה הבטחונית העליונה ג'יאד אל אטרש, ראש מחלקת ההסברה במשטרה הפלשתינית עתני סמארה, ונועדו בבניין העירייה עם ראש עיריית ג'נין ואליד אבו מואס ועם משלחת של חז"ש, בראשות חז"כ האשם מחמיד. (עתי"ם)

סמכות הדואר ביו"ש תעבור לידי הרשות הפלשתינית

סמכות הדואר ביהודה ושומרון תעבור ביום א' לידי הרשות הפלשתינית. כבר ביום ד' הפסיק בנק הדואר לתת שירותים לאוכלוסיה הפלשתינית, ושירותים אלה מתבצעים בבנק קהיר־עמאן.

דובר המינהל האזרחי מסר, כי בנק הדואר ימסר לרשות הפלשתינית רק בתום הפריסה מחדש של כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, שיסתיים עם פינוי העיר חברון.

נושא בנק הדואר מהווה נקודת מחלוקת, כאשר הצד הפלשתיני דורש, כי הוא יימסר יחד עם סמכות הדואר במסגרת העברת 8 הסמכויות המוקדמות, שהועברו לפני הסכם אוסלו ב'.

יצויין, כי בגדה כ־40 סניפי דואר המשרתים את האוכלוסיה המקומית. (עתי"ם)

תחזית מזג האוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית, והטמפרטורות נמוכות מהרגיל בעונה. בשעות הבוקר עדיין יתכן גשם מקומי בעיקר בצפון הארץ. תשקיף לשבת: מעונן חלקית והטמפרטורות יעלו.

הטמפרטורות החזויות ליום ו': ירושלים 10 עד 21, חיפה 15 עד 24, תל אביב 16 עד 24, באר שבע 13 עד 25. (עתי"ם)

משה אהרון עקשטיין ב"ר יהואל צבי הי"ו ישיבת "ברכת משה"-ירושלים | בינה בוקשפן ב"ר יואל ברמ"א הי"ו ירושלים

מאורשים

בס"ד, אור ליום ה' י' חשון תשנ"ו

אברהם הכהן לעווינשטיין ב"ר יואל הי"ו ניו יורק. ישיבת בעלזא ב"פ | מלכה טויבא לענס בת ר' יצחק הי"ו בית מלכה-אשדוד

מאורשים

יצחק יהושע קליין ישיבת פוניבז' | תמר דבורה טרגר אנטוורפן — ירושלים

מאורשים

ישראל ארי' ברגר בן הרה"ג ר' יצחק דוב ישיבת צאנז נתניה - לונדון | מסיה העניא מרמורשטיין בת מוהר"ר ר' יחזקאל עזריאל קרית צאנז נתניה

מאורשים

שאול ווילהלם ב"ר ברוך פנחס הי"ו לונדון | ברייגדל וולף ב"ר נתן הי"ו קרית מלאכי

באו בקשרי שידוכין

בס"ד, יום חמישי ט' חשון תשנ"ו

משה אהרן פרידמן ב"ר דוד הי"ו ישיבת "ברכת משה" - ירושלים קרית צאנז - ירושלים | אסתר טאובר ב"ר ישעי' הי"ו

מאורשים

יעקב מנחם שיינברגר בהר"ר שאול יצחק הי"ו ירושלים - ישיבת סלבודקה | פייגי גולדברג - יולר בהר"ר יצחק זאב הי"ו ירושלים

מאורשים

יחיאל מאיר פרנק בן הר"ר דב הי"ו בני ברק | שרה בורשטיין בת הר"ר חיים הי"ו ירושלים

מאורשים

מרכז החינוך העצמאי בארץ ישראל | הסתדרות מורי אגו"י ועד המנהלים

מנהלי בתי הספר של החינוך העצמאי ברחבי הארץ מוזמנים בזה להשתתף

בכנס מנהלים ארצי

שיתקיים בעזה"י במלון ויזניץ, בבני ברק ביום שני י"ג לחודש מר־חשון תשנ"ו

יום השנה לפטירתו של המנהל הכללי הדגול הגאון רבי צבי שרגא גרוסברד זצ"ל

בהשתתפות:

רבנים גדולי תורה, ראשי מרכז החינוך העצמאי והסתדרות מורי אגודת ישראל

הפתיחה בשעה 11 לפנה"צ בדיוק ונא לדייק

נהירה המונית לתפילות בקבר רחל אמנו

לרגל יום הזכרון שחל בשבת

מאת סופר "המודיע"

אלפים הגיעו אמש לתפילות בקבר רחל אמנו בבית לחם, לבקשת רחמים ותחנונים על כלל הצבור לרגל יום הזכרון שחל בשבת, י"א מר חשון.

אמש הגיעו לקבר רחל אלפי מתפללים, בהסעות מאורגנות מכל חלקי הארץ. התפילות תימשכנה היום, במוצאי שבת וביום ראשון. אתר הקבר שהיה פתוח כל ליל ששי, יהיה פתוח היום עד השעה 2 בצהרים. במוצאי שבת ייפתח האתר, משעה לאחר צאת השבת ועד ליום ראשון בשעה 10 בלילה, ברציפות.

המוני המתפללים יפקדו אף את מערת המכפלה בחברון, להעתיר תפילות לישועתם של ישראל.

כוחות צבא ומשטרה מאבטחים את אתר הקבר, ומקומות חניה מיוחדים הוקצו לאוטובוסים וכלי רכב פרטיים.

שר החוץ הסורי:

"רבין ביקש לדחות את חידוש המו"מ לאפריל"

וינה — שר החוץ הסורי פארוק א־שרע האשים אתמול את ישראל "באחריות", לדבריו, "לעיכוב שחל בשיחות השלום בין ישראל וסוריה".

במסיבת עתונאים שהתקיימה בוינה אמר א־שרע כי "במהלך ביקורו של שר החוץ האמריקני וורן כריסטופר ביום שני בדמשק דיווח האחרון לנשיא סוריה חאפז אסד על רצונו של ראש הממשלה יצחק רבין לדחות את חידוש המו"מ בין ישראל וסוריה לחודש אפריל".

"הופתענו מבקשה זו, משום שהם (הישראלים) הביעו קודם לכן את רצונם כי שיחות השלום יחודשו מהר ככל שניתן, לאור הבחירות הקרבות בישראל", אמר א־שרע.

בהתייחסו לרציחתו של מנהיג הג'יהאד האיסלאמי פתחי שקאקי ב־26 באוקטובר במלטה, אמר שר החוץ הסורי כי "שקאקי לא היה טרוריסט אלא אישיות פוליטית".

"פתחי שקאקי פעל למען עיקרון צודק בו האמין. המנהיג הפלשתיני אמנם התגורר בדמשק אך לא עסק בפעילות מדינית", ציין א־שרע.

שר החוץ הסורי בא בשעות הערב של יום רביעי לוינה לביקור רשמי בן יומיים באוסטריה.

לדברי מקורות מהימנים ידון א־שרע במהלך פגישתו עם עמיתו האוסטרי וולפגאנג שוסל בנושא 'ועידת מדינות הים התיכון ומדינות אירופה', שתיפתח ב־27 בנובמבר בברצלונה".

● חיפה — עובדי חברת החשמל הצליחו אתמול להחזיר לסדרה את אספקת החשמל לאזור ים המלח, לאחר שבמקום ארעה תקלה בקו מתח עליון.

משרד החינוך מסרב לאשר את התקציב עבור הגידול הטבעי של תלמודי התורה לשנת 1995

אושרה תוספת של 37 מיליון ש"ח למוסדות המוכרים ●התוספת לתקציב התת"ים לא הובאה לדיון בועדת הכספים

משרד החינוך מסרב לאשר את התקציב הדרוש בסך ששה מיליון שקלים, כדי לממן את 2,020 התלמידים שהתווספו למוסדות התת"ים בשנת תשנ"ה. כך נמסר אמש בישיבת הוועד שכונסה לדון בנקיטת צעדים חריפים נגד המגמה להביא להתמוטטות מוסדות התת"ים ע"י משרד החינוך והתרבות.

בישיבת הוועד שנטלו בה חלק — בנוסף על חברי הנהלת מרכז איגוד התת"ים — רבנים, ראשי ישיבות וראשי הציבור החרדי, הוחלט לצאת במאבק חריף נגד מגמת משרד החינוך לקצץ בתקציב התת"ים ע"י מניעת האישור של תוספת תלמידים, כמקובל בכל מערכות החינוך הרשמיות.

מנכ"ל משרד איגוד התת"ים הרב יצחק גולדקנופף, שניהל את הישיבה, מסר כי חברי הנהלת מרכז איגוד התת"ים שעמדו במשך 8 החודשים בקשר תכוף עם הגורמים במשרד החינוך, במשרד האוצר ובמשרד ראש הממשלה, הולכו שולל אחרי הבטחות שוא, וזאת למרות התערבותם של חברי הכנסת מסיעת יהדות התורה המאוחדת.

בשבוע האחרון חזרה ופתחה הנהלת איגוד התת"ים לחברי הכנסת של סיעת יהדות התורה המאוחדת, בקריאה לפעול מיידית לתיקצוב התלמידים הנוספים. בפנייתם הם מציינים שזו מגמה להצר את צעדי התפתחות מוסדות התת"ים, ועליהם לפעול בצורה נמרצת לביטול הגזירה.

● מוסקווה — "הקוסמונאוטים בתחנת החלל הרוסית 'מיר' איתרו אתמול תקלה במערכת הקירור המרכזית, והם עושים כעת שימוש במערכת הקירור החלופית", מסרו מקורות בכירים במכון החלל במוסקווה. (עתי"ם רויטר)

● ניו יורק — האו"ם גינה אתמול את ארה"ב, זו השנה הרביעית ברציפות, על האמברגו שהיא מקיימת על קובה. (עתי"ם איי.אף.פי.)

המונים בהלוויית הגאון רבי שמחה אלברג זצ"ל בירושלים

קהל המונים מבני ירושלים ומחוצה לה השתתף אתמול בהלווייתו של הגאון רבי שמחה אלברג זצ"ל.

מסע ההלוויה הגיע לירושלים ועבר ליד בית המדרש דגור, שם המתין לו קהל רב בראשות כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, שאף השמיע דברי הספד קצרים.

מסע ההלוויה המשיך לעבר ישיבת מיר, שם הספידוהו הגאון רבי יצחק קולין רבה של ירושלים, הגאון רבי יצחק פלקסר חבר מועצת גדולי התורה וראב"ד בד"צ אגודת ישראל והגאון רבי יצחק אזרחי מראשי ישיבת מיר.

לאחר מכן יצא מסע ההלוויה לעבר בית העלמין בהר המנוחות, כאשר בראש קהל ההמונים נראים כ"ק האדמו"ר מבעלזא שליט"א, כ"ק האדמו"ר מסטריקוב שליט"א, וכ"ק האדמו"ר מבאיאן שליט"א.

הובא למנוחות בחלקת הרבנים סמוך לקברו של רבו הגה"ק רבי מנחם זמבא זצ"ל.

● דיאר באקיר — 15 בדלנים כורדים נהרגו במהלך היתקלויות עם כוחות הצבא הטורקיים בדרום מזרח טורקיה, מסרו מקורות בטחוניים.

ננעל מושב ההנהלה המצומצמת של אגודת ישראל העולמית (ראה ידיעה בעמוד ב')

במוצש"ק הנחת אבן הפינה למרכז קאליב בירושלים

במוצש"ק זו פר' לך לך תתקיים על המגרש ברחוב חגה שעיי שכון חב"ד מורת תורה, הנחת אבן הפינה למרכז־קאליב בירושלים.

חברי הוועדה המכינה שקדו ללא ליאות מאז קבלת ההחלטה על קיום האירוע לארגון המעמד הגדול, כיאה לכבודה של תורה, בראשותם של מרנן ורבנן גדולי ומאורי הדור שליט"א שהבטיחו את השתתפותם באירוע.

אכסניה נאה זו, המוקמת ע"ש רבי יצחק אייזיק מקאליב זי"ע, אותו צדיק פלאי ממפיצי החסידות בהונגריה וגלילותיה, ולע"נ קדושי השואה הי"ד, מהווה תוספת חוליה נוספת בשרשרת מפעליו הברוכים של כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א לתורה וחסד ברחבי הארץ.

מנחה המעמד הרב אלימלך טירנואר, גיבש תוכנית מפורטת המפורסמת לבאים, במטרה לשמור על קדושת המעמד הגדול, תוך שמירה על גדרי הצניעות, ועמידה בלוח הזמנים.

בכדי לאפשר למשתתפים בתום המעמד, לנסוע לשפוך שיח על ציון רחל אמנו ע"ה ביומא דהילולא שלה החל ביום זה י"א בחשון, הוקצה צי אוטובוסים מיוחד שיצא ממקום עריכת המעמד לעבר הציון במחיר סמלי של 6 ש"ח בלבד הלוך וחזור.

כמו כן, בכדי לתת ביטוי הולם לשיתוף כל רבדי הצבור ברוחה של "קאליב" הפועלת בכל מקום ואתר בקרב מבוגרים ובני נוער, תשולב במעמד תוכנית מיוחדת לילדי התת"ים מירושלים, שישתתפו באירוע, במהלכו גם תערך עבורם הגרלת פרסים של ספרים תורניים יקרי ערך.

את מהלך האירוע ינעימו בקול שירה וזימרה, החזן העולמי הרב חיים אליעזר הרשטיק והבית, "ילדי הפלא", האחים גרינשטיין מבני ברק, בליווי תזמורתו הידועה של זאב ויגריש "לב שמח".

ירידות שערים קלות בבורסה

ירידות שערים קלות נקבעו אמש בסיום המסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

מדד המעוף ירד ב־0.86 אחוזים ועומד עתה על 194.97 נקודות. נפח המסחר (נכס בסיס) היה 399.5 מיליוני ש"ח.

מדד מניות המשתנים ירד אף הוא — ב־0.9 אחוזים ועומד עתה על 190.19 נקודות.

סך כל נפח העיסקאות במניות המשתנים היה 63 מיליוני ש"ח.

אזרח ישראלי נפצע קל מיידוי אבנים בנפת רמללה

אזרח ישראלי נפצע באורח קל מיידוי אבנים לעבר אוטובוס בו נסע ביום ה' אחה"צ בכפר ביתין שבנפת רמללה.

הפצוע טופל במקום על ידי חובש צבאי וכוחות צה"ל פתחו בסריקות באיזור. (עתי"ם)

נעצרו 3 פלשתינים שיידו אבנים לעבר אוטובוס בשומרון

3 תושבים פלשתינים, שיידו אבנים לעבר אוטובוס בו נסעו תושבים יהודיים באיזור הישובים חרמש ומבוא דותן שבצפון השומרון, נעצרו ביום ה' בשעות הצהריים על ידי כוח צה"ל, שהיה במקום.

השלושה הובאו למתקן צה"ל, ויועברו להמשך טיפול במינהל האזרחי. (עתי"ם)

יצירת החודש מבית הצורפים

סט ליקר מהודר

שבת שלום

5.24	4.12	5.23	4.18
5.27	4.27	5.28	4.31
5.25	4.17	5.28	4.28
6.05	מוצאי ר"ח		

הצורפים זה כסף!

תל-אביב - קיבוץ גלויות 75 טל: 03-6818123. מגדל האופרה, אלנבי 1 טל: 03-5101666. ירושלים - כנפי נשרים 5, מרכז ששר, גבעת שאול טל: 02-6514026. סילבר סנטר - רחי יעקב מאיר 5 - באולה טל: 02-383853. בני-ברק - רבי עקיבא 86 טל: 03-5703498. פ"ת - שפינל 4 טל: 03-9346752. נתניה - רשו 15 טל: 09-616152. ובחנויות המובחרות ברחבי הארץ.

מכונות תפירה עד 35% הנחה

מכונות כולל זיג זג, לולאות כפתורים ורקמה

זיגזג מדויק ובורר כולל זיג זג, לולאות, כפתורים ורקמה

רק 599 ש"ח

עד 12 תשלומים

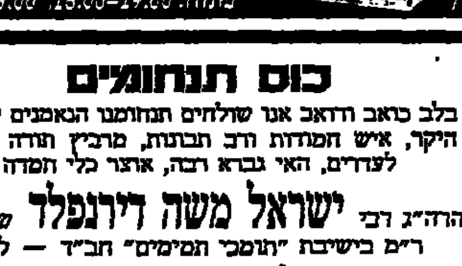

דרך ההגנה 85 ת"א, טלפון 03-390043

פתוח: 10.00-13.00 16.00-19.00

כוס תנחומים

בלב כואב ודואב אנו שולחים תנחומנו הנאמנים לידידנו היקר, איש המדות ורב תבונות, מרביץ תורה ויראה לעדרים, האי גברא רבה, אוצר כלי חמדה

הרה"ג רבי ישראל משה דירנפלד שליט"א

ר"מ בישיבת "תומכי תמימים" חב"ד — לוד

ולנוות ביתו תחי'

ולכל משפחתו הכבודה שיחיו

בהלקח מהם בנער־קדים

הילד יחזקאל שמואל ז"ל

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים וירפא מחץ לבבם, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולם, ואך ששון ושמחה ישיגו כל הימים

חיים גשטטנר ומשפחתו

אריזמון

מרכז האופנה היוקרתית לתינוקות, לילדים, ילדות ונוער במרכז בני ברק ר' עקיבא 59

במוצאי שבת קודש

מעמד הנחת אבן הפינה למרכז קאליב ר"בר ב"בר" בירושלים עיה"ק

ברח' הגה ע"י שכון חב"ד ועזרת תורה בירושלים

ע"ש הס"ק מו"א רבנו יצחק אייזיק מקאליב זי"ע ולזכר קדושי השואה הי"ד

בהשתתפות מרנן ורבנן ראשי אלפי ישראל גדולי ומאורי הדור שליט"א

הד היום

הסוכנות היהודית בפירוק

מ/ה הסוכנות היהודית נקלעה למשבר כספי, הצורך בקיצוצים נעשה דחוף, במשך שנות קיומה נטלה על עצמה שורה של תפקידים שבהם עסקה. הסוכנות היהודית מילאה תפקיד של שלוחה להסתדרות הציונית, עסקה בהתיישבות חקלאית, תפקיד שהיה צריך להיות שייך למשרד החקלאות. בתפקיד זה כמו תפקידיה היה מן הראוי לכבור לפיפלה של הממשלה, שהיא היורשת החוקית של הסוכנות היהודית. המנגנון הגדול של הסוכנות ראג לתשמוקתו. הסוכנות לא היתה מוכנה להתפרק מאותם נכסים שנמסרו לידיה בתקופה לפני קום המדינה, נסיונות לשנות את המבנה הארגוני של הסוכנות לא עלו יפה, בכח כוצמתו של המנגנון סיכלו כל רעיון. מה שלא יעשה השכל הפשוט עשה ההכרח. המשבר הכספי המכבר על מוסד זה שבעבר היה מקור של הכנסה גדולה, איבד לאחרונה את כוח המשיכה לתרומותיהם של יהודים בכמה ארצות ובעיקר בארצות הברית, מקום שם נהגת המגבית היהודית המאוחדת להתרים יהודים למטרות שונות.

הכנסותיה של המגבית ירדו בשנים האחרונות. יהודים בארצות הברית מתרשמים כי מדינת ישראל היא מדינה עשירה, שאינה מעוררת יותר את רגשי הרחמים של יהודים. הקהילה היהודית יש לה בעיות משלה בתחומים שונים, ועל פי הכלל של "עניי עירך קודמים" מעדיפים יהודים להעביר יותר ויותר אמצעים למטרות מקומיות אם זה בתחום הסוציאלי ואם זה בתחום החינוך. תקציב הכנסה של הסוכנות הלך וירד, קיצוצים לא יכלו למלא את החלל שנוצר.

לא היה לה מנוס מלהתפרק מכמה וכמה נכסים, וההחלטה להעביר לידי ממשלת ישראל את המפעל של "עליית נוער" מיסודה של הנרייטה סולד, כליל נפל הגורל. במקום לקצץ בפעולותיה שהיו תמיד "בבית הדגל" של הסוכנות היהודית במשך שנים רבות, עלתה ההצעה להשתחרר מנטל זה ועוד היד נטויה להשתחרר מנכסים שצברה במהלך שנות קיומה. אין בכך לומר שהסוכנות מוכנה להתחסל, יש לה מנגנון גדול אשר לא יתן לה להתחסל.

אין זה המקום לעשות את השבתה של עליית הנוער, מה עשתה לנוער היהודי שנותר לפליטה. כיצד היא טיפלה בנוער היהודי שבא מארצות המזרח, וכמה גדול חלקה במבצע של העברה על הדת של נוער יהודי, אם זה הגיע מתימן או מעיראק ומרוקו. אולי פה ושם נאלצה להפריש מעט גם לאחזקת מוסדות דתיים, שקיבלו את מרותה ואת תכנית הלימודים. בדרך כלל היתה מכשיר רב עוצמה להעביר רבבות מילדי ישראל על דתם ודעתם, מבלי לקפח שכר שיחה נאה פה ושם, היה לה חלק גדול ביצירת תדמית אחרת לילדים שהגיעו לארץ. פרשת "ילדי טהראן" הטילה על עליית הנוער אות קלון שלא יימחה בקלות.

את הנעשה אין להשיב, ליהדות החרדית שעמדה מחוץ לסוכנות היהודית לא היתה השפעה על עליית הנוער והדיכה בחינוך ילדי ישראל. מנקודת השקפה קצת קשה לראות את משרד החינוך כיורש יותר טוב. בכל זאת יש הבדל ניכר בין משרד החינוך, שהכיר בחינוך חרדי למניו ונתן זכות קיום לזרם כמו "החינוך העצמאי" או מוסדות מוכרים אחרים השייכים ליהדות החרדית. מנקודת מבט זו צריך לקדם בברכה את המעבר מידי הסוכנות, לידי משרד החינוך, שהוא תחת פיקוח ממלכתי, ולפעול לשינוי במגמות של אותם מוסדות, שהיו בבעלותה של "עליית הנוער" כארגון וולונטרי שאין עליו פיקוח.

ננעל מושב ההנהלה המצומצמת של אגודת ישראל העולמית

מאת כתב "המודיע"

מושב ההנהלה המצומצמת של תנועת אגודת ישראל העולמית, נגמל השבוע לאחר שני ימי דיונים ערוכים ומעמיקים של עבודה אגודת ישראל העולמית ברחבי העולם.

בדיונים שהתקיימו במלון פארק האוטל בניו־יורק, נטלו חלק חברי ההנהלה המצומצמת אשר הגיעו מחמישה מדינות. המשתתפים עשו מאמץ לרכז בשני ימי הדיונים את הנושאים שנקבעו על סדר היום. לאחר דברי הפתיחה והברכות ששיגר מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, החלו דיונים מעשיים אשר התנהלו ברובם ע"י נשיא אגודת ישראל באה"ב יו"ר הועה"פ הרב משה שרר, בהתאם לסדר היום שהוכן יחד עם עמיתו יו"ר הועה"פ, הרב יהודה מאיר אברמוביץ.

הנושא הראשון בדיונים, היה השתתפות אגודת ישראל העולמית בכופים בלאומיים: ארגון האומה המאוחדת, ועידת השילומים, קרן התרבות וארגון יהודי להשבת רכוש (אילי"ר). לאחר שנציגי אגו"י הרב משה שרר, וידיד מרכז אגודת ישראל בירושלים הרב מנחם פרוש, השמיעו דעתם בנושא, התפתח דיון מעמיק ומקיף של חברי ההנהלה המצומצמת. לאחר סיכום הדיון, הופיע הרב פרופ' משה צבי רייכר, משפטן ידוע שהתמחה במשפט הבלאומי, אשר השמיע הרצאה מקיפה על האתגרים העומדים בפני נציג אגודת ישראל במוסדות האו"ם, תוך שימת דגש על ייחודיות עם התורה הנבחר. נציגי ההנהלה המצומצמת של אגו"י, בחרו פה־אחד בהרב פרופ' רייכר לנציג אגודת ישראל במוסדות האו"ם. משתתפי הדיון הרעיפו שבחים על הרב רייכר, מבאמני ביתה של אגו"י, אשר למד וספג תורה בישיבות הק'.

במהלך הישיבה הראשונה הועלה זכרם של שנים מוותיקי התנועה האגודאית כשרידי הדור הקודם: הרב ד"ר יצחק לוין ז"ל, והרב מאיר דוד לוינשטיין ז"ל, אשר הלכו לעולמם בשנה האחרונה. משתתפי הדיון הדגישו את נקיון כפם של הנפטרים הדגולים, אשר היוו סמל ודוגמא לשלוחי ציבור שעסקו בצרכי ציבור באמונה, מתוך מסירות אין קץ.

בתום הדיונים בנושא הראשון, נבחרו מחדש לועדת קרן התרבות היהודית: הרב יצחק מאיר צימרמן — יו"ר אגודת ישראל באנגליה, הרב שרר והרב פרוש. לועדת השילומים נבחרו הרב שרר והרב צימרמן. לארגון, אילי"ר נבחרו למועצה הרב יחזקאל בסר והרב שרר, ולאקזקוטיבה נבחרו הרב שרר והרב פרוש. במהלך הדיון הופיע בפני חברי ההנהלה יו"ר האקזקטיבה אילי"ר מר ישראל זינגר, אשר הסביר בפרוטרוט את עבודת הארגון וענה לשאלות המשתתפים.

במשך שעה ארוכה קיימה ההנהלה דיון מעמיק ומקיף על תפקידה של אגודת ישראל העולמית במאבק נגד ההתפתחויות האנטי־דתיות ברחבי תבל. חברי המשלחת מא"י מסרו על סכנת חדירת הרפורמים הן במערכת החינוך הממלכתית והן במועצות הדתיות וגופים שונים ונדונו הדרכים לבלימת ההתפשטות. בקבלת שורת החלטות מעשיות, נסתיים יום הדיונים הראשון בשעות הלילה המאוחרות.

ביום הדיונים השני הונח בישיבה דיון מקיף ממצה המשלחת מא"י על מערכות יחודית התורה בארצנו הקדושה בכירסום מתמיד של ממשלת השמאל בסטטוס־קוו הדתי. כן מסרו החברים מא"י על הדרכים לליכוד היהדות החרדית בארצנו הק' והתייצבותה שכם אחד במאבק לקיום קודשי ישראל והערכות לקראת מערכת הבחירות הבאה שיתקיימו בעוד שנה. החברים מארצות השונות הביעו את דעותיהם בנדון, תוך שימת דגש שליכוד מחנה יראי ה' בארץ הקודש, היינו אבן יסוד לכל הפעילות האגודאית בעולם.

בהמשך לדיון זה נערך דיון אותו פתחו החברים מא"י על המצב המדיני והבטחוני, הפיגועים התבלניים במרכזי הארץ ובמקומות אחרים כאשר מצד שני נחתמים "הסכמי שלום" תוך ויתורים מרחיקי לכת, הם סכנות לעם היושב בציון.

בתום דברי החברים מא"י התפתח דיון בו נטלו חלק החברים מהארצות השונות ונתקבלו שורת החלטות. בחוק הארגוני דנה ההנהלה בחידוש וריענון הועד הפועל העולמי תוך שימת דגש להרחבת הפעילות השונות.

הוחלט על קיום כנס מליאת הועה"פ העולמי בחודשים הקרובים בארץ־ישראל. ההנהלה דנה בדרכים לעזרה לפדרציה של אגודת ישראל באירופה שהוקמה לאחרונה, וכן דיון על בעיות פנימיות שונות במרכזי אגודת ישראל בארצות שונות הדיון האחרון היה עבודתה של אגודת ישראל העולמית בבדי"ם לשעבר ע"י הועד להצלת נדחי ישראל של הר' מרדכי נוישטט וכן ע"י מרכזי אגודת ישראל באנגליה, שוויץ ובלגיה.

החלטות מושב הנעילה

1. ההנהלה המצומצמת רואה בדאגה ובחומרה את ההדרדרות ההחנית ושמירת ערכי הקודש בחלקים רבים בארצנו הקדושה, ומחזקת את ידי העומדים על משמר שמירת חומת היהדות בארץ־ישראל.

2. ההנהלה המצומצמת מטילה על הועה"פ בא"י להתכנס בדחיפות לדון ולעשות כל פעולה ע"מ לבלום את הפעילות הרפורמית בא"י.

3. ההנהלה המצומצמת מחזקת את ידי כל העושים והמעשים לרסן את ההתבוללות, נשואי התערובת והחינוך הכופרני ברחבי העולם.

4. ההנהלה המצומצמת שמעה דו"ח מאלף מעבודת מרכזי אגו"י באנגליה ושוויץ ו"הועד להצלה נדחי ישראל" בארצות ברית המועצות לשעבר — ומחזקת את פעילותם תוך שימת דגש להרחבת הפעולות במקומות נוספים.

5. ההנהלה המצומצמת של אגודת ישראל העולמית הביעה חרדתה מההסכמות הצפויות בכינון מדינה פלשתינאית בתוככי ארץ ישראל, והרחות הנושבות לפגוע בשלימותה של ירושלים והגישה למקומות הקדושים בכל הארץ.

6. ההנהלה המצומצמת הביעה את כאבה ודאגתה על המצב הבטחוני והמדיני בארץ ישראל גדל החרדה מהטרור ושפיכות הדמים המשתולל בערי הארץ. ההתפתחויות המדיניות מחייבות את ממשלת ישראל ערנות מרבית לשלומם של רבבות התושבים היהודים בכל חלקי ארץ ישראל.

מושב לזכרו של המהר"ם שפירא זצ"ל

ביום שני בערב אור לד' מר־חשון, יום הזכרון של המהר"ם שפירא זצ"ל — ראש ישיבת חכמי לובלין ומחולל רעיון לימוד הדף היומי בכל ארצות תבל, התקיים מושב מיוחד לזכרו, בו השמיע דברים תלמידו הרב יהודה מאיר אברמוביץ — יו"ר הועד הפועל העולמי ויו"ר הועדה להפצת לימוד הדף היומי.

הרב משה שרר נשיא אגודת ישראל באה"ב ויו"ר הועה"פ העולמי הודיע במעמד זה, כי אגודת ישראל באה"ב כבר הקדימה ושכרה אולם המכיל 30 אלף מקומות, לקיום סיום הש"ס של הדף היומי ביום א' דסליחות תשנ"ז, הבעל"ט.

מטה הפעולה של יהודי חברון:

צה"ל אסר הכניסה למקומות הקדושים

מטה הפעולה של יהודי חברון קבל אתמול על התנהגות צה"ל בחברון שמוכפכת כמו עם המטה כאשר כי "הצבא — כזרוע של ממשלת הבגידה הולך אוסי — הולך ומכביד על חברון היהודית". זאת, לדברי המתיישבים, תוך מגמה "לנסות לחנק, לייבש ולעקור את חברון היהודית".

בהודעה מנים אנשי המטה — בראשות נעם ארנון — רשימה של תקריות, איסורים והגבלות שהטיל צה"ל בזמן האחרון על אנשי היישוב היהודי בעיר. בין השאר, הם טוענים כי נאסרה עליהם הכניסה למספר מקומות קדושים בעיר, כמו קבר אבנר בן נר וקבר עתניאל בן קנז. זאת, על אף שהסדרי הגישה והתפילה במקומות אלה לא נקבעו כלל בעבר שמנו.

כמו כן טוענים המתיישבים, כי צה"ל הגביל במידה רבה את אפשרויות התנועה של יהודים בעיר. מחאה נוספת היא נגד הכוונה לפתוח שוב בפני תושבי חברון הערבים את מיתחם השוק הסיטונאי בעיר.

"זוהי הכניסה היחידה לרובע היהודי בחברון", מזהירים אנשי המטה.

במקרה אחר מתבר צו הפינוי שהעביר שלטונות צה"ל בעיר למשפחת נחשון לפנות את הגליריה שהוכרה, באותו סמוך למערת המכפלה. בהודעה מסופר על פקיד בכיר במינהל המקרקעין בחברון שי"הבטיח" למשפחת נחשון: "אנו נמשיך לפנות את כל היהודים מחברון". (עתים)

משרד החוץ בלונדון:

שר החוץ של בריטניה יבקר באוריינט האוס

ריפקינד יוצא ביום א' לביקור במזה"ת

שר החוץ הבריטי מלקולם ריפקינד, שייצא ביום ראשון לסיור במזרח התיכון, מתכונן לערוך ביקור באוריינט האוס במזרח ירושלים, נמסר ביום חמישי בהודעת משרד החוץ הבריטי.

"לפי מיטב ידיעתי, התוכנית לא שונתה", אמר דובר המשרד. ממשרד החוץ הבריטי נמסר כי הביקור לא אמור לגרום לבעיות כלשהן ביחסי ישראל בריטניה, למרות הדברים שאמר ראש הממשלה יצחק רבין לאחרונה, בישיבת ועדת החוץ והביטחון.

לדברי רבין, "אישים זרים במעמד שרים, אמורים להימנע מכל ביקור רישמי באוריינט האוס".

"זה עניין עקרוני" אמר רבין, שהתכוון כנראה להודעתו של ריפקינד על כוונתו לבקר במקום. למרות ההודעה דוברת לשכת ראש הממשלה כי "רבין יסרב להיפגש עם כל אישיות בדרגה שמעל לשר חוץ (קרי, ראש ממשלה או נשיא) שתבקר באוריינט האוס".

חיים אשר ברגמן

סוף שבוע

למה כועסים בישראל על שותת אפה של המשטרה הפלשתינית. ההתפרצו שתי מכוניות תופת בגוש קטיף? צריך להבין שחוש הרית של השוטרים הפלשתינים מנוטרל לחלוטין, כאשר מדובר בפיגועי טרור נגד ישראלים...

★

פרס בנאום הקיף בעצרת רבת עמון: "החזרנו למצרים את האדמה אך לא קיבלנו שלום מלא".

לקח לו זמן רב כדי להכיר במציאות המתסכלת הזו. לדאבוננו, זמן קצר בהרבה יעבור עד שיתפקחו פרס וחבריו וישאו טעמים דומים לגבי הפלשתינים...

★

רבין: "יהודעתי לאמריקאים שקיימת השפעה שלילית לתהליך המרים עקב הפיכת דמשק למרכז טרורי".

איזו טענה אוילית היא זו: האם לא ניהלה ישראל מו"מ עם אש"ף באוסלו, כאשר הוא שימש עדיין במוצהר ארגון טרור?!...

★

"קצין פלשתינאי נתפס כשהוא נוהג ברכב ישראלי גנוב. על הרכב נמצאה לוחית זיהוי פלשתינית ומתקן משטרה מהבהב".

אז מה יש?! לגנוב אדמותינו מותר ואת מכוניותינו אסור?!...

★

"עיפ אישורו של רבין, יורשו משפחות פלשתיניות שגורשו מלוב להיכנס לעזה".

וכך החלה להתבצע תכנית "ההשיבה" הפלשתינית, באישור רשמי של ממשלת ישראל...

★

"החשוד ברצח המטיילים הישראלים בואדי קלט לא יואשם ברצח".

והמשך התהליך יהיה כך, הוא ישפט למאסר וישוחרר במסגרת ההסכמים עם הפלשתינים...

אז אימרו אתם! האם לא צדק יוסי שריד כשאמר שאין הוא יודע אם מצבם של שני השותפים לפשע שנתפסו בידיהו אינו גרוע יותר מאשר אם היו נתפסים בישראל?!...

★

"הוגשו שתי תלונות על אלימות שוטרים נגד עוברים ושבים בהתי בר אילן בירושלים. המחלקה לחקירת שוטרים הבטיחה להתייחס ברצינות".

וה"רצינות" הזו תסתכם כנראה מקסימום, בבקשת "סליחה" והתנצלות רפויה...

★

"ראש עיריית גבעתיים הגבע לאפשר הנמודדות על חברות במועצת העיר, רק למי שיציג אישור פסיכיאטרי על יכולתו למלא את התפקיד בצורה שפויה ונאותה".

זה רעיון נכון! אבל ספק אם ניתן לבצעו, שהרי היכן ימצאו שפויים כה רבים שיסכימו להבחר לתפקיד זה?!...

מפעל המשניות החודשי

בנשיאות האדמו"ר מסאלגא שליט"א

רחוב הפסגה 60 ת.ד. 16326 בית וגן ירושלים טלפון: 02-439130

להלן מקומות המבחן והרישום למבחן שיתקיימו אי"ה ביום א' כ"ט בחשון בשעה: 7.00 בערב על מסכת ברכות, פאה א' – ג'.

ירושלים–גאולה: בית המדרש באבוב, רח' חגי

בית וגן: בית הכנסת הגר"א רח' הפסגה

בני ברק: תלמוד תורה הדרכה, רחוב אחיעזר

שעלבים: ישיבה תיכונית שעלבים

אשדוד: כולל בית ישראל, רח' תכונת הגנב

רמסיים: ישיבת כנסת חזקיה, רח' שמשונוביץ

חיפה: ביהמ"ד תיכון בית יעקב, רחוב ביאליק

חצור: ישיבת שפתי צדיק, קרית חסידית

צפת: כולל משנת אחרה, רח' בר יוחאי

ערד: ישיבת לב שמחה, רח' בן יאיר

עמנואל: בית הכנסת תולדי הישיבות

לתשומת לב: טופס הרשמה שימולא חלקית לא יתקבל, כמו"כ נבחנים שנבחנו במחזור הקודם, עליהם להרשם מחדש.

בברכת התורה

ההנהלה

חדש!

זריעה ובניין בחינוך

שיחות בענייני חינוך שנאמרו ע"י הרב שלמה וולבה שליט"א במסגרת בית המוסר

הרואים אור לראשונה בכתב עם הוספת תשובות

להשיג בחנויות הספרים

פלדהיים - ספרים ברמה אחרת

במיקום הטוב ביותר על ציר גהה ליד קוקה קולה מוקם:

יובל סנטר

בית משרדים ומסחר מבואר ביותר

למכירה ולהשכרה

שטחים מחולקים וממוזגים

כניסה 3/96

טל'. 03-6742801 ● 03-5628875

דליקה נוספת במטרו בבאקו

דליקה נוספת פרצה אתמול ברכבת התחתית בבאקו, שם מצאו את מותם בשבת 300 בני אדם, מסרה סוכנות הידיעות הרוסית "אינטרפאקס". בנס ניצלו כי הפעם לא היו נפגעים. "אש פרצה באחד מקרונות הרכבת התחתית, אך שירותי הכיבוי של הרכבת התחתית הצליחו להשתלט במהירות על הדליקה מבלי שנגרמו כל אבידות בנפש", ציינה סוכנות הידיעות. מאז האסון בשבת, פרצו שתי דליקות נוספות ברכבת התחתית בבאקו.

סגולה נפלאה

אברכי כולל בביהמ"ד חסידי קרלין בעיר העתיקה צפת יתפללו עבורך ועבור בני משפחתך, ע"י הציון של הרה"ק ר' לייב בעל היסורים זיע"א ביום היארצייט ס"ז חשון המקן למשלוח קריסלאף לת.ד. 467 צפת או לפקס. 06-974719 + צ'ק ע"ס 26 שקל לכל קוויטל לת.ד. הנ"ל

נ.ב. יש אפשרות להתפלל 40 יום רצופים ע"י הציון של הרה"ק הנ"ל, נא לשלוח מכתב הצעה בהתאם

רפואה שלמה — רפואה משלימה

אפשר לטפל ואפילו לרפא. אפילו במקום שהרפואה הקונבנציונלית פוכרת ידיים ביאוש — יש לרפואה החלופית מה לומר. אנשים שמחלות כרוניות מעיקות עליהם וממררות את חייהם, יכולים למצוא מזור. בין אלה מוצאים את כאבי הגב ופרקים, מיגרנות, אסטמה, בעיות עיכול, מחלות שקשורות במערכת העצבים, סחרחורות, נדודי שינה, דיכאונות ובעיות אלרגיות. אחוזי הצלחה, שמפתיעים כולם, כולל רופאים. וזה שווה לפחות בדיקה.

למה לסבול, אם אפשר לרפא?

ויש פתרונות, בעזרת ה', והם מגוונים. יש מאלה שהם חדשים, ויש ישנים־נושנים, ממיטב רפואת העולם העתיק, שידע לטפל בהרבה תחלואים, טוב בהרבה מהאנטיביוטיקות, שכולם מודים שהן הורסות כל חלקה טובה.

מערכת הרפואה בארץ, אינה גרועה. אבל יש כל כך הרבה חולים והמחלקות כה עמוסות, עד שזה פשוט נורא. אנשים הסובלים ממחלות כרוניות, מוצאים עצמם בתוך מעגל קסמים, דרך ללא מוצא. הם פשוט מתייאשים ובטוחים שעליהם לשאת את סבלם עד יומם האחרון.

יש שמאמינים אחרת, ביניהם ד"ר אבא בכאן, שהיא רופאה קונבנציונלית, אך התמחתה במיגוון של שיטות הרפואה החלופית. היא בחרה ביניהן את הטובות, משלבת שיטות, וכך מציגה המכלול של רפואה משלימה, שחותר לרפואה שלמה. היא הצליחה במקומות שאחרים הרימו ידיים.

היא צברה הרבה נסיון במחלקה נוירולוגית בבית חולים במרכז הארץ. שהותה במשך חמש שנים, והתמחתה אצל הכירורג הסיני הנודע, ד"ר צ'יאנג פוסה, ועבדה עמו בבית החולים.

"אני משלבת מיגוון שיטות טיפוליות, כמו: עתיקות מעברי אנרגיה, הרמות אנרגיה תיבלית, פסיכותראפיה, שיאצו, מוקסה (סיגר סיני עשוי מלענה), טיקטורות מצמחים, אקופלקטורה ומיכשור מודרני".

"אי אפשר להפריד בין הנפש והגוף. יש אירועים המפתחים "חסימות" בגוף, בתת־מודע, אלרגיות ומחלות, והאיזון הטבעי בגוף נפגע. צריך לדעת לשחרר ולהשיב את האיזון, לחזק את המערכת החיסונית".

כמי שלמדה ברפואה המערבית, היא עוקבת אחר הבדיקות "הרגילות", מלומדת מקן הרבה. את רפואת המזרח, היא משלבת, ויוצרת גישה חדשה ברפואה. הרפואה משלימה, משלימה את הקונבנציונלית, ולא רק באה במקומה.

כאב הגב נעלם

ואי אפשר לדבר מהסבל, בלי להזכיר פתרונים.

במרכז לרפואה חלופית בתל אביב, רואים אחרת את הדברים. אפילו מי שנפגע באירוע מוחי, "מ', וי'. אי"י", מוצא מזור. הרופאים החולים, מעניקים להם את ההרגשה, שאין זה סוף הדרך. להיפך: אפשר להשתקם, בתהליך מהיר יותר, יסודי יותר, והעיקר: בריא יותר.

אלרבאבו

וקודם כל, בשורה לכואבים. במרכז לרפואה חלופית, שהוא הגדול בארץ, ניתן לשכך מכאובים, בשיטה מתוחכמת וחדישה. זהו גילוי של חנת האחרונה: מכשיר הפועל באמצעות גלים אלקליים, אלמראסאונד. אנו יודעים על האיבחון במורת האולטראסאונד, אולם הדרנים שבטיפול באמצעות מכשיר זה, הוא ללא ספק מרשים.

לישון, בלי כדורים

אנשים שהשינה היתה עבורם שטוב. אנשים שהדכאון הרדים עד שפר, מוצאים פתאום שינויים. עד כה, הזה הצגת ליף — כדורים. אבל גם זה לא עוזר. ויש תופעות לוואי.

במרכז לרפואה חלופית, מרדים שאפשר לטפל בלי תרופות, בלי ניתוחים וללא כאבים. אפשר.

איך עושים זאת? — בשילוב של ארומה־תראפיה, בטיקטורות מצמחים. וכך אפשר לרפא בעיות כמו ראומטיזם, סכרת, שומנים בדם, לחץ דם גבוה, או נמוך, אולקוס, בעיות בכליות ובערמונית. מ.

אבחון מדוייק

האיבחון, הוא הקשב הראשון, והחשוב, לפני ריפוי.

הרפואה המזרחית, יודעת היטב לאבחן. היא מצליחה במקומות שאחרים נכשלו, לאתר את הבעיה בדיוק נמרץ. איך מאבחנים? — הרבה שיטות בדבר, כמו: בדיקת הדופק, בדיקת האירים של העין, איבחון אאוריקלי (באוזן), כך מאבחנים בלי כאב, ובדיוק נמרץ.

אירוע מוחי — אירוע חולף

כבר הוכרו את המחלקות הכרוניות, שאנשים חושבים שהם חייבים לסבול, ובשקט. זהו חלק בלתי נפרד מחייהם.

אפשר לנשום

המרכז לרפואה חלופית

רח' פנקס 43א' תל אביב

טל. 03-6045850

פרסומית 03-8704897

קורס מיוחד לנשים ע"י הגב' יעל לנגפורד (גל"ים)

יפתח אי"ה ביום א' י"ט חשון תשנ"ו בשעה 8.00 בבית"ס פאר"י רח' ירושלים 6 בני ברק

מסי מקומות מוגבל

פיקוח נפש של מליוני יהודים בארץ הקודש

בשולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת **סימן שכ"ט סעיף ו'** כותב מרן המחבר: "עכו"ם שצרו על עיירות ישראל אם באו על עסק ממון אין מחללין עליהם את השבת באו על עסקי נפשות, ואפי' סתם, יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללין עליהם את השבת. ובעיר הסמוכה לספר אפילו לא באו אלא על עסק תבן וקש מחללין עליהם את השבת". בהגהה כותב הרמ"א "ואפי' לא באו עדיין אלא רוצים לבא". בשו"ע הרב בעל התניא (שכ"ט, ו') "ובעיר הסמוכה לספר אפי' אינן רוצים לבוא אלא על עסקי תבן וקש מחללים עליהם את השבת שמא ילכדו העיר ומשם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם": והוא עפ"י רש"י עירובין מ"ה, א. ד"ה לספר וז"ל: עיר שמבדלת בין גבול ישראל לגבול האומות, יוצאין עליהם, שמא ילכדוה, ומשם תהא נוחה הארץ ליכבש לפניהם.

ברור מפסק הדין בשלחן ערוך שבעיר הסמוכה לספר אפי' באים הנכרים על עסקי קש ותבן (=טוענים שרוצים שלום ולא שטחים), יוצאים בכלי זיין אפי' בשבת. אף שזהו רק ספק פיקוח נפש, כי אולי באמת רוצים שלום. הרי כשמדובר בספק פיקוח נפש של בני ישראל ואפי' בספק ספיקא מחללין את השבת. כי אסור לגרום לכך אפי' בספק ספיקא שהארץ תהיה נוחה ליכבש לפניהם.

המצב כיום בארץ הקודש הוא הרבה יותר חמור מהמצב המתואר בשו"ע, ומכמה סיבות: א. היישובים והעיירות עליהם מדברים שרוצים "למען שלום" - כביכול" להעביר לנכרים אינם רק עיירות **הסמוכות** לספר אלא הן בעצמן עיירות ספר. ב. הנכרים שבאים, אינם באים על עסקי תבן וקש אלא אומרים בפירוש שרוצים את ירושלים, רמלה, לוד, יפו והגולן. ג. מדיניות הממשלה בארץ הקודש כיום היא (היה לא תהיה) לתת על מגש של כסף, ובינזמתם הם, שטחים שמסכנים את כל תושבי ארץ ישראל ע"י פתיחת הארץ לפניהם. וא"כ הרי זה **ודאי פיקוח נפש** ולא ספק. שהדין בשולחן ערוך (ואין חולקין על זה) שיוצאין עליהם בכלי זיין ומחללין עליהם את השבת שלא תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם.

עפ"י כ"ז ברור, שבנידון דידן לא משנה כלל, ומיותר הוויכוח, בענין קדושת ארץ ישראל, כי ההלכה בשלחן ערוך מדברת על פיקוח נפש, ואין שום נפקא מינא (=הבדל) אם מדובר בישוב ספר בחו"ל או בארץ הקודש. וראה עירובין מ"ה א. "אמר רב נחמן: ובבל כעיר הסמוכה לספר דמיא, ותרגומא נהרדעא" וברש"י שם: "שהייתה סמוכה לנכרים מצד אחד, ולעיירות שיושבין בהן בני גולה מצד שני".

הרבה שואלים "האם מותר עפ"י הלכה לוותר על שטחים תמורת שלום"? **ולפי דעתנו יש בזה הטעייה מכוונת, ובאם השאלה היא אמיתית יש לשנות את הנוסח ולשאול "האם מותר לסכן את העם היושב בציון ולהכניסם למצב של פיקוח נפש ע"י העברת ישובים שעל הספר לנכרים, ולקבל בתמורה (במקרה הטוב...) פיסת נייר?!!"** ראאים כעת לדאבוננו, שרק הדיבורים על העברת ישובים לנכרים, גורמים לשונאי ישראל להרים ראש, ופוגעים ר"ל ביהודים בכל ארה"ק ביתר שאת, מפחיד רק להעלות על הדעת מה יהיה ח"ו באם תבוצע העברת הישובים שעל הספר.

התורה שהיא "תורת חיים", נותנת תשובה לכל שאלה בחיי יום יום, ובוודאי בשאלה כה חשובה ועקרונית הנוגעת למליוני יהודים כ"י. ישנו פסק דין ברור בשולחן ערוך, המאיר לנו את הדרך איך צריך להתנהג עפ"י התורה, ופסק הדין הוא שאסור בשום אופן להעביר חלקים מארץ ישראל לנכרים, כנ"ל.

על פסק דין זה חתומים חמש מאות גדולי הרבנים שליט"א מארה"ק ומחו"ל

יהודי יקר, עזור לנו במאבק של פיקוח נפש: שלח תרומתך עוד היום ל: "פיקוח נפש", ת.ד. 56131 ת"א, ISRAEL

המעוניינים לקבל רשימת החותמים - נא לשלוח לת.ד. הנ"ל בצירוף מעטפה מבויילת

משה עקיבה דרוק

השיבה שופטינו כבראשונה

ההסתייגות שיש ליהודים חרדים ממערכת המשפט המנוהלת על ידי מדינת ישראל, היא תוצאה ישירה של יסודותיה, היונקת את כוחה ממסכת חוקים ומשפטים, ממקורות זרים ולא ממקורות המשפט העברי הבנוי על יסודות איתנים של הלכות המסורה לנו מדור דור. יסודות שחצבו אותם גדולי ישראל דור אחר דור שממקור קודש יהלכון. היחס אליהם כאל "ערכאות" של עכו"ם היא תוצאה של חוות דעת נהגות האישית והסמכות ממנה יונקים אותם שופטים, חלק ניכר מהם אינו מכיר את ספר החוקים היהודי, ואף כל אותה ספרות הלכתית המסורה לנו מאז יסודה ראשונים כמלאכים. "השולחן ערוך" כשמו כן הוא, קובע על יסודות חוקים את כל מערך החיים. ההבדלים בין פוסקי הלכות במזרח כזור הארץ לבין ההלכה המקובלת על ידי יהודים במערב, אלה ואלה דברי אלוקים חיים ומהם לא יזוזו גם בתנאי הקיום הקשים ביותר...

יסודות החוק והמשפט שהונהגו בישראל התבססו על חוקים ומשפטים, שלפי הבנתנו היהודית, הם יונקים מספרי החוקים המקובלים על ידי מערכות המשפט של הגויים. המושג של "ערכאות" היה תמיד מחוץ לתחום עבור יהודי ירא אלוקים, המסור את כל אורח חייו מעל בסיס אחר, מושרש עמוק בהוויה היהודית. הנסיונות שנעשו מצד כמה וכמה משפטנים להחדיר את המשפט העברי לספר החוקים לא הניבו פרי. "פה ושם ביקשו להגניב את המשפט העברי לספר החוקים הישראלי החדש נתקלו תמיד בהתנגדות של חוגים אשר מבקר להליכות החיים של הנכרים, הגוי דעות וחוקים מאיזו ארץ קרובה או רחוקה, היו תמיד קרובים יותר להבנתם וללבם של משפטנים שהשתלבו על פסיקתם של גויים, רחוקים מאוד מכל מה שמציגה היהדות.

מאז ומתמיד יודעים שלומי אמוני ישראל ממשיכי מורשת היהדות, שיש להם דין ודברים עם חבריהם לדעה ולהשקפה לא פונים למערכת המשפט הממלכתית, בדרך כלל פונים בראש וראשונה למערכת המשפט ההולכת בעקבות ראשונים כמלאכים. פסיקתם של חכמי התורה בכל ענין וענין היתה נטועה כמסמרות בהכרתם ואינם סרים ממנה ימין או שמאל. ואין מהרהרים אחרי מעשה בית דין, והחידוש שהנהיג המשטר המנדטורי, על הקמת בית דין לערעורים, נתקבל בהתנגדות של כל גדולי הרבנים, ולא זו ההזדמנות לחזור על כל הסערה שהתעוררה בזמנו, סערה זו שקעה ברבות הימים, לאחר הכנסת ערכאה זו גם למערכת המשפט הרבני, עד שרבים וגדולים הסבורים שהותר הדבר.

יחס מסויג זה קיים ועומד כלפי מערכת המשפט החילוני בישראל, שומרי אמונים מונעים את עצמם מלהכנס לדין בבית משפט זה, רק אם כן אין ברירה, נאלצים להזדקק למערכת זו למורת רוחם. הפסיקה ההלכתית יודעת לפסוק את דינה ולהיות מקובלת יותר גם על אלה הרחוקים ממשפט התורה. הרבה עשתה הביורוקרטיה המסורבלת המגלגלת משפטים שנים על גבי שנים, לא כן במשפט העברי כפי שנהוג בבתי הדין הרבניים בכל מקום שהוא, יש מושג של "עינוי הדין", ללא כל אותם פגמים של ביורוקרטיה, מבלי שאיש יעז לערער אחרי מעשה בית דין, גם אם אין לו סמכויות בחוק המדינה. אלה הן עובדות שאינן צריכות ראיה, בכך המפורסמות שאינן צריכות ראיה המודיעים רחשים אימון בלתי מעורער לפסקי הדין של המשפט היהודי, ואף לו לאדם שנטחב שלא ברצונו להתדיין לפני אותם שופטים הכפופים למערכת חוקים חילונית.

[illegible]

[illegible] המשפטי, בתי דין לענינים ממונות הם אחת התוצאות. המדינה עצמה מבקשת לעצב דרכים ואמצעים כדי להתגבר על הסחבת והסירבול שמערימה מערכת המשפט הממלכתית. מערכת זו נתקפת מרוב עיסוקים ומרוב דיונים הנעשים לעתים כאמצעי לעייף את השופטים או להשכיח את חומרת העבירה, שיכחה שבדרך כלל מביאה להקלת עונש. מערכת המשפט שיש לה אמצעי כפיה, אינה מצליחה להתגבר על הכבלים שבהם היא כבולה וחוזרת לדרוש בבירורים שלא תמיד מוצאים את האמת לאמיתה.

בקשר לנושא זה, בעקבות המהלומות שספגה השבוע מערכת המשפט, ובעקבותיה נפגעה האמינות של חוקים רבים בציבור, ובעקבותיה עבור את הסמכות. אין לנו כל ענין להתערב במחלוקת שנפלה בין שני אישי מדינה, כמו שר המשטרה ומי שהיה המפקח הכללי של המשטרה, אלה השמיצו את רעהו ומחליפים מהלומות מילוליות, דבר שחושף מערכת יחסים עכורה מאוד בין השנים שתופסים את השלטון וחולשים על מערכת מקיפה של מעשים ודיבורים, המחייבים לא רק אמינות גם לשון נקיה.

גם לא נקבל על עצמנו לפסוק במריבה שנפלה בין השנים ולא חשוב לנו אם המפקח הכללי של המשטרה, שבידו הופקדו סמכויות נרחבות על חיי האזרח, נפלה אכן בשאלה, אם לבחש מדים בדרגתו יכול לנהל משא ומתן פוליטי עם אישיות פוליטית על עתידו הציבורי, או שהמריבה נפלה

בעקבות דרישתו של שר המשטרה להחליף את צוות החוקרים תקופה ארוכה את פרשת אריה דרעי, כפי שטען טרנר.

לא נכנס את עצמנו לשאלה אם אכן צודק שר המשטרה או המפקח הכללי של המשטרה טרנר. עצם הפלאת תלונה כזאת, יש לה השלכות מרחיקות לכת ומעוררת את השאלה, אם זה היה רק מקרה בפרשה זו או שהיתה זו נדמה, שאיש לא מצא בה פסול, אם לא היתה מתגלה ברבים. האשמה כזו כלפי האיש שבידו נמסרה הסמכות להרכיב צוות חקירה במקרה זו או אחר, שיכול לעשות כרצונו או לפי בקשתו של איש פלוני או אלמוני בצמרת המדינה, היא האשמה חמורה ומטילה צל כבד על מנגנון החקירה. פגיעה זו בטוהר המידות יש בה לערער את נאמנותו של האיש שהועמד לדין או רק לחקירה. במשטר מתוקן שבו עומדת אמינותו של שליח ציבור מעל כל אינטרס אחר היו צריכים ללכת מתפקידם, גם המאשים וגם הנאשם, אם היינו נוהגים לפי הכלל של "והייתם נקיים מה' ומישראל".

אף אחד מן השנים לא דרש לבדוק, מי מדבר אמת, שאול או טרנר, שניהם היו צריכים לארוז את חפציהם וללכת הביתה בשקט. אם הנושא לא היה מגיע לועדת הביקורת של הכנסת, לא היתה מבקרת המדינה מכניסה את עצמה לחקור את הפרשה ומסילא לא היתה מאשימה את מר טרנר. האיש שלא השלים עם חוות הדעת של מבקרת המדינה, שמיהרה להושיב את שחל על ספסל הנאשמים. המלים הבוטות שיצאו מפיו של שר המשטרה, שהאיש שהיה כפוף אליו מדבר שקר, יש בהם לזעזע את אושיות המדינה. החלטת בג"צ שהתערב בשאלה, אין בה להוסיף כבוד למערכת, הוא פגע ביוקרתה של מבקרת המדינה וגרמה לערעור מוסכמות.

***

כאמור, אין לנו כל כוונה להתייצב לימינו של אחד הצדדים היריבים. פרשה זו חשפה נגד כל עם ועדה את חולשתה המוסרית של המערכת המשפטית, מערכת שמתכחשת למורשת היהודית, שהיתה מאז ומתמיד סימן לעצמאותה של החברה היהודית, בכל התקופות ובכל הנסיבות, גם כאשר היתה כפופה למשטרים של גויים ושל שונאי ישראל, גם הם הבינו שיש ליהדות מערכת של ערכי משפט הראויים לכבוד. לא כן במדינה הישראלית, בה יושבים על כסא המשפט יהודים מזרע ישראל שאינם נרתעים מלהתערב בנושאים שהם שייכים לרבני ודייני ישראל, מסתמכים על חוקים שמנותקים מכל ההיסטוריה ההלכתית של העם היהודי. ומתרחשים במדה רבה של זלזול, גם כאשר הם נבחרו לפי חוקי המדינה ולידם

נמסרו כל הסמכויות החוקיות, כמו לטפל בעניני המעמד האישי.

אם נפרצו כל הגדרות וכל הסייגים אין מקום להתפלא, אם פרקליטה של משרד המשפטים נוטלת לעצמה את הסמכות לערער על פסיקה משפטית שעברה את השלבים, והכניסה לכלא את הנערים שנאשמו ברצח נער עברי, למגינת לבם של הוריו ושל כל ידידיו שנחרדו לשמוע מה עלה בגורלו.

כל זה נעשה עשר שנים אחרי שכל הערכאות, כולל הבג"צ אישרו את גזר הדין, ולא ראו סיבה לפקפק בסמכותם של השופטים, להוציא גזר דין למאסר עולם. אין עוד לדעת מה ייעשה בחוות הדעת של אותה פרקליטה, וככל הנראה יבקש לערוך משפט חוזר לאותה קבוצת נערים, שטוענת כי נעשה לה עוול ונכנסה לבית הכלא, למרות היותה חפה מפשע חמור זה, טענה שחוזרים עליה מאז נדונו למאסר עולם.

קשה להתייחס לפרשה זו כאל "טעות אנוש" שיגרתית לשון שנעשית אותה קבע במקרים אחרים, כמו למשל בתאונות דרכים קטלניות. במשפט זה היה זמן לשופטים, לבדוק מספיק את החומר שנמסר לידם בטרם הוציאו גזר דין כל כך חמור, כמו על רצח של נער עברי השלכת גופתו לאתר פסולת. בתקופה האחרונה מבקש גם נאשם ערבי אחר לערער על פסק הדין של בית המשפט, פסק שעבר גם הוא את המסננת של כל השלבים, גם הוא טוען, כי נשפט על לא עוול בכפו, בניגוד לפסיקה של בית המשפט. אין לנו כל סמכות ואפשרות לברר האשמות מסוג זה. ולכן לא יודעים לקבוע עמדה לגופו של ענין.

אנו נזקקים למקרה זה רק מנקודת מבט ציבורית על יציבותה של המערכת המשפטית, מערכת שיציבותה נתערערה. אם אכן יתקבלו הטענות שלא נעשה משפט צדק עם הנאשמים הצעירים, לדעתם על לא עוול בכפם, ואם יזוכו על ידי משפט חוזר תעמוד המדינה בפני בעייה חמורה, כיצד תוכל לפצות את הנאשמים שנאלצו לבלות עשר שנים בחייהם תחת סורג ובריח. לא נגזים אם נאמר, שהתמורה והפיצוי הכספי נראה מבוטל לעומת הנזק שיפגעו השופטים באותם מקרים. ההצטברות מערערת את סמכותם של בתי המשפט, וגם מבקרת המדינה לא יצאה בידים נקיות מפרשת חוות הדעת שלה שנפסלה על ידי בג"צ. מוסד שזכה למעמד בלתי מעורער בחברה היהודית של ישראל.

מעולם לא התיחסנו במלוא האימון לפסיקותיו של הבג"צ ולא ראינו את חוות דעתה של מבקרת המדינה כדבר שאסור לערער אחריו. אנו דנים בנושא רק מבחינת מבט ציבורי שיש לו השלכות חמורות.

יצחק מתתיהו טננבוים

חיסול או רצח

שלא בכוונה, כנראה, רשמו לפניהם ענפי תקשורת למיניהם, כמעשה "רצח", את מותו הלא־טבעי של פאתחי שקאקי, ראש מרצחי ארגון הטירור הפלשתיני: "הג'יהאד האיסלאמי". ולא היא. המתתו של אדם חף מפשע, היא מעשה רצח. אבל סילוקו מן העולם של אדם שמלאכתו רצח ומקצועו רצח, כדי שיותר לא יירצחו אנשים על־ידו או על ידי שליחיו — אין זה מעשה רצח, ואולי גם לא הרג, אלא: חיסול!

אין רצח אלא מעשים כמעשהו של פאתחי שקאקי. הריגתם של אזרחים שלווים, חפים מכל פשע, היוצאים לעבודה וחוזרים ממנה, והאוטובוס בו הם עושים דרכם מתפוצץ ממטען נפץ, מי שעשה זאת הוא רוצח, והמתים הם נרצחים. פאתחי לא נרצח אלא חוסל.

אין להשליך מן הניסוח: רצח או חיסול, על־דבר ההסכמה, או ההתנגדות, עם העובדה שפאתחי שקאקי הונה ממסילות החיים. לא לפני ביצוע החיסול ואף לא אחריו. גם אם שקאקי חוסל, על ידי מי שחוסל, אין זאת אומרת שהמכנסת כך מעריך בהיותה את עצם החיסול. וכן להיפך, גם אם שקאקי "נרצח", אין בביטוי זה להוכיח כי המבטאים כך שוללים מעיקרו את סילוקו של שקאקי מן העולם.

ברם, קל מאוד לבקר מעשה לאחר שכבר נעשה. קשה, וקשה הרבה יותר, לשקול־דעת לפני ביצועו, וקל וחומר שלא קל לקבל אחריות על מעשה, שבין ביצועו ובין דחיית ביצועו, עלולים לעלות בחיי אדם. אילו באו לפנינו גורמים מוסמכים, שבידם יכולת הביצוע, כמו כן, לשאול אותנו: "האם אתם בעד חיסולו של "המהנדס", יחיא עייש, האחראי להתקנת מטעני הנפץ שפיצוצם גרמו להריגתם של עשרות יהודים, או האם אתם נגד הריגתו?" — מה היינו עונים?...

אינני סבורים שאחדים מן השורה היו אומרים: "לא". כי כאשר באים אנשים, האחראים מתוקף תפקידם למלחמה בטירור הפלשתיני, המחפש כל דרך ואינו מוותר על כל אפשרות, לבצע פיגועים המוניים, ומביא נתונים בדוקים ומנוסים, שבידם לחסל את האיש האחראי לפיגועים הרצחניים — האם אפשר לשלול מהם את חיסולו של המרצח האכזר?!

אינני דנים במאמר זה, בהיבט ההלכתי־תורני שבסוגיית חיסולו של ראש ארגון טירור פלשתיני והשלכותיו, שהרי היבט זה הוא חלקם של גדולי ישראל, והלואי זכינו ומדינת ישראל היתה מתנהלת על פי ההלכה, ושאלה זו, כמו רבות אחרות, היו משנות לטובה את אורח חייה של המדינה ואורחיה.

אנו דנים כאן כאזרחי־מדינה כפי שהיא, האם המבט האזרחי מחייב, או שולל, אפשרות של חיסול מרצחי־יהודים, בנסיבות הקיימות ובשיקולים הרלוונטיים. אנו בטוחים, שקוראינו יבינו היטב את משמעות ההכרה, ולא יתלו בנו את שלא העלנו אפילו כהרהור־קל.

***

שאלת חיסולם של ארכי־מרצחים, מבחינת התבונה המדינית והסיכון הבטחוני, היתה קיימת תמיד, ואינה יורדת מסדר־יומה של כל מדינה בעולם הנאבקת בטירור, במפקדיו ובשליחיו. מדינה הנרדפת על ידי קבוצות טירור רצחניות, מתייסרות בשאלה: "מה עדיף — לרדוף את הפושעים ולחסלם, או לנסות להתמודד עמהם?", אך משמגיעה הזדמנות נדירה להכות את ראש הנחש — מכים ללא היסוס.

מעולם לא הוכחה הטענה, שהתנהגות ב"כפפות משי" עם טירוריסטים צמאי דם, שמלאכתם בכך, הביאה להפחתת מעשי הרצח ולהקלה במבצעי הטירור. לעומת זאת כן הוכח, שחיסולם של הראשים וריצוץ־ראשם של המפקדים, גרמו ועצוים בקבוצה שנחמודיהם, ועד שהתאוששה הקבוצה והתארגנה מחדש, נשמו מעט לרווחה.

לא שאלו אותנו לפני חיסולו של פאתחי שקאקי, שצמאונו לדמי יהודים לא ידע גבול, ואכזריותו עלתה על עמיתיו בארגוני הטירור הפלשתיניים. לא שאלו אותנו, ולא התיימרנו שנישאל. אבל לאחר מעשה, אי אפשר לשלול אותו רק בגלל החשש ממעשי נקם של אוהדיו. פיגועי־אתמול ושלשום, כולל הנס הכפול והמכופל בצומת נצרים, אין בהם הוכחה לאחת משתי האפשרויות.

אם מרצחי הג'יהאד האיסלאמי היו יכולים לבצע מעשי רצח נגד יהודים — הם היו עושים זאת, גם מבלי דחיפות הנקם, ותיקצצנה ידיהם לפני שיגיעו לביצוע. אכזרים אלה, היוצאים לרצוח יהודים, מבקשים לשפוך דמינו תחת סיסמת "ג'יהאד" — "מלחמת קודש". לגבי המוסלמים החיים בצל החרב, "מלחמת קודש" אינה פחותה רעיונית מיצר הנקם המפותח שלהם, ואולי אף עולה עליו. חיסולו של שקאקי לא מעלה ולא מוריד מהמוטיבציה של לוחמי הג'יהאד להרוג יהודים.

לפני כעשרים שנה, בסוף ימיה של ממשלת גולדה מאיר, ניהלו השירותים החשאיים של ישראל מלחמת מחוץ נגד ראשי הטירור הפלשתיניים. יחידות חיסול שונות לקצוות תבל והשיגו את הפתנים ואת הנחשים, חלק מהם גם לפתחי מאורותיהם, עד שאחת מיחידות החיסול נכשלה לה שני כשלונות פאטאליים בעת ובעונה אחת.

היה זה בעיר לילהאמר שבנורבגיה, שם טעו שליחי ה"מוסד" בזיהוי הרגו את האיש הלא־נכון. כשלון זה גרר כשלון שני. כאשר מרוב חופזה וטישטוש, השאירו רבונים, מוניטים שנפלו לידי חוקרי עלילותיה של יחידת החיסול. בעקבות כשלון חולית לילהאמר נפסק מסע החיסול של מפקדי ארגוני הטירור הפלשתיניים.

***

יודעי דבר בשירותים החשאיים של הקהילה המודיעינית הבינלאומית, מעריכים כי לזרועות הבטחון הארוכות של ישראל, היכולת לפגוע במרצחים גבוהה מכפי שמפקדיה מאשרים להן לפעול.

אדרבה, יש הטוענים כי ממשלת ישראל אינה משכימה קום על מנת להרוג את הקמים על הישוב היהודי והורגת אותם. היסוסיה נובעים מחמת שהיא שרויה ב"אוירה של שלום" ושקועה באופוריה פרו־פלשתינית. אילולא השיקולים של "מסע נקמה" מצד פלשתינים קיצוניים, היו הגורמים המוסמכים בישראל מעניקים חופש פעולה למי שיכול לפעול נגד מרצחינו. הערכת גורמים זרים היא, שחיסולו של פאתחי שקאקי — אילו ישראל היתה מודה כי ידיה בפעולה זאת — נועד להזהיר את נשיא סוריה, חאפז אסאד, שלא יחסל את תהליך השלום ולא יעצור את המשא־ומתן המדיני־צבאי, יותר משנועד להעניש את המחבל הראשי של הג'יהאד האיסלאמי.

אך גם אם נניח, שאכן היתה זו הפעם פעולה ישראלית יזומה — [וכל עוד ישראל לא הודיעה על כך, אין זו אלא השערה והערכה של גורמים זרים] — מהראוי להזכיר, כי היו אלה ציבורים רבים בארץ, אשר דרשו מהממשלה שתפריד את השלום מהטירור ולהיפך — תטפל בשלום כאילו אין טירור, ותטפל בטירור כאילו אין שלום. ואם אמנם, הטיפול בפאתחי שקאקי, הוא טיפול בטחוני נטו, מבלי לחשוב על השלכותיו על תהליך השלום, אין לבקר את הפעולה ולא לקטרג עליה.

מעניין הוא, כי דווקא חברי־שמאל שתקו, ולא הביעו "צער" על חיסולו של שקאקי, בתואנה שהחיסול עלול לפגוע בתהליך השלום המואץ והמזורז. מי שביקר את הפעולה — תוך הדגשה מראש, שהביקורת היא היפותטית, כל עוד שממשלת ישראל לא נטלה לעצמה את הילת הביצוע המוצלח — היו חוגים מהמרכז הישראלי, ואפילו הנוטים ימינה. האם ניתן להסיק מכך, שצרי־עין הם כאלה בכל מקום, בימין או בשמאל ובכל מקום?...

***

אם ישנם דיבורים ומאמרים, כנגד מבצעים יזומים לחיסול פושעים אנטי־ישראליים, בפרט מתוצרת ארגוני הטירור הפלשתיניים, הם נשענים על סיכונים כגמול של מסע נקם. אך אלה הם, כאמור, סיכונים שלעולם לא ניתן להוכיח טיבם — האם גם בלא נקמה היו מבוצעים או לא?

אחת ודאי ברור — הטירוריסטים הללו אינם עוסקים ב"שכר ועונש". החישובים שלהם אינם כוללים שאלות אנושיות הומאניות. שיקולי הרצח שלהם מבוססים על שתיים: יכולת הביצוע והחשש מעונש. הפחד מפני ידם הארוכה של המחסלים מהווה חלק לא מבוטל מהשיקול המבצעי. ולפיכך יש לשער, כי חיסול מרצחים פלשתיניים, יש גם בזו הטלת פחד וחרדה על הבאים להרוג יהודים.

החשש מפעולות חיסול ישראליות, כתגמול על פיקוד חברות בארגון טירור, היה בעבר יסוד עיקרי במדיניות הבטחון של ישראל. הן היו חלק בלתי נפרד מכוח ההרתעה, ולא אחת האדירו הישראלים את השירותים החשאיים שלהם, והפיצו ידיעות אודות הצלחותיהם, חלקם דמיוניים, כדי להרתיע ולאיים על מועמדים פוטנציאליים להצטרף לארגוני הטירור.

לשירותי הבטחון של ישראל יש, כמובן, ענין בטחוני רב, בהרתעת מרצחים ומפקדיהם. חיסולו של שקאקי, יכול לתרום לגורם ההרתעה, שלאחרונה איבדה ישראל חלק נכבד ממנו. ואם אמנם יתרום חיסולו של שקאקי להרתעת מרצחים מפני גמול ישראלי, אין להצטער על פאתחי שקאקי שסולק מן העולם, ונקבר בחלקת המחוסלים בבית הקברות הפלשתיני בעיבורה של דמשק.

א. מוהליבר

בר אילן — במה אברכך?

[illegible]

בהרהור שני קולה על הסוגיה [illegible]

[illegible]

הן אפשר שהם מלאי חששות מפני סגירת הרחוב [illegible] — דווקא משום שהם יודעים כמה צדקה [illegible] ועד כמה [illegible] לדמות הרחוב [illegible] של ירושלים, העיר אשר רוב אוכלוסייתה שומרת מסורת ומכבדתה.

***

שכן, סגירת הרחוב בבר־אילן, היא, למעשה, הכרעה שה־כפייה האנטי־דתית, הכל כך מובנת מאליה לאבירי הדימוקרטיה, נמצאת במצב של נסיגה, וכי יהודים שומרי מצוות גמרו אומר לעמוד על משמר זכויותיהם הרוחניות, תוך זקיפת קומתם היהודית והכרת צדקתם.

מפני האקט הדימוקרטי הזה, סגירת רחוב בר אילן, שמאה אחוז של תושביו הם שומרי שבת, הם חוששים. כי גם הדגל הדימוקרטי מונף על ידיהם רק כשהדבר משתלם להם, ובלעדי זה הם משליכים אותו קבל עולם אל סל הגרוטאות.

במערכה על קיום העולם

מושלימהמיות עריצים, ורודנים מטורפים, היוו בתוך־כלל, ומהווים גם כיום, את מוקדי הסכנה, מפני ייצור אמצעי השמדה המונים, העלולים לפגוע בעצם קיומו של כדור־הארץ כולו. על־פי תפיסתם החולנית, חשוב הם, משום־מה, ביישותם העצמית, דווקא באמצעות הכוח להכחיד את היש ואת הקיים. בראש מעייניהם של שליטים כאלו, מקננת, אפוא, השאיפה, להחזיק באיפה המצוי תחת שליטתם, אושהו מכשיר־הרס קטלני במיוחד, גרעיני או כימי, המסוגל להכחיד את היקום כולו בהרף הבוק...

עד כאן, אמורים הדברים לגבי רודנים מטורפים. אמנם, לדמוקרטים שפויים, לפחות אלו המצויים במדינתנו, ישנן שיטות אחרות...

מתוך קרבתם אל העם היהודי, יודעים להם, מבירוקרטיקתא או כיוצא בכך, אי־אלו רזים נעלמים, מסודות הבריאה ומאמצעי הקיום של העולם. הם אינם זקוקים, על־כן, לא לפצצות אטום, לא לפצצות מימן, לא לטילים בין־יבשתיים ואף לא להמצאות כימיות מתוחכמות, כדי להחריב עולם ומלואו; להם, יש "פטנט" יעיל יותר, בטוח יותר וקל יותר, כיצד להכחיד את כל היקום כולו ולמחות את שמו מבראש. הם נוקטים, אכן, בפעולות הדרושות, כדי להגיע אליו ולהשיגו...

מי גילה להם את הרז, כי: "אם לא בריתי יומם ולילה — חוקות שמים וארץ לא שמתי" (ירמיהו ל"ג); הם גם שמעו, אי־פעם, את הסוד הכמוס, כי "התנה הקדוש־ברוך־הוא עם מעשה בראשית, ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה — אתם מתקיימים, ואם לאו — אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו" (שבת פ"ח.); נודע להם, כי "כל מקום שאתה מוצא (פריצת גדרי קודשה) — אנדרלמוסיה באה לעולם והורגת טובים ורעים" (רש"י פ"ר נא); הם יודעים, כי "כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין" (זהר ח"ב פ"ח); ואף נודע לאוזניהם דבריו של בעל ה"אור החיים" הקדוש (פר' בראשית) כי "באמצעות שבת העולם עומד", וכי "זולת זה היום, היה העולם חרב בגמר ששת ימים חוזר לתוהו ובוהו" — — —

כל הנתונים הסמויים הללו, נתגלו להם באורחות דרך, והתברר להם, כי אין כלל צורך באמצעים מעבדתיים יקרים ומתוחכמים, כדי להחריב עולם ולהכחיד את היקום. יכולים הם, פשוט, לערער את יסודותיו, לכרות אותו משורשיו, לנתק אותו מן ה"מצבר" המקיים אותו, הבך להשליכו את תפיסת השבת כאמונים — הוחרבת העולם. הם החליטו, אפוא, כי יתגבלו [illegible]

תחת אושיות הקוסמוס העוסקים בכך: יערערו את קיום המצוות; יפרצו את גדרי המוסר והקדושה; יעשו כל שביכולתם כדי להרבות חילול־שבת ולמנוע את שמירתה — ויבואו בכך לחיסולו המהיר והמוחלט של היקום כולו, ללא מאמץ יתר — — —

אח: אילו ידע סאדאם חוסיין מן הסוד הזה; אילו ידע היה קאדאפי מן ה"פטנט" הזה; אילו ידעו [illegible] המועצות, איראן וסוריה; אח! כמה מלאכתי היו חוסכים, מוספים היו לקופה העולמית! כמה טונות של אורניום, כמה מטרים מעוקבים של "מים כבדים" וכמה מאגרים כימיים, יכולים היו להיות מופנים לצורכי שלום ולהיווה של האנושות!...

אכן, לא בכדי מתהדר הישראלי המצוי, כזיר כום הדגל השורר במדינתו — למרות שהתרתין ולידתן של האמצאות האלקטרוניות המתוחכמות הן דווקא ביפן; למרות שמיכון טכנולוגי אמיץ מיובאים דווקא מגרמניה; למרות שגם במדעי־הרוח אין מדינת־ישראל תופסת את המקום הראשון דווקא; ולמרות שגם מן הבחינה הצבאית, חלפו כבר ימי התהילה של שנת השישים — אולם, בשלומה, על אמצעי־הרס אדירי־עוצמה כגון אלה, המסוגלים לבצע הכחדה היקפית של כל היקום — אין להם, באמת, מתחרים! שהרי מי כמותם יודע את הסוד?! איזה גוי, למשל, מסוגל לחלל שבת?!

להטיל בספק את עצם קיומם של שמים וארץ; להעמיד בצל של סכנת תוהו־ובוהו את הקוסמוס כולו, על מיליוני מיליוני מרכיביו — וכל זאת באמצעי כה פשוט, של חילול־שבת — על כך אין להם מתחרים!... לא בכדי, נלחמים הם כאריות, על כל מטר כביש של חילול שבת בירושלים; לא בכדי הצהיר נציגם בעיריית ירושלים, כי מוכן הוא אפילו לשפיכות דמים, למען השארת הרחוב בר־אילן פתוח לתנועה בשבתות; כי על כן, ואכתה רבתי היא זו: לסכן עולם ומלואו, בקלות רבה כל־כך, להביאו לעברי פי־פחת ולסוף חורבה לתוהו־

ובוהו — — — כוח אדיר כזה, אינו מוגה אפילו ב"מזוודה השחורה" של נשיא ארצות־הברית! שילוי מתוחכם כזה, לא היה מעולם, אפילו בידי הדרסים! — — —

***

מה רע עשה להם העולם? מה רעה עוללה להם הבריאה? מדוע כה כה תשוקתם לאבד אותם, ולמה הם כה חפצים בחורבנו? מדוע שמחים הם בשכבו והחרב, לבטל, חלילה, חוקות שמים וארץ? מפני מה אין הם מוצאים לעצמם מנוח, כל עוד לא חזר העולם כולו לתוהו־ובוהו?

היש הסבר ופשר לחולי־הנפש הללו? הפוצעתו אי־פעם מעיינו של יצר־ההרס הבלתי־נלאה הלזה?

יש תשובה, ובהחי! תשובה אחת לכל אותן שאלות:

במשפט שלמה, הידוע, על אודות הבן החי והבן המת, נאמר (מלכים־א' ג'): "ויאמר המלך גזרו את הילד החי לשנים! — ותאמר האשה אשר בנה החי — כי נכמרו רחמיה על בנה — תנו לה את הילוד החי והמת אל תמיתוהו! וזאת אומרת, גם לי גם לך לא יהיה — גזרו!"

המפרשים, דנים הרבה בדרכי תורת־הנפש, הנחשפים באותה פרשה מופלאה. אמנם, הבולטת מכל היא, ההבנה, כי אדם המוכן לראות באבדן דבר־מה, אות וסימן הוא, כי הדבר אינו שלו! כאשר הדבר אינו שלו, כל־כך קל בעיניו לאבדו, עד כי לא קלטה האשה השניה כלל, כי הסכימה כבר הראשונה לתת לה את הילד — שהרי כך אמרה: "תנו לה את הילוד החי"! היא לא שמה כלל לב, כי השיגה בעצם את חפצה, וכי הילד החי אמור לעבור לרשותה; היא בשלה, ממשיכה להכריז: "גזרו!" — — —

ללמדך, כי כאשר הדבר אינו שלי, הרי שאין במאמץ נעקאהימה בין חי למת...

כל אלו, החפצים, או הנכונים, לערער את אושיות תבל ומלואה ולגרום להכחדת עולם על כל אשר בו, חושפים ומגלים בכך, כי העולם אינו שלהם! היקום אינו שלהם! הם לא עמלו בו ולא גידלוהו!

חינכו אותם, כי העולם היה שטח־הפקר; פרוץ לפני כל עובר־ושב; איש הישר בעיניו יעשה בו. הרגילו אותם לחשוב, כי העולם הזה, חסר כל ערך וחשיבות, וכל תפקידו של האדם על אדמתו הוא: "חטוף ואכול, חטוף ושתה, כי מחר נמות!" הדריכו אותם, כי מן העולם הזה ניתן ליהנות גם בלא ברכה; ניתן למשוך מכל מה שהעין חומדת, ללא כל מגבלה וללא שום תמורה.

עולם כזה, אכן, קל מאד לאבד! יתכן גם, כי קיימת איזושהי שאיפה חולנית לכך! יקום אשר כזה, נוח להם להכחיד, כי על כן אינו שלהם! הם לא עמלו עליו; *לא השקיעו בו מאומה!*

הקו, המכוון את מבלי העולם כולם, למן הרודן מטורף, המחפש אמצעים טכנולוגיים וכימיים להשמיד את העולם, ועד הדמוקראט המופקר המבקש לעשות אותו דבר — בידיים ובלא־יהר־עין — בדרכים רוחניות, מסוכנות הרבה יותר — קו אחד וזהה הוא; שניהם, בעולם זר כתהלכים, והכחדתו, לגביהם, אינה אלא תעלול מוצלח, אשר שום נקיפת מצפון ושום ייסור מוסרי נפשי, אינם אמורים למונעו.

דעו שכן הוא, שהרי אף במובנים הפיסיים השטוחים, ולא רק במונחים העילאיים הקבליים בקיום התורה והמצוות, נוח להם לאבד עולם מלא, בשביל חיי־שעה: חיי ההפקר ופריעת המוסר כבר־אים עליהם את הנדחים שבחלאי תבל, והכובא ליצלן — אך הם אינם נסוגים; יותר ויותר אנשי חינוך, מדע ורפואה, חוזרים לדעה הקלילית נגד מבשירי ההידיאו השלוחיות, למשל; חולים בהם את נקי חינוך, נקי נפש ונקי גוף מכל הסוגים — אך איש מהם אינו נוזר אחור. לא רק את העולם הגדול מוכנים הם להכחיד למען הנאות הרגעיות, כי אם את גופם עצמם, את חייהם ואת עתידם, מוכנים

הם למסור, ללא היסוס כמעט, בעד מיד־עושים שמספק להם ההנאה.

***

שלבי־אמוני־ישראל, חונכו, ברוך השם, בדרך הבכיות תורת־החיים אשר בידינו, אילפה אותנו בהתפיסת־עולם שונה לחלוטין. אותנו יידעו, כי העולם־הזה, יציר כפיו של הקדוש־ברוך הוא, ושוזכה עלינו, עם הפעולה הבחר, לדאוג לשלומו ולשקוד על קיומו.

כמה מפליאה ומאלפת העובדה, כי דווקא אנו, האמונים על תפיסת ה"פרוזדור והטרקלין", המבלים את תענוגי העולם־הזה, המאפסים את קנייניו, ההרואים בו רק כפרוזדור מעבר טפל וארעי לעולם־הנצח — דווקא אנו, חרדים לשלומו ולגורלו של העולם ושל היקום; דווקא אנו, מתייצבים כנגד מהרסיו ומחריביו, ושוחרים לעשות את כל הפעולה המבטיחות את קיומו.

דווקא אותו התנאי שהיתנה הקדוש־ברוך־הוא עם מעשה בראשית; דווקא הידיעה כי קיום העולם תלוי ומותנה היה בקבלת־התורה; הם־הם המשכילים אותנו להבין, לא רק את חשיבותה של התורה, המעמידה את כל העולם כולו, אלא גם כמה חשיבותו ונחיצותו של אותו עולם, אשר נברא על־מנת שיקבלו ישראל את התורה!

והוא־הדין לגבי שבת קודש! דווקא אותה ידיעה בסיסית, כי קיום העולם כולו תלוי בשמירת שבת, היא־היא המאלפת אותנו בינה, עד כמה יקר הספק הוא העולם־החומרי הזה, למרות חומריותו, שהרי ניתנה השבת כדי להחזיקו ולקיימו!

כי שזוכה להבין ולדעת, אפס־קצה משמעות המושג "תורה"; מחרד ומזדעזע לחשוב, כי מושג כה עילאי ונשגב, נבחר לשמש יסוד ובך־קיום,

בעבור כדור האדמה החומרי הלז, ששמו "עולם"?

— — —

מי שזוכה להשכיל ולתפוס אפס־מה ממשמעות המושג "שבת", נבעת ונדהם מן המחשבה, כי זה ה"מצבר" ההרס בעורקי הקיום של הגוש הגשמי, ששמו "תבל"! — — —

אמנם, בד־בבד, תופס הוא מיד, גם את צידו השני של המטבע; הוא מתחיל להבין, כי העולם הזה אינו מגרש־משחקים, אינו כמות־ביתוה, או סתם שטח הפקר, אשר כל דכפין ייתי ויפסח בו.

מכאן, תחושת האחריות העצומה הרובצת על יהודי־התורה, על יהודי־המצוות, על יהודי־המוסר, על יהודי־הקדושה ועל יהודי־השבת — לדאוג לקיומו של עולם! לשקוד על שלומם של חוקות שמים וארץ, לבל ישבותו! לחזק, כי העולם לא ייאלץ לחזור, חלילה, לתהו־ובוהו!

קיומם של מוסדות התורה, אינו, אפוא, ענין של רצון ובחירה — זהו כורח קיום אלמנטרי; לא רק עבורנו אישית — עבור העולם כולו! תחושת האחריות שלנו לשמירת השבת, אינה נושא עקרי ציפיה, המופיע במצע המפלגתי, המאבק למענו אינו נובע מתוך התחייבות לבוחרים — זהו מסד חיוני לכל היקום כולו; הקו המפריד בין ההויה לבין החדלון של כל הקוסמוס, למן האלמנט אשר בעמקי מצולות האוקינוס, ועד לגרמי השמים אשר בגובה מרום המרוחקים ביותר!

עם התחושות הללו, הננו נושאים בגאון את סדר קיום העולם על כתפינו! עם התחושות הללו, מניפים אנו את דגל התורה וההיהדות! עם התחושות הללו, מתעלים אנו מעל לכל המציקים והמצירים לנו, העוררים אותנו על שמירת התורה והמצוות שבידינו! עם התחושות הללו, מתעלמים מכל ההסתות והשיסויים המוטעמים נגדנו, ומצרים, מלמעלה למטה, גם על אלו המטפלים את כחם, את שנאתם ואת תפקידם הציבורי, כדי לשבור אלות על עצמותינו! — — —

ובשם התחושות העילאיות הללו; בשם המשימה הכלל־אנושית המוטלת עלינו; לבסס את השמים ואת הארץ ולהבטיח את המשך קיומם התקין — קוראים אנו אל שונאי־הדת האומללים, העמלים יומם ולילה לכרות את הענף אשר עליו הם יושבים, ואף נכונים לקדש מלחמה לשם כך עד שפוך דם עליהם:

חידלו להרוס! חידלו לערער! חידלו לסכן את קיומם של תורת ישראל, של עם ישראל, של ארץ־ישראל ושל כל העולם כולו!

על דא ועל הא

הפלאפון — סמל הדור החדש

במאמר תחת הכותרת "יהודי עכשיו" (על משקל של שלום עכשיו) שנתפרסם בעתון האמריקאי "ניו יורק טיימס", משרטט העיתונאי היהודי תום פרידמן, "מדינת ישראל היא מדינה עשירה", ומביא כמה פרטים על גידול עושרה של ישראל, "אבל עושרה של ישראל בא לידי ביטוי בעיקר במספר האנשים המתהלכים ברחוב עם הפלאפונים".

לדבריו, צנחנים ישראליים יוצאים לא אחת לחוות בלבנון כשהם חמושים בעוזי ובפאלפון. חיילים המשרתים בלבנון מזמינים פיצה מאחת מעיירות בצפון ישראל. לפי התרשמותו, הפלאפון החליף את הרובה כסמל בחברה הישראלית. לדבריו של חוקר מדעי המדינה ישראלי, כותב פרידמן, "בעבר נמדד סטטוס חברתי על ידי הקרבה לכוח הצבאי, היום הוא נמדד למען איכות החיים שלי".

משרד החינוך הישראלי מבקש לחזק "הערכים היהודיים". מודגש, שבלעדיו עלולים הישראליים לטבוע בים של האיחוד, על ידי הפיכת ערכים יהודיים למשמעותיים יותר. ולדעתו, "אין זה פלא שכל המפלגות הדתיות הצביעו נגד תהליך השלום, הן לא עשו זאת משיקולי בטחון, אלא משום שלדעתן יהרוס את אופיה היהודי של מדינת ישראל". הן אינן מאמינות ש"שלום עכשיו" ו"יהודי עכשיו" מתישבים יחד. "המלחמה עם הערבים הסתיימה, המלחמה על זהותה של ישראל החלה זה עתה".

מתי זכה ח"כ מהמפד"ל למחיאות כפיים של "אמנים"

לעתים רחוקות זוכה חבר הכנסת שאול יהלום למחיאות כפיים בעקבות דבריו בוועדת הכנסת. בוודאי לא מקבוצה של "אמני הבימה הלאומית" של תיאטרון הבימה. השבוע זכה לכך.

בדיון על משבר תיאטרון זה, שהגיע עד סף פשיטת הרגל, תמך חבר כנסת של מפלגה דתית לבוא לעזרתו של תיאטרון זה וטען, כי הממשלה חייבת לסייע לו ולא לסייע למוקדי בידור אחר, מפני שההצגות שלו הן "איכותיות". יהודים חרדים אינם מבאי התיאטרון שדינם כדין קרקסאות אחרים, לכן לא יודעים במה מתבטאת "איכותיות זו".

בעקבות מקרה זה, נזכרנו בשיחה אחת שהיתה לנו עם אחד מאישי המפד"ל, שהעלה את הרעיון "לאחד את העתונים הדתיים" ואמרנו שלא יתכן איחוד כזה מכל מיני טעמים. לאחד מהם הראנו מאמר של מבקר התיאטרונים של העתון הדתי לאומי, בו משבח את ערכה של הצגה אחת, שבה הוא השתפך כהצגה "מחיה נפשות", מובן מאליו שלא ראינו הצגה זו כמו הצגות אחרות. אולם לידינו נקלעה מודעה פרסומת בה מצאנו שתוכן הצגה זו, שגרמה ל"מחיה נפשות" למבקר של הצרפה" אינה אלא דוגמא שבה מראים לצופים מחזה ש"מצטיין בכיעור".

האיש, שאינו כבר בחיים לא האמין למקרא עיניו, ונסתתמו טענותיו. בהמחשה זו הבין את סיבות ההתנגדות לאחד את העיתונים הדתיים, מפני שאנו נפרדים מהם באורחות החיים ובהשקפות עולם. אנו מצווים להתרחק מן הכיעור והדומה לו, ואילו עתון של המפד"ל מריץ אנשים ללכת ולראות את "ההצגה האיכותית", שלכל הדעות היא כיעור עצמו ולא דומה לו.

סיסמאות פורחות באוויר

בכל מקום שאתה פונה אתה רואה את הסיסמאות המקשטות את הגזוזטראות ואת חלונות הבתים, אם זה על יהודה ושומרון, על חברון ועל רמת הגולן, המלים קוראות בכל לשון נגד נסיגה מן השטחים. התרגל עושה את הסיסמאות לשיגרה, לאחר שממשלה ממשיכה בתהליך ומתעלמת מדעת הקהל.

מי נושא באחריות לתאונה בכביש מודיעין?

מי אחראי לתאונות הדרכים, שבה מחץ סמיטריילר עשרה אנשים בבת אחת. אם נקשיב לדברים שנכתבו על ידי עיתונאי שמאלני, לא הנהג אשם, אף שהכל מודעים שנהג במהירות, וגם בעבר עבר עבירות תנועה. הנהג שנעצר עד תום ההליכים המשפטיים, לדעתו אינו, אלא קרבן של תכנון חפוז, לדעתו של עתונאי זה "אשמת החיפזון שנתקע בחופזה בהגיע העליה הגדולה מברית המועצות המתמוטטת", החקיקה שנועדה לזרז את בנין השיכונים למענם.

לדעתו של עתונאי זה אפשר וצריך לראות באסון הנורא ליד מודיעין "ציון דרך עצוב בהיסטוריה של הידרדרות הסביבתית בישראל", והוא החוק ששינה מהותית את תהליך התכנון והבניה, ונתן לקבל אישורי בניה למגורים בקצב מואץ ומבלי שה פרויקט יעמוד בכל הקריטריונים התכנוניים.

לא עברו ימים ספורים, ועל ישראל נפלה תאונת הדרכים הקטלנית בדרך לעין גדי בה נהרגו שמונה יהודים, כאילו שלא היה בה מעורב איזה אישיות יהודית, שכתובה היתה אפשרות קליטה לעולים. לדעתו של אותו כתבן "הרוגי התאונה שילמו את מחיר היוהרה שהביאה להקמת עיר בלי תוכנית מתאר".

על פי הלך מחשבה זה, לא צריך להתפלא על המודעה שפורסמה השבוע מר"צ, בו מתפארת "מי יתרום לפיתוי חברון" כתמריץ למפקד במפקד של מר"צ, רגשי השנאה לערכי היהדות מעבידים אותה על דעתה.

גדולי תורה מקדמים בברכה את היוזמה להקים בית מלון במירון

העבודות בשטח שעליו יבנה מלון "יהודי" על ידי ציון הרשב"י במירון התחילו בימים אלה. הפרסום על כך גרמה לתגובות חיוביות מצד נוסעים למירון, שמחכים לסיום עבודות ההקמה ולפתיחתו של המלון, שיעמוד לשרות אורחיו הבאים לציון הקדוש לא רק ביום ההילולא ל"ג בעומר, כי אם בכל ימות השנה ובעיקר בשבתות.

היוזמים אומרים כי גדולי תורה וראשי עדות חסידיות, קידמו בברכה את היוזמים ועודדו אותם בביצוע המשימה, ביניהם הגאון רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א וכן גאב"ד העדה החרדית הגאון רבי משה אריה פריינד שליט"א ועמו חברי הבד"צ של העדה החרדית.

היוזמים אומרים שגדולי התורה שמעו בשמחה כי המלון החדש יוקם על פי כל כללי ההלכה ויתנהל בפיקוחם של ועדת רבנים המורכבת מגדולי המו"צים בירושלים: רבי עוזיאל אוירבך, רבי מאיר ברנסדורפר, רבי משה הלברשטאם, רבי משה אייזנשטיין ורבי משה גדליה אייזנבאך. בין המחזקים את ידם של היוזמים לדבריהם גם יו"ר הועד לשמירת קדושת ציון הרשב"י במירון, הרב החסיד רבי זלמן בריזל שליט"א, שהביע את שמחתו על יוזמה זו, שיש בה לדעתו לחזק את יסודות קדושת המקום ולהקל על הבאים למקום לעתים קרובות.

איש העסקים הדתי רמי בן דוד יחד עם ר' דוד ויסנשטרן מירושלים, אומרים, כי המלון שיהיה ברמה של 4 כוכבים — יפתח עידן חדש למבקרים במירון, יתן כל התנאים הדרושים לנוחיותם כדי שיוכלו לשהות במירון וליהנות מכל התנאים של רווחה ולשהות כמה ימים בקרבת הציון הקדוש.

השותפות נולדה בין איש ויליד ירושלים ר' דוד ויסנשטרן שיש עמו ותק ארוך בנסיעות למירון, מצא לו עזר כנגדו של רמי בן דוד ממשפחה בוכרית, שיש לה יד ושם בבנין ירושלים, נתפס אף הוא לרעיון כמשקיע מנוסה בבנין פרויקטים שונים, מוכן להשקיע חצי מיליארד דולר. זכות גדולה זו נתגלגלה לידם לאחר שהרעיון עלה כבר לפני הרבה שנים, ונחיצותו של מלון זה הלך וגדלה ומתגלגל כבר זה עשר שנים, ביוזמתו של ר' דוד ויסנשטרן, שאינו פנים חדשות בציבור החרדי ונמנה על המתפללים הקבועים במנין הוותיקין ליד הכותל המערבי.

במקום בריכת שחיה המקובלת בכל בתי המלון, יהיו בבית המלון במירון מקוואות טהרה. מי שיהיו מעוניינים בסוויטות מיוחדות לעת ביקורם במקום, יוכלו ליהנות גם ממקוואות פרטיות בתוך הסוויטות.

היוזמים אומרים שמרגישים שברכותיהם של גדולי התורה ואלו מחסידי מירון מלווים אותם לאורך דרכם ונתנה להם אורך רוח להתגבר על כל המיכשולים. שעמדו בדרכם ואשר עלולים עוד לעמוד בדרכם, עד שתוך שנתיים יעמוד המלון על תילו, שרותים מהודרים על טהרת הקודש למאתים וחמישים אורחים מכל רחבי הארץ ומן הגולה שיבואו להתפלל על ציונו של רבי שמעון בר יוחאי זיע"א.

הראשל"צ לא יועמד לדין על פרסום פסק הלכה

היועץ המשפטי לממשלה החליט לדחות את בקשתו של חבר כנסת ערבי, להגיש תביעה משפטית נגד הרב הראשי הראשון לציון הגר"א בקשי דורון, בגין פסק הלכה' שהוחתם עליו האוסר מכירת נכסים יהודיים לאזרחים ערביים.

היועץ המשפטי קבל החלטתו זו, אחרי שביקש הסברים מהר' הראשון לציון. זה הסביר כי ההלכה אוסרת מכירת קרקע לנכרים בארץ ישראל, כי יש בכך משום ביטול ירושת הארץ, ביטול קדושה הארץ.

לדעתו, אין בכך משום הסתה גזענית, שהיא אסורה לפי החוק, ומצטט את הסעיף בחוק של חוק העונשין הקובע, כי "פרסום ציטוט מתוך כתבי דת ותפילה או שמירה על פולחן של דת לא יראו אותם כעבירה ובלבד שלא נעשו מתוך כוונה להסית למענות".

לולי קביעה זו, היינו עדים למשפט נגד הרב הראשי על הסתה לגזענות, משפט שלא קרה עוד בהיסטוריה החדשה מאז התכוננה ממלכת הכפירה של ברית המועצות.

פיסקא זו הוכנסה בזמנו ביוזמת חברי הכנסת הדתיים מכל הסיעות.

אל תען כסיל באיוולתו

חברי הסיעות החרדיות במועצת עיריית ירושלים עומדים לדון בהצעה, לצאת מן האולם של ישיבות המועצה ברגע שארנון יקותיאלי חבר המועצה, יעלה על הדוכן של המועצה, כתגובה על דברי הבלע וזעת הרוח שהוא משמיע לעתים קרובות ומעליל עלילות דברים לפגוע בדמותם של גדולי ישראל הנערצים על רבבות יהודים.

אחד מחברי הסיעה אמר השבוע: "נקעה נפשנו מלשמוע את דברי השטנה של אותו פורק עול ומחפש חטאים רק אצל המוסדות החרדיים, ורואה לעצמו מטרה עיקרית לפגוע בציבור החרדי ששלח את הנציגים החרדיים לעירייה, כאיש מר"צ מרביל את המלחמה לערטל את ירושלים מקדושתה, להגדיל בה את חילולי השבת ולפרוץ בה פרצות במסווה של הגנה על זכות האזרח לעשות כרצונו".

אין לנו כל חובה להאזין לדברי הבלע המלאים חירוף וגידוף. "לצערנו" אמר חבר המועצה, "אין אנו יכולים לסתום את הפה שלו שפוער את פיו בעזות מצח, אבל אין לנו כל חובה להאזין לדבריו ולהתרגז. מוטב לא לשמוע אותו, אולי על ידי כך ידע לשמור על פיו ולשונו".

המודיע
העיתון של היהדות החרדית

הצעדה השבועית

א.מ. זילברברג

ירושלים למודה בצעקות. עיר זו מהווה תל תלפיות לכל נושא הבוער. כזו היא ירושלים, המשמשת בין היתר, עליה לרגל לכל מקופח או גוף ציבורי — כלכלי/פוליטי/אידיאולוגי, הרואה כצבר נפגע בידי גורם ממשלתי כזה או אחר.

האיום הספונטני הנפוץ ביותר בפי נציגי הארגונים למיניהם הוא: "אם לא ייענו תביעותנו; אם לא נקבל את המגיע לנו — נעלה ירושלימה". כך הפכה ירושלים רבתי, במרוצת השנים, לעיר של צעדות: צעדות מחאה, צעדות הזדהות, צעדות ספורטיביות, ומה לא.

אנשי קיבוצים, מושבים, חקלאים, בעד השלום, נגד השלום, למען שחרור אסירים ונגד, אוהבי בעלי-חיים, שונאי בעלי חיים — כולם כולם מוצאים בירושלים כר נרחב להפגנות, שביתות, מצעדים, הקמת אוהלים או כל אקט-מחאתי אחר העולה על רוחו של המפגין המצוי מחפש-הכותרות.

עיריית ירושלים בשיתוף עם משטרת ירושלים מגלה מידה רבה של סבלנות כלפי האורחים המפגינים. כך גם נוהגת המשטרה, המתגברת כוחותיה לקראת כל ארוע מזדמן.

יחס דומה מקבל גם מי שמבקש לערוך צעדה ברחובות ירושלים. במקרה כזה, המשטרה והעירייה לא חוסכים כל מאמץ על-מנת לאפשר את קיום הצעדה בהצלחה — גם אם לצורך העניין נזקקת המשטרה לחסום כמה עורקים תחבורתיים ראשיים.

ובעוד המשטרה מציבה מחסומים וליצם עשרות שוטרים המכוונים את התנועה לדרכים אלטרנטיביות, דואגת העירייה ליידע את תושבי העיר, המובלים כבר, על השינויים הצפויים במהלך הצעדה הרגלית, ועל האפשרויות התחבורתיות העומדות בפניהם, כשכמה מילות התנצלות על אי-הנוחות הנגרמת — אינן נחסכות.

במהלך שנת '95 היו תושבי ירושלים עדים לחסימות תנועה רבות — החל ממצעדי "יום ירושלים", ביקורם של נשיאי מדינות, ריצות מרתונים למיניהם, "מצעדת 3000", הפגנות פוליטיות מימין ומשמאל. הוסיפו להן את פקקי "יו ארצבר" ועוד צעדות ססגוניות רבות שלא ניתן לפרטן. הצד השווה שבארועים אלה, שבכולם נחסמו צירי תנועה מרכזיים בירושלים, מהכניסה לעיר בואכה בנייני האומה ומשרד החוץ, רחובות קינג-ג'ורג', קרן היסוד, אגרון, הרצוג, וכו'.

כל הארועים הללו נערכו לאחר פרוצדורה פשוטה. המפגינים ביקשו, המשטרה אישרה, העיריה סייעה, ובכך הסתיים העניין. הירושלמי המצוי נאלץ לבלוע את הגלולה המרה מבלי יכולת להגיב או להתנגד. הוא ישב באוטובוס או במכוניתו הפרטית שעות על-גבי שעות תקוע בפקקי-התנועה, רותח ומלא טענות כרימון, אך אין מי שיתחשב בו או יאזין למצוקתו.

"אין מה לעשות" — מפטירים התושבים בנימת יאוש — "זו דמוקרטיה וזה מחירה. חייבים לאפשר לכל המפגין להביע את דעותיו ללא הפרעה, גם במחיר אי-נוחותו של הזולת".

* *

בתחילת שנות ה-80 נפל דבר בירושלים. הנהלת העיר בראשותו של טדי קולק, קיבלה החלטה מרחיקת-לכת. העירייה גמרה אומר לשנות את חזות מרכז העיר בצורה דראסטית.

אמרה ועשתה. רחוב בן-יהודה ההומה והסואן הפך ביום בהיר אחד למדרחוב. לא רק בשבת, אלא בכל ימות השבוע...

השיקול היה יוקרתי בעיקרו: להפוך את הרחוב המסחרי לטיילת אחת גדולה, החל מכיכר-ציון, עבור ברחוב בן-הלל ועד לרחוב ההסתדרות, "כדי לשוות לאיזור חזות מודרנית כשאר ערי המדינות המפותחות בעולם".

לא הועילו כל ההסברים, הבקשות, התחנונים והאיומים, שנשמעו מצד מאות בעלי העסקים במקום. ההחלטה נתקבלה, והיא שרירה וקיימת עד היום הזה.

איש לא שמע אז על "בעיות בירוקרטיות" מצד משרד התחבורה או הבטחון. העירייה החליטה באורח עצמאי מה שנראה לה טוב לעיר, ומיד ניגשה לשלב הביצוע. חד וחלק!

* *

המושג "כבישים עוקפים", הפך במהלך השנה האחרונה לאחד מושגי ערכי הציונות במהדורתה החדשה. העוקף היה-קודשי הזה, עולה, כידוע, למדינת ישראל סכומי עתק המגיעים בכמה עשרות מיליארדי שקלים! איך אומרים אדריכלי השלום? — לשלום יש מחיר. יפה.

ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, "נזכר" השבוע במהלך הדיון שעסק בנושא "התחשבות במצוקת תושבי העיר שומרי התורה והמצוות", כי הכבישים העוקפים אינם פרי המצאתם של הרב פרוש והרב מילר. דווקא אנשים מסוגם של אותו קומץ אגרסיבי וצעקני המייליל ללא הרף על כפיתה של ראש העיריה להציע "כבישים עוקפים" למחללי השבת, הם שמנכים לסלול מאות קילומטרים של כבישים כאלה, תוך דילול הקופה הציבורית.

יפה השיב אולמרט למתריסי: אתם השמאלנים יודעים היטב להתחשב ברגשות של הערבים, כמובן. הנכם מוכנים לשלם כל הון, ובלבד שדגל ישראל בל יראה ובל ימצא בתחומם של הפלשתינאים "רודפי השלום". רק כאשר הרבנים נוגעים לשלום עם יהודים חרדים בעיר הזאת, אינכם מוכנים לעשות ולו מאמץ קל של התחשבות ברגשות — נסיעה בכביש עוקף של עשרות מטרים ספורים.

* *

נחזור לענייננו. מועצת עיריית ירושלים גילתה במרוצת השנים עקביות רבה, בכל הקשור לשינויים עראיים וקבועים שהיא מאשרת ומבצעת בשטח שיפוטה.

אולם, שונים היו פני הדברים, אפילו מותרים חוגים (חרדים) משהו, כאשר אותה עירייה נתבקשה לבצע שינויים קלים בסדרי התנועה ולו למספר שעות מועט בשבוע.

רבבות מתושבי העיר מבקשים זה מספר שנים לקיים אחת לשבוע "מצעד שבועי" לציון שני מאורעות היסטוריים: הראשון — בריאת העולם, והשני — זכר ליציאת מצרים. בקשתם זו מצטרפת לאותם עשרות צעדות שאושרו והתקיימו ללא הפרעה. בלית ברירה, ובהעדר אישורים מתאימים, נערכות הצעדות תוך הפרעתם של בורדים.

יום אחד בשבוע הם אישרו [illegible] המאבקים הקונבנציונליים על

רגלית ברבבותיהם. אנשים נשים וטף, שחלקם הגדול נע עם עגלות תינוקות, תולפים על פני רחוב בר אילן. משכונת צאנז לעבר שכונת סאולה וחזרה, משכונת מאה שערים לעבר שכונת "גבעת משה" (גרש 80), מימקור ברוך לעבר קריית בעלזא ורחוב ארזי' לעבר "בית ישראל".

כן, הם רוצים לקיים "מצעד". לא בתלפיות, לא בבקעה, וגם לא ברחוב קינג-ג'ורג', אלא באיזור מגוריהם. הצעדה ההמונית הזו מתקיימת בשקט ובשלווה, ללא צורך באבטחה משטרתית. הצועדים רואים את בקשתם לקיים את המצעד השבועי שלהם, לפחות כאותה זכות אלמנטרית ולגיטימית של ספורטאים המבקשים לקיים "מרתון" שורתי בשדרות הרצל או ברחוב רופין.

אבל העירייה סרבה. היא לא היתה מוכנה להכיר בזכותם של "תושבים-מסויימים" לצעוד ברוח אמונתם, למען האידיאולוגיה שהם מאמינים בה.

אין ספק, כי לו היו תושבי קריית צאנז, למשל, מבקשים לקיים פעילות ספורטיבית אחת לשבוע, הם היו נענים על אתר. היו חוסמים עבורם גם את כביש רמות... וכל כך למה? — כי מניעת ספורט לחרדים, זה לא בדיוק ה"הישג" שנציגי מרצ יכולים להתהדר בו ב"פריימריס". הפיכת "צעדה" לאלמנט דתי שאסור "להיכנע" לו, זהו ה"הישג מרשים".

במילים אחרות: אלמלא השיקול של סגירת בר-אילן לתנועת כלי רכב, מקורו היה כ"חזות מודרנית כשאר ערי המדינות המפותחות בעולם", או אפילו סתם צעדה ספורטיבית, כי אז היתה מקבלת הדרישה דה-לגיטימציה שאין עליה עוררין.

זכויות ועקרונות בעלי-רקע דתי, איבדו זה מכבר מערכם. מושגים כמו: "קדושה", "שבת", "תינוקות שבכבי" וכדומה, אינם עוד ברי השפעה על מוחם של חילוני הדור המוצהרים, הרוחים ומתגברים לכל ערך יהודי קדוש. הכרחי לפתוח מאבקים הנושאים דרכי חשיבה מודרניים אוניברסליים, ולא לשחק לידי פוליטיקאים המבקשים לזכות ב"פריימריס", בזכות הנפת דגל המלחמה בתורת ישראל ונוטריה.

הגיע הזמן שהציבור החרדי ישיג את מטרותיו בשיטות מתוך חכמת יוון. מוטב שיפסיק לדבר במונחים שהציבור החילוני בימינו פשוט סולד מהם, מונחים הדרים ללקסיקון ממנו שאב את חינוכו, עם כל הצער שבכך. אין מנוס. חובה להציג את הדברים בשפה המובנת לו.

לדוגמא: לצורך סגירת כביש בר-אילן, יש לדבר על "איכות חיים", על "מרתון ספורטיבי" של סופשבוע. ("שבת" — מאן דכר שמיה). לצורך טיפול בארכיאולוגים שודדי-קברים, יש להשתמש במונחים של "איכות הסביבה" בריאות ירוקות". ("חיטוטי שכבי" — סמל האמונה היפרמיטיבית"). לצורך הסרת תמונות שחץ מתחנות קריה, יש להציג את האבסורד מנקודת מבט של "ביזוי כבוד האדם והאזרח". ("השחתת נפש הנוער"? — הס מלהזכיר). למען מניעת הצפת הארץ בבשר פיגולים, יש להדריע אך ורק על ההשלכות הבריאותיות ("כשרות המזון"? — "כפיה דתית"), וכך הלאה.

תנתו דעתם של שוטמי דת! הם רוצים בסוף הכל קצת ספורט בסוף השבוע... צעדה שבועית. גם הם וחבריהם מוזמנים להצטרף!

> המושג "כבישים עוקפים" אינו פרי המצאתם של בוצעי יהדות התורה. אנשי השמאל בממשלת רבין המכון בסלילת מאות קילומטרים, בעלות של עשרות מיליארדי שקלים, כדי להתחשב ברגשות "רודפי השלום" הפלשתינאים — שבל יראה ובל ימצא דגל ישראל בשטחם. רק כאשר הרבנים נוגעים לשלום עם החרדים — אינם מוכנים להתפשר על נסיעה בכביש עוקף במרחק של כמה עשרות מטרים.

> המאבקים הקונבנציונליים על זכויות ועקרונות בעלי-רקע דתי, איבדו זה מכבר מערכם. מושגים כמו: "קדושה", "שבת", "תינוקות שבכבי" וכדומה, אינם עוד ברי השפעה על מוחם של חילוני הדור המוצהרים, הרוחים ומתגברים לכל ערך יהודי קדוש. הכרחי לפתוח מאבקים הנושאים דרכי חשיבה מודרניים אוניברסליים, ולא לשחק לידי פוליטיקאים המבקשים לזכות ב"פריימריס", בזכות הנפת דגל המלחמה בתורת ישראל ונוטריה.

MACLAREN
מקלרן

בני ברק: מקלרן
ירושלים 64 (ליד הסופר סל)
טל' 5708895, 03-6953668
ירושלים: מוסא
מא"ש 21 טל' 02-370230

יבואן:
אשר פרידמן בע"מ
רח' ירושלים 64
ב"ב
03-5708895
03-6953668

באישור מכון התקנים
הישראלי, הבריטי, הגרמני והאמריקאי
עגלות ילדים
תוצרת אנגליה

מ ו ד ע ה

מ-ז' בחשוון תשנ"ו [1.11.95]
יותר זכאים מקבלים יותר סיוע בדיור

* הוגדלו המשכנתאות לזכאים שירכשו דירה החל מ-ז' בחשוון תשנ"ו (1.11.95):
- זוגות שצברו 1400 נקודות ויותר (דגש על משפחות ברוכות ילדים וותק נישואין גדול).
- משפחות חד-הוריות "חסרות דירה".
- יחידים "חסרי דירה" בגיל 45 ויותר.
- "חסרי דירה" שירכשו דירות בקבוצות ישובים ג' ו-ד'.
- משפחות עולים שעלו עד 31.12.90 שאחד מבני הזוג עלה לפני 1959 שירכשו דירה בקבוצות ישובים א' ו-ב'.
- משפחות בעלות דירה בצפיפות של 3 נפשות בממוצע לחדר, אם הדירה בבעלותם לפחות מ-1.1.90.
- רוכשי דירות חדשות או הבונים ביתם באזורי עדיפות לאומית א'.
- רוכשי דירות חדשות בבניה רווית באזורי עדיפות לאומית ב'.

טבלאות הסיוע המעודכן

קבוצת הזכאות	גובה המשכנתא	סוג מענק מותנה	החזר חודשי
קבוצת ישובים א'			
זוגות שצברו 1400 עד 1599 נקודות	90,000	27,000	321
זוגות שצברו 1600 עד 1799 נקודות	108,000	33,000	382
זוגות שצברו 1800 עד 1999 נקודות	130,000	40,000	456
זוגות שצברו 2000 עד 2199 נקודות	156,000	49,000	540
זוגות שצברו 2200 נקודות או יותר	183,000	58,000	629
קבוצת ישובים ב'			
זוגות שצברו 1400 עד 1599 נקודות	96,300	28,900	344
זוגות שצברו 1600 עד 1799 נקודות	115,600	35,300	409
זוגות שצברו 1800 עד 1999 נקודות	139,100	42,800	488
זוגות שצברו 2000 עד 2199 נקודות	166,900	52,400	578
זוגות שצברו 2200 נקודות או יותר	195,800	62,100	673
קבוצת ישובים ג'			
זוגות שנרשמו לנישואין או משפחות שלהן עד 3 ילדים	118,000	29,000	448
משפחות עם 4 עד 5 ילדים	130,000	33,000	488
משפחות עם 6 ילדים ויותר	146,000	37,000	547
קבוצת ישובים ד'			
זוגות שנרשמו לנישואין או משפחות שלהן עד 3 ילדים	132,000	43,000	441
משפחות עם 4 עד 5 ילדים	143,000	47,000	476
משפחות עם 6 ילדים ויותר	159,000	52,000	530

[illegible]

קבוצת הזכאות	גובה המשכנתא	סוג מענק מותנה	החזר חודשי
צפיפות +3			
משפחה המונה 6 נפשות או פחות	46,000	6,000	210
משפחה המונה 7 עד 8 נפשות	66,000	26,000	210
משפחה המונה 9 משפחות	75,000	35,000	210
משפחה המונה 10 נפשות ויותר	84,000	44,800	210
צפיפות +4			
משפחה המונה 6 נפשות או פחות	58,000	30,000	252
משפחה המונה 7 עד 8 נפשות	80,000	32,000	252
משפחה המונה 9 נפשות	89,000	41,000	252
משפחה המונה 10 נפשות ויותר	98,000	50,000	252

מהן קבוצות הישובים?
א' מרכז הארץ מחיפה ועד באר-שבע
ב' ירושלים וסביבותיה
ג' ישובי הפיתוח
ד' קו העימות וההתיישבות בפריפריה
פירוט של קבוצות הישובים, ניתן לקבל בבנקים למשכנתאות.

לשכת הפרסום הממשלתית

משרד הבינוי והשיכון

מטבחי יד אומן
בהנהלת עזרא דוד

מבצע חינם!
למזמינים 10 מ' רץ בירויים (בילד אין)
למזמינים 15 מ' רץ בירויים (בילד אין)+קולט אדים
■ ארונות מטבח וארונות אמבטיה בצבעים חדשים ומרהיבים, תצוגה במקום ■ דלתות מעוגלות עץ סנדוויץ' ת. חוץ ■ חדרי שינה וילדים ■ פרזול ת. חוץ
• תשלומים נוחים ללא ריבית והצמדה
• 23 שנות ניסיון ואמינות • איכות אמינות ושירות
חנות המפעל: ר' עקיבא 19 ב"ב טל. 03-5709431
המפעל: רח' המסגר 4 בת-ים טל. 03-5512394

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מפקד האוכלוסין והדיור 1995

לביצוע מפקד האוכלוסין והדיור
הנערך בימים אלה

דרושים פוקדים

לשכונות החרדיות בירושלים
לצורך פקידת בתי אב
בשעות אחה"צ והערב המוקדמות

הפוקדים יועסקו על בסיס עבודה קבלנית; ההעסקה היא עד לאמצע חודש כסלו
המעוניינים יפנו מייד בטלפונים:
02 - 378271 - 241941 - 242061

בית החולים ביקור חולים ירושלים
ברכות מזל-טוב
להולדת הבנים\הבנות

אהרונוב יאיר וגילה	בן	מזרחי יחזקאל ויוכבד	בת
אוכבי אליהו ולונה	בת	מחלב ליאור וכרמית	בן
איזנגרין צבי ואסתר	בן	מיקה יוני ואתי	בת
איתן אלי ונדי	בן	מלכהן ביומרס ומרים	בת
אלבוים חנניה ואסתר	בן	מנדיל יוסף ולאה	שלישיה
ביטון אליהו ורמית	תאומים	מסגרי ממשה ומירה	בן
בן יהודה יוסי ורחל	בן	מרסיאם שלמה וענת	בן
בן לולו דניאל ודליה	בן	מרק שלמה ונבת	בן
גסטנר אפרים ורחל	בן	נקי מנשה ויונה	בת
הולס שלמה וברכה	בן	פיין אליעזר ופרל	בן
הוסינגר מרדכי ובתשבע	בת	פינסון לארי ולין	בן
הירשמן שרגא ומירל	בת	פרידמן ירחמיאל ולאה	בת
ויגד פנחס ודבורה	בן	פרימן בנימין ומלכה	בת
זליגר חיים ומרגלית	בן	פרץ רפאל ואביבה	בת
חבר יעקב ודרורית	בן	פרציק צבי ואירים	בת
חדד אלון ושמחה	בן	קוץ יצחק ומיכל	בן
חמדי כהן ציון ושרה	בת	קורב אורי ועליזה	בן
חסיד איתן ושושנה	בן	קליימן צבי ויעל	בת
יהודה שמעון ואירים	בת	קלמנוביץ אהרון וזיסל	בת
כהן ניסים ורינה	בת	קלפהולץ יונה וחנה	בן
כהן דוד ורנה	בת	קרשנר חיים וזיואן	בן
כהן הלפרין יצחק וחנה	בן	רוזנפלד צבי ובלומה	בן
לוי שלום ומרגלית	בן	רוסנברג אריה ואסתר	בן
לוי מרדכי וסימה	בן	רפאל ושאול שולמית	בת
ליברמן אברהם וגילה	בת	שיינפלד יהודה ורבקה	בן
לנברגר חיים ורחל	בת	שמעוני ואהרי חי ולאה	בת
לנדאו פישר לימי ורחל	בת	תורג'מן יצחק ורנה	בת
מבשוביץ ישראל ושפרה	בת		

יזכו ההורים לגדלם
לתורה לחופה ולמעשים טובים

עיריית ירושלים
המינהלה לאמנויות

הננו להודיעכם על פתיחת חוגים יחודיים למחול לנשים ונערות, ללימוד ריקודי שמחה לחתונות ושמחות.
בהדרכת גילה קרונמן, מורה מוסמכת ומנוסה.

בימי שני
בין השעות 20:00-21:30, במתנ"ס רוממה, רח' זכרון יעקב 3

בימי שלישי
בין השעות 17:00-19:00, במרכז הפיס הקהילתי הר-נוף

דמי השתתפות: 45 ש"ח לחודש.

לפרטים והרשמה מראש:
■ גילה קרונמן, טל' 02-639175
■ מזכירות מתנ"ס רוממה, טל' 02-373711
■ מינהל קהילתי הר נוף, 02-6519026

המחלקה להסברה
ירושלים 3000 JERUSALEM

קוויבק נשארת — לפי שעה — ואיתה הבעיות

יוסף לביא

קשה היה להחליט, מה האפיל על מה: אנחת הרווחה, של שאר קנדה, שהאיום הגדול ביותר בהיסטוריה שלה על שלימותה לא נתממש; או אכזבת הכאב של הצרפתים הלאומנים, שהסיכוי הגדול ביותר שלהם להגשים את חלומם נקטע על הסף.

ההכרעה היתה מצומצמת ביותר. 60 אלף קולות, מתוך 5 מיליון מצביעים, שהעניקו את הרוב למתנגדי הפרישה מהקונפדרציה, במדינה הרגילה לבחירות איזוריות, שבהן נקבעת התוצאה הסופית על פי הרוב המתקבל בכל איזור — כשהקולות שניתנו לאלה שאחרי מי שיצא ראשון אינם נחשבים, כך שבסיכום נוצר רוב מלאכותי הרבה יותר מנופח מזה של המספר האבסולוטי הכולל — כמעט שלא תיתכנה תוצאות כה קרובות. במישאל־עם, שלא כמו בבחירות, מונים את כלל הקולות; כך שבמקום כמו קוויבק, שהשאלה על עתידה חוצה את אוכלוסייתה בצורה כמעט שווה, נתקבלה הכרעה שקשה לקרוא לה הכרעה. אפילו מספר הקולות הפסולים עלה במידה ניכרת על המספר שהכריע את התוצאה.

המספר הגבוה של קולות פסולים לא היה בהכרח תוצאה של מצביעים כה רבים חסרי מיומנות בסימון פתק ההצבעה. בהמשך השבוע, כשהתברר שבאיזור מסוים במונטריאול, איזור בעל ריכוז גבוה של דוברי אנגלית, עלה מספר הקולות הפסולים על 11 אחוז — יותר מפי 10 מהממוצע הכללי. מסתבר שפקידי הבחירות של הממשלה הלאומנית הפגינו הקפדה מיוחדת, מעל ומעבר לחובות התפקיד שלהם, בבדיקת פתקי ההצבעה באיזור הזה. התגלה גם שהפקידים המתאימים עברו הכשרה מיוחדת, שלימדה אותם איך למצוא פגמים בפתקי הצבעה.

ערב המישאל, כשהסקרים צפו ניצחון דחוק למחייבי הפרישה, היה הויכוח על מידת כוחו של רוב מינימלי כזה לקבוע בשאלה כה גורלית בבניה של מדינה. אך התוצאה הפכה את הטיעון על פיו. עכשיו המפסידים מחייבי הפרישה, הם אלה שטוענים שדחיית ההצעה ברוב כל כך מצומצם — 50.6 אחוז של שוללים מול 49.4 אחוז של מחייבים — אינה יכולה לשים קץ לחלום של כה רבים. ואכן, מיד לאחר שמניין הקולות, שבשעה הראשונה לאחר סגירת הקלפיות הראה יתרון קטן ללאומנים, הגיע לנקודה שנתנה למנתחים בשידורי השידור הממלכתי את האפשרות לסכם את התוצאה, הזדרזו ראשי מחנה הבדלנים להכריז שבסך הכל מדובר בהכרעה לסיבוב הבא. משהו בנוסח קריאת הקרב הידועה מהפריימריס אצלנו: "נתראה בשביעית!".

החוק הקיים בקוויבק אינו מאפשר לממשלה להכריז על מישאל־עם חוזר באותו נושא באותה קדנציה, ולממשלת קוויבק הנוכחית יש עוד ארבע שנים עד למועד הבחירות הבאות. אך ראשי הבדלנים נתנו להבין שאינם חייבים לחכות כל כך הרבה — במיוחד אחרי תוצאה כל כך לא חד־משמעית. כשמפלגת הרוב בפרלמנט המחוזי הם פשוט יכולים לשנות את החוק.

בין אם יעשו את הנדרש כדי להביא למישאל חדש בזמן הקרוב, ובין אם יעדיפו ללקק בינתיים את הפצעים ולקחת את פסק הזמן הנחוץ כדי להכין את שיעורי הבית בצורה יותר יסודית, שאלת קוויבק לא תיתן לקנדה אפילו מנוחה קצרה.

מודע לנזקים הנמשכים שחוסר הוודאות הזה גורם לקנדה, במיוחד בתחום הכלכלי, כשמשקיעים בינלאומיים גדולים חוששים לסכן את כספם בשוק שהמדינה סובלת ממצב כרוני של חוסר יציבות פוליטית — ולא פחות מזה להרס להגן על יוקרתו הפגועה מהאשמות של שלומיאליות בהתייצבות מול האיום החמור של פירוק המדינה — הכריז ביום רביעי בערב ראש ממשלת קנדה, ז'אן קרטיאן, על נחישותו לשמור על היציבות הפוליטית של המדינה ועל כך שלא יתן לבדלנים לשחק כרצונם בעצבים של קנדה. הם לא יוכלו להחליט כל כמה חודשים, או כל כמה שנים, על מישאל־עם חדש עד שיזכו ברוב התומך בהם, אמר. קרטיאן לא פירט איך ימנע ממשלת הבדלנים לערוך מישאלים כרצונם במחוז הנתון לשליטתם. האם יפתח במערכה חדשה לשינוי החוקה הפדרלית, תוך התעלמות מהתנגדותה הוודאית של קוויבק? ומה יעשה אם הבדלנים יצפצפו על חוק כזה, יפעיל נגדם את המשטרה הפדרלית או את הצבא?

יום של עליות חדות

שוק ההון הגיב בהתלהבות. עוד לפני שנקבעו תוצאות ההצבעה כבר זינק שער הדולר כלפי מעלה, בשני סנטים בבת אחת. הבנק הממלכתי הזדרז למחרת המישאל להוריד את שער הריבית באחוז וחצי, חצי אחוז יותר משיעור ההעלאה, של אחוז אחד, ערב ההצבעה. אך היה ברור שהאופוריה היא זמנית בלבד. אומנם הסכנה המיידית של פירוק הקונפדרציה חלפה לפי שעה, אך חוסר הוודאות ביחס ליכולתה של קנדה להמשיך לתפקד ולנהל מדיניות כלכלית בריאה ימשיך להשפיע תקופה ארוכה על נכונות המשקיעים הבינלאומיים לקנות איגרות חוב ומניות קנדיות.

קוויבק עדיין בפנים, אך לא בשתי הרגליים. אוטווה תצטרך לאמץ מדיניות חדשה ולמצוא נוסחה לדיון שתתקבל על דעת כל המחוזות המרכיבים את הקונפדרציה ושתוביל את הדרך לשינוי חוקת המדינה. הבוחרים לא הסכימו לתת לממשלת קוויבק את המנדט לפרוש מקנדה, אך אין ספק שהם רוצים לראות את שינוי המצב הקיים. ברגע האחרון, נוכח סכנת המפולת במישאל, שינה ראש הממשלה הפדרלית, ז'אן קרטיאן, את גישתו והסכים להביע נכונות לדון על הענקת זכויות מיוחדות לקוויבק — נכונות, שיחד עם השתכנעות מהאיומים הרמים על הסכנות הכלכליות שפרישה תביא לתושבי המחוז המתבדל, השפיעו על ארתם בוחרים שמעברם למחנה השוללים הספיק להכשיל את הפרישה. אך קרטיאן חתם על שטר, ועכשיו הוא נתבע לפרוע אותו. הוא יתקשה לעשות זאת בלי שיתוף פעולה מלא מצד ממשלות המחוזות המתנגדות להענקת מעמד ייחודי לקוויבק על חשבון המחוזות האחרים. כולם רוצים בשינוי בסיס הקונפדרציה, אבל בתנאים שווים לכל.

האומנים: "הכסף והמיעוטים"

הלאומנים, שבשבועיים האחרונים, החלו כבר להריח את ריח הניצחון, התקשו לבלוע את התבוסה. לוסיאן בושאר, הלאומן הוותיק ובעל הכריזמה, שהעמדתו בראש מחנה הבדלנים שבועיים לפני יום ההצבעה העניקה תנופה רבתי למיפרשי מחייבי הפרישה, עוד השמיע את הדברים בטון מאופק ומכובד. אך ראש ממשלת קוויבק, ז'אק פאריזיו המשולהב, הדהים אפילו את תומכיו באומר הנרגז והמתלהם באוזני התקשורת.

כשהוא מדגיש שהאחוז האמיתי של תומכי הריבונות — אם להתחשב רק בקולות הרלוונטיים, אלה של הצרפתים — עולה על שישים, זעק פאריזיו בשצף־קצף לעבר תומכיו הקולניים שמילאו את אולם מטה הבחירות של הלאומנים: "נכון שהובסנו, אבל על ידי מי? על ידי הכסף והקולות של היסודות האתניים!".

שוכח שהוא ראש ממשלה של המחוז, ולא רק ראש המפלגה הבדלנית, ביטא פאריזיו בכל הבוטות והגסות את התחושה של הצרפתים הלאומנים שהמחוז — שהם רואים בו ארץ שלהם — נבגד בידי המיעוטים הלא־צרפתיים המתערבים בענין שהוא ציפור הנפש של הצרפתים ושה"זרים" האלה אסור להכריע בו. אוכלוסיית קוויבק מורכבת מלמעלה משמונים אחוז צרפתים, שרובם תומכים בעצמאות המחוז כמדינה צרפתית. אך הצרפתים המתנגדים לפרישה מקנדה, יחד עם התושבים האנגליים והמהגרים ממדינות אחרות ש־95 אחוז מקולותיהם ניתנו להצבעת הנגד, קילקלו שוב את החגיגה וגזלו מהבדלנים את הסיכוי — שהפעם היה יותר קרוב מתמיד להגשמה — להשיג את היעד.

לכינויים המגדפים הוסיף גם איומים. הוא דיבר על השאיפה להתנקם באלה שהפריעו, כשהוא מסביר שהנקמה הזאת על ההפסד תהיה בהמשך הדבקות הבלתי מתפשרת בחלום של הפיכת קוויבק לארץ של אומה צרפתית. אך לא תמיד אפשר לסמוך על כך שהפירוש יתקבל כפשוטו על אוזן חמומי המוח. בהמשך הערב השתוללו צעירים צרפתיים מאוכזבים ברחובות מונטריאול, החליפו מהלומות עם חוגגי ניצחון השוללים ושברו חלונות ראווה של חנויות.

לרגע גנבו הדברים האלה את הכותרות, כשהם מאפילים על הנושא העיקרי, תוצאות המישאל והשלכותיהן להבא. ההתנפלות של פאריזיו העבירה צמרמורת לאורך חוט השידרה של התושבים ה"אתניים" כשהיהודים שבהם עומדים בראש הנחרדים. לצירוף של כסף ו"זרים" — גם אם המילה הזאת הוחלפה ב"אתניים" — יש צליל מוכר מאוד וכתובת שלא נדרש מאמץ גדול כדי לזהות אותה, אף על פי שהמימסד העשיר אינו דווקא יהודי. ויש מספיק מיעוטים אחרים במחוז, שמספרם והשפעתם עולים הרבה על זו של היהודים ושפעלו בצורה הרבה יותר נחוצה נגד המחייבים.

אך יהודים יודעים שכשמדברים קבוצה האצבע מופנית אינסטינקטיבית אליהם. ואם נשארו עדיין בקוויבק יהודים רבים שלא הצטרפו לאלה שעזבו את המחוז בשנים האחרונות הרי אין ספק שנאום התבוסה של ראש ממשלת המחוז נתן להם תמריץ להרהור שני.

היהודים מתלבטים

בימי המערכה לקראת המישאל היו הדעות חלוקות בקרב אישי ציבור יהודיים ביחס לעמדה שהקהילה צריכה לנקוט בנושא. היו כאלה שקראו להמשיך בקו המסורתי הזהיר של אי הזדהות פומבית עם שום צד מהצדדים, כשהיהודים צריכים להשמר מחשיפת עצמם כמטרה לעוינות ונקמנות. היו גם כמה חוגים חסידיים חשובים שנענו לבקשת ראשי המחנה הצרפתי להופיע בפניהם ולהיפגש עם מנהיגיהם כדי לשמור על קשרים נאותים ולהימנע משריפת גשרים. לעומת זאת החליטו כמה אירגונים יהודיים שהפעם, כשהתברר יותר ויותר שההכרעה שקולה, ואפילו נוטה לצד הבדלנים, אין מנוס מיציאה גלויה נגד הפרישה וקריאה להצביע נגדה.

היו גם יהודים שפעלו מתוך הכרה והזדהות נפשית עם מחייבי הפרישה. כך, למשל, פעלה בוועדה המובילה של מטה הבחירות של הבדלנים יהודיה, שהגדירה עצמה כ"ציונית", כשהיא מסבירה שכשם שהיא בעד מדינה ליהודים ומדינה לפלשתינים כך היא בעד מדינה לצרפתים של קוויבק.

באופן עקרוני אין ספק שרוב היהודים מעוניינים בהישארות בתוך המסגרת הרחבה של קנדה, שבה הם מרגישים יותר מוגנים. אמנם לא חסרה לקנדה בכללה היסטוריה של גילויי שנאה ליהודים, כולל קרירות רשמית של המימסד הממשלתי, הפיננסי, התרבותי והחברתי כלפי הצלת יהודים והגירה יהודית בשנות השתוללות הנאצים וחורבן יהדות אירופה. אך בקוויבק הצרפתית, שבה השפעה עמוקה של הכנסיה הקתולית, נמשכו גילויים כאלה גם אחרי המלחמה והתגלות זוועות הנאצים נגד היהודים. מימסד קיצוני, שרבים מפעיליו רוצים לראות את המחוז שלהם צרפתי "טהור" — ושמנהיגו ה"מתון" מאשים את ה"נשים הלבנות" של האוכלוסיה הצרפתית המתרשלות בחיזוק ההרכב האנושי של המחוז — אינו מקום המעניק ליהודים תחושה של אזרחים שווי־זכויות או רצויים.

הצרפתים ראו תמיד במהגרים לא־צרפתיים אורחים בלתי קרואים, המאיימים על האופי הצרפתי של המחוז ומתבללים ברוב השליט בו. ממשלת קוויבק גם תבעה וקיבלה מהממשלה הפדרלית את הסמכות לפקח על זהות המהגרים המבקשים להתיישב במחוז. ואם ההסתייגות והזלזול האלה אמורים כלפי בני עמים אחרים, מכל הסוגים, הרי על־אחת כמה וכמה כשמדובר בקהילה [illegible] אומנם כבר אחד מהקהילה היהודית בקוויבק, בעלת כמאה אלף נפש, הם ממוצא צפון־אפריקאי ולפיכך דוברי צרפתית. אך גם הם אינם חשים כאזרחים רצויים לגמרי.

אין זאת אומרת בהכרח שיהודים בקוויבק חיים בהרגשה של מצור או של איום. יש קהילה יהודית מובהקת, שחיה בנחת והיא מצטיינת בבתי כנסת גדולים, ישיבות, תלמודי תורה ובתי ספר ושורה מגוונת של מוסדות ציבור. מוסדות החינוך נהנים מהקצבה כספית רצינית של ממשלת המחוז, שבמסגרת מדיניות כוללת תומכת גם בבתי ספר פרטיים — בניגוד לאונטריו השכנה, שבירתה היא טורונטו, המסרבת בעקשנות לתת פרוטה אחת לבתי ספר פרטיים. יהודים בעלי הופעה חרדית וחסידית הם תופעה שכיחה באיזורים ידועים במונטריאול וסביבתה. ולא כל הצרפתים הם לאומנים או מתייחסים בדחייה לאחרים. אך מתחת לפני השטח רוחשת תחושת אי־השקט. דיבורים בסגנון ובמעמד של ז'אק פאריזיו אינם מבשרים רגיעה.

"הוא תקף את האמת"

הנאום הפרובוקטיבי של המנהיג הלאומני, שהוא גם סוציאליסט קיצוני, לא עבר בשקט. דבריו לא נתפרשו דווקא כפגיעה ביהודים, אלא כרדיפה אחרי עימות וכהתקפה כללית על כעשרים אחוז מתושבי קוויבק. עוד לפני שהספיק להתרחק מהמיקרופון כבר שטפו התגובות את קנדה בכללה ואת קוויבק. פרשן רדיו מרכזי אחד נסחף כל כך בתחושת שאט הנפש עד שאמר שמאז נאומיו של אדולף היטלר לא נשמע טון צעקני כזה מפי מנהיג מדיני. מי שהיה ראש ממשלת מחוז אונטריו, אף הוא מנהיג מפלגה סוציאליסטית, הכריז שפאריזיו היה כנראה שיכור כשהתייצב לפני המיקרופונים.

אנשים הקרובים לעולם העסקים הצביעו על הנזקים הצפויים למשק הקוויבקי. התנפלות על בעלי ה"כסף" מצד ראש ממשלה, החייב לרצות בקידום רווחת מחוזו, אינה עשויה לעודד את משיכתם של בעלי הון שקוויבק — בעלת הגירעון התקציבי הגדול והאחוז הגבוה של מובטלים — זקוקה להם מאד. ראש חברה פיננסית גדולה במונטריאול, אמר שאנשים רבים מאירופה עדיין זוכרים את סיגנון הדברים הזה מן העבר. ואלה לא ירצו לקחת שום סיכונים.

קוויבק סובלת ממילא, עוד מאז המישאל הקודם, ב־1980, מבריחה ומנטישה של בעלי הון וחברות גדולות — על אף העובדה שאז היתה התוצאה הרבה יותר משכנעת — 60 אחוז של מתנגדים לריבונות מול 40 אחוז מחייבים — יכולה בקושי להרשות לעצמה לזלזל בתרומתם של בעלי הכסף לכלכלתה ולרווחתה. אלה ממילא סולדים מפעולה בסביבה בלתי יציבה, שמשקיעה את עיקר מירצה בחלומות להינתק ממסגרת המדינה שנותנת לה יותר ממה שהיא נותנת למחוזות האחרים שלה. הסתלקותם של בעלי ההון ושל החברות הגדולות מקיזה הרבה דם ממקור הכנסות של המיסים המקומיים למיניהם, כולל חלקו של המחוז במס ההכנסה שמשלמים תושביו, ומגדילה את נטל התשלומים למובטלים ולנתמכי סעד למיניהם.

גם במחנה הבדלנים הסתייגו בגלוי מהדברים, כשרבים אומרים שהם גרמו להם בושה והם מביעים השתוממות על התפרצות כה בלתי מרוסנת של מי שאסור לו לפחות לשכוח שהוא ראש ממשלתם של כל תושבי המחוז. הם ציפו להתנצלות שתבוא אחרי שפאריזיו יעכל את מה שאמר ויצטער על שנדחף להשמיע אותם.

יחד עם זאת, היו רבים שלא היו מוכנים למתוח ביקורת. אלה אמרו, שאולי לא היה זה דיפלומטי מצד ראש ממשלת המחוז לדבר כך, אבל הוא אמר את האמת, את מה שכל הצרפתים חשים. פאריזיו עצמו, שציפו שאחרי שיספיק להירגע ירגיש צורך להתנצל על דבריו, הסכים למחרת שאולי היה צריך לנסח את דבריו בצורה יותר מתונה — אך עמד על כך שאמר את האמת.

מי יותר מסוכן

זה היה כשז'אק פאריזיו הדהים ביום שלישי בהודעה חדשה. הפעם זאת היתה הודעה על התפטרותו מתפקיד ראש הממשלה ומנהיג מפלגת הלאומנים. הוא לא הסכים לאשר שלהתפטרות שלו, פחות מיממה אחרי כישלונו במישאל־העם, יש קשר כלשהו לביקורת הרחבה שנמתחה על נאומו בערב הקודם. יחד עם זאת נשמעו מיד תגובות של דוברים שונים, שהביעו סיפוק מהודעת ההתפטרות של מנהיג שהירשה לעצמו להשמיע דברים כה מקוממים. התחושה הכללית היא שההתפטרות קשורה יותר באכזבה נוכח ההפסד במישאל, במיוחד כשנגד פאריזיו, שהיה הדוחף העיקרי להכרזת המישאל עכשיו, נמתחה ביקורת על החיפזון שגילה מול רבים מחבריו שהעדיפו להמתין עד שציבור הבוחרים יהיה מוכן להצביע בעד הצעת הממשלה. הוא גם הואשם בהפנדת בוחרים צרפתיים לא מעטים בסיגנון הקיצוני שלו במערכה על המישאל ובגילוי הלב שבו הגדיר את מטרת מחייבי הפרישה.

השאלה המעשית היא, אם ההתפטרות הזאת משנה את מצב הדברים. המועמד הבטוח — אם רק ירצה בכך — לרשת את מקומו של ראש ממשלת המחוז הוא לוסיאן בושאר, מי שנקרא באמצע המערכה ליטול את ההנהגה עליה ומי שהביא את מחנה הבדלנים אל סף הגשמת חלום הריבונות. בושאר חלק על פאריזיו בכל הנוגע לטקטיקה של המלחמה על נפש הבוחר. הוא ידע שגם בקרב הצרפתים יש רבים מאד המסתייגים, משיקולים כלכליים או אחרים, מפרישה מקנדה. הוא שדחף לניסוח מעורפל של השאלה שהוצגה להכרעת הבוחר, באופן שייצור את ההרגשה שגם הצבעה בעד הצעת הממשלה הלאומנית אינה אומרת פרישה אוטומטית או מלאה מקנדה, והוא ששינה את סיגנון התעמולה בכיוון הזה.

החלפתו של פאריזיו הקיצוני, האימפולסיבי והמשולהב, בבושאר היותר רגוע והמצטייר כיותר מתון, יכולה להיות מיפנה חיובי כלשהו. אך, למעשה, הוא יותר מסוכן. הוא בעל כוח משיכה יותר גדול בקוויבק, והוא בקי יותר בדרכים להתדיינות עם אוטווה. והוא לא פחות נחוש בכל הנוגע להשגת המטרה של עצמאות לצרפתים. החלפת האישים העומדים בראשות הממשלה יכולה גם לספק אמתלה טובה להכריז בקרוב על מישאל־עם חדש.

בינתיים הוא העומד בפני הצורך להחליט אם הוא מוכן לוותר על תפקידו כמנהיג האופוזיציה בפרלמנט הפדרלי, כמי שעומד בראש המפלגה השניה בגודלה — מפלגה שאותה יסד לקראת הבחירות האחרונות ושעיקר מצעה מבוסס על המלחמה לפרישה מקנדה ולהכרזת ריבונות. התפקיד הזה נותן לו את הזכות הכמעט בלתי מוגבלת לזכות הדיבור בפרלמנט, במיוחד בדיון היומי המיועד לשאילתות בעל פה, וכך ליהנות מחשיפה יומיומית בתקשורת מול דעת הקהל. בתוך הסיעה, שכל חבריה נבחרו בקוויבק, יש עתה נטיה לעזיבת הפרלמנט, כמוסד שאין להם ענין בו ושאינם רוצים להכיר בו כסמכות כלפי המחוז שלהם.

לעומת הפסימיסטים, ישנם הטוענים שדוקא כניסת בושאר לנשיאה בעול היומיומי של הטיפול בעניינים השוטפים של המחוז תשאיר לו פחות זמן להתעסק בתוכנית העצמאות. והיא גם תחשוף אותו לשיפוט הציבור על האופן שבו הוא מטפל בעניינים מעשיים. תפקיד ראש הממשלה אינו רק במה זוהרת של נאומים מלהיבים ושל חלומות גדולים. הוא יצטרך להתמודד עם קופה ריקה, עם אבטלה קשה, עם ציבור נרגן ותובעני, עם אין־סוף בעיות — תראה אז, אומרים הם, איך שיוכיח את עצמו וכמה מן הזוהר יישאר לו.

ההתפכחות, כמו הויכוח על הנאום הקיצוני, אינם דוחקים הצידה את ההכרה בקשיים שנוספו על דרכה של קנדה. שוב לא תוכל להתפנות לטפל בגירעונות העצומים בתקציב הלאומי, ביציאה מהמיתון, ברפורמות בדמי האבטלה ובהוצאות הרווחה העוברות את גבול היכולת הפיננסית. שוב תיתקע בהתעסקות הבלתי פוסקת בשאלת קוויבק, בשינוי החוקה, ביצירת מסגרת חדשה ליחסים בין המחוזות והממשלה הפדרלית — כשבהזדמנות של מתן ההעדפה ומעמד ייחודי לקוויבק תתבע כל אחת מהן את אותן הסמכויות. זה יכול להוביל ליותר אוטונומיה לכל המחוזות וליותר כוח לממשלותיהן על חשבון הגדלת הגירעונות התקציביים — כשממילא ספק גדול אם כל הפיוסים והפינוקים האלה יסייעו בכלל להחזיר את קוויבק מפסי המסע לפרישה הסופית.

כך העניקו תוצאות מישאל השבוע נשימה קצרה בלבד. קוויבק עוד לא עזבה, אך היא נשארת עם כל הבעיות וכאבי הראש.

מבצע משולש
הזדמנות אחרונה!

אנו מתנצלים
בפני לקוחותינו הרבים שבגלל גמר המלאי נמנע מהם להשתתף במבצע במוצ"ש בראשית, לכן נקיים מכירה חד־פעמית נוספת.

הזדמנות נוספת של פעם בחיים
שמיכות פוך **פריד אקסקלוסיב** לכל החיים

מבצע משולש

תמורת **89** ש"ח X 10 תקבלו:
1. **ב־40% הנחה** - 2 שמיכות פוך טבעי פריד אקסקלוסיב
2. **מתנה** - 2 כריות נוצות מובחרות (בשווי 90 ש"ח)
3. **ב־10 תשלומים** חודשיים ללא ריבית והצמדה.

מכירה חד־פעמית ביום ראשון, י"ב בחשון (5.11.95)
בין השעות: 19.00 - 23.00 בלבד

בחנויות המפעל: בני־ברק: כהנמן (השומר) 74, ק"ג (מעלית) 03-6746697
י־ם: גבעת שאול, בנין שטנר 3, מאחורי אנג'ל 02-6540389
(כניסה ברחוב [illegible] כנפי נשרים, ליד בנק הפועלים)
אוטובוסים: 1, 2, 11, 15, 16.
מכבדים כרטיסי ויזה וישראכרט

הסעות חינם! ביום המבצע, ממשרדי הופמן, רח' יונה ו, ירושלים לחנות המפעל, משעה - 19.30 - כל חצי שעה.

פריד
פוך טבעי לכל החיים

כולם יודעים ששמיכות סינטטיות מתבלות מהר ואילו שמיכות פוך טבעי קונים רק פעם בחיים. את שמיכות פריד אקסקלוסיב מעבירים גם לנכדים.

לפריד מסורת ארוכה, נסיון ומומחיות בעיבוד פוך טבעי, המכיל פלומות אווזים מובחרות עם מיליוני תאי אויר זעירים, המעניקים לשמיכה רכות וגמישות נפלאה, ולכם שינה טובה מהנה ובריאה.

פרסום חן

עוברים לפריד אקסקלוסיב לכל החיים!

לנשים בלבד

יריד הצרכנות החרדי
גני התערוכה תל-אביב
כ"ז-כ"ט חשון תשנ"ו
20-22 נובמבר 1995

אלפי מטר של תצוגה מרהיבה
ממיטב היצרנים החשובים בישראל
מבצעי מכירה חסרי תקדים
מופעים, הרצאות הגרלות, מתנות
ופרסים.

ביריד תתקיים
המכירה הסינית הגדולה
מטבח מרהיב ומשוכלל
ב-25 ש"ח בלבד
מקרר חדיש ומשוכלל
ב-25 ש"ח בלבד
מכונות כביסה מודרניות
ב-25 ש"ח בלבד
חנוכית ענק מכסף טהור
ב-25 ש"ח בלבד
תנורי בישול - מזרנים - ריהוט
ועוד, ועוד, ועוד...

כל ההכנסות קודש ל"מפעל חסד"
מפעל חסד רח' אבני נזר 14 בני ברק טל. 5790837

כרטיסים ניתן לרכוש בכל נקודות
המכירה שיתפרסמו בעתונות
או באמצעות כרטיסי אשראי בטלפון
03-5701448

מחיר מיוחד לקבוצות בקנית כרטיסים מראש.(כל קבוצה מינימום 10 נשים)

בין רוכשות הכרטיסים עד לפתיחת היריד יוגרלו 4 כרטיסי טיסה לניו יורק

הסעות מיוחדות מכל חלקי הארץ

"שמחת תורה" בהיכלי הספר

הפרס היוקרתי בעולם הספרות התורנית — "פרס ירושלים לספרות תורנית" — הוענק במעמד חגיגי, בראשות גדולי תורה וקהל נכבד ומגוון. ששה עשר אורות של ספרים תורניים, המאירים את פני ירושלים בתורה.

הגר"י פלקסר נושא דברו. בראש השלחן (משמאל לימין) כ"ק האדמו"ר מערלוי שליט"א — חבר נשיאות מועצג"ת, הגר"י אזרחי מראשי ישיבת מיר, הגר"א בקשי־דורון, הראשון לציון והרב הראשי לישראל, הגר"מ ארנסטר — ראש ישיבת ויזניץ, הגר"י גולדשמידט אב"ד הרבני ת"א, הגר"נ לנדמן רבה של חולון, הגרז"נ גולדברג חבר ביה"ד ירושלים

ציבור המשתתפים — מראה חלקי

אפשר ללמוד מירושלים. אחד מחשובי הרבנים, יהודי בא־בימים עטור תהילה ועשיה, ניגש מרגשות במהלך החגיגה, אל יוזם הרעיון ומפעילו, סגן ראש העיר וראש האגף לתרבות תורנית, הרב חיים מילר. הוא טען, כי הוא חבר ועדת הפרסים בתל אביב, הולם ישמח "לעבור קר־רש" בירושלים, איך מארגנים מע־מד כזה של כבוד התורה...

זה לעומת זה. מול "פרס ירוש־לים" החילוני המובהק, המוענק לאלה שהם רחוקים כרחוק מזרח ממערב ממה שירושלים מגלמת — הוענק שוב, במסורת ברוכה, פרס ירושלים לספרות תורנית. פרס לאלה המנחילים לירושלים את זהרורי אורה, לאלה שהם היוצ־רים את ירושלים של מעלה, ההול־כת ונבנית בכל דור ודור.

מה יותר סמלי, להצביע על מעמדו היוקרתי של הפרס, מהעוב־דה שבפרס הראשון התכבדו שנים מגדולי התורה המפורסמים: הג־און רבי חיים פנחס שיינברג, והג־און רבי בן ציון אבא שאול. וגם חתני הפרסים האחרים, אינם

"קוטלי קנים באגם", ותורתם מו־כיחה עליהם בראש כל חוצות.

הפרס הוענק במעמד חגיגי של כבוד התורה, אשר התקיים במסג־רת סעודת "מלווה מלכה", במעמד קהל רב, באולם "חפצדיי" ברחוב ירמיהו בירושלים. לכבודם של חת־ני הפרס, כיבדו את האירוע בהשת־תפותם, גדולי ומאורי ישראל שליט"א, אדמו"רים, ראשי ישי־בות, רבנים, יושבי על מדין, וכן אישי ציבור וראשי עיריית ירושלים.

למשתתפים בכינוס הוגשה חוברת הדורה, על תולדות מרנן בעל "חלקת יואב" ו"אבן האזל" זצוק"ל.

את החגיגה הנעים בפרקי שירה וזמרה, החזן־זמר ר' שמואל ברזר ותזמורתו.

עבודה גדולה

חברי ועדת השופטים עמלו קשה. אלה הרבנים הגאונים: רבי יצחק אזרחי, מראשי ישיבת מיר; רבי זלמן נחמיה גולדברג, חבר בי־ה"ד הרבני וראש כולל סדיגורה; רבי אליהו אבא שאול, מראשי ישיבת פורת יוסף ורב בירושלים; רבי נחמיה שרייבמן ראש ישיבת תפארת משה בצלאל. עמם עמל הרב גבריאל משה שטאובר, מנהל מחלקת הספריות האגף אשר ביד־תה את האירוע בטוב טעם ודעת.

עבודתה של הוועדה — לא קלה היתה. זרמו מאות פניות. כל אחת מהן — יצירה. לא היתה לחברי הוועדה ברירה, אלא להתחבט במ־שך חודשים ארוכים בין ערימות הספרים. הם עיינו, הגו, שקלו וטר־רו, והגיעו לשלב הקשה ביותר: קבלת ההחלטות.

אשתקד לא היה מנוס, אלא להצטמצם ב־12 חתנים. השנה, כפי שהובטח אשתקד, הוגדל המס־פר והוא הגיע ל־16. כאשר מביטים בחתנים וביצירותם, ניתן לראות בעליל, עד כמה מוצלחת היתה הבחירה, כל בחירה.

בראש הצאן, משכמם ומעלה, ספריהם של שנים מגדולי התורה המובהקים שבדור, אשר צאן קד־שים שותה בצמא את דברי תורתם עשרות בשנים. ספריהם הפכו לנכס יקר של עולם התורה והספרים האחרונים אשר הוציאו, הם פני־נים יקרות בכתרה של תורה. ספרו של הגרח"פ שיינברג הוא "אגרא דשמעתתא" וספרו של הגרב"צ אבא שאול הוא "אור לציון".

ההשתתפות של כל החוגים והעדות בחגיגה, היתה ביטוי של עידוד ליוזם הרעיון ומפעילו, סגן ראש העיר, הרב חיים מילר. הוכ־חה כי כל החוגים מעריכים את פעלו ואת "היקר הפתוח", הדלת הפתוחה והקשר הישיר שהוא מאפשר לכל.

הפרס מוענק זו השנה השניה, לזכרם של מרנן ורבנן ה"חלקת יואב"; רבי איסר זלמן מלצר; ורבי שלמה זלמן אויערבאך — זצוק"ל.

במרכז הכינוס התורני, נשמעו דברי ברכתם של מרנן ורבנן גדולי ישראל, כ"ק מרן האדמו"ר מויזניץ שליט"א וכ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א (ראה מסגרות).

את שלחן הנשיאות בכינוס, כי־בד הגאון רבי יוחנן סופר שליט"א, ראב"ד ערלוי וחבר נשיאות מועצת גדולי התורה.

פתח את האירוע, מנהל האגף לתרבות תורנית, הרב יצחק ארש־טר. דברים השמיעו הגאון רבי יצ־חק קוליץ, הרב הראשי לירושלים; הגאון רבי יצחק פלקסר, חבר מוע־צת גדולי התורה וראב"ד בד"צ אגודת ישראל, אשר אשתקד היה חתן הפרס הראשון לספרות תור־נית בירושלים, הגאון רבי אליהו בקשי דורון, הראשל"צ והרב הרא־שי לישראל; הגאון רבי יצחק אזר־חי, מראשי ישיבת מיר; הגאון רבי מנחם מנדל הגר, בנו של כ"ק מרן האדמו"ר מויזניץ שליט"א ורבה של קרית ויזניץ בבני ברק. הגאון ר' דניאל חיים אלטר בנו של כ"ק מרן אדמו"ר מגור שליט"א ור"מ בישיבת שפת אמת הביא את ברכת אביו. בברכת המזון התכבד הגר"ז זלמן נחמיה גולדברג.

התרגשות גדולה היתה בציבור, כאשר נכנס לאולם הגאון רבי בן ציון אבא שאול, חתן הפרס הרא־שון, אשר הטריח עצמו להשתתף בפרס. הקהל קם על רגליו ושר לכבודו: "ימים על ימי מלך תו־סיף, שנותיו כמו דור ודור".

אשר על המלאכה

לשבחים רבים זכה הרב חיים מילר, על המהפך שחולל האגף לתרבות תורנית אשר הקים. הא־גף מקיים ספריה תורנית ניידת לקלטות, שרשרת אירועים המתק־יימים על טהרת הקודש, לגברים, לנשים ולנוער.

הרב חיים מילר עצמו — לא נאם באירוע. אחת הסיבות היתה, כי הוא עסוק היה, תוך כדי, ומעל הבמה, בשיחות פלאפוניות מרא־תוניות, עם פיקוד המשטרה הב־כיר. המאמצים מוקדו לשחרור עצורים מהפגנות השבת בבר אילן.

מנהל המחלקה לספריות ומזכיר ועדת הרבנים לחלוקת הפרס, הרב גבריאל משה שט־אובר, הכריז על פרס חדש, החל מהשנה הקרובה: הפרס ליצירת מופת בדוח התורה, ע"ש הגאון רבי שילה רפאל זצ"ל, אב"ד ירושלים, שעמד בראש הוועדה בשנתה הראשונה וטבע את אמות מי־דותיה.

הגרי"ם הגר — אב"ד קרית ויזניץ מביא את ברכת אביו כ"ק מרן האדמו"ר מויזניץ שליט"א ונושא את דבריו. בראש מאחור: יוזם הפרס הרב חיים מילר סגן ראש העיר והממונה על האגף לתרבות תורנית

הגר"ד אלטר מביא את ברכת אביו כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א

הגר"א אבא־שאול מקבל את הפרס עבור אביו הגאון רבי בן ציון אבא שאול מידי הגר"א בקשי־דורון

הרה"ג ר' שמחה שיינברג מקבל את הפרס עבור אביו הגרח"פ מידי הגרז"נ גולדברג חבר ועדת השופטים

הרה"ג ר' ברוך אויערבאך מקבל את הפרס על ספרו "רי"ט אלגאזי עם ביאורים והערות" מאת הגר"א אבא שאול חבר ועדת השופטים

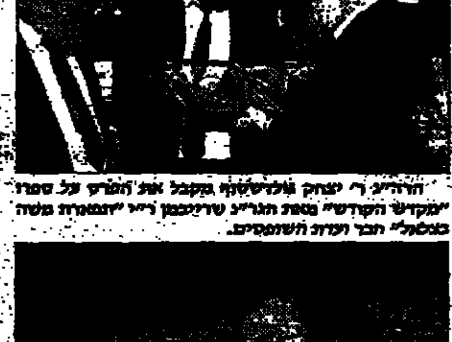

הרה"ג ר' יצחק גולדשטוף מקבל את הפרס על ספרו "מקדש הקודש" מאת הגר"נ שרייבמן ר"י "תפארת משה בצלאל" חבר ועדת השופטים.

הרה"ג ר' דוד יהודה דוויטש מקבל את הפרס על ספרו "יד כהן" מאת הגרמ"י מילצקי אב"ד בירושלים

הרה"ג ר' משה הלוי מקבל את הפרס על ספרו "עבודת הלוי" מידי הגר"י זעפרני ראש כולל כתר תורה

הרה"ג ר' שלום הרשפרונג מקבל את הפרס על ספרו "ברכת שלום" מידי הגר"י אזרחי מראשי ישיבת מיר וחבר ועדת השופטים

הרה"ג ר' דוד כהן מקבל את הפרס מידי הגר"י אזרחי מראשי ישיבת מיר וחבר ועדת השופטים

הרה"ג ר' חנוך כהן מקבל את הפרס על ספרו "משפט השומרים" מידי אביו הגר"י כהן ראש ישיבת יקירי ירושלים והרב זעפרני ראש כולל כתר תורה

הרה"ג ר' שמחה בונם ליזרזון מקבל את הפרס על ספרו: "משנת חיי שעה" מידי אביו הרב א. י. ליזרזון ממנכ"ל החיה"צ וחותנו הגר"נ לנדמן רבה של חולון

הרה"ג ר' דוד לינק מקבל את הפרס על ספרו "ימדי התודה" מידי הגר"א אבא שאול מראשי ישיבת פורת יוסף וחבר ועדת השופטים

הרה"ג ר' דב לנדאו מקבל פרס על ספרו: "נשואים בהלכה" מידי הגר"י פלקסר והרה"ח מילר יוזם הפרס

הרה"ג ר' אהרן מיאסניק מקבל את הפרס על ספרו "ברכת אהרן" מידי הגר"י אזרחי מראשי ישיבת מיר וחבר ועדת השופטים

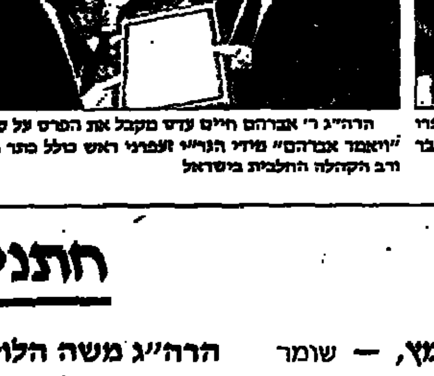

הרה"ג ר' אברהם חיים עדס מקבל את הפרס על ספרו: "ויאמר אברהם" מידי הגר"י זעפרני ראש כולל כתר תורה ורב הקהילה החלבית בישראל

הרה"ג ר' אהרן שדמי מקבל את הפרס מידי חותנו הגר"י גולדשמידט אב"ד הרבני ת"א

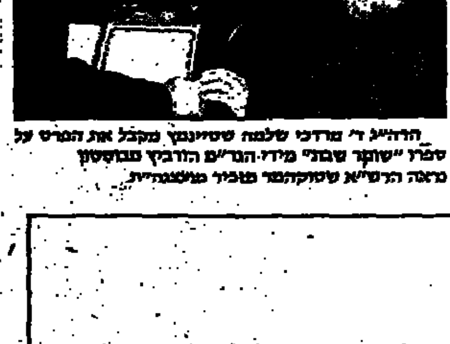

הרה"ג ר' מרדכי שלמה שטיינמץ מקבל את הפרס על ספרו "שומר שבת" מידי הגר"ש הורביץ מבוסטון. בראש הגר"א שטוקהמר מנכ"ל מפעמנהי"ת.

מכתבי ברכה מגדולי התורה

למעמד המרומם הגיעו ונתקבלו מכתבי ברכה מאת כ"ק אדמו"ר מסדיגורא שליט"א, כ"ק אדמו"ר ממודזיץ שליט"א, כ"ק אדמו"ר מבוסטון שליט"א, כ"ק אדמו"ר מהדמורא שליט"א, והגאון רבי חיים פנחס שיינברג שליט"א.

כ"ק אדמו"ר מסדיגורא שליט"א, חבר נשיאות מועצת גדולי התורה כתב: *נתקבלה לכבוד הזמנתכם למעמד כבוד התורה לכבוד גדולי ישראל מרביצי תורה מחברי ספרים ותורתם ביניהם אחד ומיוחד הרה"ג וכו' ר' משה מאיר לייפער הי"ו ראש כולל להוראה* — בכולל ידועת משהי סדיגורה בעיה"ק ירושלים תובב"א.

והרי זה מביע מעט מזעיר מהכרת הטוב לרבנן יקירי קרתא דירושלים ששמים לילות כימים ביגיעה בהרבצת התורה, ע"י השתתפות בעול הוצאת ספריהם בעניני תורה הקד'.

והריני לברכם שיוסיפו ללכת מחיל אל חיל בבחי' מעלין בקודש ומוסיף והולך בהרמת קרן התורה ולהגדיל תורה ולהאדירה.

כ"ק אדמו"ר ממודזיץ שליט"א, חבר מועצת גדולי התורה אומר: כל מעמד תורתי מרבה קדושה ותורה בעם, בפרט מעמד המתקיים בירושלים עיה"ק אשר כל עיני בית ישראל מצפים לה — ירושלים עיר שחוברה לה יחדיו היינו ירושלים של מעלה וירושלים שלמטה, ירושלים עיר שחוברה לה יחדיו, היינו, העיר ירושלים, והרוחניות הקדושה שבירושלים, זה יחדיו. והדבר מעורר ומבקש שחוצות ירושלים ורחובותיה, בפרט ברחובים הדתיים, תשתקף האחדות הזאת, ולא תהיה קדושת ישראל למרמס בירושלים עיה"ק.

יתן ה' ותרבה תורה וקדושה בארצנו הק'.

כ"ק אדמו"ר מבוסטון שליט"א, חבר מועצת גדולי התורה כותב: מתכבד אני בזה לשגר לכם ברכה לרגל המסיבה והמעמד לכבוד התורה שאתם עורכים בהענקת פרס למחברי חידושי תורה והלכה, ע"ש מרנן הגאונים בעל ה"חלקת יואב" בעל ה"אבן האזל" ובעל ה"מנחת שלמה" — הגרשז"א אויערבאך, זכר צדיקים לברכה.

והנה, עניין קבלת התורה ע"י משה רבנו ע"ה אינו מוזכר בסוף פרשת וזאת הברכה. מוזכרים "לכל האותות" וכו', פרעה וכל עבדיו — ולכל היד החזקה וכו', אבל לא קבלת התורה. כך גם בהלל הגדול. "כי לעולם חסדו" נאמר שם על כל העניינים, "ולעוג מלך הבשן" וכו', אך לא על קבלת התורה.

(המשך בעמוד ח')

חידודי שולב

מאת אבינועם שולב

איש מן הקוראים לא הצליח לפתור את כתב החידה מן השבוע שעבר, ואנו מוסיפים רמז נוסף ומגדילים את סכום הפרס. עליכם למצוא את הפתרון ואת ההסברים לכל הרמזים שבכתב החידה.

כתב החידה:

הוא עצמו מתחלק לשנים.
שלוש הן הדרגות.
השנים יתרים על השלישי.
השלישי מתחלק לשנים,
והסוף אחד הוא.

הפותר נכונה יזכה בפרס:

שובר קניה בסך 200 ש"ח

מתנת קנין רפאלי, המרכז הגדול למוצרי חשמל ותקשורת, קלטות, צרכי צילום ופיתוח המומחה בכל בסף, תכשיטים ושעונים — רח' רבי עקיבא 115, בני ברק.

אם לא ייפתר החידה במשך השבוע, נוסיף לחידה רמז נוסף ונגדיל את סכום הפרס ב־100 ש"ח נוספים. אם יצליחו מספר קוראים לפתור את החידה, יקבל הפרס אחד הפותרים נכונה.

את הפתרונות יש לשלוח אל: "המודיע" — חידודי שולב, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

לתשומת לב — 1. מותר לשלוח יותר מפתרון אחד במעטפה.
2. בגורל יכללו רק הפתרונות הנכונות שיגיעו למערכת עד יום רביעי בצהריים.

תשבץ / מ' 261

פרשת לך לך

מאת אבינועם שולב

בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. על הפתרונות להגיע למערכת תוך שבוע. את הפתרונות יש לשלוח על גבי התשבץ המודפס בעתון. המען למשלוח הפתרונות: "המודיע" — תשבץ מס' 261, ת.ד. 1306, ירושלים 91012.

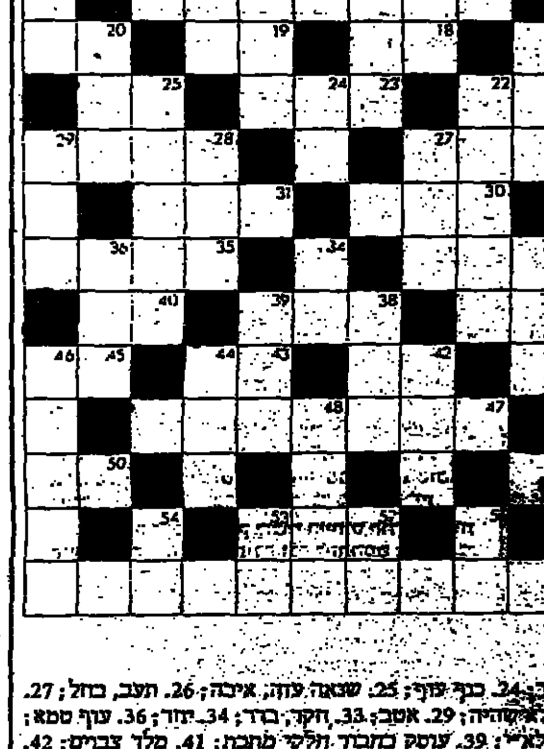

מאוזן:
1. מגדולי רבני ורשא לפני השואה; 8. השערה במציאותו של דבר מה שלילי; 9. קהל רב; 12. פחד; 13. ספרו של גדול רבני בבל בדורות האחרונים; 16. שקט; 18. עני; 19. זהב משובח; 20. מפתח השפתים; 21. הדרן; 23. נתן, מסר; 25. מסלם התוים; 26. כלי דישה פשוט; 28. כנוי למקום רווי מים; 30. מדת אורך הנהוגה באנגליה; 31. עוף דורס; 32. אזור בדרום הארץ; 35. עיר בירה במזרח התיכון; 37. ותרן; 38. זפת האדמה; 40. נגה, זהר; 41. מין שיש יקר; 42. מסגרת; 43. תפר יהיה; 45. מין לטאה; 47. כנוי לעבד; 49. תנור; 50. נרגז, עצוב; 52. זבל; 55. שמו הפרטי של מחבר הספר "אבן האזל".

מאונך:
1. מדינה באירופה; 2. [illegible] 6. דיקבון; 7. [illegible] למקום; 10. מבעלי בריתו של אברהם; 11. ממלכי יהודה; 14. אחד הקרבנות; 15. בעל חיים טמא; 17. [illegible] ה; 20. רעדה, חלחלה; 22. מלך אלסר; 24. כנף עוף; 25. שנאה עזה, איבה; 26. תעב, בזול; 27. יחידת משקל בשיטה העשרונית; 28. כלא שהיה; 29. אטב; 33. חקר, בדק; 34. יחד; 36. עוף טמא; 38. מקום מגורי אברהם בטרם לכתו לא"י; 39. עוסק במחבר חלקי מתכת; 41. מלך צבוים; 42. מטעמי המקרא; 44. מין מתכת יקרה; 46. עיר בארץ ישראל; 48. עוף טמא; 51. אשר; 52. מספיק; 53. כלי למאור; 54. עני.

פתרון תשבץ מס' 259

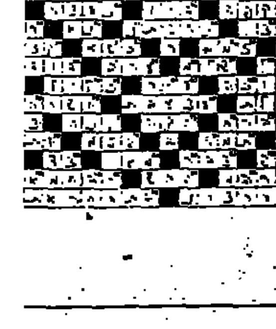

בהגרלה שנערכה בין פותרי התשבץ מס' 259 זכו:
1. משפ' איזנשטיין — ירושלים
2. משפ' מרקסון — חצור הגלילית
3. משפ' וולדר — בני ברק
4. משפ' גוטסמן — בני ברק
5. שמחה ברקוביץ — תל אביב

הפרסים: ספרים — מתנת רשת חנויות הספרים "סופר ספר" — ש. בלוטניק, חזון איש 23, בני ברק. "היכל הספר" — א. רובינשטיין, רבי עקיבא 98, בני ברק. "אוצר הספרים" — בלוטניק, שד' פיטסבורג 44, אשדוד. הודעות ישלחו לזוכים.

לתשומת לב: הזוכים בפרס לא יזכו להשתתף בהגרלות הבאות

מסיבה מרשימה לאורחים מחו"ל מטעם "איחוד מוסדות גור בארץ ישראל"

מסיבת "קבלת פנים" מפוארת ומרשימה נערכה לכבודם של מאות האורחים מחוץ לארץ, שהגיעו מכל קצוי תבל להשתתף בצל כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א לימים הנוראים והחגים מטעם "איחוד מוסדות גור בארץ ישראל". המסיבה התקיימה במסגרת "קידושא רבא" ביום טוב שני של גלויות, בהשתתפות חברי ההנהלה המרכזית של האיחוד, ראשי ומנהלי המוסדות הרבים.

פתח את המסיבה הרב מאיר איינפלד מנכ"ל האיחוד, שקידם בברכה חמה ולבבית את כל האורחים החשובים הסידים, אנשי מעשה נגידים ונדיבים והעסקנים הדגולים לטובת האיחוד די בכל אתר ואתר, והדגיש בדבריו את החובה וההזדמנות הנעימה להביע את תודת והוקרת הנהלת האיחוד ראשי ומנהלי המוסדות המרובים ואלפי התלמידים לכל התומכים והעסקנים הנכבדים שבזכות פעולתם הכבירים אפשר להרים את המעמסה הכבדה להחזקת הרשת החינוכית האדירה המאגדת בתוכה קרוב ל־60 מוסדות תורה וחינוך ישיבות, תת"יים וכוללים הפרושים בכל פינות ארצה"ק ובו מתחנכים למעלה מעשרות אלפים של תלמידים כ"י תחת עינו הפקוחה של כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, הרב איינפלד בישר לאורחים הנכבדים על הקמת ישיבות חדשות בשנה זו עקב ההכרח המשווע לקליטת תלמידים מאה"ק ומחו"ל, והדגיש את המעמסה הכספית הכבירה שקיבלה על עצמה הנהלת האיחוד להקמת מוסדות אילו ועוד מוסדות אחרים שעומדים בעיצומם של בניה ופיתוח ויש הכרח לעמוד לעזרתם לסיום הבניה, כמו"כ יש צורך להקמת עוד מוסדות בישובים החדשים של חסידי גור בערי הפיתוח.

הרה"ג ר' נחמיה שרייבמן ראש ישיבת "תפארת משה בצלאל" בירושלים, הביע גם הוא את תודת המוסדות לכל התומכים והעסקנים ושיבח את חברי הנהלת האיחוד על הסיוע הממשי לכל המוסדות להחזקתם וגם לבניה ופיתוח, והדגיש במיוחד את הישיבה שהוא עומד בראשה ועומדים בעיצומה של הקמת הבנין הקבוע ברמות והודות לסיוע הנהלת האיחוד אפשר היה להתחיל בהקמת הבנין החדש וסיוע האיחוד בקידום הבניה: ולסיומה, היות וכעת לומדים התלמידים בשכירות המקשה כמובן מאד הן מבחינת סדרי הישיבה והן מבחינה כספית המסתכמים בסכומי עתק.

בשם האורחים הביעו דברי תודה וברכה להנהלת האיחוד על המסיבה המפוארת הרב שלום דוד הורוביץ יו"ר אגוד"י באנטוורפן והרב שלמה גרינבוים מארה"ב.

בנוסף לגאונים כבדו את הטקס בהשתתפותם: כ"ק האדמו"ר מערלוי — חבר נשיאות מועצג"ת. הגר"י פלקסר — חבר מועצג"ת ואב"ד בד"ץ אגו"י. הגר"ב פראג — חבר בד"ץ אגו"י. הגר"י גולדשמידט — אב"ד האזורי בת"א. הגר"צ קושלבסקי — ר"י היכל התורה, פרשבורג. הגר"א נבנצאל — רב העיר העתיקה. הגרמ"י מילצקי — אב"ד בירושלים. הגרמ"מ הגר — אב"ד קרית ויזניץ. הגר"מ ארנסטר — ר"י ויזניץ. הגרי"ד וייס — רבה של קרית צאנז ירושלים. הגרד"ח אלטר — ר"מ בישיבת שפ"א. הגר"י גנס — ר"מ בישיבת קול תורה. הגר"א הויש — משגיח דישיבת מיר. הגר"נ לנדמן — רבה של חולון. הגרז"נ גולדברג — חבר ביה"ד הרבני האזורי ירושלים. הגר"י אזרחי — מראשי ישיבת מיר. הגר"א אבא־שאול — מראשי ישיבת פורת יוסף. הגר"נ שרייבמן — ראש ישיבת תפארת משה בצלאל. הגר"א היילפרין — רב רמות ג. הגר"י כהן — ראש ישיבת יקירי ירושלים. הגר"מ הורביץ — רב דחסידי בוסטון הר נוף. הגר"ם קושלבסקי — מראשי ישיבת בית ישראל. הגרד"א מנדלבוים — ר"מ בישיבת חו"ח. הגר"י אויערבך — בן הגרשז"א ומרבני עמנואל. הרב בן שמעון — אב"ד בב"ב. הגר"י זעפרני — ראש ישיבת כתר תורה, ורב הקהלה החלבית בישראל. הר"ש שיינברג — מראשי ישיבת תורה אור. הר"ש סברסקי — מרחסטריווקא. הרג"ם גולדמן — ר"מ מוסדות זוועהל. הר"א מושקוביץ — רב שכונת קרית משה. האדמו"רים מליזענסק, אשלג, ורבים רבים נוספים.

כמו"כ השתתפו רבים מאישי הציבור בירושלים ובתוכם הרבנים והיו: מאיר פרוש — סגן ראש העיר. אורי לופליאנסקי — מ"מ ראש העיר. מקיים אגב — סגן ראש העיר. שמואל מאיר — סגן ראש העיר. מרדכי פרסטר — חבר המועצה. מנחם בלומנטל — חבר המועצה. אורי מקלב — חבר המועצה. שמואל יצחקי — חבר המועצה. עמוס מר־חיים — חבר המועצה ויו"ר תנועה הקהילה בב"ב. יעקב אמרוני — גזבר העיריה. חיים משה קנופף — עורך ומנכ"ל המודיע. אברהם יוסף ליזרזון — סמנכ"ל החינוך העצמאי. מרדכי מילר — מנכ"ל תיית הדר ציון. שמואל אבישי שטוקהמר — מנכ"ר מפעמנהי"ת. מאיר עובדיה איינפלד — מנכ"ל איחוד מוסדות גור. ישעיהו ליברמן — מנכ"ל מרכז בית בא"י. יצחק גולדקנופף — מנכ"ל רשת גני בית יעקב הנוטפים. חיים יצחק כהן — מנכ"ל מוסדות תולדות אהרן. משה לייבוביץ — ראש מועצת ביתר עלית. דוד זילברשלג — חבר מועצת ביתר עלית. אלעזר גלבשטיין — יו"ר אגודת מסד של אמונה. יעקב הלפרין — מעסקני חב"ד. מאיר שפרלי — מעסקני ויזניץ. מאיר הגר — מגדולי הביבליוגרפים. יואל בקשטון — ממוסדות קרלין ועוד אישי ציבור חשובים רבים.

חתני הפרס

הרה"ג מרדכי שלמה שטיינמץ, — שומר שבת;

מו"צ דחסידי ויזניץ בהר נוף וראש כוללי ויזניץ. עלה ארצה בבחרותו בשנת תשכ"ב, עם אביו הרה"ג לוי יצחק זצ"ל, מחשובי רבני איזור מרמורש ברומניה. קנה תורתו בישיבת ויזניץ, שם זכה לקירבת כ"ק מרן אדמו"ר ה"אמרי חיים" זצוק"ל.

לאחר נשואיו בשנת תשכ"ח, זכה להכנס לביתו של הגאון רבי חיים בריס, וסגן קנה את דרכי הלימוד על פי שיטת החזון איש, ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

בשנת תשל"ז התקבל לראש כולל בקרית ויזניץ בב"ב. אז החל בהוצאת ספרי שומר שבת שהתעטרו בהסכמות גדולי ישראל.

בשנים אלה הוציא לאור עשרה כרכי "מאור החיים" — קובץ תורני של חסידי ויזניץ.

בשנת תשמ"ז הוסמך לרבנות על ידי גדולי פוסקי הדור. בשנת תשמ"ט התקבל כמו"צ בקרית ויזניץ הר נוף ובה הוא מרביץ תורה בכולל האברכים.

הרה"ג דב לנדאו, — נושאים בהלכה;

מחשובי בוגרי ישיבת "יער ישראלי" למד שם שנתיים מפי הג"ר נחמיה שרייבמן. תלמיד וכיום ר"מ בישיבת "שפת אמת". תלמיד חבר מועצת גדולי התורה ראב"ד אגודת ישראל וחתן פרס ירושלים, הגאון רבי יצחק פלקסר. שימש כמנהל מחלקת כשרות היבוא ברבנות הראשית. כיהן כרב פוסק הלכות במערכת הכשרות של בד"ץ אגו"י. רב ומו"צ דחסידי גור בהר נוף. ר"מ בכולל "מכון הליכות הארץ" להלכות התלויות בארץ. כתב מדורי ומאמרי הלכה תורניים פופולריים ומעשיים ב"המודיע".

הרה"ג משה הלוי — עבודת הלוי;

מחשובי בוגרי ישיבות קול תורה וחברון. ר"מ בישיבת מאור התורה. הספר עבודת הלוי התלבן בחבורה בישיבה. הוא יוצא לאור ביוזמת הרב יצחק זעפרני, מרבני הקהילה החלבית וראש כולל כתר תורה.

הרה"ג משה מאיר לייפער — משמרת השבת;

בן כ"ק האדמו"ר מנדבורנה־צפת וחתן הרב משמלוי בארה"ב. ראש כולל סדיגורה זה י"ד שנה ומחשובי הנתיח בירושלים. תלמיד כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג זצוק"ל. ראש כולל "יתור הלבנון" בשכונת נוה יעקב ורב איחוד קהילת החסידים בנוה יעקב.

בהכנה, ספריו על יורה דעה חלק ב' ועל מסכתות הש"ס.

הרה"ג דוד כהן — ימי הפורים;

נולד בשנת תש"י בירושלים. בשנת תשכ"ה נכנס ללמוד בישיבת חברון, עד שנת תשל"ה. לאחר נישואיו למד בכולל אהל יצחק, עד שנת תשמ"ב. אז מונה לר"מ בישיבת עטרת ישראל עד שנת תשמ"ח ומאז — ר"מ בישיבת חברון בגבעת מרדכי.

בשנת תשמ"ט מדפיס ספרו הראשון "מילי דשטרותי" על ענייני שטרות בש"ס. בתשנ"א מדפיס ספרו "מדה טובה" על חיובי גנב וגזלן ותשלומי מיטב. בתשנ"ב — ספרו "זמן שמחתנו" בענייני חג הסוכות ושמיני עצרת ובתשנ"ג — "ימי הפורים" על הפורים.

הרה"ג דוד יהודה דוויטש — יד כהן;

מחשובי תלמידי ישיבת אהל שמעון מערלוי. חתן רבי שלום אייזן שהיה דיין בבית הדין של העדה החרדית. הוציא לאור ספרים על גיטין וקידושין, על ענייני מילה. הפרס ניתן על ספרו המיוחד על מסכת כריתות.

הרה"ג יצחק גולדשטוף — מקדש בקודש;

מחשובי בוגרי ישיבת אור ישראל בפתח תקוה ואחרי כן ישיבת פוניבז'. אחר למד בכולל תפארת שמואל ועתה בישיבת מיר.

החלק השני של ספרו, על כלי המקדש — קודש עור ובגדים ובמתנתם הוכנה לדפוס. בהכנה ספרו המקיף על כל הלכות עבודת הקרבנות לרמב"ם.

הרה"ג חנוך כהן — דרכי המשפט;

כשלוש שנים למד בישיבה יקירי ירושלים ואחרי כן ארבע שנים בישיבה הגדולה קול תורה. אחר, שנתיים ומחצה בישיבת בריסק בראשות הגרמ"ד סולובייצ'יק, ואחרי כן בכולל חושן משפט, בכולל עלית בית חגיה ובכולל יקירי ירושלים. מזה חמש שנים ר"מ בישיבת יקירי ירושלים. עוסק בהכנת ספרו החדש, על ענייני הלכות טוען ונטען.

הרה"ג ברוך אויערבאך והרה"ג אהרן שדמי — רי"ט אלגאזי עם ביאורים והערות;

הרה"ג אהרן שדמי — מחשובי תלמידי הגאון רבי חיים פנחס שיינברג בישיבת "תורה אור". ר"מ בישיבת "היכל התורה" שבראשות הג"ר צבי קושלבסקי.

הרה"ג ברוך אויערבאך — בנו של מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל. מחשובי תלמידי ישיבת עץ חיים ומגיד השיעור במקום אביו, באגודה שולי, שיעור הסוחף רבים מכל קצות העיר ואפילו מבני ברק.

(המשך בעמוד ח')

מאיר נתיבות לרבים

דברים אחדים מחתנו הדגול הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון שליט"א, ראש ישיבת הגאון מטשיבין

תמו "השלושים", שלושים שנה מהסתלקותו של כב' מו"ח שה"ת הגאון מטשעבין זצ"ל, יום לשנה ויום לשנה ועומדים אנו בשנת השלושים להסתלקותו כאילו בימי "השלושים" לפטירתו. וכמו שנאמר באהרן הכהן (בפ' חקת) "ויבכו את אהרן שלושים יום כל בית ישראל", ובפרש"י מחז"ל כל בית ישראל האנשים והנשים לפי שהיה אהרן רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה ובין איש לאשתו.

ידוע, שהגזירה מהשמים על המת שישתכח מהלב לא נאמרה על מיתתם של צדיקים. צדיקים שבמיתתם נקראים חיים ממשיכים והיהם הרוחניים בעולם העליון, להתעדן בנועם זיו השכינה בהיכלם. שבנו בעבודתם הקדושה בחייהם בעולם הזה. משם הם מליצי יושר לנו בעה"ז ואנו בתפילה ובתקוה כי זכותם תגן עלינו ולא ישכחו אותנו, ואיך אנחנו נשכח אותם?

אבל יש ויש בזכרוננו של בשר ודם. כי אינו דומה התרשמות שנקלטה בזכרונו של אדם מיום אתמול, למה שנקלט בו לפני שנה שנתיים ומכ"ש לפני שלושים שנה. הזמן עושה את שלו ואם אין בכוחו להשכיח דבר חשוב הרי בכחו לערפל ולהקהות בהירות הדבר, והדברים ידועים.

ומה כי דבר נדיר ומיוחד קורה בעת העלאת זכרו של הגאון מטשעבין זצ"ל כשנפגשים עם מי שהוא שזכה להכיר את הרב זצ"ל ומזכירים את שמו, מתלהב המשוחח כאילו דמות דיוקנו של הרב זצ"ל עומדת ממש לפניו, ואין מילים בפיו להביע את התרגשותו על הדמות הקורנת של האדם הגדול והקדוש הזה.

ביום הזיכרון, בשנה הראשונה להסתלקותו, עלה בדעת אחד מידידנו לסדר ספר אזכרה לשמו ולזכרו של הרב זצ"ל. אמרתי, כי איני סבור שאפשר בעט סופרים לתאר דמות מופלאה זו. אלה אשר זכו להכירו מקרוב יראו עד כמה איננה דומה שמועה לראיה, ומה גם כי אין בידינו לספר כל מעשיו, כי עם כל פרסומו היה מן הצדיקים המסתירים דרכם מבני אדם ורק דמות זוהר פניו המאירות והקורנות לא היה בידו להסתיר. כי אמנם גאונו, צדקתו, חכמתו, וענוותנותו, האירו מפניו כאור שבעת הימים.

אבל גם אם השלושים שנה לא עממו זכרו מאת אלו שזכו להכירו, הרי ב"ה קם דור חדש, דור אשר לא הכירוהו ועלינו להשתדל למסור להם על האדם הגדול הזה ששכן בתוכנו אשר האיר נתיב לרבים, ונתיבות עולם לו בתורה ויר"ש ובהנהגה בין אדם לחבירו.

תקופות שונות עברו בחיי רבינו זצ"ל. זמן "הבראשית" במאנו לעמוד בראש העדה ולכהן ברבנות, ועסק בתורה מתוך גדולה והרחבה. ההמשך, בזמן רבנותו בטשעבין, בכל תפוצות ישראל.

כמה שונה היה, בתכלית השינוי, כל פרק ופרק בתולדות ימי חייו. (עם כל זה היה בהם קו אחד חוט הזהב המאחדם; והוא: בהיותו מרביץ תורה, בכל התנאים ובכל המסיבות ומתאמץ להעמיד תלמידים ולהשקותם מבארו באר מים חיים תורה ויר"ש והנהגה ישרה.

נחרט זה במילים ספורות על מצבתו "שר התורה והיראה מרביץ תורה כל ימיו ורבן של כל בני הגולה-הגאון הצדיק חסיד ועניו" וכו'.

חובה בכן עלינו למסור עד כמה שאפשר להתלמידים הבאים אחרינו מקצת מהמקצת מהשגתנו בערכו המקודש למען ילמדו ויאמרו מתי יגיעו מעשינו למעשי הגדולים וילכו באורחותיו ויהיו לתפארת לבית ישראל אכי"ר.

שירת חייו של ה"דובב מישרים"

מספד שנשא מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל

ידידות נפש שררה בין שני גדולי ישראל אלו, גאב"ד טשעבין זצוק"ל ומרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל, שאף שכנים היו בשכונת "שערי חסד" בירושלים. ככלות שלושים יום מפטירתו, אשר הכותה באבל כבד את עולם התורה, נשא הגרש"ז זצ"ל דברי מספד בביהכ"נ קהל חסידים ב"שערי חסד" ואנו שבים וחוזרים עליהם עתה, שלושים שנה אחרי.

*

איתא ברמב"ם, ש"מצוה גדולה להספיד את המת כראוי". מה הוא עניינו של הספד? בגמ' מסתפקים אי הספד הוא יקרא דחיי, או יקרא דשכבי, היינו משום כבוד הנפטר, ומסיק בגמ', דהספד הוי משום יקרא דשכבי. והנה "יקרא דחיי" מובן לנו פירושו, דהיינו השתתפות בצער המשפחה, הערכת גודל האבידה וסיפור בשבחו של הנפטר. אך "יקרא דשכבי" קשה, מה שייך כבוד אצל הנפטר, מה יש לו מזה? "יקרא דשכבי" אינו סתם ענין של כבוד, אלא הצער שיש לציבור ומה שמספרים בשבחו יש בזה תועלת לנפטר, כי על ידו מתעורר הציבור.

צריכים אנו לדעת לעצמנו שהרב מטשעבין זצ"ל מבקש מאתנו עכשיו "אתים בהספדאי" וכו', בקשה שאף אדם כשר אינו מבקשה בחיין, אבל ברגע זה רצונו של הרב זצ"ל שיספרו בשבחו ובמעלותיו, כי זוהי תועלת עבורו ועבורנו.

ידוע שיש ב' מאמרי חז"ל הנראים כסותרים. במקום אחד כתוב: "שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית ה'", ובמקום אחד כתוב: "יותר משריפת בית ה'". באמת, אם אמרו חז"ל ש"שקולה כשריפת בית ה'", הרי זה ללא גוזמא כלל ח"ו, ואיך יתכן זאת? הרי כבר אלפיים שנה מחורבן בית ה' וכולנו אבלי ציון וירושלים, ואנו בוכים ומתאבלים על חורבן הבית, למרות שכבר חלפו כאלפיים שנה, וכשנסתלק אדם גדול, יהיה מי שיהיה, אפילו משה רבינו, השיעור הגדול של בכי הוא שלושים יום, והשיעור הגדול של הספד הוא י"ב חודש, הרי רואים שאין דומה מיתת צדיקים לשריפת בית ה'?

אך יתכן שבאמת צדיקים וגדולי ישראל מוצים לכלל ישראל יותר מבית המקדש. בלי ביהמ"ק, אף שעבדו כ"כ הרבה שנים, בכ"ז יש תורה בכלל ישראל. ודאי אנו בוכים ומתאבלים על חורבן הבית, אבל עכ"פ יש קיום לישראל גם בלי ביהמ"ק, ואילו בלי גדולי ישראל, חלילה, אין קיום לכלל ישראל, לכן חשובה מיתת צדיקים יותר משריפת בית ה', ולכן בית המקדש שחרב, במהרה יבנה, אבל לא נבנה מיד בית מקדש אחר, אכן בצדיק שנפטר כתוב בגמ' "אין צדיק נפטר מהעולם, עד שנברא צדיק אחר במקומו", "וזרח השמש ובא השמש".

ועכ"פ מובן מה גדול הכאב, כשאחד מגדולי התורה שבדור נסתלק, אבל יתכן, שלכן השיעור של בכי לא גדול כ"כ, כי יש הבטחה שנברא צדיק אחר. וההבטחה "כי לא תשכח" וכו', מ"מ כשספר תורה נופל ח"ו ארצה, כ"כ גדול הצער ומתענים, וח"ו כשנשרף ס"ת, אף שנשארו עוד ס"ת ואפשר לכתוב ס"ת אחר, הצער נורא, וצריכים אנו לדמות לעצמנו כשנשרף חלילה גדול וצדיק שמיתתו שקולה וכו'.

איתא בגמרא: כל מי שיש בו דעה כאילו נבנה בית המקדש בימיו. ואמרו בגמ': גדולה דעה שנכתבה בין שתי אותיות: אל דעות ה'. דעה שכזו שעושה רק רצון ה', בדעה כרע"ע מדובר. דעה היינו דעת תורה, דעת של "בכל דרכיך דעהו", של מלא וגדוש בתורה ועבודה ויר"ש, אהבת ישראל ואהבת הבריות — ומי שיש בו דעה זו כאילו נבנה ביהמ"ק בימיו, כי המקדש גם הוא כתוב בין שני שמות.

דומני שכל מי שראה את הרב מטשעבין זצ"ל חוץ מגדלותו בתורה — שעל זה מיותר לדבר, כי הרי הכל יודעים שפסיקתו ותעוה את כל העולם התורני — ראה כי הוא אדם שיש בו דעה, אותה הדעה שניתנה בין שתי אותיות, בכל הענינים, הן בהנהגתו, הן בפשטותו, הן בקבלת יסורין, בכל הענינים ראו אצלו הדעה האמיתית, שעל דעה זו כתוב "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צב-אות הוא" — וממילא אנו צריכים ללמוד מדיבורו וממעשיו, כי הרי מלאך ה' הוא. מלאך פירושו שליח שנשלח למלא רצון ה' בכל רגע מחייו. בעוה"ז אין מלאכים, רק מלאך פירושו שליח. ולכן הכל צריך לימוד, אף שיחת חולין שלו, כי כל כולו שקוע בעשיית רצונו ית' והשתדל בכל המעשים שיהא שם שמים מתאהב על ידו. וכל זה ראינו אצל הרב מטשעבין זצ"ל.

דוד המלך אומר: "חסד ומשפט אשירה, לך ה' אזמרה", הן כשעושה אתה עמדי חסד אני שר לפניך בברכת הטוב והמטיב, ואותו דבר גם כשאתה מתנהג עמדי במשפט בברכת "דיין האמת". אצל הרב מטשעבין זצ"ל הרי ראינו בפועל את שירתו לה', הן במצבים של חסד והן במצבים של משפט, כל פעם היה בבחינת אשירה, לך ה' אזמרה.

הכל יודעים שהיו להרב מטשעבין זצ"ל שני בנים גדולי ישראל, שאלמלי היו חיים היו מאירים לכל העולם בתורתם ונוספו בחורבן הגדול של כלל ישראל. כן היו לו כידוע שני חתנים גדולי תורה, שאף הם נהרגו. והרי צריך להבין מה גדול הוא כאבו וצערו של אב, ובפרט אב שכזה ובנים כאלה. מי שמע פעם מהרב מטשעבין לשוחח על אודותם?! נזדמן לי פעם לשוחח עמו על אודות בניו הקדושים וכשיצאתי מחדרו פרצתי בבכי — לא מפטירתם, כי הלא עוד רבים מגדולי ישראל נהרגו אז — רק למראה גדלותו בעבודת ה', לא להרהר אחר מדותיו של הקב"ה ולראותו מקבל יסורים באהבה, דיבורו, שהשי"ת הוא אב הרחמים ורחמיו הם רחמים אמיתיים.

בכל הזמנים: בסיביר, בזמן משפט, ובזמנים של חסד, ראוי הוא הפסוק לומר עליו "אשירה לה' בחיי אזמרה לאלוקי בעודי". כל חייו היו שיר ושבח להשי"ת. מי שדיבר אתו בכל הענינים, הרי יצא ממנו מלא באהבת התורה ויראת שמים, ונתקיים בו "שם שמים מתאהב על ידו", כל מהותו וישותו היתה שיר ושבח להשי"ת.

חשבתי פעם, הרי הרב מטשעבין זצ"ל התפלל עמנו בבית המדרש, והיה כ"כ קרוב לכל אחד ועם כל אחד שוחח כאילו היה אחד מאתנו, אבל כל מה שדברו אתו יותר הרי הרגישו יותר ויותר את המרחק בינינו לבין הרב, שעליו כתוב כי מלאך ה' וכו', ודעתו היתה הדעה שנתנה בין שתי אותיות, ותה אבדנו בהסתלקותו.

חובתנו להתבונן היטב ולהעריך את גודל האבידה, ככתוב "מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה", ישנן דמעות הזולגות רק מהעין, אבל החובה היא שהדמעות יזלגו מהראש — "ראשי מים" — היינו ע"י התבוננות.

ירחם ה' וישלח משיח צדקנו.

הדברים נרשמו בשעתו ע"י בן-אחותו הרב אברהם יוסף לייזרזון.

הרב אברהם יוסף לייזרזון

שר התורה וגאון הענווה

רבות כבר נאמר וסופר בשלושים השנים האחרונות על האדם הגדול בענקים שזכינו לחסות בצל קדשו, שר התורה וההוראה שהיה בחייו לאגדה. בחוצות ירושלים כבהואב היהודי על פני תבל כולה, מלחשות שפתיים בכל עת ועידן, וביחוד ביום הזכרון להסתלקותו אודות מעט מזעיר מקורות חייו הקדושים ומלאי ההוד של מרן זצוק"ל. מפלינים את גדלותו הענקית בתורה, הדרך חייו הנפלאה את צדקותו הגדולה שהיתה נסוכה בהליכותיו, ואשר קרנה בכל אחד מצעדיו, ובכל ניע ידו, את ענוותנותו המופלאה והאצילה שהתגלמה בחן ובצנעה שהאירו מזיו פניו הקדושים, את שיחותיהם המרשימות של גדולי הדור בשבחו ובתהילתו ואת התרשמותם העזה והעמוקה מגדלותו.

ההערכה לה זכה מכל חוגי גדולי ישראל, בחצרות אדמו"רים בבצרי הליטאים, וההכרה שהוענקה לו בכל השכבות, התחומים והעדות של העולם היהודי, היא המפליאה והמעוררת השתאות של הערצה לגובהו של מגדלור ענק זה שראשו מתנשא מעל-פני תבל כולה ועיני הכל צופות בו ונהנות מאורו הגדול. הכל ראו כן תמהו כיצד נצטנף כל זאת בדמות הכפופה והשחוחה אותה זכינו לראות בימי צעירותנו, בדמות הנחבאת אל הכלים והמסתתרת בנקרות הענוה והצניעות של מרן זצוק"ל.

מרן זצוק"ל שעוד בדור דעה העבר, זכה להערכתם הנדירה של גאוני וצדיקי אותו דור גדול ומפואר, הודות לשיעור קומתו הענקית, בבקיאותו המפליאה ובחריפותו העצומה בכל מכמני התורה. בתשובותיו המרובות שנפוצו בכל תפוצות ישראל, שבהם רכש לו שם עולם כפוסק ומכריע שאין עליו עוררין, בחידושיו המבריקים ובהכרעותיו המזהירות — מצטיירת לעינינו גדלותו בתורה ועומק ידיעותיו המקיפות במידה אשר רק מעטים זכו לה בדורות האחרונים. וכבר התבטא מרן החזון אי"ש זצוק"ל כי "הוא מקנא לרעננות מוחו ולבהירות מחשבתו של הגאון מטשעבין בכל חלקי התורה".

שמו של מרן זצוק"ל, שהתפרסם עד מהרה בכל רחבי היהדות הנאמנה; נישא בפי כל וביתו הצנוע בפאתי שכונת "שערי חסד" הירושלמית, הפך לתל תלפיות שהכל פונים אליו — ונענים.

שפל ברך וענוותן מאין כמוהו הסתתר בין קורות בית קדשו. ענוה מיוחדת ומרשימה וצדקות גדולה ונשגבה, עיצבו את דמותו הנאצלה, ויצרו כולם יחד את האישיות המרוממה מעם, אשר הדור האחרון שלפנינו זכה להסתופף בצילה, וינק ממבועי התורה, החכמה והגדולה שהיו כרוכין יחדיו בהוד תפארתם במרן זצוק"ל.

משעלה ארצה, רב היה צערו מהכבוד שביקשו לחלוק לו — כשהוא מתאמץ בכל כוחו להמלט מצל-צילה של שררה והתנשאות, תוך כדי נסיונות נואשים להסתיר את גאון גדלותו מעין כל. אך ככל שניסה להצטנע, כן זרח אורו שבעתיים ועד מהרה הוכר כסמכות תורנית עליונה וכאחד מגדולי הארץ ובגדולי ארץ, עוד באותם ימים שהתעטרו בעטרת החכמים ענקי התורה שבמבצר הדור והאמיתי — מבט התורה — הכירו מיד בגדלותו והעריכוהו נכונה.

מרן החזון איש זצוק"ל, היה בין אלה שפירסמו את טבעו בארץ הקודש. בעת שהגיע בשעריה, היה מפציר באחד מבאי ביתו שהיה עולה לעתים קרובות ירושלימה, שיסור אל בית מרן זצוק"ל לדרוש בשלומו ולשוחח עמו בדברי תורה. וכשקרה פעם והשליח מתוך טירדה שכח לבקרו, אמר לו החזו"א זצוק"ל: "היודע אתה מי הוא הרב מטשעבין? ספר תורה חי שכולנו חייבים בכבודו, איש שנהירים לו כל מכמני התורה ומביט בהם כעל כף ידו".

בירושלים גם מסופר, כי כשהגיע מרן זצוק"ל לירושלים סר להתפלל בחג השבועות בבית מדרשו של כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור זצוק"ל. וכאשר ראהו הרבי זי"ע אמר: "היום נכבד בעשרת הדברות את התורה בעצמה".

דברי קודש אלו יש בהם כדי לסבר את האוזן מעט מן המעט מגדלות מרן זצוק"ל ולאורם נטיב להבין את אשר זכינו לראות בחסדי ד' בעינינו בהנהגתו הקדושה, בחסידותו המרוממת, בפרישותו ובצדקותו, שהרסיסה את נימי הנפש של כל אלה שזכו לחסות בצל הנשר הגדול.

במקום שאתה מוצא גדלותו שם אתה מוצא ענותנותו, שהיתה כה טבעית לגביו עד שהשכיל בצניעות דרכיו להסיר כל מחיצות בינו לבין כל עומד בד' אמותיו יהיה אשר יהיה.

עובדות רבות לאין ספור מתהלכות סביב גדלותו העל-טבעית במדה קדושה זו. תוהים ומשתוממים היינו ניצבים תמיד למראה הזדכרותו העילאית בשפלות הרוח שאין לה אח ודוגמא, ותקצר היריעה מלפורסם. אך כדי להמחיש זאת נציין עובדא אחת מני אלף בה משתקפת המיוחד שבאישיותו הענקית.

היה זה באחת השבתות, ובצהרי היום הקיש מאן דהוא על דלת ביתו פעמים רבות, עד שמרן זצוק"ל התעורר לקול דפיקותיו המשוכות וקם לפתוח לו את הדלת. להפתעתו, עמד לפניו ילד ירושלמי ובפיו בקשה כי הוא חפץ שהרב מטשעבין יבחון אותו פרשה בחומש שלמד בימים הללו. רבנו, כדרכו בקודש, קידמו בסבר פנים יפות ומאירות, בחנו ולאחר שהצליח כיבדו במיני מטעמים. ואמר לו: "דע, לכשתצטרך פעם להיכנס לבית זר באמצע היום, אל תדפוק רבות על הדלת כי שמא ישנים שם בבית". הילד שהבין את הרמז השיב: "כבוד הרב, לא עלה ברעיוני שגם הרב מטשעבין נם באמצע היום"...

מרן זצוק"ל היה חוזר ומספר מקרה זה לבאים בצל קורתו פעמים רבות ובהזדמנויות שונות, כאילו חש מעין תביעה על עצמו.

אגב, לעולם לא אשכח את החויה וההשראה הרוחנית הכבירה בכל אותן שבתות, בהן זכיתי ומרן זצוק"ל היה בוחן אותי בפרשת השבוע בשחר ילדותי, לפי בקשתם של זקיני הגדול הגאון המקובל רבי חיים יהודא ליב אויערבאך ובנו, דודי הגדול מרן רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל זכר צדיקים לברכה, עמהם היה קשור בקשרי ידידות עמוקים.

אומר היה הצדיק רוח"ה מאלכסנדר זי"ע, על מאמר ר' יוחנן בגמ' "כל מקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענוותנותו" אם רוצה הנך לדעת אם גדלותו של אדם היא משל הקב"ה, חפש לצידה את ענוותנותו. אם מצאת ענוה — עדות היא כי מהקב"ה גדלותו. דרך זו של גדלות ותאומת המתהלכות לצידה של ענוה וצניעות, היתה דרכו הטהורה של רבינו זצוק"ל מטשיבין, אותה הגשים בחייו. באצילותו המרוממת, זכה לחן ולחסד שעיטרו ואפפו את כתר תורתו. בענוותנותו הגדולה ניסה, כאמור, להסתיר מעין כל רואה את הליכותיו בקודש ובהם היה טמון סוד גדלותו, ורק מפעם לפעם קלטו אזנינו גרגירים, אותם לא עלה בידו להסתיר.

תלמידיו מספרים, שכאשר גלה לרוסיה לאחר מלחמת העולם השניה, הכשיר מקווה שיצאו עליה עוררין גם לאחר שהכשירה כדת וכדין. נכנס אחד הרבנים לרבינו וסיפר לו על-כך. הדגיש מרן זצוק"ל והתבטא אז: "מעולם לא עשיתי דבר ולא פסקתי הלכה בלתי לד' לבדו" וחזר על כך מספר פעמים.

משתוממים היינו תמיד לראות כיצד היה עומד ומשמש תלמידי חכמים. וביניהם של קדושים ומחלק להם כבוד רב בפשטות וענווה שקשה לתארה. כך היה גם מכניע עצמו לפני כל יצור קטן כגדול. בהיותי נער, כתושב שכונת 'שערי חסד', שזכיתי להתגורר בשכונתו ולהתבשם מאורו — ראיתיו לא פעם משמש ומסייע לתשושים וישישים שניקרו בדרכו, בצורה שהפליאה את כל רואיו, בעוד שהוא מסרב בכל תוקף למסור מצוה זו לאחרים וממאן בעקשנות שישרתו אותו.

זכורני, ופעם לאחר תפילת מעריב בליל הפסח, ניגש למרן זצוק"ל אורח מארה"ב שלמד באחת הישיבות בירושלים וביקשו להסב עמו בליל הסדר. ענה לו מרן זצוק"ל במתק שפתי קדשו "אם חושב אתה שמלאכים עפים אצלי ליד השולחן, ידע נא שסדר ליל פסח פשוט אני עורך וכבר לפני שעה עשר הם אצלי הסדר", וכבר אמר הצדיק רבי אהרן מקרלין זי"ע שנקרא שמו סדר על שם שבו מסדר אדם סדר כל השנה. ואכן מרן זצוק"ל ערך בפשטות את סדר חייו הנאצלים. "פשוט" — זה היה הסדר הטבוע באורח חייו הקדושים, מהם היה חי ומקיים כל התורה בפשטות ובצניעות.

קשה לתאר את הליכותיו בקודש ואת פרשת חייו הסוערים; את אהבת התורה שבערה כאש בעצמותיו ואשר ליוותה אותו בכל תלאותיו והיתה לו מגן ומחסה בכל עת צרה ומצוקה.

בתורתו מצא נוחם על כל אשר קרהו ובה שם מבטחו בכל עת ועידן, קשה שבעתיים לספר על הכנעתו המפליאה לכל צורבא דרבנן אשר היה בא לשפוך בפניו שיחו או לשוח עימו בדברי תורה, את סבר פניו הנעימים תמיד והמאירות לכל אדם, את רוחו הטובה גם בשעות קשות ביותר.

עם סילוקו לפני שלושים שנה סר שר התורה ועמוד הענווה הרב מטשעבין זצוק"ל, נחתמה תקופה רבת הוד, מסכת זוהר של אחד האישים הגדולים והנערצים בדור האחרון נתקפלה ונחתמה. תמה שירת חייו של רועה נאמן וקברניט מזהיר שהאיר בתורתו, וביראתו ובהנהגתו את חשכת הגלות ואשר לאורו הלכו המוני בית ישראל בתקופה רבת תלאות ומבוכות.

גם בחלוף עשרות שנים, אין תנחומים למאור עינים שכבה, ומורה דרך שנסתלק בעוונות הדור, ובמיוחד בדור עני ויתום בו צופות עיני ישראל אל רועיו ומנהיגיו, משתוקקים וצמאים לאורים ותומים ולענני כבוד. מאירי ומכוני דרך החיים. תורתו מגן לנו וזכותו תעמוד לבית ישראל.

בישיבת מועצת גדולי התורה המיוחדת לענין גיוס בנות. מימין: הגאון רבי פנחס עפשטיין; רבנו — הגאון מטשיבין; הגאון רבי דוד שפרבר ראב"ד בראשוב; הגאון רבי צבי פסח פראנק גאב"ד ירושלים; הגאון רבי חיים יהודה לייב אויערבאך (נאמן) הגאון רבי זעליג מימסברג

הרב יהושע לוי

האיש שדרך "כוכב מיעקב"

רבנו עם הגרמ"א אהרנברג, הגר"י לנדא והרב מאברביב זצ"ל. עומדים, כלבחסי"א: מימין — הרב יהושע לוי, משמאל הרב אברהם יוסף שפירא

שלושים שנה אחרי שנקרא לישיבה של מעלה הרב מטשעבין זצוק"ל, נישא שמו בהערצה לא רק ע"י אלפי תלמידים המפוזרים בכל העולם. קנה את מקומו בכותל המזרח של גדולי הדור הקודם, על אף שברח מן הכבוד והסתיר את עצמו עד כמה שידו מגעת. דמותו המופלאה משכה תשומת לב עוד מנעוריו, וכבר אז זכה להתהדר על אביו ולתושבי העיר הגליציאית, עיר של חכמים וסופרים היה מפליא את שומעיו בעמקו על הכמה, וכבר אז נתפרסם בו סימני גדלות.

זכה למה שזכה לאו בזכות הייחוס המרומם והיוחסין האכסניה של תורה שבתורה זכה להתחתן ולהדבק בה כי אם יותר מכח תהומה המופלאה, שקידש כל רגע לשנן את דפי הגמרא את סימני השולחן ערוך ולא ידע שבעה. וכפי שהעיד עליו אחיו הגדול הגאון מדומברוב בעל ה"חזון נחום" שמאז שהתחיל לקרוא את אותיות הקודש של האל"ב שוב לא פסק מלהגות בתורה.

עוד בצעירותו ידעו הכל שהוא מלא וגדוש בתורה כולה, התורה היתה פרושה לפניו בבהירות כשולחן ערוך, ש"ס ומפרשיו ראשונים ואחרונים עד אחרוני הפוסקים ובזכות גדולה זו נתפרסם שמו כגאון וככוכב עולה המאיר את העולם. פטירתו של אביו שממנו ינק רוב חכמתו הגדולה, לא דיכאה את רוחו. בעידוד אמו הצדקנית, מרת רוזל ע"ה, המשיך לשקוד על התורה ולהעלות מעלות רמות בהכוונת אחיו האחים הגדולים רבי יצחק שנקרא למלא את מקום אביו בהרמילוב ומשנהו בעל ה"חזון נחום". כך המשיך בדרכו עד שהקים את ביתו ממשפחה מיוחסת. בכל העת דחה כל ההצעות לשבת על כסא מדין, ונמנע לקבל עול רבנות — ולפרנסתו המשיך בעסק שבו עסקה משפחתו. עיסקו זה, שבו התפרסם גם באיש ישר דרך ונאמן, שהקפיד על כסף זולתו — לא הוציאו מעולמה של תורה, ואת ההצלחה ניצל כדי להגות בתורה ולעלות בה מעלה מעלה.

ככל שנרבה לספר על גדולתו שבאה לידי ביטוי במשא ומתן של הלכה עם גדולי עולם, לא נוכל למצות את עומק ידיעותיו בכל מכמני התורה, ובכל זאת המשיך להתפרנס ממסחר הפחמים עד שהגאון רבי מאיר אראק, שנחשב כבחיר תלמידי אביו בעל ה"כוכב מיעקב", לחץ עליו לצאת מן ההעלם אל הגילוי. בהזדמנות אחת אמר לו: "אני מאחל לך שתפסיד את כספך ותהיה מוכרח להזקק לכסא רבנות" עד שברכה זו, של גאון הדור, נתקיימה. מספרים, כי באצילות רוחו איבד את הונו מתוך שהוא נהג ביושר כלפי אחרים. לאחר שסוחר אחד בשם ר' בנימין פילר הזמין אצלו מספר גדול של קרונות פחם ואף נקבע מחירם, נודע למוכר שמחיר הפחם עומד לרדת פלאים. מה עשה הגאון "הסוחר"? — עיכב את המשלוח והודיע על הצפוי לסוחר הפחמים. ר' בנימין ניצל, אולם רוב כספו של רבי דוב בעריש ירד לטמיון, ואז נאלץ היה לקבל את תפקיד הרבנות בטשעבין. לזה כל יתר ההצעות שהוצעו לו קהילות שונות כמו קראקא פשמישל סאנוק וכדומה, והעדיף לקבל על עצמו את הרבנות בטשעבין שהיא עיר קטנה וטרדותיה מועטות, כדי שיוכל להמשיך בלימודו. בעיר כזו היה יכול גם להקים בית יוצר לבעלי תריסין וקרא אותה על שם אביו "כוכב מיעקב" וממנה יצאו גדולים בתורה שבהמשך היו מנהיגי ועיני העדות שזכו להתכבד בכבודם.

על כס הרבנות

מיום שנכנס לרבנות — לקח תפקיד זה ברצינות. דאג לא רק לכל צרכיה של הקהילה שלו, הכניס תיקונים בכשרות עירובין מקואות ושאר צרכי הדת. יותר מזה הקדיש את כוחותיו למערכת החינוך של בני הנעורים, העביר נגזת שבסו את כל בתי האב, ודחה בשתי ידיים את רצונם של כל בני הקהילה כאשר ביקשו להעניק לו, והשיב להם "לא את כספיכם אני צריך אלא את בניכם" תנו לי אותם כדי שנוכל לחנוך אותם ולהחכימם בדברי תורה". מרגלא בפומיה: "אהוב את המלאכה" — את תפקיד הרבנות בפועל, ושנא את הרבנות — את הגינונים את השררה שמעבירה את האדם על דעתו.

בשנה הראשונה שבו נכנס למלא את הרבנות בטשעבין, ביקש לא לחייב אותו ללבוש את מלבושי הכבוד של הרבנים באותה תקופה, כי לא הסכים עם כל אלה ומרוב אצילותו וענותנותו לא היה מוכן לדרוך מדה בתלמידים. מדה זו באה לידי ביטוי תקיף בכל הזדמנות, כך נהג בכל העניינים וכך חינך את בניו ובנותיו.

בחלקו של כותב השורות נפלה הזכות להיות מקורב ולעמוד מקרוב על דרכו המקורית שאין לה אח ורע במקצועות אחרים, ולרוב תכונתו לראות את הנולד וכל פסק הלכה היה מדוד ושקול מכל צדדיו והוא כחכם הרואה את הנולד עד שלאחר זמן ראו הכל עד כמה היה צדק. יש עדויות רבות על כך במהלך השנים, בכל סוגיות ההלכה שהיתה פרושה לפניו, אם זה בענין כשרות ואם זה בדברים הנוגעים לממון, פסקיו והכרעותיו היו מדודות לא רק לאותה שעה כי אם גם למרחקים, גם בענינים שלכתחילה לא היו מובנים אולם כחכם הרואה את הנולד. היה מוכן לצאת נגד אחרים שלא יחשבו שהרב מטשעבין התיר את הדבר, ועלול לצאת ממנה תקלה לאורך ימים.

גם בשנים שבהם עסק במסחר, היה מוליך אגרות עם גדולי עולם כמו המהרש"ם מברז'אן עם רבי יוסף אנגל מבנדין ועוד גדולי תורה ידועים. כך יצא שמו לתהילה ולתפארת אצל כל גדולי הדור, שהוקירוהו וכבדו את דבריו. בירושלים מספרים, שבשנת תש"ז נפגש לראשונה עם רבה של ירושלים הגאון רבי יוסף צבי דושינסקי זצ"ל. כשהוצג בפניו, העיר הרב דושינסקי: ידוע לי כי לרבי יעקלה מהרמילוב היו שני בנים משמשים ברבנות והשלישי הוא סוחר, כאשר היתה לי הזדמנות לפגוש אותם במריינבד שמעתי שהשלישי עולה על השניים, ושאל אותו איפה השלישי זה שהיה "סוחר". שתק הרב דטשעבין כשהוא מלא ענוה, ושמט לצדדין — עד שמקורבי הגאון רמזו, כי אכן זהו זהו הבן השלישי.

ומסופר עוד: כאשר נפגש לראשונה עם בעל ה"חזון איש", בהלוויתו של הרב משה בלוי, ביקש לדעת מי זה האיש שפניו מאירים כל כך, וביקש לשלוח לו את ספרו. ומאז לא ירד ספר זה מעל שולחנו אפילו בחול המועד פסח, בו נהג בחומרה יתרה לגבי ספרים ודאג לבדקו לפני החג.

מורה לדורות

פרק היסטורי רשם בתקופה שבה נאלץ לגלות בימי המלחמה לסיביר הרחוקה ובידיו לא היה כמעט ספר שבו יוכל לעיין. ובכל זאת, השיב לשואליו כל דבר הלכה, כשהוא מצטט מזכרונו את כל מה שלמד על אתר נושא כאילו למד זאת רק אתמול.

גולת הכותרת של מורנו הגאון זצ"ל היו פסקיו בכל השאלות שהגיעו אליו מכל רחבי תבל. עוד בהיותו יושב על כסאו בטשעבין, ותשובותיו שהוציאו את שמו ברבים כפוסק הלכה שאליו פונה כל מבקש ה' שידעו שממנו תצא תורה והוראה לישראל. כתבי יד רבים נאבדו ונשרפו בשנות השואה. בתקופת גלותו בסיביר לא פסק פומיה מגירסא. כינס לעצמו תלמידים ועמם הגה בתורה. וכבר אז נודע בשערי ההלכה כאחד מפוסקי הדור שכל שבילי התלמוד נהירין לו והכל מונח אצלו כמונח בקופסא ומזכרונו הוא מצטט בתשובותיו את כל הספרים שלמד, כמו "פני יהושע" ו"נודע ביהודה" וכדומה.

פרק זה בחייו, היה רצוף סבל לא יתואר. למרות זאת לא פגע בו הדבר מאומה, עד שזכה לצאת לחופשי ולהגיע לירושלים, שם ראה אנו משאת נפשו להחזיר על מקומה את ישיבתו אותה נאלץ לעזוב אחרי שהלך לגלות. בראשונה קיבל את בקשתם של ראשי ומנהלי ישיבת "חיי עולם" לקבל את תפקיד ראש הישיבה ולהרצות שיעורים לפני תלמידי הישיבה, עד שהניח את היסוד לישיבתו "כוכב מיעקב" ישיבה שעליה האציל מרוחו.

זכה לראות בהגשמת משאת נפשו, להקים מחדש את הישיבה הנושאת את שמו של אביו "כוכב מיעקב", ישיבה שזכתה לראות בהתפתחותה הגדולה כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם ובוודאי גורמת נחת רוח לנשמתו בגן עדן כשהוא יושב בישיבה של מעלה יחד עם כל צדיקי הדורות.

ישיבה הממשיכה עד היום לגדל תלמידים רבים אליה נוהרים מכל פינות העולם, ישיבה שזכתה למרביתן בזכות ממשיך דרכו חתנו הגאון הגדול רבי ברוך שמעון שניאורסון שליט"א, המנחיל לתלמידיו את מורשתו הגדולה של חותנו. הישיבה הולכת ומתפתחת לתפארת מיסודה ומורה דרכה בכל הענינים. הישיבה הגדולה שזכתה להיבנות, האצילה מרוחה על כל הסביבה הקרובה והרחוקה. הישיבה שראשיתה היה מצער, נעשתה מרכז גדול של תורה וחסידות משימה שהיתה לנגד עיניו של מניח היסודות. ישיבה הנושאת בגאון את שמו של המייסד.

נגענו רק בקצה המזלג בידיעות חייו הנפלאה, לא רק לכבודו של האיש שזכינו לנגוע בקצה אדרתו הגדולה, כי אם להזכיר לצעירי תלמידי החכמים, את דמותו הנאדרת בקודש של רבינו הגדול, האיש שזכה לקדש שם שמים ברבים בחייו כאחד מאדירי ושרי התורה שהוא אחד משרידי כנסת הגדולה שניצל כאוד מאש.

כי עוד בחייו זכה למדה הגדולה של הערצה מצד גדולי עולם, אשר ידעו להעריך את אישיותו באחת מדמויות הפלא שגדלו וצמחו באה נתפרסם שמו ברבים, האיש שמשכנו ומעלה היה בדור דעה.

פרקי זכרונות

תמצית מדברים שרשמו שניים מתלמידי רבנו, הרה"ח ר' אהרן אופן ז"ל והרה"ח ר' חיים דב הורביץ ז"ל

לספר ולתאר נועם הליכותיו בקודש תואר פניו והרגשת תלמידיו, להבין גדלותו ורוממותו של רבנו גאב"ד טשיבין זצוק"ל ומה שראו בו גדולי עולם כיחיד בדור מושלם בכל עניניו — כל זה לא שייך כלל.

עיקר החוקק בזכרונו המה הליכותיו יום יום. איך הרב הלך איך ישב, כיצד נכנס לחדר והאיך דיבר עם בחורים. מי שזכו ללמוד אצלו, זוכרים את הליכותיו עם תנועותיו העדינות — כולו מעורר רגש כיסופים, כולו אהבת ישראל. כל לב היה נמס בשעה שהרב היה מתעניין בשלומו. ראו בעליל שכל דבר קטן המפריע לזולת, נוגע ללבו ממש. וכאשר היה נרגש — כל דיבור שיוצא מפיו כולו אמת, מגלה טפח ומכסה טפחיים.

כמו כן בתפילותיו, היתה מורגשת חיותו. כל תיבה היוצאת מפיו — מרגלית. ספר מוסר חי היה הרב לתלמידים, היה מפיח בהם רוח חיים לכל דבר שבקדושה. ומה שייך לספר דברים אלו לדור צעיר אשר לא ראו ולא שמעו האיך יכולים להעלות על הדעת ההרגשה כשמסתובבים אצל א' שכולו לה', אהוב למקום ואהוב לבריות בצירוף פשטותו אשר שום דבר לא הוציא מסדרו הרגיל והרגשת תשוקתו הפנימית העצומה.

צריך לדעת, שכל הסיפורים הם דברים חיצוניים אשר בהם אפשר לפעמים קצת להבין גודל ערכו. אבל אין בהם כדי לפענחו או להגדירו. מטרת סיפורי אלו כדי שתהיה נגיעה כל שהוא ומושג כל דהוא בגדלותו וקדושתו.

הרה"ח ר' חיים בער ז"ל

החיות של הרב בלימוד והגדה, לא שייך למסור ולהשיג. כל התלמידים יעידון שהיה זה ענין רוחני, טופח ע"מ להטפיח — והכל בנעימות ותשוקה נפלאה. כל אחד שהיה בשיעוריו הרגיש טעם עריבות ומתיקות התורה.

כשבאתי לטשעבין בפעם הראשונה, הרגשתי הרגשה מופלאה. אמרתי אז, שכעת הנני מבין קצת בבואת דברי הגמ' על ר' יונתן בן עוזיאל, שכשהיה לומד היה עוף הפורח נשרף. אצל רבינו בשיעור, הרגשתי הרגשה של קדושה עילאית, של יראת שמים צרופה. דבר זה לא היה רק בזמן הראשון, אלא יום יום, כל זמן היותי בטשעבין ועל אף שהייתי מהמקורבים (מכיון שהייתי הבחור היחיד במנין פולין לארץ והייתי מתאכסן אצל הרב) ולא היה לי שום פחד, אלא מדובר בענין רוחני שאי אפשר להסבירו.

אצל הרב, הרגשתי הארה והכרת הדעת. אחר שעזבתי את טשעבין, הבנתי איך הספיקו ללמוד בזמן קצר כל כך הרבה כ"כ. היו זמנים, שהשיעור נמשך ברציפות יותר מד' או ז' שעות, והכלום ישבו בנעימות אשר אין זה ניתן להשגה והדברים שלמדו שם חיים וקיימים עד היום.

הרה"ח ר' אהרן ז"ל

אחר למדי אצל הרב ד' שנים, קשה לתאר גודל ההתרגשות בזכרי מעשה יום-יום. דברים אשר לא שייך לספר ולתאר, אלא למי שרצה זאת. כי הרגשה זו לא הרגשתי אלא בהיותי שם. רק כל הבחורים בשיעור היו יושבים בנעימות הרוח של יראת שמים. ריקנות שם כל העת, ולא היה מקום לצורך זה לשום התקשרות. אותות, אלא עצם הלימוד שהיה עסוק ברגשי קודש העיד רוח טהרה.

כמו כן הליכותיו בקודש, היו בנעימות ובענוות חן. התענין אצל כל בחור הצריך לו. גם בהיותו בוחן את התלמידים, עשה זאת באופן נפלא מאוד, בתנועותיו האצילות, ההשגחה בפיקחות נפלאה לבל יפגע אף אחד, ושכל אחד ידע את אשר שאל ולא יכשל ולא יבוש.

לא היה יכול לסבול שום דבר רע על יהודי. כל הטובים הרגישו זאת וראו זאת בחוש, ובזה קיבל המרדות בלבו של אדם באשר היה לנו ספר חי. ידענו שזמנו יקר אצלו וכי כל רגע אצלו כמו שעות ארוכות אצלינו. ועכ"ז, היה מותר מזמנו כדי לתת תשומת לבו לכל אחד.

בזמן הראשון שהגעתי לטשעבין, למדו אז לפנה"צ מס' ב"מ פ' "שניים אוחזין", ואחה"צ במס' מכות פ' "ביצת שמאי". כקבוע שבועים, אותו בב"מ ברך ס"ז והרב עבר בביהמ"ד בין טורי התלמידים והיה מתייצב ליד בחור ושאל כמה שאלות והנה, קראני והתחיל לבחון אותי. התחיל מן הקל, בשאלות פשוטות — וכשראה שמשיבים לעניין הלך אל הכבד, מדרגה לדרגה. כך היה סדר בחינותיו והמירה ואח"ז שאלני בענוות חן בתנועת ראשו, (מוחה בל ישכח): באם אחד כל להבין גם במס' מנחות, השבתי קצת בבושת פנים שעוד לא גמרתי לחזור. והשיבני בתנועות ידיו, באמרו: כמלא, אין זה משנה.

הנה בזמן השני למדו לפנה"צ מס' חולין ואחה"צ למדו שו"ע ס"ז וש"ך ופרמ"ג וכשלמדו פ' אלו טרפות פתח אמר הרב שהתלמידים שרוצים, הוא מוכן לקבוע עמם שיעור בין הסדרים, ללמוד את ה"לבושי שרד" בענין צוות הדין והיו לומדים בחשק נפלא.

בימי החנוכה, אמר פעם הרב, שמכיון שבלילה אין סדר, על כן מי שרוצה יוכל להשתתף בשיעור וללמוד עמו סוד וב"י — הל' מקואות. והספיקו אז לסיים כל הל' מקואות סוד ב"י. כי הרב למד במהירות ובנעימות, אשר כל מי שלא ראה לא יוכל להבין ניתן היה להבינו בבהירות נפלאה, אבל כ"ז בתנאי שלא מסיחין דעת מן השעור.

גדלות בתורה

ידועה גאונותו של הרב, אשר נחרדו מלפניו גאוני עולם, ובצירוף עם בקיאותו העצומה וזכרונו המופלא וגודל חריפותו — מצא לכל שאלה מקור בש"ס, והשוואותיו היו לשם דבר. וכל התורה דומה היתה שפרושה לפניו, כמי שלמד את היום. וכמו שאמר ה"חזון איש" בהתפעלות: "איך בין מקנא זיין פרישקייט אין לערנען" (אני מקנא עירנותו וחיותו בתורה).

מסופר מפי נאמן כשנפגש פעם עם הגאון ר"י מבריסק ואמר לפני רבינו חידוש, ציין לו רבינו ראיה נפלאה מדברי ה"פני משה". והגרי"ז יצא אז בהתפעלות עצומה, והתבטא בדיבורים נשגבים על רבינו. כמו כן, עוד בצעירותו כשהיה אברך, שוחח עם הגאון בעל "מחזה אברהם" גאב"ד בראד. כשראה מתוך השיחה שהוא בקי בפי' הר"ש על סדר טהרות, יצא בהתפעלות עצומה וסיפר זאת לבאי ביתו. ואכן, אפשר למצוא בספריו, איך שמשה פי' הר"ש מסדר טהרות לשאלות שנשאל באופן נפלא.

פעם רצה רבינו לשדל א' מגדולי התלמידי חכמים שילמד יו"ד הל' טריפות. קראו רבינו ואמר לו: "דער עולם וייסט נישט וויפל חיות ס'איז דא אין טריפות", והראה לו איך שבהל' טריפות אפשר למצא סברות וחידודים עמוקים.

סיפר הרב הגאון ר"ח מילקאווסקי זצ"ל, שהיה לו פעם קושיא עצומה אותה השמיע אצל כמה מגדולי הדור ובעלי תריסין. והיו שהשיבו תירוץ ארוך ועמוק, וכשהגיע לרבינו תירץ לו קושיתו, אבל לכל סברא שאמר — ציין לו ראי' ומקור באופן נפלא.

מספר ד' אלי קרויסדירט שיחי', ששהה הרבה במחיצת רבינו, איך שלקח פעם את הס' שו"ת "זרע אברהם" (הידוע בבקיאות העצומה שם) באמצע ארוחת בוקר, והרצה לפניו איזה חידוש משם. ומיד החל למנות רבינו את כל הראיות מהש"ס בבלי ירושלמי ותוספתא שאפשר להוכיח לחידוש דין זה. ואכן כולם היו כתובים שם ועוד הוסיף עליהם.

כששמע מהגאון ר' משהל'י רודומסקער, שרבינו הֶעריכו כאחד הגדולים שרבינו הולך להוציא ספר, שלח את א' מתלמידיו שיביא לו בחשאי איזה דוגמא מהספר. הלה, הביא מהדפוס כמה דפים, וכשראה זאת ר"מ אמר זה לא לפי גדלות

(המשך בעמוד ח)

הרב אברהם אטלס

מראשי ישיבת "אור שמחה" דחסידי גור בחיפה וממייסדיה

אוצר כלי חמדה

דברים לזכרו של הגה"ח רבי ישראל מנחם מנדל ווייס זצ"ל

התורה נקראת "חמדה" כפי שאמרו: "חמדה גנוזה" וכו', וארץ ישראל מכונה בשם "חמדה" כמאמר רבותינו: "כל שלא אמר ארץ חמדה" וגו'. יש וגם האדם יכול להגיע לדרגה עילאית ולהיות בבחינת "אוצר כלי חמדה".

בענין עץ הדעת נאמר: "ונחמד העץ להשכיל" מפרש הרמב"ן: "כי בו ישכיל לחמוד, ונתנה התאוה בעינים והחמדה בשכל, והכלל כי בו ירצה ויחפוץ בדבר או בהיפוכו". הרי שהמושג "חמדה" הוא רצון השכל. הגר"א מוסיף ואומר: החמדה באה להשלים תחושת החסר שחש האדם, מקורה בכמיהה נפשית עמוקה בהשגת הדבר, ותומד להשלים חסרונו. ובעל ספר "הכתב והקבלה" מוסיף וכותב: "החמדה היא על דבר שיש בו נעימות ושלמות עצמיית". בהתאם לכך מובא בשם האדמו"ר מקאצק זצוקללה"ה: "כל אדם נולד וכח החמדה בתוכו, בר דעת מכוון חמדתו לדברי תורה, ואילו הכסיל — להבלי העולם".

אכן בר־דעת גדול היה ר' מנדל ז"ל, וכוון חמדתו לתורה, להלכה, למצוות, למדות טובות ולכל הנהגה טובה. כל מהותו אמרה "אלה חמדה לבי".

חמדתו לתורה התבטאה בכמיהה פנימית עמוקה עד חדרי לבו, ללבן ולהבין סוגיא על בריה, חמדתו להלכה היתה לבאר ולברר כל הלכה והלכה עד תרמה. חמדתו למצוות, בהדור קיום המצוות לפרטיהן ולדקדוקי דקדוקיהן לא ידעה גבול; בפרט במצוות התלויות ב"ארץ חמדה". בשנת השמיטה נשא באחריות לקיום מצוותיה במקום מגוריו — קרית אתא. חמדתו לתורת החסידות התבטאה בחתירה להבנה מדקדקת בכל אמרה חסידית, בהעמקה במשנת החסידות ובהתקדשו בקדושתה, חמדתו למדות טובות היתה בחשיפת מקורות לכל הנהגה טובה או מדה נכונה שאותן אמץ לעצמו בנפש חפצה.

אכן, בהיותו "חמדן גדול", מתהלך היה תמיד בהרגשת "חסר", בלמודו — חסר היה תמיד "נקודה" בהבנת הרשב"א או הרעק"א. "עיקר" בדעת הפוסקים. "שביבי" באמרה חסידית, "מקור" למנהג או להנהגה, שכן, כל מהותו שרשית, יסודית, מקורית. ובאה לידי בטוי בכל התחומים: במחשבה, בתפיסה, בהבנה, בניתוח, בהסברה. ובעיקר בהנהגתו בין אדם לקונו ובין אדם לחבירו.

ר' מנדל ז"ל. זה שמו וזה האיש, במובן "גדול מרבן שמו", שכן, נפשו העדינה סלדה מכל תארי כבוד, אך ראשי הישיבה, רמ"יה, ותלמידיה, וכן מכיריו וחבריו הוקירוהו וראו בו "אוצר כלי חמדה".

עתה בהסתלקותו לגנזי מרומים נותר לנו לומר: אוי לה לישיבת "אור שמחה דחסידי גור — חיפה" שאבדה כלי חמדתה.

***

"ותלמידיו בידו"

מצינו בגמרא שר' יהושע אמר על רבי ר' אליעזר "טוב אתה לישראל מגלגל חמה" (סנהדרין קא). זכה ר' מנדל ז"ל שתלמידיו יעריכוהו בהערכה זו, בהקיפו אותם באור וחום כ"גלגל חמה" המעניק לבריאה אור וחום.

חום ואור מהוים שני יסודות בהקנית תורה לתלמידים.

בחום לבו השכיל ר' מנדל ז"ל לרכוש לב תלמידיו. אתהום הגד קשרוהם עד התמזגותם המלאה בנפשו — נפש רבם המעריך. בצדה של המיית הלב הוסיף ר' מנדל ז"ל להחדיר לפני ולפנים לעולם תלמידיו. באמצעו חשף מכבי נפשם, הלך מחשבותיהם, כוון תפישותיהם ביישמו מאמר החכם "חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו".

בהארתו הצליח להנחות כל תלמיד במעלות תורה אור, בדיוש בהנהגות טובות ובמשנת החסידות. הדרך מיוחדת היתה לו לר' מנדל ז"ל באמירת השיעורים לתלמידיו, דרך זו היתה סלולה בגין שכלו הזך, סברותיו הישרות, תפישתו החדה, ולעתים חדה מן החדה. כל זאת על מנת לגלות את "נשמתה" הסוגיא. בכשר ההבחנה ידע למצוא צפונות הטמונות ב"עניני", בחכמה ודעת הי' מנתח משא מרכזי וממנו יוצא למרחב. אורת הוראותו הי' בגרתינות ובפשטות. הורה כיצד לאתר את "מוקדי" הסוגיא, והדריך בחשיפת ה"יבעיות" ואופן התרתה.

תחילת כתיבת ספר תורה עבור הישיבה, כתיבת אות ע"י רבי מנדל זצ"ל

אכן במבט ישיבתי נראה, כי לישיבה ולתלמידיה מהוה פטירתו כ"שקעה חמה פתאום שלא בעונתה" ויש לקונן ולאמר "שקעה חמה שקעה שמשה". אך לגבי ר' מנדל ז"ל מתקיימים דברי הזהר "שמשא לא מית אלא אתכניש מעלמא ואזיל לגבי סיהרא".

אמת "רוכב ערבות שש ושמח בבא אליו נפש נקי הצדיק". אך יחד עם זאת בהסתלקותו "שבק חיים לכל חי" ר' מנדל שבק חיים לכל חי היינו הניח חלק מחיותו הרוחנית התורנית לתלמידיו. תלמידים אלו ימשיכו לחיות את חיותו של רבם כל אחד לפי שורשו דיליה ולפי ענינו.

אכן, הורנו חז"ל **אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו**. ר' מנדל ז"ל זכה להעמיד מאות תלמידים במשך 13 שנה כר"מ בישיבה הגדולה "אור שמחה" דחסידי גור־חיפה מיום היוסדה. אלה ימשיכו להאיר באורו בכל אתר ואתר.

מי יתן ומנחם ציון וירושלים ינחמנו ויאיר על ישיבתנו הקדושה ב"אור חדש על ציון תאיר" בביאת מש"צ ונזכה לתחיית המתים בב"א.

פרקי זכרונות

(המשך מעמוד ד')

רבינו. אולם אח"כ, כשיצא לאור הספר כולו, היה אחוז התפעלות — והיה יושב עם תלמידיו ולומד כל קטע בנפרד בעיון רב ובחשק גדול, באומרו: כבר מאה שנים שאין כזה ספר בעולם... כן מפורסם, שהחזו"א אחר שראה רבינו בהלוויתו של הה"ג ר"ם בלויא, נתרשם מאוד מהנהגתו פני רבינו וביקש לראות את ספרו. ומני אז לא מש ממנו ספר זה, ואף בפסח כשהיה משתמש רק בספרים בודדים שבדקום היטב קודם הפסח — היה ספר זה בין ספריו.

מספר הרה"ח ר' מאטל מונדשין שיחי', מתלמידי רבינו, שבכל שנה בבוא האוסטילער רב (הוא חותנו של האדמו"ר מהר"ד מבעלזא, בנו של האדמו"ר ר"מ מרוזמסטריוקא שהיה גדול בתורה ורב גבורי"ן) לאושפיציז אשר אינה רחוקה מטשעבין, היה שולח הרב כמה בחורים לקבל פניו. ואח"כ גם הרב הגיע לשם או שנכנס להרב. ופעם שלחנו הרב לקבל פניו ושוחח אתנו קצת. באמצע השיחה קם ואמר: "איר ויסט ניסט וועלכן רעבין איר האט. איך ווייס אז... נישט, אבער איר דארפט דאס נעמען אין זינען ער איז פון די גרעסטע". ואמר זאת בתנועה רועדת. (אין לכם השגה ברבכם. אני ג"כ אין לי השגה בו, אבל הנכם צריכים לדעת שהוא מהכי גדולים).

מסירותו להישיבה"ק

בנוגע ליסוד הישיבה בכל עניניה ופרטיה, היתה מסירותו מעל ומעבר. לפעמים יצא ממנהגו הרגיל, ושם כל כוחו בזה. וכמו שאמר בהנחת אבן הפינה לבנין בדרו הנה בעיה"ק ירושלים, שרוצה שיהיה המשך להישיבה"ק אשר נפתחה ע"י אביו, אשר משם יצאו גדולי עולם שהאירו פני תבל, כמו הגאון האדיר ר"מ אריק ור"פ אריק ועוד.

היה בשמחה עצומה בכל ענין שנתוסף בהישיבה, מעת התחלתה בעירו טשעבין ועד בעת גלותו בלומזו עם תלמידים עד יום האחרון. התענין בכל דבר המפריע לתלמיד, באם חסר לו משהו. הפיח בתלמידים רוח חיים וחשק בלימוד התורה, ובפרט במידות טובות. בפולין היה זה לסמל, לומר: "דאס איז א טשעבינער בחור". כי מי ששהה במשך זמן בטשעבין, היה ניכר בו בכל הליכותיו.

בטשעבין היו לומדים תלמידים מופלגים וגאוני עולם. הראש שבחבורה היה הרב הגאון ר' יעקלי גולדזוסער הי"ד, אשר רבינו השתבח בו והפליג מעלתו וגדולי עולם הפליגו בלומדו. וכאשר רואים קצת מגדלותו בספר "חידושי יעקב" אשר בו נדפס שרידים מתורתו וחילופי מכתבים בינו לבין רבינו. כ"כ היו שם עוד הרבה מופלגים גדולים בקיאים בש"ס ועצומים בחריפותם, וכ"כ היו גם בחורים חלשים יותר שנתקבלו בישיבה עקב היותם תושבי העיר וכדו'.

רבינו היה מתמסר לכל אחד לפי כוחותיו באופן מפליא. זוכר אני, כשנכנס להישיבה בחור לייבעטשי הי"ד אשר הגיע ממשפחה פשוטה מאד. אביו היה סוחר בבהמות וכשנכנס להישיבה היו לו קשיי הבנה מאחר שלא היה רגיל לדף גמרא. אך רבינו ראה בו כלי מוכן לקבל, והתמסר אליו. ואכן, היה לו רצון עז ללמוד — והתמיד בהתמדה עצומה עד שהיה ללמדן עצום ובקי. אמרו עליו, שהוא יודע חצי ש"ס בע"פ, והיה מתחדד בחידו"ת עם ר' יעקלי גולדזוסר. זוכרני בפעם שהרב אומר לו, לאותו בחור, הושבני שהינך יכול להוסיף יותר. ושאל: האיך? השיבו הרב: אני אמרתי את שלי, אתה עשה את שלך. ומאז התחיל ללמוד בזמזום פיו מבלי להוציא כל מלה בקול (אח"כ היה מכונה בפי הבחורים דער בחור וואס לערנט מיט די אויגן).

הוא היה לומד בחברותא עם הרבה מהבחורים הפשוטים. ומספר הר"ש גרינשטיין, שהוא יצא מהישיבה זמן קצר אחר שלייבעטשי נכנס, והיה רגיל בידיעתו כפשוט ביותר — ולא האמין אחר זמן כאשר שמע ממנו כמיוחד שבחבורה. לא תכיל היריעה מלספר גדלי מסירתו לכל תלמיד, ורוח החיים שהפיח בכל אחד.

מספר ר' מאטל מונדשיין: אחר שנכנסתי לה"אמרי אמת" מגור זי"ע והורני ללכת ללמוד בטשעבין, נפגשתי עם בנו של רבינו, והוא פנה לרבינו וקבלני להישיבה. היה זה בסוף הקיץ. והנה בשמח"ת, כאשר נהגו בפולין בשמחה גדולה ובטוב לב, ירדתי למרתף היין וראשי סחרחר, פתחתי את הדלת שבתקרת המרתף ונפלתי שם ונפצעתי קשות. הרופא לא נתן תקוה. ראשי היה חבוש לגמרי. ואבי, כאשר נצרך היה למסחרו לנסוע לגליציה, נכנס לרבינו, ואמר לו שלבסוף לא אוכל להגיע להישיבה מחמת מצבי, אשר הרופאים מאוד מודאגים מזה. השיבו רבינו: "צאך־וועך אונז האבן עם גענומען צו אונז, האבן די דאקטוירים שוין נישט וואס צו פארשן". (אחר שקיבלנוהו להישיבה אין להרופאים להתערב...) וב"ה, אחר זמן קצר הגעתי לטשעבין והרב היה בשביעות רצון ואמר: ס'איז פורים היינט, כי הלכתי חבוש כל ראשי. ואמר לי שטוב עשיתי שבאתי.

כמו כן, בכל דבר הנוגע לישיבה היה יוצא מגדרו בדברים מופלאים. מספר הגאון ראו"ח היילפרין, רב התאחדות הרבנים בלונדון, שהלך כמה פעמים לטובת הישיבה — ושאל את רבינו על א' שלא נפקד בזש"ק. אמר לו רבינו שיכול להבטיחו בדבר ישועה באם יתרום להישיבה. כ"כ עוד היו הרבה דברים מופלאים.

בשו"ת "דובב מישרים", ח"ג סי' פ"ז כותב רבנו בסוף תשובתו, וז"ל: "ועם התפילה אביע למעכ"ת תודתי הנאמנה בעד התענינותו למען ישיבתנו הקדושה כוכב מיעקב ופי מלא תמיד תודה לכל מי שיש לו חלק ותומך בישיבתנו הק' וביותר לכל אלה שהינם גם מעשים למענה והיתה זאת למע"כ ולכל הנלוים אליו לברכה עד עולם". עכ"ל.

כן מפורסם מאשר כתב בצואתו שמבטיח לכל מי שיתמוך בהישיבה הק' שימליץ טוב עבורו.

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל.

ספרים • ספרים • ספרות

ספר "נגלות הזהר"

עם פירוש "מתוק מדבש" והוא כעין ספר "עין יעקב" על הש"ס מבואר בטוב טעם ודעת

מה נכבד היום בנגלות אור יקרת "ספר נגלות הזהר" עם פירוש "מתוק מדבש", המאסף לכל האגדות והמדרשים הפזורים בזהר הקדוש על סדר הפרשיות, כעין ספר עין יעקב על הש"ס, תלוים בבאור הבהיר והשלם, אשר כבר יצאו לו מוניטין ורבים ראוהו ויהללוהו, "פירוש מתוק מדבש" המבאר את דברי הזהר מלה במלה בדרך קל וקצר, המאיר את העינים, ומשמח את הלב.

בי יצירות מפוארות אלו, זכו לנו מי שמסא בעדותו הכוחנות של כקשיית אדמו"ר מסאלגא שליט"א, להגה"צ רבי דניאל פריש ר"ים ומגיש בישיבות "אשל מעמודי" "ישועת השמים" בעה"ק ירושלים תו"ב, אשר אסף וסידר את כל חלק הנגלה שבזהר אל מקום אחד, ובזה יסד את ספר "נגלות הזהר", והוסיף ידו שנית לבאר ולפרש את הדברים, באופן השוה לכל נפש, מלוקט ומבורר מתוך ספרי מפרשי הזהר הקדמונים זי"ע, ובזה הנחילנו אוצר הפירוש "מתוק מדבש".

כדי להקל על הלומדים ביותר, שילב המחבר את כל לשון הזהר בתוך הפירוש, ובזה חסך את הצורך לפנות אנה ואנה בשעת הלימוד כמו כן הציב גם בראש העמוד את לשון הזוהה"ק בשלימותו לתועלת הלומדים.

חיבה יתירה נודעת לו לספר הזוה"ק; וכבר הפליגו מאמרי גדולי וקדמוני הדורות מ"ע, כי תיבותיו ואותיותיו של הזוה"ק משפיעים יראה וקדושה על הנפש. מהריי"ם מאפירש מביא בספרו אור צדיקים (סי' א' אות טו) כי לשון הזהר מזכך את הנשמה. וכבר רבותי האב (סי' ם) כתב, שהוא מועיל מאד לטהרת הנפש ללמוד ואפילו אינו מבין. והרמ"ק בספרו אור המע"ב (ח"ה פ"ב) מאריך בזה וכתה, וכן עוד הרבה בה מספרי הקדמונים.

וכן ראו אבותינו ז"ל מעלה מיוחדת בלימוד מאמרי המוסר שבספר הזהר. בסי' לקוטי תורה (דף מג ע"א) מביא כי העסק ולימוד בדברי המוסר המצאים בזהר מועיל לטהר כל הפגמים בתפלה. וראה עוד במעלת לימוד דברי הזהר הפשוטים בפלא יועץ (אות ז), ובהוספת בנין יוסף לס' יסוד יוסף מביא מהגאון רבי שלמה בלוך זצ"ל ששמע מפה קדוש החפץ חיים זצ"ל, שאמר לאחרים ללמוד הזהר הקדוש על הפרשה, אפילו בחורים, שרובו כמדרש.

וראוי לציין מה שמובא בהקדמה לספר, דמשק אליעזר מהרהי"ק ראי"צ מקומרנא בנו של הרהי"ק ריי"א מקומרנא, ז"ל: שמעתי מאדמו"ר זלה"ה, ששמע מפ"ק רבינו יעקב יצחק בן מאטיל מלובלין נ"ע הרהי"ק "החוזה" מלובלין, שרצונו הטוב היה שיהי' איש אי בעולם שיפרש דברי הזוהי"ק ע"פ פשט פשוט בכל מקום שיכול לפרשו ע"פ פשט, וכן אני בעצמי שמעתי גם כן מהרה"צ הגאון מו"ה צבי ז"ל מליסקא מארץ הגר, שהשקן נפשו לראות בענין איזה פי' על הזוהי"ק שיהי' ע"פ פשט פשוט בכל מקום שיוכל לסבול פשט. פשוט, והוא כדי שיוכל לדבק כ"א מבנ"י הק' בדברי הזוהי"ק כי ידוע הוא שעיקר קניית דבקות הבורא ב"ה הוא בא מלימוד דברי הזוהי"ק.

כבר מאות בשנים נדפסה עבודת קודש זו לפניות, ונזכרה בכלון עיניים לגאול ופודה. לפני 400 שנה עשה כעין זה החכם מוה"ר רבי יעקב כהן על מדרשי חז"ל שבמסכתות הש"ס, והוא חיבור הנודע בשם "ספר עין יעקב". אשר נתקבל בכל תפוצות ישראל באהבה רבה.

לפני שלש מאות שנים ומעלה, בזמנו של השל"ה"ק התחיל א' מתלמידי בעל הלבושים, הרב יששכר דוב, לעשות כספר הזה, וקיבץ את מאמרי הזוהי"ק לפי סדר הפרשיות וקרא שמם מקור חכמה, והדפיסו בהסכמות בעל הלבושים, השל"ה"ק ועוד, אבל המחבר תרגם ספרו בלשון הקודש, ללא לשון הזהר, וגם קיצר מאד.

וכן לפני כמאה שנים הניף ידו הגה"ע רבי [illegible] בעל יחות מדרים על מס' מדרים, וקיבץ ג"כ מאמרי הזהר על סדר הפרשיות וכן קיבץ עניני המוסרים והנהגות מזוהר הק' ועשה להם תרגום בצידם, וקרא לספר "זוהר תורה" ונסמכו ידיהם על הספר גדולי הדור בעל השופט אמת, המהרש"ם, הרהי"ק מאוסטרופצת, הגרא"ח מיזל והגרי"ח ברלין ועוד, אך עדיין ניתן מקום להתגדר כי הענק רק חלק קטן מזוהי"ק וגם השמיט הרבה מאמרים, וכן הענק כמה מאמרים שאינם מתפרשים רק ע"פ הסוד.

כאמור מן השמים הניחו למחבר דנן מקום להתגדר בו, ולהוציא דבר מתוקן השכל ואסף כעמיר גורנה את כל חלק הנגלה שבזוהי"ק כמונו וכלשונו, וכן גם לפרשו באור היטב ולא הסתפק בתירגום המילות, אלא ערכו והכינו כדמות וכבנין ספר "מתוק מדבש" שאשר על ספר הזוהי"ק התקר קונים, ומעתה יהיו דברי הזוהי"ק שוה לכל נפש, ויוכל כל אחד להגות בו, ולקבוע בו שיעור, ותמלא הארץ דיעה.

זכה המחבר למה שזוכה, בזכות דיבוק חברים מקשיבים, רעים אהובים המשפיעים כל אחד מהעורתו לשני. ובכחי טוב עין הוא יבורך, מצפירים לו רעיו וידידיו תלמידי ורבני ותורה הגזין בישיבות הקדושות בירושלים. דברי ברכה והסכמה על עבודת הקודש, מופיעים בראש הספר מאת הרבנים והגה"צ: רבי יעקב הלל, ראש ישיבת אהבת שלום, רבי פישל אייזנבאך ראש ישיבת שער השמים; רבי יעקב מאיר שכטר ר"ים בישיבת שער השמים; רבי יוסף ליברמן ראש ישיבת כולל שומרי החומות; ועליהן הסכמות רבי משה אריה פריינד ראב"ד העדה החרדית ירושלים; רבי ישראל משה דושינסקיא ראב"ד העדה החרדית; רבי משה שטרנבוך חבר הבד"צ וסגן נשיא העדה החרדית.

ספר "נגלות הזהר" שלפנינו, הינו יצירה מפוארת. המחבר זכה להוציא לאור תעלומה דבר גדול ונשגב, שדורות שלימים "הגו ולמדו בו בעיית, הוסיף לדקדק והוציאו כלול בהדר ובהדרה, באיכות גבוהה של דפוס ואותיות משובחות ונייר לבן איכותי, וכריכה יפה ומהודרת, למען תהי' תורה מהודרת בכלי מפואר.

ובודאי בימינו אלו, אשר זקוקים אנו לרחמי שמים מרובים, ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו רחמ"ל, ועיני כל ישראל מייחלות ומצפות לישועת ישראל הקרובה, יזכנו השי"ת שעי"י הפצת מעיינות הזהר לכל בני ישראל יקויימו דברי רעיא מהימנא (פר' נשא דף קכ"ד ע"ב) ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי, ויתקיים בהון (תרגום: ולפי שעתידים ישראל לטעום מעץ החיים, שהוא ספר הזהר הזה, יצאו בו מן הגלות ברחמים ויתקיים בהם) ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר בב"א.

שמואל ת.

ירושלים
עיריית ירושלים
האגף לתרבות תורנית

האגף לתרבות תורנית מיחידת ... ירושלים ...
התוחש שבו נפטרה רחל אמנו ע"ה

כי יש שכר לפעולתך

נשות ירושלים מוזמנות להשתתף בסדרת מפגשים שבועיים

ביום ראשון, י"ב חשון תשנ"ו (5.11.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ביהכ"נ בית יעקב, רח' אהלי יוסף (גוש? חמד)
"מנעי קולך מבכי"
הסופרת יוכבד סקס - סיפורים מרגשים.
הגב' גאולה דלאורזה - קדוש ה' - סיפור אישי.

ביום שני, י"ג חשון תשנ"ו (6.11.95) בשעה 8:00 בערב.
באולם ביהכ"ס בית יעקב, רח' מעגלי הרי"ם לוין (מרכז סנהדריה)
"בשכר צניעות שהיתה בה"
הרב מרדכי טיגרמן - אשת חיל עטרת בעלה.
הגב' גאולה דלאורזה - קדוש ה'.

ביום שני, י"ג חשון תשנ"ו (6.11.95) בשעה 8:00 בערב.
ברח' קופמן 4/4 רמות ג' (אגודת אברכים חסידיים)
"אשת חיל"
הגב' דינה קמפינסקי.
אשת חסד - סיפורה של אשה והקרנת מפעל חייה.

ביום שלישי, י"ד חשון תשנ"ו (7.11.95) בשעה 8:30 בערב
באולם ביהכ"נ "הראל", רח' השיירות 4
"חכמת נשים בנתה ביתה"
הגב' דינה קמפינסקי.

ביום ראשון, י"ט חשון תשנ"ו (12.11.95) בשעה 8:00 בערב.
באולם ביהמ"ד תולדות יצחק, רח' קצנלבוגן 5
"אם הבנים שמחה"
הגב' מרים אהרון.
הגב' בת אל גרינשטיין - סיפורה של אם - התמודדות בחיי היום יום.

ביום שני, כ' חשון תשנ"ו (13.11.95) בשעה 8:00 בערב.
ב"בית לאשה החרדית", רח' יחזקאל 42 (רח' פולנסקי 8)
"כי יש שכר לפעולתך"
הסופרת יוכבד סקס - סיפורים מרגשים.

ביום ראשון, כ"ו חשון תשנ"ו (19.11.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ביה"ס בית יעקב, רח' מירסקי 10 (מרכז חרדי לנוער? קרית...)
"האם בישראל"
הגב' מרים אהרון.
הגב' גאולה דלאורזה - קדוש ה'.

ביום שני, כ"ז חשון תשנ"ו (20.11.95) בשעה 8:00 בערב
באולם ביה"ס בית יעקב - רמת שאול, רח' ...
"מנשים באהל תבורך"
הגב' מרים לוי - מגמת הורים.
הגב' יוכבד סקס - סיפורים מרגשים.

• ההרצאות באולמות בית הספר במגזר - האגף לחינוך חרדי •

המחלקה להסברה

ישראל יוד

תורתו מכרזת עליו

בעומדנו שלושים יום בלבד מאז י"ב בתשרי, יום צר כחכה, בו נלקח מאתנו אחד מיוחד מבני המשפחה הגה"ח רבי ישראל מנחם מנדל ווייס זצ"ל — קשה מנשוא לשער את עצמת החלל שנפער בהסתלקותו, הן במשפחה; הן בישיבות בהן כיהן כר"מ וכראש ישיבה; הן בקהילה החרדית בקרית אתא והן בקרב כל ידידיו ומכריו. ככל שנעסה להאיר את דמותו, כן מוכח כי החלל עמוק לאין שעור, וע"כ עלינו לנסות לדלות מן המעיין את מימיו הזכים והצלולים בבחינת חלקו אשר בחיים.

על המאמר ב"פרקי אבות" "הוא היה אומר" — ידועה קושית המפרשים מדוע לא כתוב "והוא אמר". והסבר הוא: אדם [illegible] "הוא היה" [illegible] כזה אדם הוא "אומר" מהותו אומרת לאחרים שילמדו ממנו.

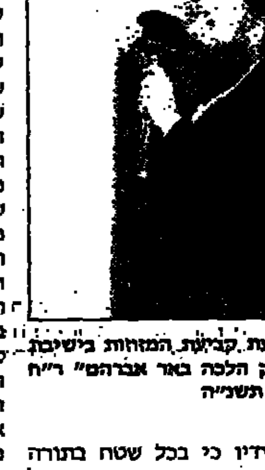

בעת קביעת המזוזות בישיבת "עמק הלכה באר אברהם" ר"ח אלול תשנ"ה

בן עולם הבא

במס' תענית דף כ"ב ע"א מספרת הגמרא: רב ברוקא היה מהלך בשוק במקום הנקרא בילפט, והיה אליהו הנביא מהלך עמו. שאלו רב ברוקא: "האם יש כאן בשוק בן עולם הבא?" בינתיים הגיעו שני אחים אמר לו אליהו הנביא: "אלו הם בני עולם הבא". מקשה ר' עקיבא איגר: הרי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, ומתרץ בשם בעל "היערות חיים", כי כל ישראל לאחר שעברו את המגיע להם יש להם חלק לעולם הבא, אך בגמרא משמעות "בן עולם הבא" שכבר בעולם הזה הם זכאים מיד לעולם הבא, ולכן הם נקראים "בני עולם הבא". שאל אותם רב ברוקא: "מה מעשיכם?" אמרו לו: "אנשים שמחים אנחנו ומשמחים אנשים עצובים, ואם ישנם אנשים שיש מחלוקת בינם, אנו משמחים אותם, עד שישכן שלום ביניהם", רבינו חננאל מסביר, שתשובתם היתה כי "יש לנו חן שפה ודברים המסירים עצב מן הלב".

כזה היה המנוח זצ"ל. בחן שנתן בו ובחיוך שתמיד היה נסוך על פניו, בכל מקום שאליו הגיע, ספו תמו כל עצב ותעקה, הן בקרב המשפחה והן בקרב ידידיו. תמיד היה נסוך שמחה — וע"כ ניתן בוודאי להגדירו כ"בן עולם הבא". ואכן, נהנו ממנו מכריו ושומעי לקחו עצה ותושיה, בעיקר אנשי הקהילה בקרית אתא אשר במשך השנים תפס את מקומו בה כרב נערץ ומקובל על כולם.

"אשרי מי שעמלו בתורה"

איתא במדרש, תנחומא פרשת נח אות ג', אודות חשיבות ומעלת לימוד התורה בעמל וביגיעה, ואילו דבריו: "שלא תמצא תורה שבע"פ אצל מי שיבקש עונג העולם, תאוה, כבוד וגדולה בעולם הזה, אלא במי שממית עצמו עליה וכו' שהיא קשה ללימוד ויש בה צער גדול שהיא משולה לחושך שנאמר: "העם ההולכים בחושך ראו אור גדול", אלו בעלי תלמוד שראו אור גדול שהקב"ה מאיר עיניהם באסור והיתר, בטמא וטהור, ולעתיד לבא "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו". ואין לומד אותה אלא מי שאוהב הקב"ה בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו, וללמדך שכל מי שאוהב עושר ותענוג אינו יכול ללמוד תורה שבע"פ לפי שיש בה צער גדול ונדוד שינה."

בהלכות ברכות השחר, סימן מ"ז, על נוסח הברכה "לעסוק בדברי תורה" וכו', אומר הב"ח: לפי שעיקר ההבטחה שהבטיחנו הבורא יתברך לא היתה אלא על עסק התורה, והוא העמל והטורח כמ"ש "אם בחוקותי תלכו" שתהיו עמלים בתורה.

רבי מנדל זצ"ל קיים בעצמו את המובן שתהיו עמלים בתורה בכל פרטיה ודקדוקיה. הן בבחינת "סיני", שכן היה בקי בכל מקצועות התורה, ומעידים עליו תלמידיו כי בכל שטח בתורה שהיו חפצים בו, היה המנוח ז"ל הכתובת, אף כשלא דובר בסדרי הלימוד שבישיבה; והן בבחינת "עוקר הרים" — כאשר לימד לתלמידיו כיצד לרדת לעומקה של הסוגיה, כיצד לברר כל דבר במקרא, במשנה, בגמרא, בהלכה ובאגדה.

הוא לימד להתיגע ולהגיע לעומק המובן, והדריך כיצד להתרכז בחומר הנלמד. רבי מנדל זצ"ל היה דוגמא חיה כיצד ניתן לקיים "ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך", כאשר תמיד היה מעלה נושא לבירור אם בנסיעה, אם בעת שמחה — ותמיד היו גמר הנסיעה או ברכת המזון קוטעים את המשך הבירור בסוגיא, בהלכה, או במנהג מסוים.

ע"כ ניתן להבין היטב את הפסוק בקוהלת סוף פרק א': "יוסיף דעת יוסיף מכאוב" — מסביר התרגום כי מי שמוסיף מדע ונפטר בגיל צעיר מוסיף כאב לב לקרוביו. אכן ניתן לומר עליו כדברי ר' יוחנן במס' ברכות דף י"ז: "אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם". ועליו אמר שלמה "טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו", מסבירים המפרשים "אשרי מי שגדל בתורה" היינו: לימוד התורה הסב לו את הגדולה ואת שמו הטוב ולא דברים אחרים גדלוהו.

כמים הפנים לפנים

במס' תענית דף ח' ע"א אומרת הגמרא: "רבא אמר אם ראית תלמיד שלימודו קשה עליו כברזל, בשביל רבו שאינו מסביר לו פנים, שנאמר והוא לא פנים קלקל מאי תקנתיה ירבה עליו רעים שנאמר: "וחילים יגבר ויתרון הכשר חכמה" כל שכן אם הוכשר מעשיו בפני רבו מעיקרא". "לימודו קשה עליו כברזל" מסביר ה"בן איש חי" בספרו "בן יהוידע", כי "ברזל" הם אותיות לב זר. על המילים "פנים קלקל" אומר רש"י שהראה לו פנים רעות, ויתרון הכשר חכמה, המעלה הגדולה ביותר היא אם מלכתחילה רבו מסביר לו פנים. וכן מסביר רש"י הקד' במסכת יבמות דף קי"ז, את דברי ר' יהודה על הפסוק "כמים הפנים לפנים" "היא בדברי תורה כתיב אומר רש"י: אם רבו מסביר לו פנים, הוא מחכים. ואם לאו, אינו מחכים מרבו.

חכמת חיים מיוחדת במינה היתה לרבי מנדל זצ"ל לדעת כיצד להסביר פנים ולרדת לסוף דעתו של כל תלמיד ותלמיד לפי גילו, לפי כשרונותיו ולפי ידיעותיו. יתר על כן, בין אדם לחברו קיים בעצמו דברי חז"ל במס' כתובות דף י"ז ע"א "מכאן אמרו חכמים לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות". מסביר רש"י: "לעשות לאיש ואיש כרצונו". ואכן חיבה יתירה היתה נודעת לו בקרב תלמידיו, אשר חבבוהו ללא מצרים. חיותה זו הארת פנים מיוחדת אשר הורעפה מעמו על כל יהודי באשר הוא, קבלו כל אדם בפנים שוחקות ובלב פתוח.

חביבות מיוחדת במינה היתה לו בעסק התורה בלילות. לעיתים קרובות היה מקדיש לילות תמימים, עד אשמורת הבוקר, והיה עוסק בתורה בהתמדה וביגיעה רבה. ונתקיים בו: "וקווי ה' יחליפו כח", עפ"י הסבר המהרש"א על הגמרא בבא בתרא דף י' ע"א: "מאי אשבעה בהקיץ תמונתך אמר רב נחמן בר יצחק אלו תלמידי חכמים שמנדדין שינה מעיניהם בעוה"ז והקב"ה משביען מזיו השכינה לעולם הבא. מסביר רש"י: בשכר הקיצה בעוה"ז אשבע תמונתך בעוה"ב. המהרש"א מסביר באופן אחר, עפ"י הפסוק "וקוי ה' יחליפו כח". [illegible] כח ללמוד תורה. ולפי שמימים השינה מחליש את האדם, אמר הקב"ה: מכיוון שבעולם הבא אין שם שינה וחולשת האדם, נותן להם הקב"ה כח בעוה"ז מהכח של עוה"ב. הוא אשר אמר רב נחמן משביען בעוה"ז מאותו זיו השכינה של העולם הבא.

עולה לגדולה

לאחר שלוש עשרה שנה בהם כיהן הגה"ח רבי מנדל זצ"ל כר"מ בישיבה הגדולה ישיבת "אור שמחה" דחסידי גור בחיפה, זכה בר"ח אלול לעלות לגדולה, לכהן כראש ישיבת "עמק הלכה באר אברהם" אשר תוקמה זה עתה. עקב כישוריו הרבים ומסירותו לתלמידיו, נקרא לכהן כראש הישיבה הקטנה. במשך חודש ימים הספיק ר' מנדל להתוות ולהכין את תכניותיו, כיצד להכין בית גדול, בית שמגדלים בו תורה ותפילה בדרך החסידות, אך להוותנו, מיד עם עלותו לכהן כראש ישיבה, נקטף מאתנו.

מעשה דומה מוצאים אנו במסכת (ברכות) דף ס"ד: "רבה ורב יוסף הוצרכו להם חכמים להיות אחד מהם ראש ישיבה. שלחו שאלה: סיני ועוקר הרים, איזה מהם קודם? רב יוסף היה מכונה "סיני" כי היה בקי בהרבה ברייתות, ורבה היה מכונה "עוקר הרים" כי היה מיוחד בפלפול. נתקבלה תשובה: סיני קודם, אף על פי כן לא קיבל רב יוסף את המינוי לראש הישיבה, דאמרו ליה כלדאי (חוזים בכוכבים) שכאשר יעלה לגדולה ימלוך רק שנתיים ולאחר מכן ימות. מלך רבה עשרים ושתיים שנה ולאחר מכן מלך רב יוסף שנתיים ומחצה ונפטר לבית עולמו.

"יענך ה' ביום צרה"

בתהילים פרק כ' "למנצח מזמור לדוד יענך ה' ביום צרה" מביא המדרש משל לאב ובנו שהיו מהלכים בדרך, נתיגע הבן בדרך הארוכה ואמר לאביו: "היכן היא המדינה ומתי נגיע אליה?" אמר לו אביו: "בני, סימן זה יהא בידך, אם ראית בית הקברות לפניך, דע כי המדינה קרובה". כך אמר הקב"ה לישראל "אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים" שנאמר "יענך ה' ביום צרה".

ב"שפת אמת" מביא קושית המדרש: "מה ביום צרה", והתירוץ הוא: משל לאשה שנתקיים בה "בעצב תלדי בנים" בטרם לדה. לכאורה קושית המדרש אינה מובנת, האם איננו יודעים מהו יום צרה ר"ל? אלא, מסביר השפ"א: המושג "יום" — מרמז לטוב, כנאמר: "וירא אלוקים את האור כי טוב ויקרא אלוקים לאור יום ולחושך קרא לילה" מכאן רואים אנו כי "יום" הוא אור, "יום" הוא טוב. ולהיפך, לילה — הוא חושך, צרה היא חושך, ואיך כיצד ניתן לאמר "ביום צרה"? יום אינה צרה וצרה אינה יום, ועי"ז מתרץ המדרש כי כל צרה שלא תבוא על בנ"י היא רק לטובה כמו העצב הבא כהכנה אל השמחה. כמו כן, מסביר בעל השפ"א את הפסוק "מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו" "אלוקים" — מדת הדין, ומדת הדין של הקב"ה לבנ"י "לקרב ולא לרחק", וזהו פירוש הפסוק "יענך ה' ביום צרה" כי הצרה היא ההכנה אל היום־טוב.

ומכאן עלינו להתחזק ולהאמין באמונה שלימה כי כל צרה מביאה בעקבותיה ישועות פרטיות וכלליות וזוהי הכנה לימים טובים. יתן השי"ת ונקיים במהרה מאמר הכתוב "הקיצו ורננו שוכני עפר ובלע המות לנצח ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים ונאמר אמן".

מכתבי ברכה מגדולי התורה

(המשך מעמוד ח')

אלא, קבלת התורה — זה דבר התלוי בכלל ישראל, במה שהם עושים בעצמם. "כי לעולם חסדו" שייך במה שהקב"ה בעצמו עושה. משה רבנו נתן תורה לישראל כאשר בני ישראל רצו לקבל, בלי זה אי אפשר.

כן אפשר לומר כלפי חתני הפרס, שמכינים את כלל ישראל לקבלת התורה, שירצו לקבל תורת משה, זה הדבר הכי חשוב, ואכן, ראויים הם מקבלי הפרס מצד תורתם וגדלותם בתורה להיות ממשיכים דרכם של גדולי ישראל כמו החלקת יואב האבן האזל בשעתם והגרש"ז בדורנו.

ולפני שנסיים חייבים אנו לבטא שמחה פרטית לבני שמים מתושבי מקבלי הפרס "יהודים בעירנו" בהר נוף, יהי"ר שיזכו להמשיך להפיץ אור התורה, לפלס נתיבותיה ולהעמיד תלמידים הרבה.

יישר כוחם לאוריתא.

כ"ק אדמו"ר מבוהרונא שליט"א כותב: ברכות מעומקא דליבא, עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו, לאורך ימים ושנות חיים, ויזכו להפיץ מעיינות חכמתם חוצה ביתר שאת וביתר עוז, ולהאיר פני תבל מזיו כבודם, ולהקביל פני משיח צדקנו בב"א.

ויזכו העסקנים המכבדים להרבות חיילים לכבוד התוה"ק ולומדיה, ולרומם קרן התורה והיראה, כאוות נפשם ונפש כל יראי ה' וחושבי שמו.

הגאון רבי חיים פנחס שיינברג שליט"א, ראש ישיבת "תורה אור" כותב: עם כל רצוני לשותף אישית עמכם במסיבת כבוד התורה נבצר ממני, לצערי, עקב חולשתי לבא.

תבורכו מן השמים ויבורכו כל העושים במלאכה אשר יש להם יד בהרמת כבוד התורה.

חתני הפרס

(המשך מעמוד ח')

לא זזה ידו מתוך יד אביו בעשור האחרון. פסקי אביו הגדול עברו על ידו והאירו לו שבילי פסיקותיו.

הרה"ג אהרן מיאסניק — ברכת אהרן;

מגיד שיעור כעשר שנים בישיבת "היכל התורה" בירושלים. ארבעת ספריו כוללים הערות, חידושים וביאורים על סדר הדף. הראשון — על הוצאה במסכת שבת. השני — על עניני ירושה בפרק יש נוחלין. השלישי על הלכות שטרות וקנסות במסכת כתובות. הרביעי על כינויי נדרים ושבועת העדות במסכתות נדרים ושבועות.

הרה"ג שלום הירשפרונג — ברכת שלום;

נולד בהודו והתחנך בחינוך העצמאי בעיר. אביו, הרב שמואל, שימש כמנהל הזית בהודו, סגן אגודת ישראל בעירה וסגן ראש המועצה הדתית, מעמודי התווך של הרוחניות בעיר.

מטובי בוגרי ישיבת בית ישראל רוזין בבני ברק. תוך הישיבות הגדולות: ישיבה למצויינים בירושלים ופוניבז' בבני ברק. מאז נישואיו, כעשרים שנה, למד בישיבת מיר בירושלים. מזה שמונה שנים — ר"ים בישיבת קרלין סטולין בירושלים.

הספר ברכת שלום על קידושין, יצא לאור אשתקד. לפני כחודש יצא לאור הספר ברכת שלום על מסכת פסחים.

הרה"ג אברהם חיים עדס — ויאמר אברהם;

מחשובי תלמידי ישיבת "קול תורה" במשך חמש שנים, ואחרי כן ארבע שנים בכולל. רבים מחידושיו נאמרו בשיעורים לפני בחורים ואברכים.

הרה"ג שמחה בונם לייזרזון — משנת חיי שעה;

בנו של איש הציבור והחינוך רב הפעלים, הרב אברהם יוסף לייזרזון, סמנכ"ל החינוך העצמאי, לוחם ותיק לקדושת ירושלים, שהיה 10 שנים חבר מועצת העיר. הגאון רבי נתן לנדמן, רבה של חולון, מחשובי הרבנים המעמיד בעירו משמרות הכשרות וטהרת על תלוה. נקרא על שם סבו, רבי שמחה בונם לייזרזון זצ"ל, מבאי ירושלים וצדיקיה הצנועים. חבר־בו של דודו, מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוקל, שעודדו להוציא ספרו, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהסכמתו המלהבת. הספר נערך בהכוונתו והדרכתו האישית של הגרש"ז.

הספר עוסק בנושא האקטואלי של "חיי שעה", שכן הגרש"ז היה מפורצי הדרך בבירור הלכות העכשוויות. בוגר ישיבת בית מאיר. אחר גלה למקום תורה לישיבת וולרי"ק באנטוורפן. מבחירי תלמידי ישיבת סלבודקה והשתרבי לומדי בית המדרש "אור יהודה אריה", מיסודו ע"ש הגאון רבי יהודה אריה אלטר זצ"ל, בן לדבתליה כ"ק מרן אדמו"ר מגור שליט"א.

הרה"ג דוד לינק — מדרי תודה;

ר"ים בישיבת "כתר התורה". מחשובי בוגרי ישיבת פוניבז'. מזה כ"ז שנים, לומד בהיכל ישיבת טשעבין. כיהן כר"ים בישיבת רומדסטריקבה. מחשובי הרבנים, נודע כתלמיד חכם מיוחד וצנוע, אשר פועל בתורה וחסד ומקרב לבבות שבורים.

תכשיטי התאומים
רח' ירושלים 23, ב"ב 03-6186659
מבחר תכשיטים ושעונים במבצע גדול
• שיבוץ יהלומים • צורפות • תיקון שעונים

דיור פלוס
צביעת דירות ומגורי מודרנות
בתפקידים מפתיעים
טיפול בקירות רטובים
1363 טלפ' 02-6512131
מכבירה 02-240619
בית — 02-380422

מרוה לצמא
השבועון לבית היהודי
אוצר גדול
בסכום קטן לבני הנעורים, לגיל הזהב, לעקרת הבית ולראש המשפחה.
דוגמא חינם בטל. 24 שעות ביממה 03-613765

רח' הרצל 28 ראשל"צ טל' 03-9664063/4
כל סוגי הארונות
חדרי ארונות
תריסים וצגאים
ויטרינות ודקוריטים
דלתות "הרמוניקה"
רשתות נגד יתושים
ספריות לחדרי ילדים

אגודת ישראל תחדש ההסכם על שירותים מקצועיים בהסתדרות

הסיעות הדתיות, בהן אגודת ישראל, הפועל המזרחי ופועלי אגודת ישראל, מתכוונות לחדש בקרוב על הסכם שותפות עם ההסתדרות.

כתב עתי"ם מוסר, כי מו"מ על כניסתו מחדש את הסתדרות פועל המזרחי להסתדרות הכללית, במתכונת של שותפות, תנהל בשבועות האחרונים השתתפות מזכ"ל הפועל המזרחי אליעזר אבטבי ויו"ר ההסתדרות ח"כ חיים רמון.

הסכם זה, שיחליף את ההסכם היה בין ההסתדרות לבין הפועל המזרחי קודם להחלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, אמור להיחתם בקרוב ועל פיו יפעל פועל המזרחי במסגרת האיגודים המקצועיים ואף יקבל 0.5 אחוז מתוך 0.9 אחוז של דמי טיפול שייגבו מחברים.

יו"ר אגודת ישראל הגר"מ משה זאב פלדמן אמר לכתב עתי"ם בתגובה, כי בסך הכל מדובר בחידוש ההסכם הישן, שהיתה בו הפסקה ברצף וכעת מחדשים אותו.

"ההסכם הזה שייך לנושא השירותים המקצועיים בלבד. כלומר, תשלום דמי טיפול עבור שירותי האיגוד המקצועי", הסביר הגרמ"ז פלדמן. שציין, כי אין כל קשר ושייכות לנושאים הפוליטיים עם הנהגת ההסתדרות ואין להשוות את ההסכם הזה לשיתוף הפעולה של ש"ס עם הנהגת ההסתדרות.

"אנו לא שייכים להנהגה, לא משתתפים בבחירות ובוודאי לא נתאחד עם מר"צ כמו שש"ס עשתה", הוסיף הגרמ"ז פלדמן. (עתים)

מושב שומרה בגבול הצפון הושבת על־ידי תושביו

במחאה על כוונות הממשלה להחזיר את עקורי איקרית

ועד מושב שומרה שעל גבול הלבנון, השבית אתמול למשך יממה את כל הפעילות במושב, במחאה על כוונות הממשלה להחזיר את תושבי הכפר הנוצרי איקרית הסמוך למקום.

ראש המועצה המקומית מעלה־יוסף אבי קרמפה, שהינו אחד מתושבי המושב, טען בפני כתב עתי"ם בגליל המערבי קובי מגדל, כי תושבי הכפר איקרית לוחצים על ועדת השרים, בראשות שר המשפטים דוד ליבאי, הדנה בפרשת עקורי איקרית ובירעם, להחזירם לכפרם. עוד הוא טוען, כי אנשי איקרית מתנכלים לחקלאי המושב ומונעים מהם לעבד את אדמותיהם.

לאה יוגב, יו"ר ועד המושב מסרה לכתב עתי"ם, כי אנשי איקרית מתכוונים, מזה כתר שיים לרכושם של תושבי המושב ומאיימים באלימות מילולית ופיזית על ראשי המושב ותושביו. עוד היא ציינה, כי החקלאים אינם יכולים לצאת לשטח לעבד את אדמותיהם, מחשש לפגיעה ברכוש ובנפש.

"אנו מרגישים כאן מאויימים, לא רק מהחיזבאללה. נגד החיזבאללה יש צבא, אך נגד מעשי הערבים איש לא מגן עלינו ומאפשרים להם לעשות כרצונם.

אנו לא יכולים לצאת לשטח אפילו עם טרקטור ובגליל עלך לה להתפתח אינתיפאדה.

די במתיחות היומיומית שלנו ולא יעלה על הדעת שממשלה, השולחת חיילים להגן בגופם על תושבי גבול הצפון, תשלח — באותה נשימה — מתנחלים ערבים שיחסלו את ישובי גבול הצפון".

הוזי שביתה, מתנגד עקורי איקרית, שלל את טענת אנשי מושב שומרה והדגיש כי אנשי איקרית לא פגעו ואינם פוגעים ברכוש השייך לתושבי המושב וודאי שלא בתושבים עצמם. (עתים).

יו"ר מרכז השלטון המקומי, מאשים:

האוצר פועל לחיסול הרשויות המקומיות

יו"ר מרכז השלטון המקומי ראש עיריית כרמיאל עדי אלדר, האשים פקידים במשרד האוצר, הפועלים, לדבריו, ללא היתר כדי לפגוע בתקציבי הרשויות המקומיות, להצר את צעדיהן ולהחלישן מבחינה כלכלית עצמאית.

אלדר הגיב בכך על פרסומים שיצאו באחרונה ותשמרות לבקשם ממשרד האוצר, שתכליתם להטיל גזרות כלכליות על הרשויות המקומיות ולכפות עליהן, דרך זו, צמצום השירותים הניתנים לאזרחים.

יו"ר מרכז השלטון המקומי טען, כי הרעיונות התהוים תשר לצמצם את התמיכה הממשלתית בתקציבי הרשויות המקומיות, להגביל את גביית הארנונה אל מתחת לקו האדום, להטיל עליהן לשאת בהוצאות שהממשלה מחוייבת לממן ולצמצם את עצמאותן מבחינות רבות, מהווים סכנה לדמוקרטיה המוניציפלית שהתפתחה והתבססה בישראל.

"מדיניות האוצר תוביל את הרשויות המקומיות להתעדות קרואות ולגרעונות קשים ואחר כך יטענו אותם פקידים באוצר שאנו 'בזבזנים'", הטעים אלדר.

עדי אלדר הוסיף, כי הגרעונות הכספיים ברשויות המקומיות מקורם בהתנערות גוברת והולכת של הממשלה מחובתה לממן שירותים חיוניים (כגון חינוך, רווחה ובטחון). אלדר ציין, כי אם תימשך מדיניות זו תגרום הממשלה לפשיטת רגל של השלטון המקומי. "קל מאד לשבת בקריית הממשלה בירושלים ולקטרג על ראשי הערים המטפלים ישירות יום יום ושעה שעה במיליוני האזרחים", אמר אלדר.

הוא הוסיף, כי הרשויות המקומיות היו כבר מומן את "השומנים התקציביים" ולדבריו אין עוד ממה להוריד מבלי לפגוע בבשר החי של השירותים המוניציפליים, במיוחד לאוכלוסיות הנזקקות. (עש"ת)

שבר ענן בטבריה

שבר ענן, מלווה בגשם שוטף, ה אתמול מסוף לשעה 1 בצהר ... בעיר טבריה, כמויות גדולות מאד של גשם שירדו על ... ורכבי הדרים הסמוכים ... לשטפונות בתוך העיר ... זבות הרצפו, כלי רכב נתקעו ... כמויות גדולות של בוץ ... על הכבישים המוליכים ... בריה ובתוכה.

תופעה זו של גשם חזק, היורד ... בעצמה רבה בבת אחת, מוכרת ... בריה ומספר פעמים בשנה ... רושת תופעה זו.

מקאליב לירושלים

לקראת מעמד הנחת אבן־הפינה למרכז קאליב בירושלים עיה"ק ע"ש מייסד השלשלת רבי יצחק אייזיק מקאליב זי"ע, במלאת 175 שנה להסתלקותו

דגם מרכז קאליב החדש שיוקם בירושלים עיה"ק

דורות על דורות שאפו מזלי ישראל להגיע לארץ הקודש, לחון את עפרה ולהתיישב בירושלים. גם כאשר ישבו בגולה והנהיגו עדות לרבבות ולאלפים, היתה עינם ונפשם נשואה לעיר הקודש והמקדש. כזה גם היה האדמו"ר הראשון לבית קאליב, הסבא קדישא רבי יצחק אייזיק מקאליב זי"ע, אשר המונים הלכו לאורו ועד היום מקום קבורתו בעיירה קאליב שבהונגריה, משמש כמקום עליה לרגל להמוני בית ישראל, אשר נושאים בתפילותיהם על ציונו הקדוש.

את השאיפה הגדולה להגיע לירושלים, זכה בסייד לבצע נכדו כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א שהוא דור שישי לאותו צדיק, אחר ל"ב שנות פעילות מוצלחת בכל חלקי ארץ ישראל. עם הנחת אבן־הפינה למרכז חסידות קאליב בירושלים עיה"ק. תאריך הנחת אבן־הפינה למרכז החדש, נבחר למוצאי שב"ק פרשת "לך לך" — י"א במרחשון, יומא דהילולא של רחל אמנו ע"ה, תאריך שלא נבחר באקראי, בא לסמל את התקופה בה אנו נמצאים הזקוקה ל"רחל מבכה על בניה", מה עוד שבשלשלת היוחסין של בית קאליב, נמצא כי האדמו"ר שליט"א מתייחס ליוסף הצדיק, בנה של רחל אמנו.

הוד קדומים נסוך על דיוקנו הרוחני של הסבא קדישא מקאליב — האדמו"ר הראשון רבי יצחק אייזיק זצוק"ל, אשר היה ידוע ומפורסם כפועל ישועות גדול, זיק שעבר בין ממשיכי השלשלת אחריו והלך ומעצים את פעילות קאליב בארץ הקודש, כשזו מגיעה בעזי"ה בימים אלו עד לעיר הקודש והמקדש ירושלים.. והאדמו"ר מקאליב, ניצול השואה בחסדי שמים מופלאים.. תווה על גופו את מעלליהם של הצוררים הנאצים ימ"ש, אשר הצליחו לשבור את גופם של היהודים, אך בשום אופן לא את רוחם ונפשם, וגם כאשר עלו על המוקד קידשו שם שמים ברבים בקראם "שמע ישראל", וכאשר זכה בחסדי שמים להנצל, החליט להקדיש את כל כולו להנצחת זכרם של קדושי השואה.

במשך ל"ב שנות פעילותו בארץ, הגיע כמעט לכל נקודת ישוב בארצינו הקד', מתוך רצון ושאיפה להדליק את שלהבת הקודש בליבותיהם של יהודים, אשר בעוונותינו שכחו את כור מחצבתם ובנועם דבריו, הצליח בסייד להשיב רבים מעוון.

הרעיון להחזיר עטרה ליושנה, ולחדש את רעיון "הייבר בי רב דוד יומאי", קנה לו שביתה אצל כל החוגים בארץ, ואף למקומות מרוחקים בגולה הגיע. המוני יהודים אשר לא היה להם שיג ושיח עם עולם התורה, התקרבו לה' ולתורתו ע"י אותו מפעל ענק, שהצליח להחזיר לשכבות רחבות של הציבור, בתוכם מוסדות ומפעלים — צבאיים, רפואיים, מפעלי מדע וסתם עמך ישראל.

מפעל הייבר בי רבי תביא עמו פעילות עניפה נוספת, בכל הקשור לקירוב רחוקים. הוא הביא לבעלי תשובה, הלומדים במסגרת שהאדמו"ר מקאליב הקים, בני נוער שהחלו להכיר את יהדותם אשר עד עתה נסתרה מהם, ללימוד הלכות שאדם דש בעקבו, ולריכוזם של אלפי יהודים שעסוקים באומנותם במסגרת לימוד תורה של מספר ימים בשנה, מלבד השיעורים הקבועים שהם לומדים מדי יום.

במרכז קאליב בני ברק, נשמע קול התורה עשרים וארבע שעות ביממה, ברשת הכוללים שהאדמו"ר הקים, בבית מדרשו הגדול בעיר לומדים מספר קבוצות בכל שעות היום והלילה כולל בוקר, כולל יום, כוללי לילה, וכולל אשמורת הבוקר, כל אלה יוצרים המשך בלתי מפסק של לימוד התורה, כמאמר הכתוב "והגית בו יומם ולילה".

מלבד הפעילות של לימוד התורה, הרי שמרכז קאליב מאופיין בפעילות עניפה של גמילות חסדים מאות בני תורה, משפחות ברוכות ילדים ונצרכים אחרים, זוכים לקבל בסבר פנים יפות מצרכים לשבתות וימים טובים, ביד נדיבה וברוח טובה. פעילות נוספת אותה יזם האדמו"ר מקאליב והביאה עמה ברכה רבה היא "תענית הדיבור" אחת בשנה למשך יום שלם, אשר נתקבלה ע"י גדולי ישראל באהדה ובחיוב, ובכל שנה מצטרפים למעגל זה רבים וטובים.

האדמו"ר מקאליב, שקיבל על עצמו להעלות את זכרם של ששת מליוני היהודים הי"ד שהלכו עקדיה בשואה, הנהיג לומר בכל יום אחר תפילת "עלינו לשבח" בתום שלש התפילות את הפסוק "וביתורתך כתוב לאמר שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" (לרבות בכינוסים ועצרות והערכות על ידו), כשכל פעילות תורנית מסתיימת ע"י קבלת עול מלכות שמים. רעיון זה זכה לתפוצה רבה, שעה שהודפסו סידורים "שמע ישראל" ורבבות מדבקות על הכרזה זו, בנוסף לאלה הנפיק המכון להו"ל שבמרכז קאליב חומר רב המיועד לרבנים, מחנכים ומלמדים בנושאי אמונה ובטחון, ומדברי תורתו של האדמו"ר, עד היום הודפסו עשרה כרכי "קול מנחם" על התורה ומועדים.

פעילותו של האדמו"ר מקאליב מורגשת בכל מקום, וגדולי ישראל עומדים לימינו ומברכים אותו על כל צעד ושעל, שרשרת פעילותו של האדמו"ר מקאליב, שראשיתה בראשון לציון, דרך טבריה ובני ברק, מגיעה הפעם לירושלים עיה"ק, ועם הנחת אבן הפינה למרכז קאליב ברחוב חנה שבשכונת עזרת תורה, מצטרפת חוליה נוספת והדשה ממנה ישפע בעזי"ה חן וחסד של תורה ויראה ברוח אהבת ישראל.

יריד מסחרי לציבור החרדי יפתח בקרוב בגני התערוכה

יריד מסחרי ענק, יפתח בגני התערוכה, עבור הציבור החרדי. היריד, בו ישתתפו החברות הגדולות בארץ, הוא הראשון מסוגו המתקיים במרכז החרדים. היריד מיועד לנשים בלבד.

היריד מתקיים ביוזמת "מפעל חסד" — הארגון הגדול העוסק בחסד לחולים ולנזקקים בכל ימות השנה. זהו חידוש במסורת המפעל, שערך כל השנים אירוע, והשנה יוצא ביוזמה חדשנית, בעידודם של אישי ציבור ואנשי עסקים, המתנדבים לעזרת המפעל רב החסד.

בימים אלה החלה מכירת הכרטיסים ליריד. לפי התצפיות יפקדו את היריד כ־50 אלף נשים מכל רחבי הארץ.

ביריד יציגו חברות ענק, הצעות ומבצעים מיוחדים לציבור החרדי. לדברי מומחי שיווק, יהיה היריד פריצת דרך בשיווק לציבור החרדי. הם רואים בשוק החרדי פוטנציאל כלכלי אדיר, שיש להשכיל לסחור עמו.

אסיפת עסקני חסידי גור בב"ב בנושאי העיריה

מאת סופר "המודיע"

עסקני חסידי גור בבני ברק, קיימו אסיפה מיוחדת לדיון בהשלכות פעולות הועדה הקרואה בבני ברק.

בכינוס שמעו המשתתפים על מגמה בועדה הקרואה לפגוע בעובדים בכירים.

המשתתפים אמרו, כי למרות שמנתה ועדה קרואה, הרי שהיא באה לתקופת מעבר, ואין בכך לקבוע עובדות שיש להן השלכות גם מעבר לתקופת כהונה.

משלחת חסידי גור כבר ביקרה אצל יו"ר הועדה הקרואה, עמוס מר חיים והעמידה אותו על חומרת העניין.

בכינוס הועלו הצעות שונות לדרכי פעולה בעתיד.

מסיבת "מלוה מלכה" מרהיבה בשיקגו לטובת "איחוד מוסדות גור בארץ ישראל"

הרב יצחק שקופ, יו"ר ועד הידידים

קהל רב מסלתה ומשמנה של הקהילה החרדית בשיקגו שבארה"ב, בראשות גלריה מפוארת של רבנים ראשי ישיבות ואישי ציבור חשובים, השתתפו במסיבה השנתית לטובת "איחוד מוסדות גור בארץ ישראל" שנערך במסגרת "מלוה מלכה" במוצש"ק שבת שובה שאורגנה ע"י ועד ידידי האיחוד בשיקגו בתיאום עם מנכ"ל האיחוד הרב מאיר עוגדיה איינפלד.

מסיבה שנתית זו בשיקגו הפכה זה כמה שנים כמסורת בקהילה החרדית, הודות לפעילותם הרבה של "ועד ידידי האיחוד" בשיקגו ובראשם הרב יצחק שקופ והרה"ח ר' ישעיה אברמוביץ שפעל רבות לטובת האיחוד.

פתח וניהל את המסיבה הרב יצחק שקופ יו"ר ועד הידידים שבראשית דבריו הביא את ברכת כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א, "ברכה והצלחה לכל המשתתפים והמסייעים למוסדות היות ובימים אלו מקציבים את מזונותיו של אדם כראויא בגמ' ובזכות החזקת התורה יתקבצו להם בכפל כפליים".

נואם הכבוד היה הרה"ג ר' אברהם שור מחשובי ראשי הישיבות בברוקלין ומיקיריה, שתיאר באותו הנועם והמרשים את היקף 56 מוסדות התורה והחינוך המאוגדים באיחוד המוסדות ופרושים בכל פינות הארץ ומהווים מגדלי אור מקרינים לכל סביבותיהם, בהם מתחנכים אלפי תלמידים בלעיה בישיבות, בתמ"תים וכוללים, תחת עינו הפקוחה של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

בימת הנשיאות. נואם: הרה"ג ר' אברהם שור

הנעים את המסיבה החזן הרה"ח ר' חיים אדלר מתל אביב, שריתק את הקהל בקטעים של הימים הנוראים בליווי תזמורת, כמו"כ הופיע בשב"ק בבתי המדרש הגדולים והחשובים של הקהילה החרדית בשיקגו שהשאירו רושם רב בקרב הקהילה.

בסיום המסיבה הודה יו"ר המסיבה הרב יצחק שקופ לכל הרבנים והנדיבים והעסקנים הנכבדים חברי ועד ידידי האיחוד שסייעו לארגון והצלחת המסיבה הרה"ח ר' ישעיה אברמוביץ, הרה"ח ר' יעקב רייכנבך, הרה"ח ר' ידידיה ליפמן, הרה"ח ר' ישראל בראון, ד"ר ליפשיץ מסקוקי, הרה"ח ר' יצחק מאיר בלשטיין, ובני ר' בעי"ר, ור' אברהם מרדכי, הרה"ח ר' פנחס שיין, הרה"ח ר' יוסף לאסק, הרה"ח ר' אברהם שעלער, הרה"ח ר' יהודה דרייזן, הרה"ח ר' יהודה ויסמן, הרה"ח ר' דוד שנאור, כמו"כ הודה במיוחד לנדיבים הנכבדים שתרמו את תרומתם במסגרת "מציבי יסוד".

פיארו את בימת הנשיאות מלבד הנואמים, הרב זאב כהן רב "קהל עדת ישורון", כ"ק האדמו"ר מזידיטשוב, הרב יהושע הר של אייכנשטיין, הרב מנדל מייזלס רב דקהילת "ויזניצי", הרב חיים שמעלצר מראשי ישיבת טעלז, הרב שלמה מורגנשטרן ר"מ בישיבת "בית מדרש לתורה", הרב יצחק סנדר ר"מ בישיבת "בית מדרש לתורה", הרב משה אייכנשטיין מחשובי הרבנים בשיקגו, הרב א. אברמסון רב דקהילת "אנשי מוטולה", הרב דוד צוקר ראש כולל "זכרון שניאורי" דליקווד, הרב זומשה פרנציס ר"מ כולל "זכרון שניאורי" דליקווד, הרב צבי טעלר ר"מ בישיבת "בית מדרש לתורה", הרב יוסף חשה אנגער רב דקהילת "שארית ישראל", הרב הלל בעלסקי מנהל סמינר "בית יעקב" בשיקגו, הרב אריה מטנקי רב דקהילת "כנסת ישראל ספרד", הרב מיכל שמול רב דקהילת פעלי צדק.

משרד החקלאות מפעיל תחזית מזג אוויר לחקלאים

משרד החקלאות מפעיל, בשיתוף עם השירות המטאורולוגי, מערכת למתן תחזית מזג אוויר לחקלאים. הפונים למערכת יופנו למספר שלוחות, בהתאם לאזור מגוריהם, ויקבלו תחזית מפורטת, הכוללת צפי למזג אוויר חריג, כגון סערות, ברד, קרה או גשם חריג. בדרך זו יוכלו החקלאים להערך במועד ולצמצם את הנזקים.

מספרי הטלפון של השירות הם 03-6971597, 03-6971897. השיחה אינה כרוכה בתשלום נוסף.

להלן המספרים אותם יש לחייג לקבלת תחזית אזורית:

21 — רמת הגולן, הרי הגליל, 22 — העמקים הצפוניים, החולה ובקעת בית שאן, 23 גליל מערבי, חיפה והקריות, 24 — חורה השרון הצפוני, 25 — רצועה השרון הדרומי, 26 — רחובות ושפלת יהודה, 27 — צפון הנגב, גוש קטיף ורמת הנגב, 29 הערבה ובקעת הירדן, 31 — מידע אגרו אקלימי שוטף, 32 — אזהרות מטאורולוגיות וסקירה סינופטית.

נעצר שר ההגנה לשעבר של דרא"פ

דרבן — מי שהיה שר ההגנה בממשלת דרום אפריקה מגנוס מאלאן ועשרה קצינים בכירים במערכת הבטחון, נעצרו לאחר שיפוט בבית המשפט בדרבאן ברצח 13 אזרחים שחורים, שהתרחש לפני שמונה שנים, מסרו מקורות בבית המשפט.

מאלאן והעצורים האחרים, ביניהם ארבעה גנרלים ואדמירל אחד, נמסרו לבית המשפט המחוזי בדרבן כחשודים בביצוע תקיפה על בית בקוואזולו־נטאל ב־1987.

בדיווחים שקדמו לפרסום הודעת המעצר נאמר כי סביר להניח שכל החשודים ישוחררו בערבות, למרות תקוות המשטרה לעצרם. כן נאמר כי כתבי אישום לא יוצאו כנראה לפני הישיבה הבאה של בית המשפט, בתחילת דצמבר, וכי המשפט לא ייפתח לפני השנה הבאה.

"עיראק מלבה מלחמת האזרחים בסודאן"

קאהיר — הליכוד הלאומי הדמוקרטי האופוזיציוני הסודאני, האשים את המשטר העיראקי כי הוא מלבה את מלחמת האזרחים בדרום סודאן, כיוון שהוא הגרים לשם נשק ותחמושת.

מזכ"ל הארגון, מובארק פאדל אלמהדי, אמר בהודעה שפירסם, כי צדאם חוסיין המשיך לספק למשטר הסודאני בשנים האחרונות נשק, תחמושת ונפט, כשהוא מלבה את מלחמת האזרחים בסודאן, בה נהרגו מוצרית מחיילי הצבא הסודאני ומאות אלפי אזרחים חפים מפשע.

אלמהדי מזכיר בהודעתו את ביקורו האחרון של שר ההגנה והרמטכ"ל סודאן, פריק חסאן עבד אלרחמן, בעיראק, ואת שיחותיו עם צדאם חוסיין אשר עסקו באספקה דחופה של נשק וציוד על רקע המצב הבטחוני המדרדר ממנו סובל המשטר בדרום סודאן.

שר התחבורה דורש מעירית ת"א:

להעתיק כל קווי אגד ודן לתחנה המרכזית החדשה

שר התחבורה ישראל קיסר תובע מעיריית תל אביב ומראשי הקואופרטיבים אגד ודן, לזרז את השלמת השלב השני של התחנה המרכזית החדשה בתל אביב ולהעתיק לאלתר את כל קווי אגד ודן לחולון ובת ים מהתחנה המרכזית הישנה אל התחנה החדשה.

בישיבה שהתקיימה אתמול, בהשתתפות שר התחבורה ישראל קיסר, ראש עיריית תל אביב רוני מילוא, נציגי הקואופרטיבים של אגד ודן ויזם התחנה מרדכי יונה, סוכם, כי עיריית תל אביב תעניק ליזם התחנה את כל אישורי הבניה הנדרשים להשלמת הקומה השביעית של התחנה, במגמה לאפשר מעבר מהיר של כל קווי האוטובוסים.

עוד סוכם, כי קואופרטיב דן יפנה את שטח התחנה החדשה ברחוב צמח דוד, במטרה לאפשר לאגד להעביר את כל קווי האוטובוסים לחולון ולבת ים ממסוף הגדוד העברי בתחנה המרכזית הישנה אל התחנה החדשה. בתמורה לכך יקבל קואופרטיב דן את הקומה השנייה בתחנה המרכזית החדשה. היזם מרדכי יונה התחייב לשפץ את הקומה השנייה ולהפוך אותה לאטרקטיבית עבור הנוסעים ובעלי העסקים.

השר קיסר הנחה את נציגי עיריית תל אביב לפתור את בעיית הדיירים באיזור התחנה ולהגיע להסדר, שיהיה מוסכם על דעת כל הצדדים.

כתוצאה מעיכוב מתמשך בהעתקת האוטובוסים לתחנה המרכזית החדשה קבע שר התחבורה, כי בתוך שלושה שבועות עיריית תל אביב תגיש תוכנית דעת בכל הנוגע לפינוי קרקעות באיזור התחנה ואישורי הבניה הנדרשים להשלמת קומות המשרדים המתוכננים מעל התחנה המרכזית.

בנוסף לכך דרש השר קיסר מנציגי עיריית תל אביב להגיש לו לאלתר פתרון להסדר פעילות המוניות בשטח התחנה החדשה ולהעמיד לרשות בעלי המוניות משוף קבוע בתחנה.

"מתכנני התחנה החדשה התעלמו מקיומם של בעלי מוניות השירות, דבר שמנע את המשך פיתוחה של התחנה המרכזית. יש להפוך את בעלי המוניות לשותפים ובעלי עניין בתחנה", אמר קיסר. (עש"ת)

התגברות חמורה של גניבות חקלאיות באיזור קו התפר

מאת כתב "המודיע" בכנסת

יו"ר הועדה לענייני ביקורת המדינה, ח"כ דוד מגן, התריע באזני שר המשטרה על התגברות חמורה של הגניבות מיישובים חקלאיים שבאיזור קו התפר בשנת האחרונה.

ח"כ מגן אמר כי נוכח הסכמי אוסלו בי הנסיגה הצפויה של כוחות הבטחון עלולה תופעת הגניבות החקלאיות להיהפך למכת מדינה ואף לסמן את הפרצות הפוטנציאליות לביצוע פיגועי טרור. הוא דרש משר המשטרה ומנציגי צה"ל לאחוז באמצעים הנדרשים למנוע השתנגויות בלתי חוקיות, בין למטרות פליליות ובין למטרות טרור, באיזור קו התפר. ח"כ מגן הביע דאגה מהעיתוי של הנגשאים המתנים בסוכם של הסכם אוסלו, שהסכימו כנראה בלא דעת והתוך היפמן לבלול איזורים חיוניים בשטחים שיועברו לסמכות הרשות הפלשתינית.

שר המשטרה קהל סקר בפני הועדה מתוכנה את תכניות המשטרה לתזוזת הבטחון להיערכות באיזור. הוא ציין כי לצורך ביצוע תכנית ידרשו כ־630 מיליון שקלים, לצורך הקמת גדרות בטחון, 18 מעברים, דרכים, מכשולים, כחיזוים ואמצעים טכנולוגיים. הוא גילה כי צה"ל ומשטרת ישראל הגיעו להבנה ולתיאום ביחס לחלוקת האחריות לשמירת הביטחון באיזור קו התפר, שתוטל בדרך בה על כתפי משטרת ישראל.

ח"כ עוזי לנדאו אמר כי היפרדון הדרג המדיני דוחף את מערכת הביטחון למצב בלתי אפשרי, וללא יכולת לתת מענה בטחוני סביר בפרק הזמן הנדרש.

ח"כ דן תיכון אמר כי שטחי האוטונומיה גובלים בשכונות רבות בירושלים ותושבי השכונה מודאגים מחוסר היערכות מלאה של כוחות הבטחון.

ח"כ רחבעם זאבי הביע חשש כי פינוי כוחות צה"ל ללא ביצוע במקביל של היערכות בטחונית, יגרום לפיגועים. על פי חשבונו יגיע מספר השוטרים הפלשתינאים ביו"ש ובעזה ל־70,000

עודכנו המשכנתאות לזכאים!

זוגות צעירים ובעלי צפיפות דיור

1 - +3 +4

היועצים שלנו

יסייעו לכם בקבלת מידע על זכאותכם ובשמירה על זכויותיכם.

שימו לב!

לרגל העדכון ומבצע ההסברה שלנו - יהיו סניפינו בגאולה - י-ם ובבני-ברק

פתוחים רצוף

לקבלת יעוץ במשך כל השבוע הקרוב משעה 8.30 עד השעה 20.00

בנק ירושלים

בנק המשכנתאות המועדף לציבור החרדי

ירושלים: סניף גאולה, רח' יעקב מאיר 10, טל. 02-375314

בני ברק: רח' חזון איש 2, פינת רבי עקיבא, טל. 03-5790187

שמיכות פוך פריד־אקסקלוסיב — לכל כיס

"מבצע משולש" בחנויות המפעל בבני ברק ובירושלים יתקיים ביום ראשון י"ב חשון, בשעות 19.00—23.00 בלבד

במסגרת "מבצע המשולש", הקודם של פריד שהתקיים במוצ"ש פר' בראשית נחטפו שמיכות הפוך פריד־אקסקלוסיב כמו לחמניות.

עוד בטרם נסתיים מבצע המכירות המיוחד, וכבר נגמר המלאי, ורבים מן המתמטינים בתור סאלצו לשוב על עקבותיהם.

בשל גמר המלאי במבצע המקורי הקודם, יתקיים ביום ראשון י"ב חשון (5.11.95) בין השעות 19.00—23.00 בלבד, יום מכירות חד פעמי נוסף, בחנויות המפעל של פריד בירושלים ובבני ברק.

"מבצע משולש" — מהו?

הזדמנות של פעם בחיים — זאת היותה כותרתו של ה"מבצע המשולש", כלומר: תמורת 89 ש"ח כפול 10 תקבלו:

1. ב־40% הנחה — 2 שמיכות פוך טבעי פריד אקסקלוסיב.
2. מתנה — 2 כריות מוצת מובחרות (בשווי 90 ש"ח)
3. ב־10 תשלומים חודשיים ללא ריבית והצמדה, (לרבות כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט).

את שמיכות הפוך של פריד קונים רק פעם אחת בחיים ואחר כך מורישים אותם לנכדים. זאת לעומת הבלאי המהיר של שמיכות סינטטיות, או חוסר העילות של שמיכות מוצות רגילות.

חנויות המפעל— בבני ברק — רח' כהנמן (השומר) 74, קומה ג' (מעלית).

בירושלים — א.ת. גבעת שאול, בנין שטנר 3 (מאחורי אנג'ל).

הכניסה לרכב מרחוב כנפי נשרים ליד בנק הפועלים. אוטובוסים: 1,2,11,15,16

תחבורה מיוחדת מכיכר השבת

למען הקונים הירושלמיים מעמידה חברת פריד תחבורה מיוחדת, חינם אין כסף מכיכר השבת לחנות המפעל. אוטובוסים יצאו כל חצי שעה ממשרד המפעל רח' יונה 1, פינת מלכי ישראל בין השעות 19.00—23.00 בלבד.

בפריד בטוחים שעם שמיכות פריד־אקסקלוסיב שלהם, גם החורף הקר ביותר יהיה חם ונעים.

עיריית ירושלים

האגף לחברה ולנוער

היחידה לפיתוח שרותי האגף לציבור החרדי

המכללה הירושלמית לפיתוח מנהיגות קהילתית

ירושלים

הכשרה למנחות

בעקבות תנופת פיתוח קהילתי בשכונות חרדיות בירושלים,

אנו עומדים לפתוח סדנת הכשרה למנחות קבוצה בנושא פיתוח מנהיגות קהילתית.

בוגרות הסדנא תשמשנה כמנחות סדנאות להכשרת נשים חרדיות לפעילות שכונה אשר תפעלנה בוועדות, צוותי משימה ומרכזים קהילתיים.

מועמדות בעלות הכישורים הבאים:

- ידע ונסיון מוסמך בהנחיית קבוצות
- ידע בתחומי הקהילה ושרותיה

המעוניינות להשתתף בסדנא מתבקשות לשלוח קורות חיים לת.ד. 31451 ירושלים 91314 עבור המכללה הירושלמית לפיתוח מנהיגות קהילתית, עד יום שישי, כ"ד בחשון תשנ"ו (17.11.95)

לגבי פרטים נוספים ניתן להתקשר לרחל, טל: 02-249775

במידה ותהיה היענות של גברים מנחים מוסמכים, תפתח סדנא נוספת נפרדת.

ירושלים 3000

המחלקה להסברה

מכון צליוק

בהשתתפות קופות החולים

טיפול בגימגום, בצרידות וביתר ליקויי הדיבור

והטיפול בדיבור ניתן ע"י מר צליוק

מרפא דיבור וקול בעל מוניטין של 40 שנה

להזמנת תור לבדיקה: 03-6046620

בצהרים: 14.00 בערב: 22.30-21.00

בב"ב א,ב,ג,ה, אחה"צ: 17.00-19.00 סל

אין תחליף לעוצמת הפרסום ב"המודיע"

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

מכירה י"ם

● בהר נוף 4 מרווחת, מעלית, סוכה, בלעדי ל"יהודה יעלים" (02)259288
330873

● דירה בת שלושה חדרים בבית וגן משופצת קומה א' טל. 434037

● בבית וגן בעזריאל 2.5 ק"ב, רד3.5 מרווחת "יהודה" (02)419263
331583

● 4 במעלות דפנה ק"ב מושקעת 3 כ"א (02)820592 $270,000
331584

● ברמות ב', ק"ב, 4.5 + מרפסת + אופציה ל-2 חדרים (02)6513977
331587

● בסנהדריה 3 חדרים ק"ג $200,000, נוף "ים ב"י (02)816833
331593

● בעזרת תורה 4 חדרים + מרפסת + מחסן + נוף. בלעדי ל"ציפורי" (02)638221
331604

● דירת 5 ברחוב הקבלן מפוארת + נוף מושקעת (02)634247
331677

● בגוש שמונים, 4 + פ"א, מושקעת ק"ב (02)861642 "דובני" $255,000
331632

● ברוממה 4 משופצת ק"ב, מושקעת בלעדי ל"יהלי" (02)251591 (02)768968
331653

● מציאה!!! 3.5 גדולים בגאולה ק"ב $187,000 (02)373453 (התוך)
331634

מכירה חרפית ענקית של חליפות סריג וסריגים חליפות מחוייטות במחירי סוף עונה שעברה, ודיסול בגדי קיץ מתחת לקרן משהלם לבא

לאשה ולנערה
כאנחת אשיב 4
הגיע עד משלוח חדשי מארה"ב חליפות, חולצות, חצאיות
8.30 — 10.30

אפנת נשים מעולה
אדל שיפי
לבקשת לקוחותינו מבצע חורף
עד חצי המחיר נמשך
הגיע סחורה נוספת במבצע
שעות פתיחה:
8 - 4.30 1 - 10
כולל יום ג' אחה"צ
יעקב מאיר 9, גאולה

היה שווה לחכות!
שמלות קטיפה
מבוא מלונדון
ארה"ב ואוסטריה
ספיגק מעודפי יצור של אופנת "אסתי" במחירים בלא תקדים
חולצות פוטר במבצע
קידי שיק
רח' השומר 100 בני ברק (בית חדד) פתוח: א'-ה' מ-10 עד 9 בערב רצוף
10.30-1.30 יום ו'

עסקים

● לעסק קיים + מוניטין, לפאות ואפנת נשים מיקום בחיפה! משקיע רציני (04)672721
330731

בני ברק

מכירה ב"ב

● חדש בבניה! דירות יוקרה! 3.4 וגג במגוון (03)375991
331529

● בבני ברק ברוטלו 4 + חדר בגג, ק"ב + מעלית (03)9383871
331547

● בחיתו! 3.5, ק"א, דוד מטוב, מעלית, - מושקעת, $165,000 (03)9266128 (02)9974076
331530

● מבחר דירות למכירה והשכרה מ-$85,000 בתווך "ארמון" (03)6187495
331622

● בבני בר (קרוב לשכון ה') 3, ק"א, מושקעת (03)6198661
331619

● בר' עקיבא, 3 גדולים + פ"א ק"ג ע"ע וחזית + ארון קיר ומטבחי, (03)6192472 $167,000 בערב
331708

● 4 חדשה בבורובים/מרכז בעלי מלאכה ק"א, חזית $185,000 "אפיק נכסים" (03)5791514
331738

● 5 + אופציה להחדר נוסף, חדשה, בבן זכאי ק"א, חזית, 3 כ"א, מיידי, "אפיק נכסים" (03)5791514
331739

● 3 גדולים, בפעל, ק"ג + אפשרות בניה 3 כ"א, מטבח מסודר $157,000 "אפיק נכסים" (03)5791514
331741

● בר' עקיבא 3 ק"ב גדולה וחזית, דוזמורה (02)6513543 (03)5702741
331785

● 2 גדולים + 2 מרפסות, בפרדס למנחים, למשרד $115,000 (08)645963
329805

● בבורוק, 3 חדרים, ק"ד מסודרת, מטבח מושקע (03)5796084
329958

● 5 + גינה לדתיים שקטה ומושקעת בפרדס — כן $ 168,000 (03)6197605
330715

● 3 + פ"א + כיוונים ק"ב חזית מסודרת בקרית הרצוג (03)5795191
330714

● 4, בקרית הרצוג, יפהפיה, מרווחת, 3 כ"א, מיידי (03)6765161 (052)751514
330726

● בקרית הרצוג 4, ק"ג (בלי) כיוונים טובים, חזית (03)6198256
330729

● בבעשייט 2 גדולים + הול + אפשרות בניה בגג (03)6192715
330800

● 2.5 בצמקס מרוחת, ק"ג בלי + מגן (02)632339 בערב.
330872

● 3.5 בהשומר, ק"א, חזית, מושקעת מאוד $ 200,000 אפשרות החלפה בגדולה יותר (03)5784420, (03)5793623
330910

● בעורא בגמר בניה 4 + מרפסת שמש וסוכה, ק"א, חזית, פינתית, בלעדי "סן חוזי" (03)5793266
330951

● 5 + גג + מעלית + חזית + אפשרות בניה, בירונה אלונקי "שפיצר נכסים" $215,000 (03)6188685
331020

● בבן זכאי!!! מיידי 5.5 ק"ב + מעלית + חזית + מפוארת + אפשרות בניה!!! $300,000 "שפיצר נכסים" (03)6188685
331024

● בסוקולוב / הר"ק!! 3.5 ק"א, חזית $165,000 * 4 ק"ב + מעלית + חזית $200,000 * 4 + 2 + גג + מעלית $275,000 "שפיצר נכסים" (03)6188685
331027

● מבחר דירות למכירה והשכרה מ-$85,000 בתווך "ארמון" (03)6187495
331344

● 4 חד' ברח' הרצל, ק"ב, 3 כ"א, "המצליח" (03)6198367
326671

השכרה ב"ב

● 2, באוהל דב, ק"א, מרוהטת, מיידית, בלי ילדים (03)5791643
331520

● ברח' ירושלים 1.5 + מזגן + טלפון + ריהוט חלקי ק"ק (03)6736697
331699

● להשכרה 5 חדרים ק"ב ולפטון פינת גרשטנקורן בני ברק (03)6191063
331704

● קרוב לגרש 80 למכירה בנין למוסד 1000 מ"ר + אופציה לבניה (תווך) (02)374858
331788

● בגוש 80 חדר + מטבחון ומקלחת, בכניסה נפרדת. 16 18 (02) 372633
330551

דמי מפתח י"ם

● 3 חדרים ברח' אגריפס מושקעת טלפון בבית (02)247036
331457

● ברח' זוד 2 חדרים גדולים מקורה וחצר מרוצפת (לא לבניה) $ 90,000 * 2 עסקים ק"ב $ 90,000 * 5 בבוכרים וד מפלסי בחישה 160,000 $ "המתווך" (02)370355
331036

● בבוכרים — 3 חדרים + אופציה לעוד 2 + מרפסת 120 מ"ר — ק"ב — מיידי — $110,000 "פרפר" (02)860492
330220

ביקוש דירות י"ם

● דרושה לקניה 3 חדרים באזור שוטפם. (02)434591
331376

● מעוניין לקנות דירה 4, עד $150,000 גמיש, (02)867571
330943

● לזוג צעיר דרושה דירה 2 חדרים מרוהטת קומפלט מחודש טובת באר חדים החודשיים. קרוב למרכז (02)381533
331120

עסקים י"ם

● בבוכרים חדר לכל מטרה, * למ' כירה פקס קטן, * כסא לחנוק למכונת (02)330604
330065

● בגבעת שאול, בבנלים שונים, מאות מטרים לישיבה ולמטרות אחרות (02)435959 (02)436464
330829

מגרשים

● מגרש כ-700 מ"ר ביהר-שמואל" ליד רמות לבניה. (02)322169
331029

חנויות י"ם

● בגאולה להשכרה חנות 26 מ"ר + גלריה (02)383685
331590

● בגאולה 2, ק"ק + מזגן + שרותים למשרד/חנות (02)819186
331576

● בגאולה חנות עם פוטנציאל, עדיפות להלבשה והנעלה לגברים (02)811682 בערב (02)253258
331806

● בהזדמנות חמיות: בגאולה 55 מ"ר — $350,000 * במלכי ישראל 30 מ"ר $ 150,000 * ביוסף בן מתתיהו 32 מ"ר $ 150,000 "עקי" (02)385755

בניינים י"ם

● כשערי חסד, בנין + רשיון לבניה 2 קוטגים מיידי. (02)371754
331646

● במקור ברוך — 3 — מרוהטת!!! בקרית משה 2 מרוהטת!!! "פרפר" (02)860492
331576

● בטלזסטון — 3 — מרוהטת!!! בקרית משה — 2 !!! בנוה יעקב 4 !!! ברוממה — 3 !!! בהר נוף — 1.5 !!!
331575

● ברמות 3 מרוהטת!!! ברמות — 4 גדולה ומטופחת!!! "פרפר" (02)860492
331577

● בשטראוס, 3 + חצר, מרוהטת, עד פסח $600 (02)385605 (050)326964

● במרכז גאולה, 2 חדרים מרוהטים + טלפון. (02)380873
331642

● להשכרה במודעקין 3 ק"ה מיידי 811850 בערב
331352

● דירת חדר מרווחת מרוהטת + מרפסת ל-6 חודשים (02)383591 (03)6045763
331767

● במקור ברוך 2 חד' לבשרד, כניסה פרטית $600 מיידי בלעדי ל"יונף הדיה" (02)382471
331769

● במקור ברוך מטבח + חדר אוכל ל-30 איש להשכרה $600 מיידי, בלעדי ל"יונף הדיה" (02)382471
331770

● בעזרת תורה 4 מרוהטת * 5 חדרים בבעלא תורה * 6 חדרים בגוש 80 ק"ב * בגאולה 3 לבחורים. (02)374858
331786

● נשכיר דירתכם תוך 48 שעות ללא תשלום מצדכם — שירות אמין — "פרפר" (02)860492
330187

● בית רעזן 4.5 מרוהטת!!! בבעלות דפנה פנטהאוז 5 חדרים!!! "פרפר" (02)860492
330188

● במלאכי 2 ק"א + מרפסת לתקופה ארוכה, מיידי (02)619999
330785

● בגאולה דירת חדר חדשה מבודדת לזוגים לקצרות + מבצים ותקין (02)371861
330790

● ברמות ד' 3 מושקעת + מרפסת סגורה, גדולה מיידי "מרכז הנכסים" (02)858623 (02)414045
330896

● רוצים להשכיר את הדירה? "פרפר" יעשה זאת ללא תמורה (02)860492
330974

● בבירר — 4 $500 !!! בבירר 3 $380 !!! בגבעת שרת — 3 + גינה $550 !!! מול מלון המרכז — 4.5 $850 !!! "פרפר" (02)860492

● דירה גדולה, מרוהטת בסביבי ישראל ע"י מאיר (02)819444
331055

● במרכז 3 + טרסה (24 מ"ר) + נוף + תוספות (02)860492 $ 94,000
330952

● בשכונה!!! 5 — 4 + 4 גינה * 4 + הצמדת גג וכן 6 חדרים וקוטגים (02)376312
331090

● 5 בגבעות 80 !! ק"ב, חדשה $ 320,000 * גג בגאולה! 295,000 $ "המתווך" (02)370951
331091

● בהר נוף!!! 3 חדרים כיוונים, בהזדמנות, נוף, אוטוקיבית בלעדי קלפר נכסים (02)6518820
331095

● מציאה למוסד!!! 12 חדרים, אפשרויות להבנין + גינה ונוף $ 580,000 בלבד בלעדי לקלפר נכסים (02)6518820
331096

● בהר נוף!!! 6 חדרים מפוארת, כלל ענק, כיוונים, נוף, בלעדי קלפר נכסים (02)6518820
331099

● ברמות א' — 4 יפה ומטופחת + מרפסת — בהר סביר — 168,000 — "פרפר" (02)860492
330268

● ברמות ב' — 4 גדולה + מרפסת + שמש + נוף!!! בשוטר המשמה 4 בשטפת + מרפסת — ק"ב — "פרפר" (02)860492 220,000 !!!
330219

● בגאולה יותן הסגולה, 3 + חצר ק"ק "יותן חמי" $150,000 (02)234949
330764

● בגבעתון 4 (1 קטן) + מחסן כיוונים, גינה (02)424122
330787

● בבוכרים!! 3 וחד + מרפסת סוכה, ק"ב, נוף, במיקום מעולה "עוצר נכסים" (02)388602 (מלוין)
330820

● בהר נוף, פנטהאוז 5 (120 מ"ר גג) מיידית "אביגיל נכסים" (02)666560
330822

● בבית וגן (עוזיאל) 7, טרסה, נוף, גינה פרטית, הניה, $450,000 אבר להסכםן (מלוין) (02)251161
330828

● בהר נוף, 4 מרוהטת, מעלית, סוכה, בלעדי ל"יהודה יעלים" (02)259288
330879

● בגבעת מרדכי (קרוב לחברון) 3.5 ק"ב + כיוונים + מרפסת (02)87308
330894

● בקרית צאנז אמרי בינה 3.5 ק"ב $210,000 "פרפר" (02)860492
330945

● ביחזקאל 2 ק"ד $120,000!!! ביחזקאל 3 ק"ד $170,000!!! (02)860492
330946

● בגולה המגוונה 4 + 2 מרפסות + נוף ק"ב (02)860492 $ 140,000
330950

● בבית וגן 4 מרוחות (אפשרות 5) "פרפר" (02)860492
330952

● בהר נוף 4 חד' + מחסן $ 215,000 "יעד לדיור" 373385
331735

● ב-4 בסנהדריה! ק"א + מרפסת בהזדמנות! 4 בשוכפט + גינה לכל פסוק — $ 200,000 * וכן מבחר גדול של דירות בשוכפט "המתווך" (02)370951
331743

● ברמות א' 4+1 קטן ק"ג + מרפסת סגורה, שדותים כפולים + סטלולים. 4 כ"א (02)866617 (02)294666
331756

● בבית וגן קוטר חדש 5 חדרים + מרפסת גדולה (050)237141
331757

● הזדמנות בעיה!!! בעלה מבין קטוני מפואר בלעדי "לאריאב בולקי" (02)794594
331760

● בנוה יעקב מנוה קמניין מבחר דירות 5,4,3 $155,000 עד $220,000 "אהרבין נכסים" (02)859090
331768

● קרוב לכאה שערים 4 + חצר * בגאולה קרוב לגבר * 4 ק"ק "קרן" (052)633920 (02)863404
331771

● במקור ברוך מיידי 2 ק"ק + זכויות בניה (050)203187 (02)241922
331772

● במקור ברוך 2.5 חד' מרוהטת, ק"ג $150,000 בלעדי ל"יוסף הדיה" (02)382471
331773

● בעלז מבין קוטג' 5 חדרים הדישה + גינה + מרפסת "קרן" (052)633920 (02)863404
331775

● ברמות א' 3 ק"א אפשרות בניה כיוונים טובים * 2 ק"ב + מרפסת עקית + אפשרות בניה "קרן" (052)633920 (02)863404
331774

● בשמואל הנביא 3 ק"א + אפשרות בניה במקום מרכזי (שכונים) * בשמואל הנביא 4 ק"ב + מרפסת במקום מעולה "קרן" (02)863404 (052)633920
331779

● ברמות ב' 4 ק"א + 2 מרפסות + ש"כ * 5 פנטהאוז מושקעת + נוף מהמם, מחיר מציאה "קרן" (052)633920 (02)863404
331780

● ברמות פולין 4.5 ק"א גדולה "יהודה קרן" (052)633920 (02)863404
331784

● ברחוב ומגן יעקב, 3.5, קרוב לגבר הישוב, קריית בלזא, ק"ד (02)372103 $142,500 בערב (ללא תיווך)
331642

● ברמות א' 4 ק"ב, מושקעת + כיוונים, שדותים כפולים. (02)860770
331674

● בשכונה 4 + גינה גדולה שטופת שמש $230,000 + אפשרות להרחבה מהסמכים. מתאים לדיירה מפרדת אי לכן.
331675

● ברמות הגלילית 4 (1 קטן) + מרפסת גדולה + חצר ק"ק ב"ס בלעדי "לאליספה נכסים" (02)869597
331680

● ברמות א', 4 (1 קטן) ק"ק מטבח כפרי, מרפסת + גינה בלעדי "לאליספה נכסים" (02)869679 (052)601551
331689

● בשערי חסד, 3, פיתוי עליון, אפשרות בניה, לשיפוץ, מיידי, $ 245,000 בלעדי בסידין באמצעות "אגאלי הבסכין" (02)251161
331692

● דירה גדולה, ק"א, 4 חדרים + בהכן גדול מ"באור חיים" מהדריה המהודרת $ 300,000 (02)815914 (02)818791
331711

● בהזדמנות!!! 3 חדרים ברמות ב', מרפסת – נוף, בין אבן * ברמות החדדיה 4 חדרים – גינה משופצת * בבעלות דפנה 3 חדרים + מרפסת, ק"ג * במקור ברוך 3 חדרים + מרפסת * וכן מבחר דירות בכל האיזורים החדשים. בתווך "יעל ואפין. הסגולה הדרית" (02)866057 (02)867276
331716

● בהר נוף 4, פנטהאוז, מרוהטת ומושקעת, נוף. (02)6519595
331717

● בהזדמנות!! בשכונה 5 חד' + גינה + נוף $ 238,000 3, 5, חד' + אפשרות $ 178,000 (בלעדי) "יעד לדיור" 373385
331731

● בהזדמנות! בבוכרים 4 + כל הכיוונים + מרפסת $ 235,000 (בלעדי) "יעד לדיור" 373385
331734

"רהיטי זיו" - א. גולדקנופף
מבצעים מיוחדים
הרב יוסף זיו 8 ירושלים טל. 374575

רונלו דד
ר' בויו 20 ב"ב
מבחר כזה עדיין לא ראית!!
11.00—8.30

למכירה בירושלים
בצפניה דירת 3 חדרים מרווחת, ק"ב, 3 כיוונים ● קרוב לגאולה ● אפשרות להרחבה
02-282895

החורף הגיע
בגרוסברג 1 י"ם
מעילים ובקטים לנשים לנשים ולנערות

לבתי המשפט בירושלים ובאזור ת"א
דרושים/ות
כתבנים/ות מיומנים/ות
הדפסת מהירה בשיטה עיוורת, המשרה באילות הדיונים
משרה קבועה, תנאים טובים.
03-6919891 ; 02-247084/6

המודים
בגדי תינוקות ילדים ונוער
✔ את מחפשת מבחר גדול ועשיר?
✔ את מחפשת מקום גדול ונעים?
✔ את מחפשת חנות מפוארת?
✔ ואת רוצה גם מחיר זול?
✔ מחלקה מיוחדת לדברי ילדים
✔ הלבשה תחתונה
✔ הלבשה לכל המשפחה
פתוחה רצוף 9:00 בבקר 9:00 בערב כולל יום ג'
יום ו', ש-2.00—9.00
הרב כהנמן (השומר) 56 ב"ב
כל זה תמצאי - המודים הפנות שלך להלבשת המשפחה

בגסון
חזקות
אמהות קונות רק בגסון
הסוודר שכבש בסערה את לב האמהות
רבנסון

קנו בחשון ושלמו עד ט"ו בשבט
מבחר עשיר ומרהיב
מעילי גשם וחולצות סריג לנשים
8.30-10 המבצע על מעילים בלבד

החשמלית 2001
מכונות תספורת וגילוח - מכירה חלקים ותיקון
דיבוטינסקי 18 (פינת ר' עקיבא) ב"ב
הכן בינך לחורף!
ראדיאטורים ★ מפזרי חום ★ תנורי ספירלות ואמבטיה
במחירים מפתיעים ביותר
טלפונים ואביזרים לטלפון סלולרי - סלקום במחירים הזולים ביותר בארץ

הגיע מבחר ענק של בגדי חורף לילדים תינוקות מארה"ב
קבוע א'-ה' 8 בערב
03-5709707

סריגים יוקרתיים
דגמים בלעדיים
אלגנטיים ואיכותיים
8.30 — 10.30

GITTIQUE FASHION
מבחר חדיש ומרהיב לחורף
לבגדי נשים ונערות
●ספורט ואלגנט●
קבוע א'-ה' בערב 8—10
הרב בלוי 11 כ"ב רים

בגדי הריון
עזרת תורה 35/6 ירושלים

בגדי הריון
מבחר ענק של חליפות וחולצות
8.00 — 10.30

חדש!!! הגיע מהו"ל!!!
מבחר חליפות אלגנטיות מתאים לשמחות ולכלות
במחירי מבצע!

יש לך בעיות עם הזכרון? מפחד/ת מזכרונים?
מה מסתתר בעצם בתוך הקופסא?
אל דאגה!
אם קנית מחשב ב"ריטרון מחשבים" קנית אמינות עם קבלות, הדרכה ושרות ללא הפסקה.
אצלינו תקבל את החומרה האיכותית המשוכללת והאמינה ביותר.
הצוות המקצועי המיומן שלנו ידאג שלא תלך אף פעם לאיבוד.
היקש ריטרון מחשבים בע"מ
טל. 5706930
ודבור למחשב מתקדם יותר. עם השרות הטוב ביותר!
רח' רבי עקיבא 44 בני ברק

מבצע לציבור הדתי! חדש בקניון פ"ת!
בוטיק "סנדרה"
בגדי נשים אקסלוסיביים
מבחר גדול ממיטב יצרני חו"ל
(ארה"ב * אוסטריה * איטליה * צרפת) בשמים
מחירים סבירים במיוחד!!! תכשיטי אופנה
קניון כיכר העיר-רח' שפיגל 3 פ"ת 03-9041948

כלי זמר
פסנתרים אורגנים גימדות כלי נשיפה תופים ציוד הגברה
במחסן המכירות בפ"ת מבצעים מיוחדים!
חדשים ומשומשים
פ"ת: קרית אריה, גיסין 64. טל' 03-9220528
רמת גן: קניון איילון. טל' 03-5707643

עיריית ירושלים
המחלקה לעבודה קהילתית
דרוש/ה
עובד/ת קהילתית
לעבודה מעניינת ומלאת אתגר עם האוכלוסיה החרדית
בשכונת מורשה (אזור מה"לבוקס) - חצי משרה
תאור התפקיד:
● מיפוי צרכים וטיפול בבעיות בקהילה.
● איתור והפעלת תושבים פעילים בוועדות בקהילה.
● ייזום, תכנון וביצוע פרויקטים קהילתיים עם תושבים, שרותים וארגונים.
דרישות התפקיד:
● בוגרת מדעי החברה, עדיפות בעבודה סוציאלית, מגמה קהילתית.
● נסיון בעבודה קהילתית ויכולת עבודה עם תושבים וצוות.
● בעל/ת יוזמה ויצירתיות.
● עבודה בשעות בלתי שגרתיות.
המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים למחלקה לעבודה קהילתית ת.ד. 775, ירושלים.
המחלקה להסברה

חידוש עולמי!!!
הסוף לפטריות הציפורניים
טיפול מהפכני הפותר מעל 70% מבעיות הפטריות במשך 25 יום
פיטרה פיקס Pitra Fix
ללא כדורים ● ללא כאבים ● בלי עקידת צפורן
לקביעת תור: מרכז טיפולים פיטרה פיקס

מבצעי חודש חשון
בקניון רפאלי
הקדימו קניותיכם לחורף!
בהוזלה מיוחדת: טיפ + רדיו + דבל קסט + רמקולים מתפרקים + ויסות צלילים רק 185 ש"ח × 3 במקום 630
★ טיפ לשיעורים ולהרצאות, מומלץ, רק 80 × 2 במקום 195
★ ווקמן + כניסה להשמל, רק 45 ש"ח, במקום 65 ש"ח
★ קלטת C - 90 (90 דקות) רק 2.50 ש"ח במקום 3.50
★ מיבש שער מקצועי רק 140 ש"ח במקום 190 ש"ח
★ מיקרוגל - בהזדמנות חד פעמית! רק 690 במקום 780 ש"ח
★ מכונה לסידור זקן רק 70 ש"ח במקום 87 ש"ח
★ טוסטר לוחץ, מומלץ להדף! רק 140 ש"ח במקום 170 ש"ח
★ רדיו + שעון + נדניק + מעורר רק 70 ש"ח במקום 90 ש"ח
★ סלפון אלחוטי, קליטה טובה רק 300 ש"ח במקום 390 ש"ח
★ סלפון לחצנים + תאורה, מצוין רק 90 ש"ח במקום 130 ש"ח
★ קומקום חשמלי + מודד למים רק 65 ש"ח במקום 90 ש"ח
★ טוסטר אובן פיליפס גדול רק 260 ש"ח במקום 320 ש"ח
★ מכוסה לפירות פיליפס, מצרנית! רק 270 ש"ח במקום 360 ש"ח
במחלקת כלי כסף!
מבצע השבוע! פמוטות כסף! כדאי להכנס! רק השבוע!
כל סוגי הפמוטות, גם על רגל ב-15% הנחה!
שימו לב! הגיעו! מבחר תנוכיות מכסף, עכשיו במחירי סרום עונה
במחלקת תכשיטים:
הגיעו מבחר חדש של תכשיטים יוקרתיים תוצרת אטליה
דגמים מרהיבים במחירים שלא תאמינו!
מבצעים מיוחדים לכלות! בואו לראות!
הכבנו עכשיו לקניון רפאלי, ר' עקיבא 115 ב"ב

אין תחליף לעוצמת הפרסום ב"המודיע"

• 2 חדרים במרכז רבי עקיבא, פרוזה מת $450 חצי שנה מראש. (08)469391
331706
• 3 בר' טרפון + ריהוט הדר שנה חדרים, ביום. (03)6189246
33055
• בזמן איש (שורות ירושלים) 4.5 חדרים, חדשה, במחיר הזדמנות. (03)5791770
[330579]
• 3 חדרים ק"א + הגוק מלא בהרב ההבואה (03)6182081
[330924]
• 3 חדרים מרוהטת חלקית + טלפון + חדר"ש בהרון (03)5701938
[330983]
• במרכז חדר מרוהט. תסמוך + טלפון לאשה מבוגרת (03)6187281
[330848]

ביקוש דירות ב"ב

• מעונין לקנות דירה 2 חדרים ק"ק בב"ב (03)5704256
331725
• דרושה דירה מ־3 בסביבות קוטלר להודש מ־ (03)6181575 20.11.95
[330804]
• דרושה בבני ברק בשכירות 4־5 מרוהטת, סאה והמאווזות (02)6518911
[330054]
• דרושה דירה לקניה 4 חדרים + חצר + מעלית, באזור טלפז/ארמו"ר מגור (ללא תיווך) (08)645704 ומ־ (03)5799088 22
[330801]

עסקים ב"ב

• חדר למסגור, משרד, מלאכה, בבני ברק מחוד המודרנם (03)6957303
331521
• 3 במרכז ר' עקיבא, ק"א למטרה עסקית / דיור (03)6184594
331727
• להשכרה משרד מסודר ומסוקר בבני ברק + טלפון + מזגן (03)5704744

חנויות ב"ב

• להשכרה מבנה הזרון להלוקה, לכל מטרה (050)231782, (03)6182210
[330921]

מחסנים ב"ב

• דרוש מחסן 20־30 מ"ר באזור הסבבה (03)5706817
331599
• "בשכונת אור החיים" 2 מחסנים 7 מ"ר — $70 "יזהק תאיר" (03)5798873
[330990]

אשדוד

• להשכרה 3 ברובע — ה' ק"ד + מעלית למשכנת, גמיש (02)373971
330016
• ביר' עוזה, בחסד, 4 גדולה ומרוהטת בהזדמנות (02)827007 (02)375218
331628
• למכירה ברובע ד', 3 + אופציה ל־4 + גג (02)806642
331637
• למכירה 3 חדרים ק"א ברובע ח' ק. גור (07)580782
331671
• להשכרה דירת 3 חדרים. חדשה ומאווזרת ברובע ז' (03)611995
331804
• המתווך באשדוד!!! מבחר דירות לקניה/להשכרה וכן דרושות דירות להשכרה/לקניה (08)655666 מאיר לפר.
[199017]

בית שמש

• בשכ"ה בקריה גור לזוג צעיר $ 350 "המתווך" (02)370355
331737

ביתר

• למכירה 3 במרכז ק"ב + מרפסת + מחסן (02)806860
331586
• להשכרה 3 חדרים ק"ק + חצר + טלפון, לשנה (02)819647
331593
• למכירה במרכז 4.5 מרווחת ק"ע (02)9975310 $ 105,000
[330889]
• בביתר 4.5 גדולה + מיקום + נוף (02)860492 "פרפר" !!! $108,000
[330956]

חיפה

• בהזדמנות !!! למשקיעים !!! דירות, מגרשים, עסקים, לדוגמא: בעקיבא 2 דירות צמודות ק"ק חדרים ב"א, סה"כ 110 מ"ר הכנסה גבוהה $ 88,00 * בעקיבא 2 ק"ק בגבוה $ 52,000 * בהשלמת דירת חדר 45 מ"ר ק"ב $ 55,000 * בהדלמות !!! להשכרה !!! בהשילות 2.5 מסודרת ק"ב $ 380 * בפרכז הרצל ק"א שלמה להשכרה אותה 130 מ"ר + 150 מ"ר מרפסת. + מגרש חניה למסעדה / למשרדים * במרכז הדר חנות להשכרה 35 מ"ר $ 300 "יהוד וילנוג" (050)406419(04)668141
331612
• הכוס!!! לצרב השנתי של "יגיל תורה" 21.11.95 פרטים ובכרטיסים (04)645903
[330158]

פתח תקוה

• [illegible]
• בפ"ת בהאורים למכירה/להשכרה 3 + חצר, ק"ג 3 ב"א + תוספת (02)446304

תל אביב

• למכירה 4 חדרים קרוב ל"הבימה" משופצת + מעלית + חניה "כהני הבר" (03)5251698/9
331525
• דרושה דירה בשכירות באזור החרדי (03)5796459
331606

נתניה

• למכירה קוטג' (טאבן) 5 + מחסן + חצר + אפשרויות, במרכז נתניה, פנויה (09)618282 (09)615962 (052)636717
331435

קייט

• חדרים פרטיים ברמה ובמאגו, ר ס. מחירים מיוחדים יום/חודש/שבל השרותים (02)345630 פקס (02)330682
331504

דרושים־עבודה

• למשרד שיווק דרושה פקידה בשעות אחה"צ 1.00־7.00, לפרטים (02)870302 בשעות הצהריים 4.00־2.00
331478
• דרושה אישה לנהל משק בית לזוג מבוגרים (03)6777890 מ־4.00 אחה"צ.
331522
• דרושות מוכרות בעלות נסיון, לחנות נעלים לשעות אחה"צ (02)282126
331524
• סוכן להפצת מוצר חדש ובלעדי להפסקת עישון (050)343900
331603
• דרושים סוכנים להפצת תקליטור חרדי ברחבי הארץ לפרטים (02)375414 * בערב (02)373520
331685
• דרוש בוגר נמרץ + רשיון נהיגה למחסן יבוא בב"ב (03)5798233
331623
• דרוש עובד אחראי למחלקת קפואים "ביחורי אברהם" ב־ (03)5799461
331624
• דרושה בחורה אמינה ומוכשרת לאחזקת בית, ל־4 ימים בשבוע (02)375327
331640
• דרוש איש מכירות במגזר החרדי ב־ים (02)833126 * (052)534330
331648
• חורף! דרושה מוכרת מנוסה לבגוד ל־3 חודשים, ת.ד. 3094 בני־ברק
331649
• דרוש עובד לאחה"צ בירושלים משעה 5.00 טל: (02)829792
331658
• דרושה מטפלת מסורה לקשישה נאמנה ועצמאית בבני ברק !!! (03)5341482
331702
• לגננת דרושה בגאולה ירושלים דרושים/ות: מנהל נמרץ * עבודה לגננת (052)531321 (02)370016
• [illegible] (03)6189423
• לסרבנות נסיעות דרוש/ה + תעודה מגורשה ת.ד. 5159 ירושלים.
331051

• הצעה למכירה קבועה בביתך: * לשעונים יעהנים מלונזין * לחכשיטים מצופים מפריה. ההזדמנות!!! (08)564360
[195672]
• לבית כנסת במרכז בב"ב דרוש שמש נמרץ ומסודר הגר בסביבת תחילת ר' עקיבא הכנסה קבועה מד בשלוח (03)6188146 (03)5706457
[330759]
• דרושה מטפלת בביתי + עבודות בית קלות בהר־נוף (02)6519531
[330784]
• בישול ותקון למכונות 5 ימים + אידיש + המלצות (02)6519819
[330838]
• לחברת שיווק בתלפיות מבוקש +נסיון תנאים טובים (02)795110
[330849]
• אנשי מכירות, תנאים מעולים למתאימים, לרציניים בלבד! (08)248512/4, (02)285021
[330884]
• למפעל דרושות רקמות מנוסות בריקמת שמלות (02)252915 מ־ 10.00
[330895]
• פקיד + ידע בהנהלת החשבונות, עבודה מול לקוחות (03)5107111
[330899]
• דרושה אשה בשנות ה־50 למגורים עם אשה עצמאית בשנות ה־80 בבני ברק (03)5461746
[330971]
• מעוניינת לעבוד עם קשישה בבוקר, בבני ברק (03)6185934 (03)493550
[330952]
• למשרד חרדי בב"ב מזכירה נמרצת + הקלדה, לאחה"צ 03־5704553 להתקשר בשעות 15־17
• לייקבי ראשל"צ דרושים עובדים בלתי מקצועיים / מקצועיים למגוון משרות במחלקות המפעל. גילאי 50־18 למשרה קבועה מלאה / במשמרות, קבלת אורחות חבני עבודה. שימי 525 03־6391214

ביקוש עבודה

• אברך בוגר סמינר לחינוך + נסיון, לחינוך ופיקוח (02)806676
330950
• "שיבדי" צעיר בעל נסיון, פני להצעות בארץ ובחו"ל (03)5704286 מ־10־5 בערב
331705
• אברך מסור בהנה"ח 1 + 2 מעוניין בעבודה מתאימה (03)5706817
330975

מטפלות

• דרושה מטפלת חמה (עם המלצות) בעבודות בית 02־380780
331682
• דרושה מטפלה מנוסה לשעות אחה"צ 4 ימים (03)5792445
331694
• דרושה מטפלת לתינוק ברמת גן, תמורה נאה (03)6743214
331696
• למשפחתון בהקמה דרושה מטפלת לפנה"צ עדיפות באידיש (02)372571
331619
• דרושה מטפלת + עבודות בית מ־9.00 עד 1.00 702A381556
• דרושה מטפלת לתינוקת ברמת אביב במשרה מלאה (03)6427540 בערב
[330923]

נקיון

• נקיון + פוליש + הזרזה לדירת 90 מ"ר 270 (050)281959
[330808]

סיוד וצבע

• מבצע 10% הנחה לכל עבודות הצביעה 03־5705341 (052)510480

קורסים

• אנגלית כ"אולפן אזוני" המשרת את הציבור החרדי (02)860225
358288
• קורס בסיסי לרפלקסולוגיה לנשים 10 פגישות ע"י רפלקסולוגית מוסמכת בעלת נסיון כמו"כ מקבלת לטיפולים נשים וילדים (02)6518075
331589
• קורס שזירת פרחים בירושלים ובבני ברק בקרוב (02)372044
331638

שיעורים

• מורה מוסמכת מנוסה לאורגן — אורגנית 120 ש"ח לחודש (03)6183042
331526
• קורס רציני ללימוד אנגלית 12 קלטות 260 ש"ח, אידיש 170 ש"ח, עברית 98 (גם בהשלומים) "ידנגו" (03) 6598597
[330097]
• שיעורי עזר בחשבון ומתמטיקה + עזרה בהכנת שיעורי בית (03)6182967
[330811]

מכירות וקניות

• תכולת דירה חדר שינה, ילדים + סטנדר + מזגן, (03)5702741
329961
• בגדי תינוקות וילדים מצרפת ואנגליה במבחר ענק מוצ"ש ראשון ושני 10 — 8 אמרי ברוך 1 ב"ב.
331527
• אורגן דו קומתי, FE-40 YAMAHA כחדש, (03)9242741
331528
• מאורה"ב לפנים מאידות 13 * מעילים * בנות העזרות 8־10
331667
• התארגנה קבוצה לרכישת מייבשי כביסה מטובי היצרנים (03)6480870
331697
• מעילים וז'קטים ברחוב שדר' רמב"ן 6 ק"ג ד"ר 10־7 כל ערב
331764
• חדשים! מעיל צמר שחור ארוך לאשה במידה 14 US * חליפת צמר בגרית שחורה - דבל 48L US (02)819761
331765
• מבחר ענק של סריגים מרהיבים לנשים כל השבוע במוצש"ק 10.00 — 8.00 גבעת משה 6 ירושלים.
331795
• למכירה מיקסר קנווד מיכיר עם החלקים (03)6191669 בערב.
[330725]
• יתן לי קוסמטיקה: קרמים, מבקעות, + משה הבניים מסין, בושם וקרמים (03)6188381 [illegible] בני ברק: קוסמטיקה (03)5747340, (03)5740180, (03)6189083, דרושות מוכרות למגזר החרדי בכל הארץ.
[329861]

• מכירת חרשות המעוניינות להצטרף למכירה "אמריקה בירושלים" יוקשרד (02)894601
[331533]

רהיטים

• מבצע!!! מסבוים, ארונות קיר מ־750 מ"ר "יגד איתי" (02)383972
[330299]

מזגנים

• לחימום ולקירור!!! כל סוגי המזגנים!!! יעוץ חינם!!! בשימן מר מבכר (02)322523
[197874]
• שרות מהיר להתקנים והרכבה לכל הסוגים + השמלאות (052)532949
[331536]

מחשבים

• למכירת מחשבים מבית פתוחות מחשבים 286, 386, 486, במחירים ללא תקיים — (03)5796459 או 6750750 מנוי 72720 לבקש את ישראל
331607

תשמישי קדושה

• ספר תורה, כתב הגרי"ד זיל, כחדש, טלפון: (03)6192019
331698

מכוניות

• פג'ו 405 סטיישן, יד שניה, 70,000 ק"מ, 47,000 ש"ח, '92, (02)252767 * (02)784147
331533
• פורד אורסטר, דגם 93, יד ראשונה (050)354682 מבחם
• למכירה טרנספורטר 94 אוטובוס זעיר מפואר אוטומטי !!! (050)254403 (08)439301
331622
• פג'ו, 405 SR, 1600, 92, דגם מפואר איציק (03)5707881 א — ה.
331710
• קרייזלר סרטוגה 93 יד ראשונה מצב מעולה (03)5707881 א־ה איציק
331744
• למכירה, פורד GL 405 1992 + תוספות, שמורה כחדשה. (02)410479 (052)538619
[330492]
• פג'ו 405 סטיישן של גבה, 92, 1905 סמ"ק (03)9313885 (03)5303840
[330730]
• פג'ו 305 סטיישן 82 + ספסל אחורי (09)443455
[330918]
• גולף קרי סטר מסודר, 1984 כהר רשנות מתאים גם לישיבה בערב (03)5705574
[330936]

הסעות והובלות

• הסעות ברכב חדש וממוזג, מודדים נוחים. (02)355249 (050)315999
331709
• הסעות לכל הארץ ותנב"ג, חבלות ירושלים בניברק (050)398650
[215367]
• G.M.C מפואר, טיולים לכל הארץ ירושלים ב"ב (050)276012
[325721]
• [illegible] (050)283495
• מגנת רהיז, פניה להסעת נשים מודדים נוחים בבני ברק (050)340750
[331000]

• 20 מקומות ממוזג פני להסעת במחוז מהל (02)6524888
[331471]

לימוד נהיגה

• 40 דקות + 45 ש"ח, 80 דקות = 80 ש"ח 8 — (03)6487547, (052)514960
[329154]

קייטרינג

• "קייטרינג־פרלמן" תחונות מפוארות סה"כ 7$ מבצע מיוחד לבר מצוה (02)862118 3.5$
[330705]

תזמורות

• "קול שמחה" — פביאן עם הזמר החסידי מבחם גירדפי (03)5781488
[330933]

הלוואות

• משכנתאות, הלוואות כליסינג, מחוברת ביטוח, לכל מטרה (כלי עם־לת הוגן) בתנאים נוחים וזולים. "יהודה אריה" עקיבא 37 (03)6183185
[330953]

שמחות

• לבעלי השמחות, כלים מרהיבים ביופים בלי מאמץ וטירחה, אנו נביא לכם כלים נקיים ונקח אותם מלוכלכים (02)371080
331585

חוגים

• התעמלות לנשים, התעמלות לסבתות במתנ"ס "פאני קפלן" רימת. (02)858898
331591

מטהרי מים

• מטהרי מים כל סוגי הפתרונות בימיכן מסבבר (02)322523
[201387]

מסגרות לתמונות

• מבצע הפנות מיוחד, לממסגרות מיוחדות, בהרצל 16 (03)6198652
[330805]

ציתות והאזנה

• ציתות והאזנה, ציוד מיוחד, מניעת האזנות (02)657808 (050)298343

פלאפונים

• למכירה מטורולה 9700 CX+ קר צידור 2200 ש"ח. (02)823360
[330871]

הגיע משלוח חדש!!! חדש!!!
★ 99 ★ 99 פארם ★ יוניק
★ 10+ שורט ★ לה מודל סליק
★ אקספרס ★ דיזיין מאלו
עכשיו בכל הצבעים
אצל הפאנית שלך!!!
Yaffa wigs
1. מבצע 2 במחיר 1 ממשיך...
2. מבצע יומן מהודר שי
על כל קניית פאה 100% טבעית

רילאסטייט

if yor own a property in Israel we can manage it for you rent, sale insurance, upkeep, Branches all over Israel Confidentiality assured, Tel 02-234441, Fax 02-371522

אבדות

• אבדו טלית ותפילין באזור גאולה לפני כשבועיים. (02)389911
331715

שונות

• בחור חרדי מעוניין להצטרף כשותף לדירה בירושלים (02)383142 איציק
331636
• משפחה חמה יכולה לקבל למגורים + טיפול מבוגרים/ילדים (גם בצ"היים) (03)9606146 מ — 6.00 בערב.
331682
• כולל חשוב בצפת מארגן תפילות ובקשות שיעורים בציון ר' לייב בעל היסורים ביום ההילולא, ט"ו חשון, המסוגל לפעול ישועות, המעוניינים שיעורו בעצם לישועות יפנו לת.ד. 468 צפת בצרוף חי' שקל עבור כל שם, ההכנסות קודש להחזקת הכולל.
[331535]

לוח היום

כס"ד יום ד' י' בחר חשון תשנ"ו
הדף היומי בבלי: עבודה זרה כד
ירושלמי: סוטה לו
משנה יומית: ביצה ס, ר"ד
הלכה יומית: שו"ע או"ח רנא, רנ"ב
רמב"ם יומי: הל' מעשר שני ונטע רבעי פ' ח'

	ירושלים	ת"א	חיפה
	7.53	7.55	7.55
	9.03	9.05	9.04
	4.53	4.49	4.47
	4.26	4.28	4.27
	5.53	6.00	6.00

	ב"ש	אשדוד	צפת
	7.55	7.56	7.53
	9.05	9.05	9.02
	4.53	4.50	4.48
	4.27	4.28	4.25
	5.57	6.00	5.56

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: שישי ארזונה רח' לייב יפה 9; שבת סופר פארם רח' ההסתדרות 3; מוצ"ש סופר פארם רח' יד חרוצים 20.
תל אביב: שישי פרמקסי רח' ידמיהו 41; פארמקרט יהודה הימית 61; שבת ומוצ"ש בריאות רח' המלך ג'ורג' 28, אחוזה רח' דיזנגוף 165.
תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00 לפנות בוקר בימים א'—ה' בית מרקחת "בן יהודה", רח' בן יהודה 142. עד השעה 24.00: בימים א'—ה' ומוצ"ש סופרפארם רמת אביב, רח' איינשטיין 40, רמת אביב.
בני ברק ורמת גן: שישי עליה רח' קרינצי 2 ר"ג; שבת הגינה רח' ארלוזורוב 81 ר"ג.
חיפה: שישי דרך הים רח' דרך הים 209; שבת מסדה רח' מסדה 30.
הקריות: שישי שבת קופ"ח הדקן רח' סימטת מודיעין 4 ק. מוצקין.
פתח תקוה: שישי ושבת קופ"ח הכללית רח' חיים עוזר 26.
נתניה: שישי ושבת שקד פרם ברמת אלנבי; שבת הנשיא רח' סדי ויצמן 36.
חולון ובת ים: שישי ושבת מזור רח' הבכינה ריין 20 בת־ים.
אשדוד: שישי ושבת בית מרקחת סופר פארם קניון אשדוד.
רחובות: שישי מאוחדת רח' ביטין 23; שבת כללית רח' רמז 8.
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מהבוקר עד 10 בלילה.
ביקורי בית ע"י S.O.S. DOCTORS רופאים, 24 שעות ביממה. טל. 03־5033939

מקור הסוודרים
פנים מאידות 10
תולצות סריג וסוודרים
יפהפיים מחו"ל
השבוע ממוצש"ק
בכל ערב 10 — 8
חוץ מיום חמישי
קרית מטרסדורף

מעילים וג'קטים
המבחר הכי גדול בעיר
במוצש"ק וכל ערב
8.00—10.00 (חוץ מיום ה')
ברח' חזון איש 44 כניסה ב' ב"ב

פארם־אקס
בית מרקחת בגשר 1
פתוח רצוף
24:00 - 08:30
טל: 377667 (02)

ברח' בלוי בירושלים
מכירה דירת 3־4, 90 מ"ר
שרותים כפולים קומה
נוחה + סוכה גדולה,
כוונים מצויינים
02־387229

כסויים ישראל
צפי ניילון לרהיטים
פילון שאנטריקה יפואי בולגרי
לבמאות, מפות, מזרונים ועוד.
מפלסטיק רך ולפי מידה
09-903872 03-9219043

נסיעות
לקברי צדיקים
מאשדוד, ביתר, בית שמש, קרית גת —
למערת המכפלה
לתפילת ותיקין ביום ו'
050־291034 02־822666 -
מב"ב למערת המכפלה,
קבר רחל וקבר יוסף הצדיק
03־5784422 -
מירושלים למערת
המכפלה וקבר רחל
02־865740 -

סיוע הכוונה ועזרה
בעבודות בספרות
לבנות הסמינר
02־375873

עדיין נשארו
מקומות בודדים
לקורס המפורסם
באידיש
02־827364

לונדון בבני ברק
קבלנו משלוח חדש
של שמלות, בגדי ילדים
סוודרים, סטוסים ועוד ועוד
ברח' מרכז בעלי מלאכה 17 ב"ב.

למכירה ברמות ג'
קוטג' 4 חדרים
מושקע + גינה
(אפשרות להשכרה)
050־347334

במכירת של
Brother and sister
הגיע היום יום תה"ח
כמו"כ הגיע משלוח של שמלות יפהפיות
מחדש [illegible]
הקונגרס עקיבא 56 ב"ב
מוצ"ש אביבי 8:30-11:30

שערים יציגים

סל המטבעות	3.4478
דולר ארה"ב	3.0110
מרק גרמני	2.1193
לירה בריטית	4.7583
פרנק צרפתי	0.6145
פרנק שוויצרי	2.6297
ין יפני (100)	2.9054
דולר קנדי	2.2279

"כת אלף"
רח' קוקולוב 4 ב"ב
חדש חדש חדש!
חליפות הסריג היוקרתיות
"MARSEL"
לרשותך, אפלאו המבחר הגדול ביותר בארץ

מבצע עבודות
רפדות
כסאות וספות
צבוי ניילון למושבים חינם
02—386077

אמרקת כול כול
שמלות 59 שקל
[illegible]

בתנו"א 44ב'
משלוח מיוחד מארה"ב
סתו וחורף
ערב ערב 10 — 8

כל הקוראות זוכה!
מקטרה, לילדות, שמלות וסריגים לשבת ולחתונות 4—16 חליפות לילדים לשבת וליום יום 3—6X
במחירים מפתיעים
כל ערב מ־10.30 — 8 בדמשק
אליעזר 39 ב"ב

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
איזור התעשיה מקור ברוך
רח' יהודה המכבי 5
טל' 8־389255־02 • ת.ד. 1306
פקס. 02־389108
דפוס "הדי" בע"מ
הדפסה: גירוזלם פוסט
סניף ת"א: אלנבי 132, ת.ד. 1307
טל: 03־5609353
סניף בני ברק: ר' עקיבא 147
טל. 5792490 פקסי 5707673

באונסדורף
הגיע מבחר ביגוד לחורף, מארה"ב לנשים ונערות
אלגנט • ספורט • סריגים • חצאיות
כל ערב 10 — 8 סורוצקין 41 טל: 387122
לתאום שעות אחרות: 02־382868

דסקל
מרכז החליפות והקפוטים האמריקאים
ירושלים: מאה שערים 10, גאולה. בני ברק: רחוב המשק אליעזר 39.
פתוח כל יום 22־19
עם צוות היימיש
03־5744731, 02־376469
הגיעו מארה"ב במבחר ענקי
מעילי צמר וגשם
בכל המידות !!!
מבחר מכל הפירמות "רק אצלנו!!
אשרי להצליח תור טלטיבא - ואמזנה לשונה הכלים!
דסקל, השמות הגדולים באמריקה בבית המומחים בארץ

קו־אופ רשת הרבוע הכחול, הרשת המובילה במדינה
דרושים/ות:
עובדים/ות כלליים/ות
(למחלקת ירקות, בשר וסדרנות כללית)
קופאיות
(אפשרי ללא נסיון קודם)
עבודה במשמרות, תנאים סוציאליים מלאים, אחרי תקופת נסיון
מועמדים/ות מתבקשים לפנות לסניף שפע מהדרין
רח' השלושה 35 בני ברק, טל. 03—5780513 — בני
קו־אופ

פאות חוט השערה
פאות במבחר עשיר מכל הצבעים • מספרה לצעירות
מכירה מיוחדת בהנחות גדולות
על דגמי פאות מיוחדים
סינטטי • מעורב • טבעי
במיטב היצרנים פורסט לירדי • קלאסיק • יפה • פיים
האנבל לשלוחים בלבה, הקולוא זוכה!
375675

מאנגליה!!!
לילדים ובמיוחד לתינוקות
ביגוד מרהיב לחורף
איכות מעולה
במוצש"ק 7.00—10.00
8.00—10.00 ובימי א' ב' ד' בערב
קדושת יו"ט 1 ב"ב
03—5709686

מכירה חד פעמית
לנשים נערות וכלות
מעילי צמר וקטנים
דוגמאות חדשות ביותר מארה"ב
בבני ברק גם בעילי גשם
סריגים מיוחדים מאירופה
במוצש"ק אר' רבי 10.30 — 8.30
ימי רח' יוסף דיר 16 גרש 80
בני ברק אבני נזר 12

סופי SOFY
המרכז לבגדי הריון
הגיע קולקציית
החורף!
שעות במוצש"ק 11.00 — 9.00
ובכל ערב 10.00—8.00
רח' עוג מס' 7 למטה בכניסה, בני ברק
03-5700769

חורף חם ויפה, פ' 7
ב־337
הגיע מחו"ל מלאי חדש
של בגדי חורף
כל ערב ומוצש"ק
מ־8.00 — 10.00
ב־337/11
שכ' אור החיים ב"ב

כלה יקרה!
הגיעו שמלות חופה
נהדרות מארופה
בכל הסגנונות!!!
כולל אביזרים.
במחירים מיוחדים
ובתשלומים נוחים
תופרת במקום
יחס אישי ומיוחד
טל: 02־867085

CHIC LADY
הרב נסים 5
מבחר עצום של
ביגוד אלגנטי וספורטיבי
חצאיות חולצות
ווסטים וסריגים
כל ערב ומוצש"ק 11 — 8

החסידה
אופנה לבגדי הריון
החורף הגיע
ואיתו מבחר מקסים של
חליפות ספורט ואלגנט
ימים א,ב,ד,ה
7.30—10.00 בערב

"אלטרנטיבסי"
בגדי הריון יבוא בלעדי
בכל מידה לכל מטרה
ים: יוסף בן מתתיהו 12
(הכניסה מפרי חדש)
א־ד 20.30-22.00, ב, ד, ה,
4.30-6.30 02-3768310
בב: השליח 8 א־ה 20.00-22.00
ב, ג, ד 5.00-7.00 03-6195928

הגיע
עולם הפלא
קולקציית חורף
חלוקי קטיפה
לשבת וחג
מקסי וקצר
וחלוקי אקרילן
חלוקים אקסלוסיביים
פינת הצניעות

אופטיקה
עזרה ומרפא
מנקים את המדפים
מחירים
יותר זולים מתמיד
והזולים בארץ
לעדשות מגע רכות
תמיסת אופטיפרי 355 מייל רק 40 ש"ח
תמיסת פרופלקס אדום או כחול רק 15 ש"ח
רח' רבי עקיבא 76 ב"ב

מה לך להתרוצץ ממכירה למכירה?
בואי ל"בסט צ'ויס" - אם כל המכירות !!!
בגדי נשים שיפיים מארה"ב ובזול, מתאימים לכל גזרה, לכל אירוע ולכל כיס !
קולקציית חורף מרהיבה !
בני ברק: רח' שטיסר 8 טל. 03־5704467
ירושלים: רח' נחמיה 9 פינת חיים עוזר 2 ק"ב טל. 02־820420
BEST CHOICE
שעות פתיחה: כל ערב: 10—8 מוצ"ש: 11—8

אמריק טקסטיל
המשלוח החדש של
בדי ערב וחתונה
דגמי 96
רח' שפת אמת 50 ב"ב
שעות פתיחה: אחה"צ 8.30—5.00
יום ו' לפנה"צ 1.00—10.00

חד וחלוק
מבחר עשיר של
חלוקי קטיפה ופוטר
כמות מצומצמת של
מעילי גשם רק 190 ש"ח
השבוע פינוי מדפים
של חלוקי חקיק
רח' מלכי ישראל 27 02־373607
ב"ב רבי עקיבא 133 03־6192925

מכירה
כל המחירים מתפתסים
בגדי חורף ילדים, ילדות
ונשים, ג'קטים, חצ"ה,
כל מבחר, בכל הגילאים,
מגבות, מפות וכו'
מ־7.00 — 9.30 בערב
ברח' אלעזר המכבי 10 מקור ברוך
02־381160

בגדי הריון
אמריקאים
דגמי חורף מרהיבים
במבחר ענק לשבת,
ליום יום ולכל אירוע
מכירה קבועה בכל מוצש"ק
ובימי א,ב,ג,ה, ק־8.30 — 10.30 בערב
ב"ב רח' הר סיני 25
(הכניסה דרך חדר קוסלות יעקב)

מאנגליה !!!
לילדים ובמיוחד לתינוקות
★ ביגוד מרהיב לחורף ★
★ איכות מעולה ★
במוצש"ק 7־10
ובימי א' ב' ד' בערב 8־10
קדושת יו"ט 1 ב"ב 03־5709886

האוכלה לבגדי הריון
עברו! מאמרי ברוך 6
לרח' השומר 43 ב"ב מול אופה
מבחר לשמחות שבת ויום יום
חליפות אקרילן 220 ש"ח
בוקר 1 — 10 מוצש"ק וערב 10 — 8
03־6185003

בשר גוטליב!!
ר' עקיבא 41 ב"ב 02־6194723
חלק סרי בהשגחות הרב לנדא
עופות 15.70 קילו
משלוח בית חינם

בהמורים 11 ירושלים
מבחר חליפות אלגנטיות לנשים מאירופה ומארה"ב
גם מידות גדולות
פתוח כל ערב ובמוצש"ק 8.00—10.30

אל תשכחו!!
שבגדי ילדים ומעילים מאנגליה
נמצאים בסורוצקין 13 ב'
במוצ"ש ובימים א' ב' וה'
10.30־8.00

ישיר מאנגליה
מכירה חד פעמית
סריגים וסוודרים מיוחדים
ואיכותיים לנשים ונערות
במוצש"ק פר' לך לך וביום א' 11.30 — 8
בערב ברח' אבני נזר 16 ב"ב

בעלי־הכהן 12
הגיע מבחר מרשים של
סריגים!!!
ז'קטים משובצים וסרוגים,
חליפות מחוייטות 395!!!
מוצש"ק א־ד 8־10

הקולקציה
תפירת בגדי ערב
ברמה גבוהה
15% הנחה לנביא מודעה זו

מלונדון
מכירה חד פעמית
ז'קטים וסריגים לנשים
במוצש"ק ובמשך השבוע מ־10 — 8 בערב
ברח' אהבת שלום 6 ק. ויזניץ ב"ב

מאנגליה
לנועם אלימלך 12 ב"ב
מגוון [illegible]
הגיע שפע סריגים ספורטיביים וקלאסיק
במוצש"ק ובערב ערב מ־8.30—10.30

מעילי צמר
גשם וז'קטים
בגדים אלגנטיים לנשים
במוצש"ק 9.00-11.00
בדבורה הנביאה 2 ב"ב

בגדי נשים ונערות
במבחר עשיר
במוצש"ק וכל ערב
8-10
הבדי חיים 9 ים

מעילי גשם וצמר
המבחר הכי גדול בעיר
כל ערב (חוץ מיום ה') 8.00—10.00
ברח' חזון איש 44 בני ברק
כניסה ב'

תאונה מחרידה במחלף מעלה אדומים:

המשאית סטתה ממסלולה, התהפכה ומחצה את הנהג

רוכב אופניים נהרג ליד לוד

נהג משאית נהרג כאשר ריכ־בו פנה התהפך במחלף מעלה אדומים ביום ד' בערב. הנהג שאיבד שליטה במשאית, ניסה ככל הנראה לקפוץ מהמשאית בעת ההתהפכות ואז נמחץ למוות.

סמוך לשעה 10 בערב הגיע למקום סיור מג"ב שראה את המשאית ההפוכה. למקום הוזע־קו אנשי מכבי אש ומצאו את הגופה מתחת למשאית בעלת לוחיות זיהוי ישראליות.

בוחני תנועה של מחוז ש"י חוקרים את האירוע.

רוכב אופנים, כפי הנראה פועל תאילנדי, נהרג אתמול בבוקר בכביש ברקת־בדק, סמוך ללוד, מפגיעת מכונית פר־טית שנסעה מכיוון מושב ברקת לכיוון בדק. הרכב התנגש ברוכב האופנים שנסע בכיוון הנגדי. רוכב האופנים נפצע באורח קשה. הוא פונה לבית החולים שיבא ברמת גן שם מת מפצעיו.

משטרת התנועה של מרחב השפלה פתחה בחקירה.

צה"ל: טיולים אסורים לבודדים

דובר צה"ל חוזר ומדגיש, כי הטיולים באיזור בקעת הירדן, יהודה ושומרון מחייבים תיאום מוקדם עם גורמי הבטחון המוס־מכים.

ככלל, הטיולים אסורים לבודדים והציבור נקרא להתאר־גן בקבוצות של 15 ומעלה.

כל הטיולים במרחב פיקוד המרכז יתקיימו במסלולי הטיול המוסדרים. במהלך נובמבר יאושרו טיולים בוואדי קלט, נחל עוג'ה והורדיון־הורקניה באופן מוקדם עם החברה להגנ־ת הטבע עד שבוע קודם הטיול ובתשלום. לטובת טיולים אלה ישנם ימים מוגדרים מראש.

פיקוד המרכז חוזר ומדגיש, כי ישנן הגבלות והנחיות בטחון ובטיחות הכוללות נשיאת נשק, עזרה ראשונה, הצטיידות במים ונהלי קשר. כל אלה יתקבלו בעת ביצוע התיאום הפיזי.

היועץ המשפטי לממשלה החליט:

לא תיפתח חקירה נגד ראשי רשויות

היועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן יאיר, החליט שלא להורות למשטרה לפתוח בחקי־רה כנגד ראשי רשויות מקומיות, שבבדיקת מבקרת המדינה, מרים בן פורת, התב־רר כי השתמשו בכספי הר־שויות המקומיות שבראשן עמ־דו למימון תעמולת הבחירות שלהם או של סיעתם. זאת, בשל ההתיישנות שחלה על הע־בירות. תקופת ההתיישנות על עבירות לפי חוק הבחירות היא שנה בלבד. היועץ המשפטי למ־משלה הודיע, כי ימליץ על תיקון החוק לשם הארכת תקופת ההת־יישנות.

בדו"ח שפרסמה השנה מבק־רת המדינה, מרים בן פורת, על הביקורת בשלטון המקומי הוק־דש פרק לנושא שימוש בכספי רשויות מקומיות בקשר על תע־מולת בחירות. בין השאר מצאה המבקרת, כי בפתח תקווה, קרית אונו, רמת גן, אור עקיבא, טיי־בה, נתניה ובית שמש, השתמשו ראשי המועצות המקומיות בכס־פי המועצה למימון פעילויות אסורות על פי חוק הבחירות.

תיסוף נוסף בשקל מול הדולר

מאת כתבנו הכלכלי

השקל תוסף אתמול שוב מול הדולר ב־0.2% לנוכח התחז־קות הדולר בעולם והיקף ההתער־בות של בנק ישראל. שער הדו־לר הגיע אתמול ל־3.01 ש"ח מול. סל המטבעות תוסף השקל בשתי אגורות, השער הגיע ל־3.4478 ש"ח. שער על סל המ־טבעות עומד ביום בשיעור של 4.8% מתחת לשער האמצעי של כל המטבעות.

יצויין כי בשווקי העולם התחזק אתמול הדולר. שער הדולר מול המארק הגרמני עמד אתמול על 1.42 מארק לדולר. שער הדולר מול היין עלה ל־103.6 ין לדולר.

נכשלו המגעים למען סגירת צ'רנוביל

קייב — מגעים בין מדינות הד ג'י"ת לבין אוקראינה, שנועדו לאפשר את סגירת המרכז הגר־עיני בצ'רנוביל בתמורה לסיוע כספי, הסתיימו אמש בכישלון, מסר מקור מערבי יודע דבר.

7 המעצמות המתועשות קיי־מו אתמול מהתון שיחות עם אוקראינה, במטרה לשכנע אר־תה לקיים את הבטחתה לסגור את צ'רנוביל, בהציען פיצוי של 2.25 מיליארד דולר ממקורות בינלאומיים.

כ"ק האדמו"ר מסטרופקוב ישבות השבת בנוה יעקב מזרח

כ"ק האדמו"ר מסטרופקוב שליט"א עומד לבוא הזוב לשכו־נת נוה יעקב מזרח בצפון ירוש־לים, ולשבות בה בשבת קודש לך־לך.

האדמו"ר יקיים את התפילות ויערוך את השולחנות בביהמ"ד "קהל חסידים" ברח' זוין.

האדמו"ר יתאכסן בבית הרב שמעון שניבלג ברח' שדי־קר, ואף יקבל שם קהל במוצ־ש"ק.

זהירות החורף הגיע:

משפחה ירושלמית נפגעה משאיפת גז

שמונה בני משפחה משכונת גילה בירושלים נפגעו אתמול משאיפת גז, כתוצאה מתקלה במערכת החימום של הדירה (היונקר).

אתמול בסביבות השעה 19:30 שמע משה סלע (36) את אשתו צועקת לעזרה מהקומה העליונה של דירתם. הוא עלה בריצה ומצא את בתו, שירן בת השש, בתוך האמבטיה כשהיא מחוסרת הכרה. "הורדתי אותה מיד למטה" — מספר משה — "והזעקתי אמבולנס של מד"א. עד שהאמבולנס הגיע הספיקה גם אשתי להתעלף". האמבולנס לקח את שתיהן אל חדר המיון של בית החולים "ביקור חולים" בירושלים.

"עליתי למעלה לבדוק מה שלומם של יתר הילדים — ממשיך משה סלע — "לפתע גיליתי גם את מורן (בת ה־7) שוכבת על הריצפה מחוסרת הכרה. הזעקתי שוב ניידת של מד"א והילדה הועברה לחדר המיון ב"ביקור חולים". לאחר מספר דקות קיבלתי טלפון מד"ר נעמי כהן שהיתה בחדר המיון שהמליצה לי לבוא ביחד עם שלושת הבנות שנשארו בבית לבדיקה בחדר המיון".

המשפחה כולה הגיעה לבסוף לחדר המיון. מבדיקות שנערכו במקום הסתבר, כי לאם ולשתי הבנות שאיבדו את הכרתן נמצאו רמות גבוהות של פחמן דו חמצ־ני בגוף. הרעלה שכזו עלולה לגרום לחנק. בהתייעצות עם מרכז ההרעלות ותא הלחץ של בית החולים "רמב"ם" בחיפה, הוחלט להעביר את האם ושתי בנותיה לתא הלחץ בחיפה.

האב ויתר הבנות נשארו לה־שגחה במהלך הלילה בחדר המיון של "ביקור חולים" ובשע־ות הבוקר שוחררו לביתם.

ד"ר נעמי כהן הדגישה כי זהו המקרה הראשון של שאיפת גז כתוצאה מקילקול במערכת היונקר להתרך זה. היא קראה לציבור לגלות עירנות ולבדוק את תקינות מערכות היונקר בבית. כמו כן הדגישה שיש להשאיר איוורור מספיק במקל־חת על מנת שלא יווצר עוד מצב דומה.

האם סיעת מרצ מתפלגת?

חבר הכנסת אברהם פו־רז, מסיעת שינוי במרצ, נטש אמש בטריקת דלת את ישי־בת הנהלת המפלגה, תוך שהוא מודיע "הערב התפר־קה מרצ".

הדבר היה לאחר ויכוח ממושך. שגלש לצעקות רמות בין פורז לבין שרי מרצ, בעיקר השר יוסי שריד. הוויכוח הסוער נסב סביב השאלה מתי ייבחרו ראשי הסניפים של המפל־גה. ב"שינוי" חוששים מירי־דת כוחם בעקבות ההליך הזה.

לאחר שנחלו תבוסה:

הבדלנים בקוויבק ידרשו משאל־עם נוסף

אוטאווה — פעיל תנועת הב־דלנים בקוויבק לוסיין בושאר, אמר כי הוא שוקל את הרעיון לקבל על עצמו את תפקיד ראש ממשלת המחוז, והעלה את הא־פשרות לקיום משאל עם נוסף בנושא חלוקת קנדה.

בושאר אמר את הדברים יום לאחר התפטרותו של ראש המ־משלה ז'אק פאריזו, ויומיים לא־חר התבוסה, על חודו של אחוז מהקולות, במשאל העם בנושא פרישת המחוז הצרפתי מקנדה, והפיכתו למדינה ריבונית.

"לאנשים האלו אין מה להצ־יע או לתת לנו", אמר בושאר, שהתכוון לציירי בית הנבחרים, שם הוא מייצג את האופוזיציה הקוויבקית.

בושאר קיבל על עצמו את הנהגת מערכת הבחירות בתחי־לת אוקטובר, ועתה הודיע כי בכוונתו למלא את מקומו גם כיו"ר המפלגה הקוויבקית.

"העם יחליט. אם ברצון העם לקיים משאל נוסף בנושא ריבו־נות קוויבק, זה מה שייעשה", אמר בושאר.

בהמשך דבריו מתח ביקורת על נסיונות הממשל הפדרלי לש־את חן בעיני הקוויבקים, ואמר כי הדבר היחיד לו יסכימו תהיה ריבונות מלאה.

בשיחה עם עיתונאים ביום רביעי, אמר לוסיין רוביאר, שר בכיר בממשלה הפדרלית, כי "הממשלה הפדרלית עשויה להחליט בימים הקרובים על הכרה בקוויבק כ"חברה מיוח־דת".

חוק משאל העם בקוויבק אוסר קיום משאל שני באותו נושא ללא בחירות איזוריות מק־דימות, אולם באוטאווה חוש־שים כי בושאר יוכל להקדים את הבחירות בעיקר בגין תוצ־את משאל העם (49.4 אחוזים בעד, מול 50.6 אחוזים נגד). כמו כן ציינו מומחים כי החוק ניתן לשינוי.

ערבי מאזור חברון: שילמתי 800 ש"ח תמורת רשיון עבודה בישראל

באר שבע — שופטת שלום בבאר שבע דחתה אתמול בקשה של המשטרה להאריך את מעצרם של שני ערבים מאזור חברון, שנכנסו לארץ ללא רשיון. אחד מהם העיד, ששילם למעסיקו הקודם 800 ש"ח עבור קבלת הרשיון המזויף שנתפס ברשותו.

חאלד חמד הריבת (24) וקלי מהמד הריבת (19) מהיישוב יאטה שבדרום הרי חברון נעצרו ביום ד' על ידי שוטרים בדימונה. בבדיקה הובהר, שבידי חאלד הריבת היה רשיון מזויף לעבודה בישראל. הוא סיפר, שקנה אותו מאזרח ישראלי, בדואי תושב הנגב. בידי החשוד השני לא היה היתר כניסה לישראל ורשיון עבודה. אתמול הם הובאו לבית משפט השלום בבאר שבע. השוטר משה אבן ביקש מבית המשפט להאריך את מעצרם בעוד 5 ימים, לשם הכנת כתבי אישום נגדם על כניסה לישראל שלא כדין ונגד חאלד הריבת גם על שימוש במסמך מזויף. נציג המשטרה לא מסר לבית המשפט אם נעשה נסיון לאתר את המעסיק, שגבה כספים עבור הוצאת היתר עבודה מזויף לעובד שלו.

פעילי "גרינפיס" מנעו הטענת אורניום על אוניות צרפתיות

מפגינים אוסטרליים, המוחים נגד הניסויים הגרעיניים של צר־פת בדרום האוקיינוס השקט, הפריעו אתמול להטענת ציוד על אוניית מחקר צרפתית הנ־מצאת בדרכה לקוטב הדרומי, ומנעו הטענת אורניום על אוניה צרפתית נוספת.

עשרה אנשים נעצרו במהלך ההפגנות שהתקיימו בערים הצ־פוניות והדרומיות ביותר של אוסטרליה, מסר דובר מטעם המשטרה.

חמישה אנשים נעצרו בהו־בארט שבטסמניה, המדינה הד־רומית ביותר באוסטרליה, לאחר שמפגינים כבלו את עצמם למ־לגזה שהטעינה ציוד על אוניית המחקר הצרפתית "אסטרוב־אל". פועלי הנמל הכריזו ביום רביעי על השהיית ההטענה ל־24 שעות.

בעיר דארווין שבצפון אוס־טרליה נעצרו חמישה מפגינים נוספים שכבלו את עצמם למ־נוף, במטרה לעכב העמסת מס־פן אורניום על האוניה "קליידב־נק", ואמורה להפליג לקנדה, אשר המתינה להעמסת 20 מכולות אורניום.

מועצת המים:

נדחתה הצעת ההחלטה להעלות את מחיר המים

מועצת המים, שהתכנסה אתמול בתל אביב, החליטה ברוב של 8 נגד 1 (נציג האוצר) להביע התנגדות להחלטת הממשלה מה־27.8.95 על העלאת תעריפי המים לחקלאות ולתעשייה.

בתגובה על ההחלטה אמר נציב המים גדעון צור, כי "עקיפת אישור מחירי המים, כפי שנעשה הפעם, מחליש את מעמ־דה של מועצת המים והפך אותה למעשה מגוף מייעץ לגוף שומע בלבד".

תהליך עדכון מחירי המים קבוע בחוק המים. על פי החוק, נועץ שר החקלאות במועצת המים, בה חברים נציגי ממש־לה, חקלאים, תעשיינים, שלטון מקומי וצרכנים, ואז הוא מעביר הצעתו להסכמת שר האוצר. לאחר מכן, מועברת ההמלצה לוועדת הכספים לאישור.

אולם הפעם, התקבלה החל־טת ממשלה בנושא, בניגוד לד־עת שר החקלאות, שהיה בעמדת מיעוט בממשלה, והתנגד לעד־כון התעריפים. החלטת ממשלה המחייבת את השרים הנוגעים בדבר, אינה משאירה מקום למועצת המים להשפיע.

שר החקלאות לא הגיע לישי־בת מועצת המים. את הישיבה ניהל נציב המים גדעון צור, שה־ביא בפני המשתתפים את החל־טת הממשלה.

הממשלה החליטה להעלות את מחיר המים לחקלאות ב־4 אחוז, את מי השפכים ב־11.3 אחוז ואת המים לתעשייה ב־12.2 אחוז.

יצויין, כי בחודש יוני האחרון הועלו תעריפי המים, על פי החלטת ממשלה, ומיד לאחר מכן עודכנו התעריפים אוטומ־טית לפי עקרון הצרכן האוטומ־טי.

עתה תועבר ההחלטה על עד־כון התעריפים לוועדת הכספים של הכנסת. (עתיים)

בנס נמנע אסון כבד:

3 רקטות שנורו בשוגג מספינת חיל הים נפלו ב'חיפה העתיקה'

צה"ל ינקוט בצעדים נגד האחראים לירי

3 רקטות נורו בשוגג אתמול בבוקר סמוך לשעה 9.30 מספי־נת טילים של חיל הים בנמל חיפה ונפלו בשכונת "חיפה הע־תיקה", השוכנת במורד הר הכרמל. למרבה הנס איש לא נפגע.

תושבת המקום ג'ורג'ט עטיה (61) לקתה בהלם ופונתה לחדר המיון של בית החולים רמב"ם בחיפה. מדובר צה"ל נמסר, כי מדובר ב־3 רקטות שנפלטו מהספינה.

כתב עתיים מוסר, כי אפשר שמדובר בפגזי אימונים או בפגזים מצוידים בחיישנים נגד טי־לים. אחת הרקטות נפלה על גג בניין המגורים של משפחת עטיה ושתיים אחרות בקרבת מקום.

דיקי עטיה (37), סיפר לכתב עתיים את שארע: סמוך לשעה 9.30 שמעתי פיצוץ כשהייתי בחדרי. יצאתי החוצה וראיתי את גיסתי שיצאה לזרוק אשפה, נמלטת לבית. כשיצאתי מהחדר, שמעתי עוד שני פיצוצים בזה אחר זה. בהתחלה לא האמנתי לעצמי שמדובר בפצצות וראי־תי כדורים עפים לכיוון הבית.

הבנתי שזה רציני. זה היה ממש נס כיוון שאחת הרקטות נחתה במרחק של כ־10 מטרים ממני. לאחר מכן הכל מסביב כוסה בלובן שנראה כצמר גפן".

כתב עתיים מוסר, כי למקום הוזעקו חבלנים ממשטרת חיפה כדי לוודא שאין מדובר בחומר נפץ העלול לסכן את התושבים באיזור.

נמסר, כי צה"ל בודק התקלה וינקוט צעדים נגד האחראים. (עתיים)

נעצר "המוח" שהפעיל את מבצעי פיגועי הטרור בצרפת

אדם החשוד כ"מתכנן המבצעי" של התנועה האיסלאמית המזוינת (GIA), נעצר בפריס במהלך מבצע רחב ידיים של המשטרה בפרברי פריס, ליון וליל, במסגרת החקירה בנושא הפיגועים האיסלאמיים, מסר מקור יודע דבר.

החשוד, שזהותו לא נחשפה, היה אמור להורות לשותפיו להפ־עיל מטען חבלה באזור משתקי ליל. הוא נעצר בלילה שבין יום רביעי לחמישי, הוסיף המקור.

במהלך הפשיטה המשטרתית בליל נעצרו כעשרים איש, והת־גלתה פצצה מוכנה לשימוש, נמסר.

"החשוד שנעצר ביום חמישי בפאריס הוא אלג'ירי, בן 28, הנחשד כי מילא תפקיד פעיל בהנהגה ובתיאום החוליות שביצעו את גל הפיגועים שפקד את צרפת מאז הקיץ האחרון", מסר מקור מקורות משפטיים צר־פתיים.

"בולאחם בן־סעיד, המכונה "מהדי", שנעצר ביום חמישי חשוד כי הוא האדם שנתן את הפקודות לחוליות שהטמינו את מטעני החבלה", ציינו אותם המקורות.

לדבריהם, "כ־10 בני אדם נעצרו במהלך פשיטות שערכו כוחות הבטחון הצרפתיים בפא־ריס ובמקביל בעיר ליון במערב צרפת, ובעיקר בעיר ליל בצפון המדינה.

במהלך הפשיטות לכדו כו־חות הבטחון הצרפתיים ציוד להרכבת פצצה".

בן־סעיד, החשוד העיקרי, שנעצר בדרום מערב עיר הבי־רה, הוגדר על ידי מקור משטרתי צרפתי כ"מוח" שעמד מאחורי פעילות "הקבוצה האיסלאמית החמושה" (GIA), שהינו ארגון המחתרת האלים ביותר באלג'י־ריה.

"זו הפעם הראשונה מאז החל גל פיגועי הטרור אותם מייחסת צרפת לזוגים קנאים אלג'ירים, שחוקרי משטרת צרפת שמים ידם לא על אחד ממבצעי הפיגו־עים אלא על 'המוח' שעמד מא־חוריהם", מסרה סוכנות הידיעות הצרפתית.

מאז החל גל הפיגועים בצר־פת, בקיץ האחרון, נהרגו 7 בני אדם ויותר מ־180 נפצעו. (עתיים־אי.אף.פי.)

שבויים מוסלמים ששוחררו:

הסרבים ביצעו טבח באזרחים שנמלטו

זגרב — שבויים מוסלמים מבוסניה, ששוחררו מידי הסר־בים הבוסניים השבוע, דיווחו על הוצאות להורג של אזרחים מו־סלמים על ידי הסרבים באיזור העיר סאנסקי מוסט, כאמר אתמול דובר נציבות הפליטים באו"ם.

העדים המוסלמים הם אזרחים מקבוצת שבויים בה היו 303 אזרחים ו־21 חיילים, ששוחררו בעיסקת חילופי שבויים, תמורת 135 חיילים ושני אזרחים סרבים.

העדים אמרו כי הסרבים הו־ציאו להורג ב־11 באוקטובר, לפחות 11 מוסלמים בוסנים, לפני שהחלו בנסיגתם, מול התק־דמות הצבא הבוסני־מוסלמי. לדברי העדים, שאר השבויים אולצו לסגת "יחד עם הכוחות הסרבים".

כתב הגארדיין מדגיש כי 11 גופות נמצאו על ידי נציגי הר־שויות הבוסניות ומשקיפים זרים שהגיעו למקום ימים ספורים לאחר נפילת העיר.

כן נמסר על 110 גופות נוס־פות שנמצאו ברחובות העיר ובכפרים הסמוכים.

כוס תנחומין
לידידנו הנכבד
ר' אהרן בן חמו הי"ו
על פטירת אמו ע"ה
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
מינהלת המודיע

ישיבת הר"ן
ע"ש הגה"ק מרן רבי נחום משאדיק זצוקללה"ה
רמות - ירושלים
ביום ראשון, י"ב מר חשון,
יום השנה להסתלקותו של איש אלקים נורא אשר זכה להתגלות של אליהו הנביא זכור לטוב
מרן הגה"ק
רבי נחום משאדיק זצוקללה"ה
תתקיים עליה לקברו בגבעת ההר הזיתים
תפלת רבים תתקיים בשעה 1.30 בצהריים
הסעות מתחנת "הדמבר" רח' יונה 1 גאולה
בשעות 1.15, 1.30, 2.00, 3.00

עיריית בני ברק
מכרז למנהל אגף החינוך של העירייה
העירייה מכריזה בזה על קבלת הצעות לתפקיד מנהל אגף החינוך של העירייה
דרישות התפקיד:
השכלה אקדמאית (במינהל חינוכי או במדעי החברה או במדעי הרוח) או תורנית; נסיון של חמש שנים, לפחות, בתחום הניהול החינוכי ובעל רקע בניהול צוות עובדים. היכרות עם מערכת החינוך במגזר החרדי — יתרון.
על המועמד להיות בעל כישורים בניהול והנעת עובדים; יכולת בארגון, בתכנון ובקבלת החלטות, יכולת ייצוגית וכושר ביטוי נאות בכתב ובע"פ.
הצעות, בצירוף קורות חיים והמלצות, יש לשלוח בכתב למשרדי מ"מ יו"ר הועדה הקרואה, ד"ר אריה הכט, רחוב ירושלים 58, בני ברק, לא יאוחר מיום שישי, כ"ד בחשון ה'תשנ"ו (17.11.95). פרטים נוספים ניתן לקבל בטל: 03-5776564.
המכרז הוא פנימי וחיצוני.
עמוס מרחיים
יו"ר הועדה הקרואה

חורף בא...
לקוחות אבינים
תא"ד
צופר קינדרליין
קונים...
הדגמים החדשים בחנויות המובחרות ובחנויות המפעל:
בירושלים: סופר־רמה
רח' הפסגה 37 טל. 02-433823
פתוח: 9-13.30 16-19.30
בת"א: אופנת דוחי
חולת בניסין 9
פתוח: 10-18 יום ו' 10-14

יבוא מיוחד מאיטליה
בגדים יהודיים לתינוקות וילדים
רח' לילנבלום 15 ק"ק ת"א
03-5104660.70
פתוח: א-ה 10-17
יום ו' 10-12

בארמונות המלך
אקסלוסיב
חסרי תקדים
לאופנת המחר
לאינטיפ מחודש
רח' ז'בוטינסקי 164
03-6199135
03-6195049

מקומות ואתרים
ב"ב הזו"א 49 טל. 03-5795083/4
לקבר רחל ולכותל המערבי
במוצש"ק: בשעות 19.15, 20.00, 21.00, 22.00
ביום ראשון: בשעות 9.00, 14.00
ההרשמה חובה

ברקת אבי ישראלי
תקרות אקוסטיות ומגורות גבס
למוסדות יהודיים תקרה מיוחדת לסוכה
נחוה לפירוק והרכבה בידוד גבות מחום וקור
03-6193978

קריסטל
טבעות יהלום 18k
שירות תיקונים
פנינים איכות
עגילי זהב
תכשיטים עם ברק אישי
רח' ר' עקיבא 111 בני ברק טל. 03-6185834, 5706373

כלי מיטה
וכיסויים יפהפיים
חלוקים בודדים
בלבד רגל
ב"ב, החזונים 13 קומה ג'

מכירה כללית
במחירי חיסול
"עילוי"

נעלי בילבי - חנות המפעל
פתוחות במוצש"ק
רח' השומר 100 ב"ב (בית הדר)
ויניץ רח' עזרא 45 ב"ב
חזון איש 19 ב"ב
מבצע דגמים קודמים 88 ש"ח

דרוש מנהל אדמיניסטרטיבי
02-376101

Young Line
אופנה אקסקלוסיבית לנשים ונערות
מחלקה מיוחדת לשמלות אירועים
✓ הגזרה עילית ✓ יחס אישי
✓ עיצוב יחודי ✓ התאמות במידות גדולות
הרצל 43 (פ. סמטת אז"ר) ק"ב ב"ב טל. 03-5783055

באולמי עדלוי
מהרש"ל 12 ב"ב
מאורגנים לזוגיים בלבד!
● ביגוד מיוחד ● לנשים כלות ונערות
במוצש"ק ויום א' בערב 8 — 10

מוסדות קאליב בארץ הקודש
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
גדול יהי'ה המעמד לכבודה של תורה
א. המעמד יחל בעז"ה בשעה 8.00 בדיוק.
ב. החל משעה 6.30 יסגר הכביש ברח' חגה עד 10.00 בלילה.
זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו

זמני היציאה לקבר רחל
המסיע ירושלים
טלפון 286880

האגודה למען הזקן בני ברק דרושה
מנהל/ת
לניהול בית הקשיש, לפיתוח פרוייקטים ולגיוס משאבים.
כישורים הדרושים: השכלה אקדמאית או תורנית גבוהה.
נסיון מוכח בניהול ותיקצוב ופיתוח פרוייקטים.
רצוי ידע ונסיון בתחום הזקנה.
לפנות בכתב עד 15.11.95 לת.ד. 2 בני ברק

שי — קור מזגנים
המרכז המקצועי למזגנים
רח' ירושלים 45 ב"ב 03-5708089, 052-424544
שברנו את השוק! אחריות על התקנה 3 שנים
■ מזגן אלפין מיני מרכזי + התקנה (כל הבית) 8000 ש"ח בלבד כולל מע"מ
■ מזגן אלפין 2.5 כ"ס כולל התקנה 4500 ש"ח בלבד
מכירה, תיקונים, שרות. קניה והחלפה ישן בחדש של כל המותגים (תדיראן, אלקטרה, אלקו, אמקור וכו') במחירים הזולים בארץ!!!

בית לפליטות רח' בורין 1 ירושלים
דרושות מדריכות
דוברות אידיש עם לינה
לפרטים לפנות למנהלת אחה"צ 4.00-7.00
טל. 02-258581 02-257986

בית כנסת ומקוה טהרה
הנמצא בשלבי בניה מתקדם ביותר
זקוק לתורם / תורמים
המעוניינים להנציח את שמם או שמות יקיריהם / קרוביהם
לפרטים 02-832148, 02-834819, 02-835041
בין השעות 8.30-10.30 בערב

למוסד ותיק ומפורסם
דרושים מפיצים
תנאים טובים (סודיות מובטחת)
המעוניינים יפנו בשעות הערב לטל. 03-6187976
או בשעות הצהריים מ־1 — 3.45 בטל. 03-9317040

נשר החלוץ
טייכמן יבוא ישיר
רח' זוהר שלום 12 י-ם 02-377596.70
הגיע משלוח חדש
של חלוקי טריג מקסימים ארוכים וקצרים
* חלוקי מקסי ללידות
* מתנות לילה - גם מיוחדות לכלות
* טורבנים
בימי א-ה 6-10 בערב
השבוע - גם במוצש"ק

מורשת הבית היהודי
שע"י נשי אגו"י המאוחדת
קורס מדריכות "מורשת"
ע"י הרבנית ר. שמש תחי'
ייערך אי"ה במשרדנו ר' עקיבא 57 ב"ב
בימי שלישי לפנה"צ
ההרשמה בטלפון: 5797190, 5744946
מספר המקומות מוגבל

"הופמן ובניו"
03-6191464, 02-370622
היום שיחת לקבר רחל
עד 1.00
במוצש"ק משעה 7 עד 11.30
ביום ראשון כל היום
***
מב"ב במוצש"ק בשעות 10.00, 8.30, 7.45 דרך הכותל ביום א' בשעות 2.00, 3.00
ההרשמה רק מבני ברק

מרכז הקניות בתוככי ירושלים
המרכז הגדול ביותר בגאולה להלבשה לכל המשפחה
מלכי ישראל 8 במרתף, גאולה, י-ם
מבחר כל דגמי
צופר קינדרליין
במחירים מיוחדים לפתיחת העונה

"דרכי נועם"
רע 68 ב"ב 03-5793431
לקבר רחל
חזרה דרך הכותל
במוצש"ק כל שעה עגולה 20.00, 21.00, 22.00, 23.00

לחרדים אשכנזים
טיפול מקצועי, אמין ומסור
סודיות מובטחת
03-5700880

"אירגון משמרת החיים"
אליך — אשה ואם
המתחבטת בשיפור התדמית? איך??? כיצד??? ולשם מה???
תוכלי לקבל בעזהי"ת מענה לשאלותיך ע"י מרצות ידועות שם, ומורות נכבדות
מידי יום שלישי בשעה 8.30 בבנין ת"ת "מרכז" רח' אחיעזר 8 בב"ב
פרטים: 5703390 בערב